Η Γυναίκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Η Γυναίκα

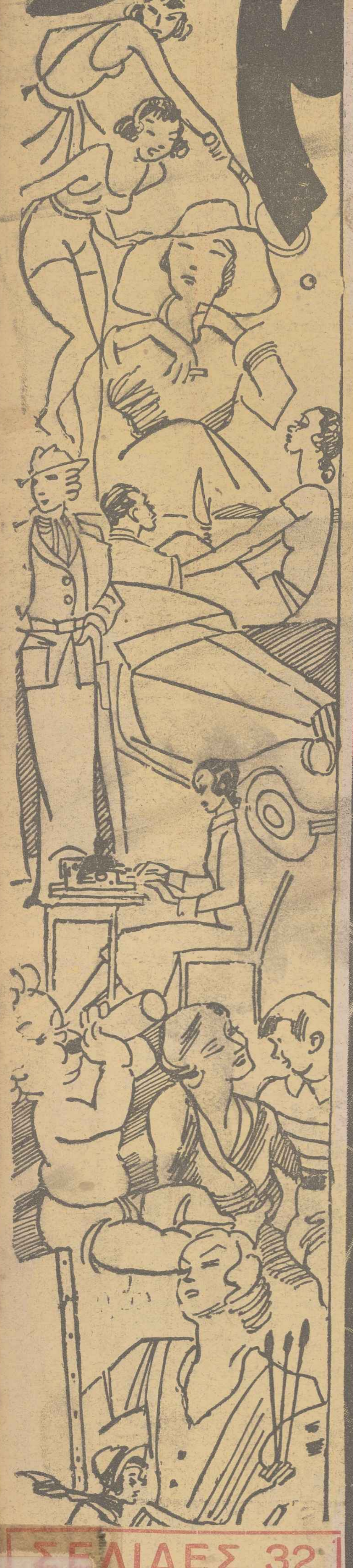

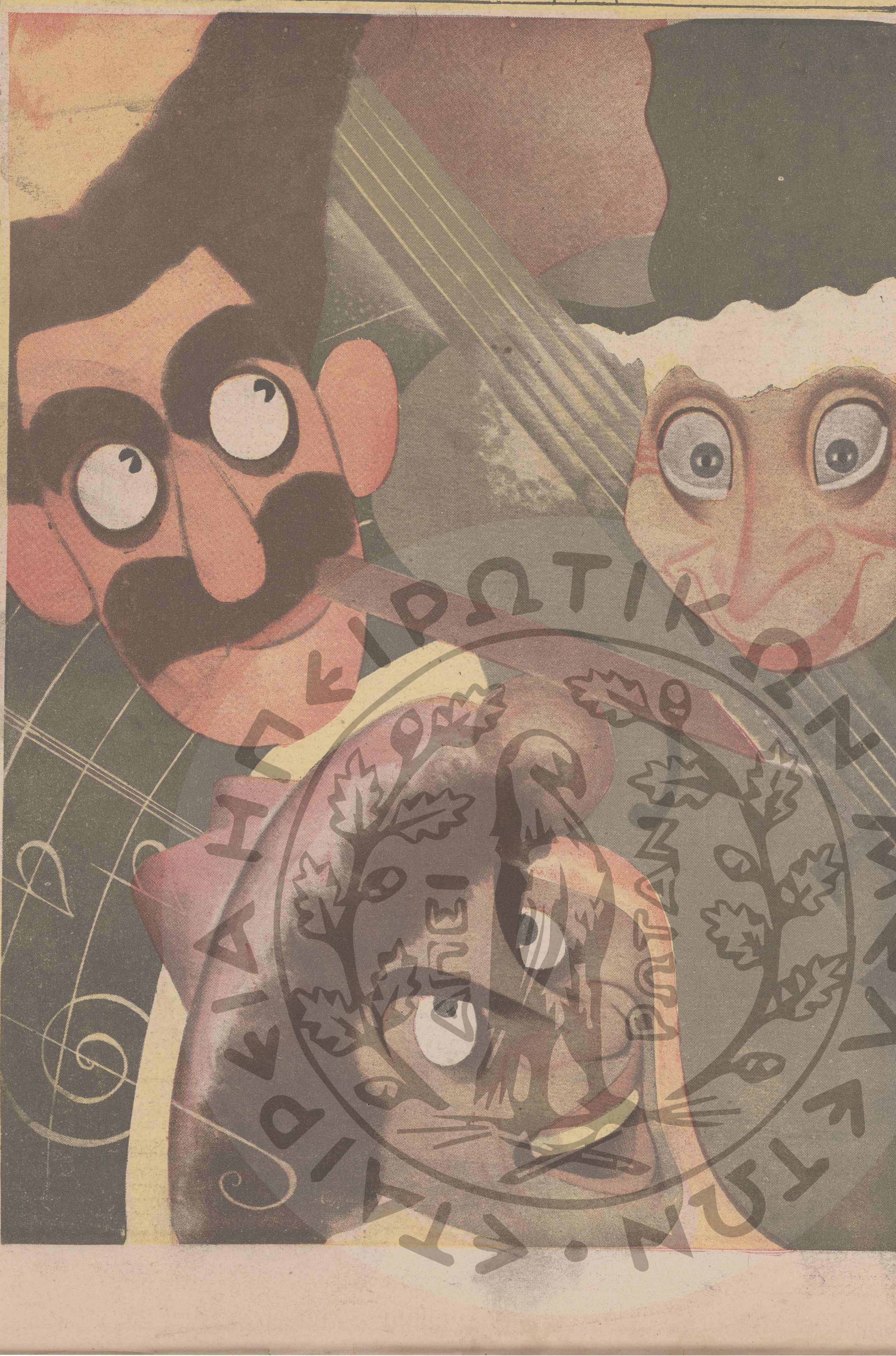

ΣΕΛΙΔΕΣ 32
ΔΡΑΧΜΑΙ 2

Π
19

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ἡ ἠχὼ στὴ ζωή

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12
ΜΑΡΤΙΟΥ 1937
Ἀριθμὸς φύλλου 18
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα: Παλαμήδου 4

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΟ

Στὴν ἀλήθεια ἡ ψευτιὰ καὶ στὴν ψευτιὰ ἡ ἀλήθεια.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΔΥΟ ΠΡΟΣΩΠΑ: ΕΝΑΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟ ΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΜΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑ.

Σκηνογραφία: Ἕνα σαλόνι ποὺ μπαινοβγαίνουν διάφοροι μασκαράδες.

Κυρία.— Ὅλοι αὐτοὶ οἱ νέοι καὶ οἱ νέες ποὺ ἐμφανίζονται σὰν ἱππότες, μαρκησίες, εὐγενεῖς καὶ κυρίες τῆς Αὐλῆς διαφόρων ἱστορικῶν ἐποχῶν, τί ὡραῖα ποὺ θὰ ἦταν ἂν μποροῦσαν νὰ ντυθοῦν καὶ τὴν ψυχὴ τῶν προσώπων ποὺ παριστάνουν. Τότε θὰ εἴχαμε μεταφερθῆ σὲ ἄλλους καιροὺς καὶ ἄλλα ἤθη καὶ θὰ ζούσαμε ἀπόψε σὰν σὲ ὄνειρο.

Κύριος.— Πῶς φαίνεσθε ὅτι ἐζήσατε σὲ μιὰ ρωμαντικὴ ἐποχή, τὴ δική μας τὴν ἐποχή! Τότε, ὅταν φορούσαμε τὶς ἀποκρηὲς μιὰ στολὴ μαρκησίου, εἴμαστε καὶ ἀρκετὰ μαρκήσιοι στὴν ψυχή μας, γιατὶ εἴχαμε τραφῆ μὲ τὰ μυθιστορήματα τῆς ρωμαντικῆς σχολῆς. Τότε, ἅμα χτυποῦσε τὸ ὡρολόγιον τῆς δικῆς μας Μητροπόλεως τρεῖς τὸ πρωΐ, τὴν ὥρα ποὺ γυρίζαμε πιωμένοι, κεφᾶτοι σπίτια μας, ὕστερα ἀπὸ μιὰ διασκέδασι ντυμένοι τὶς ἱπποτικὲς στολές, εἴμαστε βέβαιοι πὼς ἀκούγαμε νὰ χτυπάῃ τὸ ὡρολόγιον τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου ἢ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

Κυρία.— Εἴμαστε τότε ἐμεῖς εἰλικρινέστεροι, γι' αὐτὸ μπαίναμε εὐκολώτερα στὴν ὡραία πλάνη.

Κύριος.— Εἴμαστε δηλαδὴ λιγώτερο... μασκαράδες.

Κυρία.— Γι' αὐτὸ καταφέρναμε καὶ ντυνόμαστε ὄχι μόνο τὸ ροῦχο, μὰ καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ μασκαρᾶ.

Κύριος.—Πέστε καλύτερα, τῶν προσώπων ποὺ ὑποδυόμαστε, γιατὶ μασκαρᾶς...

Κυρία.—Πάει δηλαδὴ νὰ πιστέψῃ κανεὶς πὼς στὴ σημερινὴ ἐποχὴ ἔχουμε ἀπόκρηες ὅλο τὸ χρόνο.

Κύριος.—Σᾶς καταλαβαίνω τὶ θέλετε νὰ πῆτε: Ὅλος ὁ κόσμος ὑποδύεται καὶ κρύβει τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό του ὅλο τὸ χρόνο.

Κυρία.—Ἐνῷ ἐμεῖς φορούσαμε μάσκα μόνο μερικὲς βραδυὲς τῆς ἀποκρηᾶς καὶ ὅλο τὸν ἄλλο χρόνο παρουσιάζαμε τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό μας.

Κύριος.—Γινόμαστε δηλαδὴ μασκαράδες μόνο μερικὲς βραδυές, ἐνῷ οἱ σημερινοὶ εἶναι πάντα... μασκαράδες.

Κυρία.— Γι' αὐτὸ ἔχω μιὰ ἰδέα.

Κύριος.— Ἂς τὴν ἀκούσουμε.

Κυρία.— Νὰ ὁρισθῆ μιὰ ἐποχὴ μέσα στὸ χρόνο, ἕνα διάστημα ἔστω καὶ μιᾶς βδομάδας, τὴ σαρακοστὴ ἢ τὶς ἀποκρηές, μοῦ εἶνε ἀδιάφορο, ὅπου νὰ παρακολουθοῦνε, ἢ καὶ νὰ ὑποχρεωθοῦνε, ἐὰν αὐτὸ εἶνε δυνατόν, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ βγάζουν τὴ μάσκα τους καὶ νὰ παρουσιάζουν τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό τους ἀπροσποίητο καὶ γυμνὸ ἀπὸ κάθε πόζα καὶ ὑποκρισία.

Κύριος.— Μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ ἐπιχειροῦν νὰ κάνουν τὶς ἀποκρηές.

Κυρία.— Ἐξηγηθῆτε καλλίτερα γιατὶ δὲ σᾶς νοιώθω.

Κύριος.— Φορᾶνε ἕνα ντόμινο καὶ μιὰ μάσκα, ὄχι γιὰ νὰ μασκαρευτοῦνε, μὰ ἀκριβῶς γιὰ νὰ κρύψουν τὸ μασκάρεμά τους τὸ καθημερινὸ καὶ μέσα ἀπὸ τὴ μεταμφιεσί τους τὴν πρόσκαιρη, νὰ μποροῦν νὰ ἐμφανίσουν τὸ ἀληθινό τους πρόσωπο καὶ τὴν ἀληθινὴ ψυχή τους. Ὁ δικαστὴς κάτω ἀπὸ τὸ ντόμινο, παύει νὰ εἶνε συνωφρυωμένος καὶ αὐστηρός, ὅπως παρουσιάζεται καθεμέρα γιὰ νὰ παραστήσῃ τὸ δικαστή, ἀρχίζει δὲ νὰ γελάῃ καὶ νὰ ἀστειεύεται, ὅπως θὰ ἤθελε νὰ γελάῃ ὅλη τὴ ζωή του. Καὶ κάθε ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος, ποὺ εἶνε ἀναγκασμένος νὰ προσποιῆται τὸ φρόνιμο, τὸ σεμνὸ καὶ τὸ σοβαρὸ, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιβληθῆ στὴν κοινωνία, κρυμμένος κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα, μπορεῖ νὰ πάῃ σὲ ταβέρνες, σὲ καμπαρέ, νὰ πειράζῃ γυναῖκες, νὰ ἀπαγγείλῃ ὅσα ποιήματα ἔγραψε στὰ νειᾶτα του, νὰ τραγουδήσῃ, νὰ χορέψῃ καὶ νὰ ζήσῃ σὰν ἄνθρωπος ἐλεύθερος.

Κυρία.— Καὶ κάθε σοβαρὰ κυρία, ποὺ εἶνε ἀναγκασμένη ἀπὸ τὶς κοινωνικὲς συνθῆκες νὰ παριστάνῃ τὴν Ὁσία Μαρία, κρυμμένη μέσα σ' ἕνα ντόμινο, μπορεῖ νὰ παραστήσῃ τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό της καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ φλερτάρῃ μὲ ὅλους ὅσους τῆς ἀρέσουν.

Κύριος.— Δυστυχῶς ὅμως ὅσοι ἐπιχειροῦν νὰ τὸ κάνουν αὐτό, δὲν τὸ καταφέρνουν πάντα, γιατὶ ἡ ἀόρατη μάσκα ποὺ ἔχουν φορέσει στὸ πρόσωπό τους καὶ στὴν ψυχή τους, δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ ξεκολλήσῃ. Μὲ ἄλλους λόγους, ἐπειδὴ ὑποκρίνονται ὅλοι τὴ ζωή τους, ἡ ἕξις ἔγινε δευτέρα φύσις καὶ ὅσα ντόμινα καὶ ὅσες μάσκες καὶ νὰ φορέσουν, δὲν καταφέρνουν νὰ βροῦνε τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό τους καὶ νὰ κρύψουν τὸ πρόσωπο ποὺ ὑποδύονται στὴν κοινωνία. Γι' αὐτὸ παρουσιάζονται ὄχι ἐλεύθεροι καὶ χαρούμενοι, μὰ πάλι αὐστηροὶ καὶ μελαγχολικοί. Κάτω δὲ ἀπὸ τὴ μάσκα εὔκολα κανεὶς ἀναγνωρίζει τὸν αὐστηρὸ δικαστὴ ἢ τὸ συνωφρυωμένο διευθυντὴ ἑνὸς σπουδαίου ὀργανισμοῦ.

Κυρία.— Κάτι τέτοιο γινότανε στὴν ἀρχαιότητα, ὅταν γιόρταζαν τὸ Διόνυσο ἢ τὴν ἐπάνοδο τῆς Κόρης ἀπὸ τὰ βασίλεια τοῦ Πλούτωνος στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Δήμητρας, τῆς Γῆς μητέρας. Μὰ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἀνακτοῦσαν πραγματικὰ σ' ἐκεῖνες τὶς γιορτὲς τὴν ἐλευθερία τους, γι' αὐτὸ τὰ πανηγύρια ἐκεῖνα ἦταν ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς μεγάλης Τέχνης, ποὺ ἄφησε ἐποχή. Ἡ ἀρχαία τραγῳδία, γέννημα τῶν ἑορτῶν ἐκείνων, ἐλευθερώνει τὴν ψυχή μας ἀκόμη καὶ σήμερα, ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνες.

Κύριος.— Τὸ ἴδιο θὰ συνέβαινε καὶ σήμερα, ἂν οἱ ἄνθρωποι μποροῦσαν, ἔστω καὶ προσκαίρως, νὰ ποῦμε μονάχα τὶς ἀποκρηές, νὰ ἐλευθερώνωνται ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ὑποκρισία καὶ νὰ βρίσκουν τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό τους, γιατὶ Τέχνη δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἡ ἀλήθεια.

Κυρία.— Καὶ ὅμως θέλουν νὰ ποῦνε πὼς εἶνε ἡ ὡραία ψευτιά.

Κύριος.—Ἀκριβῶς. Ἐπειδὴ ὁ κόσμος ὅλος ἀναγκάζεται καθεμέρα νὰ ψεύδεται, μέσα στὴν ὡραία πρόσκαιρη ψευτιὰ τῆς Τέχνης βρίσκεται ἡ ἀλήθεια, ὅπως ἔπρεπε κάθε μασκαρᾶς τὶς ἀποκρηὲς νὰ βρίσκῃ στὴ μεταμφιεσί του τὸν ἀληθινὸ ἑαυτό του.

Π. ΧΟΡΝ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΚΑΙΡΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὡραιοτέρους χαρακτῆρας τοῦ Θεοφράστου εἶνε ὁ Ἄκαιρος. Ὁ ἄνθρωπος δηλαδὴ ποὺ δὲν ξέρει ὅτι κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ὥρα του ἢ ὅτι, σύμφωνα πάλι μὲ τὸ ἀρχαῖο ρητό, «καιρὸς παντὶ πράγματι». Καὶ ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται πὼς δὲν ἄλλαξε καθόλου ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Θεοφράστου. Οἱ «ἄκαιροι» δὲν ἔλειψαν ἀπὸ καμμιὰ ἐποχὴ καὶ καμμιὰ κοινωνία.

Ἕνα χτυπητὸ παράδειγμα ἀκαίρου εἶχα παρουσιάσει ἄλλοτε ἐκ τοῦ φυσικοῦ. Ἦτανε μιὰ ἡμέρα ἐπαναστατικοῦ κινήματος, ἀπὸ τὰ συχνὰ ποὺ εἴχαμε ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια. Στὸ γραφεῖο τῆς ἐφημερίδος εἶχαν παραμερίσει ὅλα τὰ ζητήματα καὶ τὸ κύριο θέμα ἦτανε φυσικὰ τὸ κίνημα. Ἄλλοι ἔφταναν νὰ μάθουν τὰ νεώτερα τοῦ κινήματος καὶ ἄλλοι νὰ φέρουν τὰ νέα ποὺ εἶχαν μάθει ἢ ἀντιληφθῆ. Στοὺς δρόμους περιπολίες, κινήσεις στρατιωτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν μονάδων, ὅμιλοι ἀνησύχων πολιτῶν, ποὺ τοὺς σκόρπιζε ἡ Ἀστυνομία, ἀτμοσφαῖρα πολεμική. Μιὰ τέτοια στιγμὴ ἔφθασε στὸ γραφεῖο ταραγμένος ἕνας φίλος τῆς ἐφημερίδος. Εἶχε τὸ ὕφος ἀνθρώπου ποὺ κάτι σοβαρὸ ἔφτανε ν' ἀνακοινώσῃ.

—Δὲν εἶνε κατάστασις αὐτή, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ. Αὐτὴ ἡ βαρβαρότης δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Πρέπει νὰ γράψετε...

Σκεφθήκαμε πὼς κάτι τρομερὸ εἶχε συμβῆ καὶ τὸν περικυκλώσαμε ὅλοι, συντάκται καὶ φίλοι, ν' ἀκούσουμε τὰ καταπληκτικὰ νέα ποὺ μᾶς ἔφερνε. Κ' ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ μᾶς λέῃ, λαχανιασμένος ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησι:

—Λοιπὸν, κύριοι, τώρα ποὺ ἐρχόμουν ἀπὸ τὴν Ἀγορὰ εἶδα πάλι ἕνα ἄνθρωπον νὰ κρατῆ δύο κόττες, μὲ τὰ πόδια ἐπάνω καὶ μὲ τὸ κεφάλι κάτω. Καὶ δὲ βρέθηκε ἕνας ἀστυφύλακας νὰ τοῦ κάνῃ παρατήρησι, μὲ ὅλη τὴν ἀστυνομικὴ ἀπαγόρευσι ποὺ ὑπάρχει. Φρίκη, κύριοι! Πρέπει νὰ γράψετε, νὰ καυτηριάσετε...

Ἀρχίσαμε νὰ κυττάζουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπολιθωμένοι. Ἐδῶ χαλοῦσε ὁ κόσμος κι' αὐτὸς δὲν ἔβλεπε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὶς κόττες ποὺ τὶς κρατοῦσαν ἀνάποδα. Καὶ εἶχε βρῆ τὴ στιγμὴ νὰ φέρῃ τὴ ζωόφιλη διαμαρτυρία του στὴν ἐφημερίδα. Καὶ εἶχε τὴν ἀπαίτησι νὰ γράψουμε γιὰ τὸ ζήτημά του τέτοια ἡμέρα, νὰ κάνουμε δηλαδὴ κ' ἐμεῖς τὴν πιὸ ἠλίθια δημοσιογραφικὴ «ἀκαιρότητα» καὶ νὰ γελάῃ ὁ κόσμος μαζύ μας. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τὸ θεωροῦσε πολὺ φυσικὸ αὐτὸ ποὺ ἔκανε, λὲς καὶ εἶχε ξεπηδήσει αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπὸ μιὰ σελίδα τοῦ Θεοφράστου.

Ἀπὸ τέτοιους «ἀκαίρους» εἶνε γεμᾶτος ὁ κόσμος καὶ ἡ Ἀθήνα. Βλέπουν ἕναν ἄνθρωπο ποὺ τρέχει βιαστικὸς στὸ δρόμο νὰ προφτάσῃ κάτι καὶ νομίζουν πὼς εἶνε ἡ κατάλληλη στιγμὴ νὰ τὸν σταματήσουν γιὰ νὰ τοῦ ζητήσουν δανεικὰ ἢ μιὰ ὑπηρεσία. Βλέπουν ἕναν ἄνθρωπο πνιγμένο στὴ δουλειὰ καὶ νομίζουν πὼς εἶνε ἡ κατάλληλη στιγμὴ νὰ τοῦ μιλήσουν κι' αὐτοὶ γιὰ τὴν ὑπόθεσί τους. Βρίσκουν ἕναν ἄνθρωπο στὸ τραπέζι καὶ ἀπαιτοῦν ν' ἀφήσῃ τὴν σούπα του γιὰ νὰ τοὺς ἀκούσῃ. Ἀλλὰ οἱ συχνότεροι καὶ οἱ πιὸ ἀνυπόφοροι «ἄκαιροι» εἶν' ἐκεῖνοι ποὺ μαζὺ μὲ τὴν καλημέρα τους, χωρὶς νὰ ξέρουν τί βάσανα μπορεῖ νἄχῃ ὁ καθένας μας στὸ κεφάλι μας, μᾶς ἀρχίζουν μὲ τὰ στερεότυπα ἀστεῖα τους καὶ ἔχουν τὴν ἀπαίτησι νὰ εὐθυμήσουμε κ' ἐμεῖς μὲ τὶς ἀνοησίες τους. Ἀλλὰ πὼς μπορεῖ νὰ ξέρῃ κανείς, θὰ μοῦ πῆτε, σὲ τί διάθεσι βρίσκεται ὁ ἄλλος, γιὰ νὰ κανονίσῃ τὴ στάσι του ἀπέναντί του; Ὁ τρόπος εἶνε ἁπλούστατος. Μπροστὰ σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ καλημερίζουμε, καὶ στὸν πιὸ φίλο μας ἀκόμα, ἡ πρώτη μας στάσις πρέπει νὰ εἶνε στάσις οὐδετέρου, δηλαδὴ στάσις ἐπιφυλακτική. Καὶ μονάχα ὅταν μᾶς ἐκδηλώσῃ ὁ ἴδιος τὴ δική του διάθεσι, νὰ κανονίσουμε κ' ἐμεῖς τὴ δική μας στάσι. Ἔτσι κάνουν ὅλοι οἱ καλοαναθρεμένοι ἄνθρωποι. Διαφορετικὰ κινδυνεύομε νὰ πέσουμε ὄχι μόνο σὲ ἐνοχλητικές, ἀλλὰ καὶ σὲ τραγικὲς κάποτε ἀκαιρότητες.

Δυστυχῶς ὅμως φαίνεται ὅτι ὁ «ἄκαιρος» γεννιέται. Καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ πέφτῃ πάντοτε στὸν ἀκαταλληλότερο τόπο τὴν πιὸ ἀκατάλληλη στιγμή. Ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ Θεοφράστου εἶνε ὁ ἴδιος κι' ἀπαράλλαχτος.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

Μεταξὺ καφφὲ καὶ τσιγάρου

Ποία εἶναι ἡ ἰδεώδης σύζυγος; Ζήτημα πολύπλοκον καὶ σοβαρόν, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπὶ αἰῶνας ἠσχολήθησαν οἱ σοφοὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, χωρὶς νὰ δώσουν τὴν λύσιν του καὶ νὰ μᾶς καθορίσουν τὸν τύπον τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος. Ἰδοὺ ὅμως ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ δικαιοσύνη μὲ μίαν ἀπόφασίν της ἦλθε νὰ μᾶς καθορίσῃ τὸν ἰδεώδη τύπον τῆς συζύγου: «Εἶνε ἐκείνη—εἶπεν ἡ ἀπόφασις—ἥτις ὑπομένει τὰς ἀπιστίας... τοῦ συζύγου της!». Ἀλλὰ ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῆ ἐπὶ γῆς καμμιὰ τέτοια;... Πολὺ ἀμφιβάλλομεν.

⁂

Νυστάζος ἐλέγετο καὶ ἦτο «ὄνομα καὶ πρᾶγμα». Ἀντὶ νὰ ἦτο διευθυντὴς ξενοδοχείου ὕπνου ἦτο σωφφέρ. Καὶ ὁδηγῶν τὰ αὐτοκίνητα ἀπεκοιμᾶτο κ' ἔστελνε στὸν Ἅδη πεζοὺς καὶ ἐπιβαίνοντας. Ποῦ νὰ ἦτο ὁδηγὸς ἁμαξοστοιχίας;

⁂

Νέον φροῦτο σνομπισμοῦ, τῆς μόδας εἰς τὴν κοσμικὴν κίνησιν. Τὸ «κυνῆγι τοῦ θησαυροῦ». Οἱ διαβάζοντες εἰς τὰς ἐφημερίδας σχετικὰς περιγραφὰς τοιούτου κυνηγίου, λαβόντος χώραν πρὸ ἡμερῶν, ἐσταυροκοποῦντο διὰ τὰ περίεργα. Καὶ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάῃ ἀπὸ... περιεργότερα.

⁂

Αὐξάνονται καὶ πληθύνονται οἱ κληρονόμοι τοῦ μακαρίτου Ζαχάρωφ. Κοντεύουν νὰ φθάσουν μίαν μεραρχίαν ὁλόκληρον. Τώρα ἐνεφανίσθησαν ἄλλοι εἰκοσιτρεῖς. Οὗτοι ἀρκοῦνται—εἰς σχετικὰς δηλώσεις των πρὸς τὸν Τύπον—εἰς ὅ,τι ὁ μακαρίτης ἀφῆκεν ἐν Ἀγγλίᾳ. Τὰ λοιπὰ τὰ χαρίζουν ὑπὲρ ἀγαθῶν σκοπῶν. Χαλάλι τους λοιπόν.

⁂

«Μιὰ γυναῖκα ὑπανδρεύθη νομιμώτατα μίαν φίλην της». Ταῦτα μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἀμερικανικὸς Τύπος. Τὸ «θαῦμα» τοῦτο ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. Ἀλλὰ ὁ γαμπρὸς—γυναῖκα ἀνεκαλύφθη τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς νύμφης καὶ διὰ τὸ «θαῦμα του» ἔλαβε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα. Τοῦ ἐχρειάζετο παρὰ μίαν χιλίας.

ΝΙΤΣΕΒΟ

ΑΙ ΚΟΣΜΙΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

Ἡ χορευτικὴ κίνησις εἰς τὰς Ἀθήνας γίνεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ζωηροτέρα λόγῳ τῶν Ἀπόκρεω.

Ἐκτὸς τῶν ἰδιωτικῶν δεξιώσεων, ἤρχισαν καὶ οἱ ἐπίσημοι χοροί. Ἕνας ἐκ τῶν καλλιτέρων ὑπῆρξεν ὁ χορὸς τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων εἰς τὸ φουαγιὲ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου. Τὸν χορὸν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος καὶ ἡ Α.Β.Υ. ἡ πριγκήπισσα Αἰκατερίνη.

Ἐπίσης παρίσταντο: ἡ κ. Ι. Μεταξᾶ, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἡ κ. Π. Ρεδιάδη, ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἡ κ. Ν. Μαυρουδῆ, ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἡ κ. Χατζηκυριάκου, ὁ ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ καὶ ἡ κ. Θ. Νικολούδη, ὁ αὐλάρχης κ. Ἀλ. Μερκάτης, ὁ τελετάρχης κ. Δ. Λεβίδης, ὁ κ. Ἀθ. Φίλων, αἱ κυρίαι ἐπὶ τῶν τιμῶν Κοντοσταύλου καὶ Παπάγου.

—Ἐκ τοῦ διπλωματικοῦ σώματος ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας καὶ ἡ πριγκήπισσα Ἔρμπαχ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας καὶ ἡ βαρώνη Βῆμερ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας καὶ ἡ κ. Φιλότι, ὁ πρεσβευτὴς τοῦ Βελγίου καὶ ἡ κ. Κυβελιέ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ὁλλανδίας καὶ ἡ κ. Σῦλεμ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Βραζιλίας καὶ ἡ κ. Ἐλάλιο.

⁂

Ἑσπερὶς πρωτότυπη παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Θ. Δεσύλλα.

—Ὡς ἔνδυμα βραδυᾶς εἶχε καθορισθῆ τὸ τυρολέζικο γραφικὸ κοστοῦμι κι' ἔτσι εἶχαν τὴν εὐκαιρία αἱ κομψευόμεναι Ἀθηναῖαι νὰ παρουσιασθοῦν ὡς χαριτωμένες Τυρολέζες.

—Παρίσταντο: ὁ πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας καὶ ἡ βαρώνη Βῆμερ, ὁ πρεσβευτὴς τοῦ Βελγίου καὶ ἡ κ. Κυβελιέ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας καὶ ἡ κ. Φιλότι, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Βραζιλίας καὶ ἡ κ. Ἐλάλιο, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Πολωνίας κ. Γκύντερ, ὁ μαρκήσιος Σεραφίνη, ἡ κόμησσα Καποδίστρια, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δ. Ἀραβαντινοῦ, ὁ ναυτικὸς ἀκόλουθος καὶ ἡ κ. Μάριν, ἡ κ. Βαντερζὰντ μὲ μὼβ κομψὴ τουαλέττα, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βικέλλα, αἱ δίδες Γρυπάρη καὶ ἡ κ. Ἀφεντούλη.

—Οἱ περισσότερες κυρίες εἶχαν διακοσμήσει τὴν κόμην τους σύμφωνα μὲ τὴν τυρολέζικη μόδα, μὲ κορδέλλες χρωματιστὲς καὶ πράγματι ἦτο πολὺ κολακευτικὸ τὸ κτένισμα ἰδίως γιὰ τὶς ξανθὲς ὠμορφιές, ὅπως ἡ μαρκησία Σεραφίνη καὶ ἡ κ. Αἰκ. Βάτη.

—Ὀλίγιστες κυρίες ἐφοροῦσαν καπέλλα τυρολέζικα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ὡραιοτάτη κ. Ζαλοκώστα καὶ φόρεμα ἐπίσης τυρολέζικο.

—Ἕνα γκροὺπ κυριῶν καὶ δεσποινίδων μὲ ὡραιότατα κοστούμια τυρολέζικα: Ἡ κ. Μωρίν, ἡ κ. Σπ. Μεταξᾶ, ἡ κ. Λίνα Ρετσίνα, ἡ κ. Β. Μπότη, ἡ κ. Ε. Δ., ἡ δὶς Κετσέα, ἡ δὶς Μικὲττ Καμπάνη.

—Ξεχωριστὴ ἐμφάνισις ἡ παρεπιδημοῦσα κ. Κ. Σταθάτου.

—Πολὺ ὤμορφες ἡ κ. Δομνίκα Μαλαμίδη, ἡ δεσποινὶς Τζαίην Χωρέμη, ἡ δεσποινὶς Παπάγου.

—Ἐπίσης παρίσταντο: οἱ κ. κ. Λ. Μαλαμίδης, Μπότης, Γρ. Μακκᾶς, Χ. Ζαλοκώστας, Σ. Εὐγενίδης.

—Μὲ κοστούμια τυρολέζικα οἱ κ. κ. Κάρταλης, Μπότης, Ἀλ. Μάτσας.

⁂

—Δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀντ. Μπενάκη.

—Παρίσταντο ὁ αὐλάρχης κ. Ἀλ. Μερκάτης, ὁ τελετάρχης κ. Δ. Λεβίδης, ἡ κυρία ἐπὶ τῶν τιμῶν κ. Κωστῆ, ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἡ κ. Οἰκονόμου.

—Ἐκ τοῦ διπλωματικοῦ σώματος ὁ πρεσβευτὴς καὶ ἡ βαρώνη Βῆμερ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας καὶ ἡ κ. Ρουσὲν Ἐσρέφ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γιουγκοσλαυΐας καὶ ἡ κ. Κρίστιτς, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας κ. Μποσκαρέλλι, ὁ πρεσβευτὴς τοῦ Βελγίου καὶ ἡ κ. Κυβελιέ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ κ. Μὰκ Βῆ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ὁλλανδίας κ. Σῦλεμ, ὁ πρεσβευτὴς καὶ ἡ κ. Λ. Μελᾶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ρωμάνου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Καφάλη, ἡ κ. Βικέλα.

—Παρίσταντο ἐπίσης ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ κ. Πάλλη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Λ. Ρούφου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀντ. Μάτσα, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Μαντζαβίνου, ἡ κ. Ἀργίνη Μπενάκη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Πανᾶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἠλ. Ἠλιάσκου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Μακκᾶ.

—Ἡ κ. Ἀντ. Μπενάκη θελκτικῆς ὠμορφιᾶς μὲ γκρὶ δαντέλλα.

—Ἐπίσης παρίσταντο: ὁ κ. καὶ ἡ κ. Θ. Μανέττα, ὁ κ. Βοῦρος, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κ. Ἀθανασιάδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Λ. Μαλαμίδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Πεζᾶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀπέργη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ρωμάνου, ἡ κ. Φ. Λιάμπεη, ἡ κ. Μιχαλοπούλου, ἡ δεσποινὶς Μιχαλοπούλου, κομψοτάτη μὲ μαῦρα, ἡ κ. Ἀλ. Χωρέμη ὡραιοτάτη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ραζέλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Νέλλη Μικρουλάκη, κομψὴ ἐμφάνισις μὲ μαῦρο σύνολον, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Ζαρίφη.

Χ.

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἀνώνυμος Ἑταιρεία
‹ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ›
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα Παλαμήδου 4
ΤΗΛ. ΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.461
ΤΗΛ.ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.297
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ γυναῖκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΡΟΖΑ ΑΝΤ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12
ΜΑΡΤΙΟΥ
1937
ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α'
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2
Ἀριθμὸς φύλλου 19

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΜΑΣ

ΤΙ ΓΝΩΜΗ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΤΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

Ἡ καμπάνια αὐτὴ ἀρχίζει σήμερα μὲ τοὺς νέους λογοτέχνες, αὐτοὺς ποὺ ζοῦν ἔντονα τὸ σήμερα, αὐτοὺς ποὺ ἄρχισαν νὰ τὸ περιγράφουν καὶ ποὺ θὰ τὸ ἀποδώσουν μὲ νέους παλμούς, μὲ νέες ἀνησυχίες, αὐτοὺς ποὺ ζοῦν τὴν σύγκρουσι τοῦ σήμερα μὲ τὸ χτὲς καὶ προετοιμάζουν μὲ τὸ ἔργο τους τὸ αἰώνιο γίγνεσθαι: τὸ αὔριο.

Ἀφοῦ τοὺς ἀκούσωμε ἕναν-ἕναν, θὰ περάσωμε στοὺς καλλιτέχνας καὶ κατόπιν στοὺς ἄλλους ἄντρες, βιομήχανους, ἐμπόρους, ὑπαλλήλους, ἐργάτες.

ΤΟ ΠΩΣ μᾶς ἔχουν ὅλοι στὴν καρδιά τους, αὐτὸ εἶναι μιὰ διαπίστωσις γιὰ τὴν ὁποία δὲν χωρεῖ οὔτε ἀμφιβολία, οὔτε συζήτησις. Ποιὰ θέσι ὅμως κρατοῦμε στὴν ἐκτίμησί τους; Πῶς βλέπουν τὴν γυναικεία ἐξέλιξι; Ποιὸ ρόλο δίνουν στὴ γυναῖκα; Τί ἐπιφυλάξεις ἔχουν ὡς πρὸς τὰ προτερήματά μας ἢ τὰ ἐλαττώματά μας; Τί μᾶς ἐξυμνοῦν, καὶ τί μᾶς ψάλλουν;

Χιλιάδες τέτοια ἐρωτήματα ἔρχονται στὸ νοῦ κάθε γυναίκας ποὺ θὰ παρουσιασθῆ ἐμπρὸς στοὺς ἄνδρες καὶ θὰ τοὺς θέσῃ τὸ ἀρχικὸ ἐρώτημά μας: Πῶς βλέπετε τὶς γυναῖκες;

Μ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι στὸ στόμα πρωτόειδα τὸν κύριο Θεοτοκᾶ. Ὁ κ. Θεοτοκᾶς ὁ γνωστὸς συγγραφέας τῆς «Ἀργοῦς» καὶ τόσων ἄλλων ἐκλεκτῶν βιβλίων, εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς βαθύτερους νέους συγγραφεῖς τῆς Ἑλλάδος κι' ἀπ' αὐτὸν οἱ νέες γενεὲς ἔχουν νὰ περιμένουν καὶ νὰ ἐλπίζουν ἕνα ἔργο ποὺ θὰ τὶς ἀποδώσῃ ζωντανά, πρωτότυπα, δυνατὰ ὅπως αὐτὸ μπορεῖ καὶ θέλει.

— Νομίζω, μοῦ ἀπαντᾶ, πὼς μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς γενικὰ ὅτι οἱ γυναῖκες στὴν Ἑλλάδα βρίσκονται στὸ ἴδιο περίπου ἐπίπεδο πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ ποὺ βρίσκονται κι' οἱ ἄνδρες. Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ ὑπεροχὴ τῶν ἀνδρῶν (ἂν ἐξαιρέσει κανεὶς βέβαια τὶς σπάνιες καὶ δημιουργικὲς ἀτομικότητες). Σὲ ὡρισμένα μάλιστα περιβάλλοντα τῆς πιὸ ἐξελιγμένης ἀστικῆς τάξεως ἔχει κανεὶς συχνὰ τὴν ἐντύπωσι ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι ἀνώτερες ἀπὸ τοὺς ἄνδρες στὴ μόρφωσι καὶ στὴ συναισθηματικὴ ζωή. Οἱ ἄνδρες φυσικὰ ἔχουν πολὺ περισσότερη πεῖρα τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι λείπει ἀπὸ τὶς γυναῖκες τὸ πρακτικὸ πνεῦμα.

— Νομίζετε πὼς ἐξελίχθη ὅσο πρέπει ἡ σημερινὴ Ἑλληνίδα;

— Ἡ γυναῖκα στὴν Ἑλλάδα ὑποφέρει ἀκόμα ἀπὸ μιὰ βαρειὰ ψυχολογικὴ κληρονομία, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο τίποτα παρὰ ἡ μακροχρόνιος ἐπίδρασις τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ κοινωνία μας δὲν ἔχει ἀκόμα λυτρωθῆ ἀπὸ ὡρισμένες δεισιδαιμονίες, προκαταλήψεις καὶ μοχθηρίες ποὺ δηλητηριάζουν τὰ ἤθη μας. Ἀκοῦτε λ. χ. τὰ τραγούδια μας, ἀκόμα καὶ τὰ πιὸ σύγχρονα, τί λένε: οἱ γυναῖκες εἶναι ψεῦτρες, ποτέ σου μὴν πιστέψῃς τὴ γυναῖκα, θὰ σ' ἐκδικηθῶ, κλπ. Ὑπάρχει μέσα σ' ὅλα αὐτὰ κάποια κακία, ποὺ προαναγγέλλει ἐγκλήματα τιμῆς, κακία ποὺ πηγάζει ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν ἀντίληψι, ὅτι ἡ γυναῖκα ὑπάρχει στὸν κόσμο μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ὑπηρετῇ τὰ ἔνστικτα καὶ τὴν περηφάνεια τῶν ἀνδρῶν. Ἂν ἀρνηθῆ τὶς ὑπηρεσίες της ἢ ἂν ἐπιθυμῇ νὰ ζήσῃ γιὰ τὴ δική της χαρά, ἀρχίζει τὸ μῖσος καὶ ὁ κατατρεγμός.

— Ἐσεῖς πῶς βλέπετε τὸ ρόλο τῶν γυναικῶν καὶ τί ἐλπίζετε γιὰ τὴν μελλοντική των ἐξέλιξι;

— Εἶμαι χωρὶς ἀμφιβολία ὀπαδὸς τῆς ἰσότητος τῶν φύλων εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἀλλὰ τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν λύονται μονάχα μὲ νομοθετικὲς μεταρρυθμίσεις. Χρειάζεται κυρίως μία ἀλλαγὴ νοοτροπίας, μιὰ ἀποδοχὴ τῆς ἰδέας τῆς ἰσότητος ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅταν ζητῶ νὰ ἀποκτήσουν οἱ γυναῖκες τὴν ἐλευθερία διαγωγῆς καὶ σταδιοδρομίας ποὺ ἔχουν σήμερα οἱ ἄνδρες, σπεύδω νὰ προσθέσω ὅτι θὰ ἔπρεπε ταυτοχρόνως νὰ ἀποκτήσουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες περισσότερη παιδεία ἀπ' αὐτὴν ποὺ ἔχουν. Εἰδικὰ οἱ γυναῖκες θὰ ἔπρεπε ν' ἀποκτήσουν μιὰ πληρέστερη κατανόησι τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ μιὰ μεγαλείτερη ἱκανότητα αὐτοελέγχου καὶ αὐτοπειθαρχίας. Τότε μονάχα ἡ ἰσότης τῶν φύλων κι' ἡ γυναικεία ἐλευθερία θ' ἀποδώσουν τοὺς καρπούς των, τὰ ἤθη μας θὰ γίνουν εὐγενικώτερα καὶ ἡ ζωὴ στὴν Ἑλλάδα θὰ γίνῃ πιὸ ὡραία. Καὶ ἡ τέχνη βέβαια θὰ γίνῃ πιὸ ὡραία, πιὸ σπουδαία, πιὸ ἄφθονη, γιατὶ ἡ τέχνη καὶ ὁ ἔρωτας εἶναι ἀδέλφια καὶ πᾶνε πάντα μαζύ.

— Καὶ ἡ λογοτεχνία μας πῶς τὴν εἶδε τὴν γυναῖκα; Τὴν ἀπέδωσε σωστά, τὴν ἐξιδανίκευσε; Τὴν ἄφησε μόνο στὸ ρόλο τῆς ἐρωτευμένης καὶ τῆς μάννας;

— Νομίζω πὼς ἡ λογοτεχνία μας δὲν ἔχει προχωρήσει πολὺ ὡς σήμερα στὴ γυναικεία ψυχολογία. Φυσικὰ ἔχει γίνει ἀρχή, ἀλλὰ μᾶς μένει ἀκόμη πολὺς δρόμος. Λόγου χάριν ἡ λογοτεχνία μας δὲν ἔδωσε ἀκόμα γυναικείους τύπους, ἀνάγλυφους, ζωντανούς, ἱκανοὺς νὰ διαρκέσουν (ἐξὸν ἀπὸ τὴν «Φόνισσα» τοῦ Παπαδιαμάντη, ποὺ εἶναι ὅμως ἕνας τύπος καθαρὰ παθολογικὸς καὶ ἐγκληματικός, δηλαδὴ πολὺ εἰδικός). Ἐνῷ ἀντιθέτως ἀνδρικοὺς τύπους ἔδωσε ἀρκετοὺς ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν Πατούχα, τὸ Λουκῆ Λάρα, τὸν Ἰαπετὸ τοῦ Καλλιγᾶ καὶ φθάνοντας ἕως τὶς ἡμέρες μας. Εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι καὶ στὰ βιβλία τῶν γυναικῶν συγγραφέων τὰ σπουδαιότερα ἀριστουργήματα εἶναι ἀνδρικοὶ τύποι. Αὐτὰ δὲν σημαίνουν πὼς μᾶς λείπουν τὰ μοντέλλα, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι οἱ συγγραφεῖς δὲν κατάλαβαν ἀκόμη τὴν σπουδαιότητα τοῦ θέματος. Ἐλπίζω ὡστόσο ὅτι ἡ δική μας γενεὰ θὰ καταλάβῃ.

* * *

Ἐνῷ μιλοῦμε μὲ τὸν κ. Θεοτοκᾶ μέσα εἰς τὰ γραφεῖα τῶν «Νεοελληνικῶν Γραμμάτων», μπαίνει καὶ ὁ διευθυντής των κ. Δημήτρης Φωτιάδης. Νὰ μιὰ εὐκαιρία ν' ἀκούσωμε κι' ἀπὸ ἕναν ἄλλον νέον καὶ δυνατὸν θεατρικὸν συγγραφέα τί γνώμη ἔχει γιὰ τὶς γυναῖκες.

Ὁ κ. Δ. Φωτιάδης ἄρχισε νὰ γίνεται ἀγαπητὸς στὸ πλατὺ ἑλληνικὸ κοινὸν μὲ τὴν «Μάνια Βιτρόβα», δρᾶμα ποὺ βραβεύθηκε στὸν Καλοκαιρίνειο διαγωνισμὸ καὶ παίχθηκε στὸ Λαϊκὸ Θέατρο, ὕστερα ἔδωσε τὸ «Μαγεμένο βιολί», τὴν «Θεοδώρα», κωμῳδία ποὺ πρόκειται νὰ παιχθῆ ἀπὸ τὸ θίασο Κοτοπούλη, τοὺς «Καταχτητὲς» καὶ ἄλλα πολλὰ ἀξιόλογα κομμάτια μοιρασμένα σὲ περιοδικά.

— Γιὰ ν' ἀκούσωμε καὶ τὴν δική σας γνώμη κ. Φωτιάδη. Πῶς βλέπετε ἐσεῖς τὴν γυναῖκα στὴν Ἑλλάδα, σὰν ἐργαζομένη, σὰν διανοουμένη, σὰν γυναῖκα τῶν σαλονιῶν: Ποιὸ ρόλο γενικὰ τῆς δίνετε;

Ὁ κ. Φωτιάδης ἀπειλεῖ ἀστειευόμενος πὼς θὰ μᾶς ψάλῃ πολλά, ὅταν ὅμως σοβαρεύεται ἀνακαλύπτομε πὼς εἶναι ἔνθερμος φίλος μας.

—Ἡ γυναῖκα, ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε ἀγῶνα δικό της, ἔχει πρῶτα καὶ κύρια τὴν ὑποχρέωσι νὰ ὠμορφαίνῃ τὴ ζωή. Νὰ τὴν ὠμορφαίνῃ σὰν γραμμὴ καὶ σὰν ἦθος. Νὰ τὴν κάνῃ πιὸ ἁπαλὴ καὶ πιὸ ἤρεμη. Νὰ τὴν ὁδηγήσῃ σὰν μητέρα καὶ σὰν ἐρωμένη, ἀπὸ τὸ μῖσος στὴν ἀγάπη. Νὰ τὴν ἐξημερώσῃ καὶ νὰ τὴν ἐκπολιτίσῃ. Αὐτὴ στέκεται ἡ κυρία ἀποστολή της, ἔξω ἀπὸ ἐποχές, νόμους, παραδόσεις συνήθειες. Αὐτὴ τῆς δίνει τὴν δικαίωσιν τῆς ὑπάρξεώς της σὰν ἕνας ὁμοιόβαθμος συντελεστὴς στὴν ἀνθρώπινη πρόοδο. Ἔπειτα... ἔπειτα ἔρχονται ὅλα τ' ἄλλα: δικαιώματα, διανόησις, κοινωνικὴ ἐμφάνισις.

»Ἡ ἐργαζομένη βέβαια γυναῖκα, ὅταν ἀναλογισθοῦμε ποιὰ στέκονταν πρὶν λίγα χρόνια στὸν τόπο μας, τὰ φράγματα στὴν ὁποιαδήποτε ἐξωοικιακὴ ἐκδήλωσί της, ἀσφαλῶς κέρδισε μιὰ μάχη. Τὴν ἐργασία ὅμως δὲν τὴν ἔχει κατακτήσει. Ἔμεινε ἐργάτρια ἢ ὑπάλληλος. Σπάνια εἶναι οἱ περιπτώσεις ποὺ μιὰ γυναῖκα δημιούργησε ἢ διευθύνει μιὰ ἐπιχείρησι. Τῆς λείπει ἡ δύναμις, ἡ ἐπιμονή, ἡ φαντασία; Εἶμαι ἀπ' ὅσους πιστεύουν πὼς ἰσότιμες στέκονται οἱ ἱκανότητες. Γιατὶ νὰ κάνῃ ἐξαίρεσι αὐτὴ μέσα σ' ὅλο τὸν ζωϊκὸ κόσμο; Μιὰ λέαινα εἶναι ἐξ ἴσου δυνατὴ καὶ...ἐπικίνδυνη ὅσο κι' ἕνα λεοντάρι. Οἱ αἰῶνες τῆς σκλαβιᾶς τῆς ἀποκοίμισαν τὶς ἱκανότητές της. Ζήτημα λοιπὸν χρόνου γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ξανὰ ὅλη τὴν πρωτόγονη μυϊκὴ καὶ ψυχικὴ ἀντοχή...».

— Καὶ γιὰ τὶς διανοούμενες;

— Οἱ διανοούμενες γυναῖκες; Τί δίκοπο μαχαῖρι γιὰ τὶς ἴδιες! Πόσες ἢ καλλίτερα πόσοι εἶναι πραγματικὰ διανοούμενοι στὸν τόπο μας; Εἰδικὰ οἱ γυναῖκες μας ἀγνοοῦν τελείως τὴν νεοελληνικὴ φιλολογία, κι' ἀπὸ τὴν ξένη διαβάζουν κατὰ κανόνα τὰ χειρότερα μυθιστορήματα.

— Γενικῶς; Δὲν βλέπετε ἐξαιρέσεις;

— Μὰ βέβαια καὶ ὑπάρχουν, κυρία μου...

— Καὶ νομίζετε πὼς φταῖνε οἱ ἴδιες;

— Γιὰ νἄμαστε εἰλικρινεῖς, ὄχι. Ἡ γενικὴ ἀμορφωσιὰ στὸν τόπο μας εἶναι τέτοια, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς γυρέψῃ κανεὶς εὐθύνες. Κι' ἔπειτα μέσα καὶ στὶς πιὸ ἀμόρφωτες ξεχωρίζει κανεὶς τὸν πόθο γιὰ κάποια καλλίτερη συγκίνησι, γιὰ κάποιο ἀναφτέρισμα. Μὰ πόσοι εἶναι οἱ ἄνδρες ποὺ εἶναι σὲ θέσι νὰ τοὺς τὸ δώσουν αὐτὸ ποὺ ζητοῦν; Κι' ἔτσι ἡ φιλολογία καταντᾶ γιὰ τὶς περισσότερες ὄχι μιὰ ἀνάγκη κάποιας ἀνησυχίας γιὰ ἕνα ξεκίνημα, μὰ τὸ ναρκωτικὸ ποὺ ἀποκοιμίζει τὸ ἀπροσδιόριστο καὶ φευγαλέο τους ὄνειρο τῶν εἰκοσί τους χρόνων.

—Βλέπετε νὰ κατέκτησε τίποτα μεταπολεμικά;

—Σᾶς εἶπα μιὰ θέσι ὑπαλλήλου καὶ κάποια δικαιώματα στὸν ἔρωτα.

—Μήπως ἡ γενεὰ τῆς μητέρας σας ἱκανοποιεῖ καλλίτερα τὶς ἀντιλήψεις σας γιὰ τὴν γυναῖκα;

—Ὄχι, ἀσφαλῶς ὄχι. Δὲν μποροῦν νὰ μὲ ἱκανοποιοῦν ἀντιλήψεις ἀνάμεσα στὸ ἀνατολίτικο χαρέμι καὶ στὴν διὰ βίου ὑπηρέτρια.

—Τί νομίζετε πῶς χαρακτηρίζει τὴν Ἑλληνίδα μέσα στὶς γυναῖκες τῶν ἄλλων λαῶν;

—Ἡ πρωτοτυπία της. Ἔχει ἀτομικότητα. Ὅταν ὅμως ὁ σνομπισμὸς τὴν κατακλύσῃ, τότε γίνεται ἕνα ὁμοιόμορφο πλάσμα δίχως τὸ παραμικρότερο ἐνδιαφέρον, περπατεῖ, ντύνεται, αἰσθάνεται, ἐρωτεύεται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ἐπιβάλλει ἡ... μόδα. Πρόκειται γιὰ χιλιάδες ἀντίτυπα τοῦ ἰδίου πρωτότυπου. Γιὰ ἕνα ἄλμπουμ ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη ὡς τὴν τελευταία του σελίδα εἶναι κολλημένες πανομοιότυπες φωτογραφίες. Χρειάζεται μεγάλη δόσι ὑπομονῆς γιὰ νὰ ξεφυλλίσῃ κανεὶς ἕνα τέτοιο ἄλμπουμ. Ὁ τόπος μας εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ θέσεις. Στὴ φύσι μας δὲν ὑπάρχει πουθενὰ ἡ ὁμοιομορφία τῶν ἀτέλειωτων πεδιάδων. Τί κρῖμα ἂν ὁ σνομπισμὸς ὁριστικὰ καταστρέφει μέσα εἰς τὴν πρωτοτυπία ποὺ τῆς χαρίζει αὐτή.

—Νομίζετε πὼς ἡ ἐργασία θὰ ἀπελευθερώσῃ τὴν γυναῖκα; Θὰ τὴν κάνῃ πιὸ ἁπλῆ, πιὸ εἰλικρινῆ;

—Προσωρινά. Δὲν εἶναι τὸ μοναδικὸ πρόβλημα. Γιὰ νὰ γίνῃ ἀληθινὰ ἁπλῆ καὶ εἰλικρινὴς πρέπει ν' ἀλλάξουν μέσα της βαθύτατα ριζωμένες προλήψεις.

—Μήπως δὲν βοηθοῦν ἀρκετὰ καὶ οἱ ἄνδρες γιὰ νὰ ἐξελιχτῆ ὅσο πρέπει ἡ Ἑλληνίδα;

—Ἂν βοηθοῦν; Τί λέτε! κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐξέλιξί της.

—Γιατί αὐτό;

—Μὰ γιατὶ οἱ περισσότεροι δύσκολα δέχονται ν' ἀλλάξουν τὶς χειρότερες ἀκριβῶς συνήθειές τους.

—Τί μπορεῖ νὰ ἐλπίζῃ κανεὶς στὸ μέλλον γιὰ τὴν ἐξέλιξί της;

—Νὰ μορφωθῆ. Αὐτὸ βέβαια θὰ γίνῃ ὅταν ἐπικρατήσῃ μιὰ ἄλλη ἐκπαιδευτικὴ ἀντίληψι στὸν τόπο μας.

—Ρωτοῦσα τὸν κύριο Θεοτοκᾶ πῶς εἶδε ἡ λογοτεχνία μας τὴ γυναῖκα. Ἐσεῖς τί γνώμη ἔχετε;

—Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τοὺς πιὸ χαρακτηριστικοὺς ποιητάς μας καὶ πεζογράφους μας, ὅλη ἡ ὑπόλοιπη σελιδοποιημένη φιλολογία μας δὲν ἀσχολήθηκε παρὰ ἀποκλειστικὰ μὲ τὴ γυναῖκα. Ἡ ποιότητα τῆς φιλολογίας αὐτῆς; Πάρετε τὸ μέτρο

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 23ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΓΕΡΑΜΑΤΑ

Κάθε φορὰ ποὺ σὲ θωρῶ
τὸ δρόμο μοναχὴ νὰ παίρνῃς,
ποὺ ἀποκουμπᾶς στὸ ἕνα πλευρὸ
κι' ὕστερα στ' ἄλλο ξαναγέρνεις,

μὲ τὰ κατάσπρα σοῦ μαλλιὰ
νὰ σοῦ ἀνεμίζουν στὸν ἀγέρα,
κι' ἀργά, σκυφτά, χωρὶς μιλιὰ
νὰ διαπερνᾷς τὴ στράτα πέρα,

Παλιὸ καράβι σὲ θαρῶ
ποὺ τὸ ρημάξαν ἄγριες μπόρες
καὶ ποὺ τὸ σέρνουνε σκεβρὸ
τῆς θάλασσας οἱ Νεροκόρες.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΔΑΦΝΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόγκα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 38576

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΣ Κ. ΚΑΤΙΝΑΣ Γ. ΠΑΠΑ

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΟΥ

ΣΤΗ ΛΙΛΗ ΠΡΙΟΝΙΣΤΗ

ΣΗΜΕΡΑ τὰ πράματα ἤτανε δύσκολα γιὰ τὸ Δημητρό. Ἡ μητέρα του ἐρχότανε ἀργά, ἡ γειτόνισσα ἔλειπε, σαπούνι δὲν εἶχε, ἡ ὥρα ἔφευγε κι' ὡστόσο αὐτός, αὔριο τὸ πρωΐ στὶς ἐφτὰ ἔπρεπε νἆναι ἕτοιμος, μὲ ποδιὰ καθαρή, καὶ τὸ δεματάκι μὲ τὸ φαΐ του στὸ χέρι.

Γιὰ τὸ φαΐ δὲν τὸν ἔμελε καὶ τόσο· «ποῦ σὲ ξέρει ὁ ἄλλος τί τρῶς καὶ τί δὲν τρῶς»! ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐπείραζε ἤτανε ἡ ποδιά.

— «Ἡ συγκέντρωσις θὰ γίνει εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου. Θὰ ἔλθετε ὅλοι καθαροὶ καὶ τακτικοὶ μὲ τὸ καλαθάκι σας ὁ καθεὶς μὲ τὸ φαγητό του».

Καὶ τὰ μάτια τοῦ δασκάλου, ὅταν ἔλεγε «θὰ ἔλθετε καθαροὶ» ἔπεσαν ἀκριβῶς στὴν ποδιὰ τοῦ Δημητροῦ.

Ἂν ἡ μητέρα του σχόλαινε ἐνωρίτερα, τί ἀνάγκη θὰ εἶχε; Θὰ τοῦ καθάριζε ὡραῖα τὴν ποδιά του, κι' αὐτὸς πρῶτος καὶ καλύτερος θἆφτανε αὔριο στὸ σχολειό.

Ἀλλὰ ἔλα ποὺ σχολοῦσε ἀργὰ ἀπ' τὸ ἐργοστάσιο, κι' ὅσο νἄρθει τόσο δρόμο στὸ σπίτι ἐνύχτωνε. Πότε θὰ πρόφτανε νὰ τὴν πλύνει; Κι' ἂν δὲν ἐστέγνωνε; Ὁ Δημητρὸς ἄνοιξε διάπλατα τὰ μάτια του ἀπὸ ἀγωνία. Ἦταν ἕνας μῆνας ποὺ τὴν περίμενε αὐτὴ τὴν ἐκδρομή, κι' ἂν δὲν πήγαινε θἄσκαζε.

Δὲν ἐπῆγε ποτέ του ἐκδρομή, καὶ τοῦ φαινόταν πολὺ μεγάλο πρᾶμα. Καὶ μὴ δὲν ἤτανε κι' ὅλας;

Δέντρα, πράσινη γῆς, νερὰ τρεχούμενα, ἀγέρας, βουνὸ, ἐλευθερία.

Τοῦμπες καὶ πηδήματα καὶ φωνὲς κι' ὁ δάσκαλος ἐκεῖ μπροστά, νὰ σὲ βλέπη καὶ νὰ μὴ λέῃ τίποτε· νὰ μὴ σοῦ τραβάῃ τ' αὐτὶ καὶ νὰ μὴ σοῦ μετράῃ δεκοχτὼ τσουχτερὲς χαρακιὲς στὴ σειρὰ ἀπάνω στὴν παλάμη σου.

Καὶ τὸ πιὸ παράξενο, νὰ χαμογελάῃ!

Μὰ αὐτὸ ἴσα-ἴσα ἤτανε, ποὺ δὲν τὸ χωροῦσε τὸ κεφάλι τοῦ Δημητροῦ, κι' ἂς τὸ λέγανε ὅλα τὰ παιδιά, ποὺ πήγανε καὶ πέρσυ ἐκδρομὴ μὲ τὸ δάσκαλο. Ὁ Πανοῦτσος μάλιστα πῆρε καὶ ὅρκο. «Ὁ δάσκαλος χαμογελάει! ἀλήθεια σοῦ λέω, μὰ τὸ σταυρό!» κι' ὁ Πανοῦτσος φίλησε τὸ σταυρό, ποὺ ἔκαμε μὲ τὰ δάχτυλά του· «ὁ δάσκαλος χαμογελάει! τὸν εἴδαμε μὲ τὰ μάτια μας!»

Καὶ ὁ Δημητρὸς συλλογίστηκε τὸ δάσκαλό του, ποὺ ἔμπαινε κάθε μέρα στὴν τάξη κατσουφιασμένος κι' ἄγριος, σὰ νὰ τὸν ἔδερνε κάθε πρωΐ ὁ πατέρας του.

Δὲ θυμᾶται νὰ γέλασε ποτέ.

— «Διατί ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας»;

— «Γιὰ νὰ γεμίσῃ προσκέφαλα μὲ τὰ πούπουλα», φώναξε ὁ Πανοῦτσος.

Τὰ παιδιὰ γελάσανε, μὰ ὁ δάσκαλος σούφρωσε τὰ φρύδια του. Κατέβηκε ἄγριος ἀπὸ τὴν ἕδρα κι' ἔδωσε τέτοιο ξύλο στὸν Πανοῦτσο, ποὺ ὅλοι βουβάθηκαν.

Μόνο μὲ τὸ Ζακυθινὸ δὲ θυμώνει· θὰ πῆς, αὐτὸς εἶναι καλὸς μαθητὴς καὶ τὰ λέει ὅλα μὲ τὴ σειρά:

— «Καὶ ὁ Θεὸς καταράστηκε τοὺς πρωτοπλάστους καὶ εἶπε στὸν Ἀδὰμ νὰ κερδίζῃ τὸν ἄρτο του μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου του».

Τὰ φρύδια τοῦ δασκάλου ξεσούφρωσαν καὶ τὸ πρόσωπό του ἔγινε μαλακώτερο.

... «καὶ σὺ φεῖδι, νὰ εἶσαι καταραμένο καὶ νὰ σέρνεσαι εἰς τοὺς αἰῶνες μὲ τὴν κοιλίαν σου».

«Καὶ πῶς περπατοῦσε πρωτήτερα;» ρώτησε ὁ καϋμένος ὁ Δημητρός, μὰ ἔφαγε κι' αὐτὸς τῆς χρονιᾶς του.

Καὶ νὰ σοῦ ὁρκίζεται ὁ Πανοῦτσος, πὼς αὐτὸς ὁ δάσκαλος αὔριο θὰ χαμογελάῃ! Νὰ τὸ βλέπῃς καὶ νὰ μὴ τὸ πιστεύῃς!

Ὡστόσο ἡ ὥρα περνοῦσε κι' ὁ Δημητρὸς δὲν εὕρισκε ἡσυχία, βγῆκε στὴν αὐλὴ καὶ τράβηξε ἴσια κατὰ τὴ γειτόνισσα.

Μιὰ μικρὴ κάθονταν στὸ κατώφλι, καὶ ἔτρωγε μὲ ὄρεξι τὸ ψωμί της.

— Φιλίτσα! αἴ, Φιλίτσα, φώναξε ἀπὸ μακρυά· «ἦρθε ἡ μητέρα σου;»

Ἡ μητέρα τῆς Φιλίτσας ἤτανε φίλη μὲ τὴ μητέρα τοῦ Δημητροῦ, καὶ πολλὲς φορὲς τὸν φρόντιζε, ὅταν ἔλειπε ἡ δική του. Μὰ γιὰ κακή του τύχη ἔλειπε σήμερα κι' αὐτή.

— «Τί τὴ θέλεις»; ρώτησε ἡ μικρή.

— «Τὸ καὶ τὸ», διηγήθηκε ὁ Δημητρός.

— «Μπᾶ καὶ δὲ σοῦ τὴν πλένω ἐγὼ τὴν ποδιά σου»!

— «Ξέρεις ἐσὺ νὰ πλύνῃς ποδιά»;

Αὐτὸ δὰ ἔλειπε τώρα νἄξερε κι' ἡ Φιλίτσα νὰ πλένῃ! Μὰ πάλε, ποῦ ξέρεις! Αὐτὲς οἱ κοπέλλες εἶναι ἐπιδέξιες· ξέρουνε τόσα πράματα, ποὺ δὲν τὰ ξέρουμε μεῖς τὰ παιδιά !

— «Φέρ' τὴν ποδιά σου καὶ θὰ δῆς»!

Ὁ Δημητρὸς τἄποφάσισε· μιὰ καὶ δυὸ ἔβγαλε τὴν ποδιά του καὶ τὴν παράδωκε στὴ Φιλίτσα.

Ἐκείνη τὴν πῆρε σοβαρὴ καὶ τράβηξε ἴσια κατὰ τὴ βρύση. Ἀλλὰ ἡ βρύση ἤτανε κλειστὴ καὶ δὲν ἄνοιγε εὔκολα. Μὰ κι' ὁ Δημητρὸς ἤτανε ἄντρας· ἔδωσε, πῆρε, τὴν ἄνοιξε.

— Ἐσὺ νὰ κρατᾶς τὴν ποδιὰ κάτω ἀπὸ τὴ βρύση κι' ἐγὼ νὰ τὴν πλένω.

Τὸ νερὸ ἔτρεχε μὲ ὁρμὴ καὶ τοὺς πιτσίλιζε πατόκορφα, μὰ ποιὸς πρόσεχε σὲ τέτοια· κι' οἱ δυὸ ἤτανε βυθισμένοι στὴ δουλειά τους.

Ὕστερα τὴ στίψανε μέσα στὶς χοῦφτες τους καὶ τὴν κρεμάσανε σουφρωμένη στὸ σκοινί.

Ἡ Φιλίτσα ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της μοίρασε τὸ ψωμί της μὲ τὸ Δημητρό, καὶ κάθησαν κι' οἱ δυὸ στὸ κατώφλι.

Ἡ Φιλίτσα δὲν πήγαινε ἀκόμα στὸ σχολειὸ κι' ὁ Δημητρὸς τῆς ἔκανε τὸ σοφό. Γιὰ νὰ τὴ διασκεδάσῃ τῆς ἔκαμε ἀπόψε καὶ τὸ δάσκαλο. Σηκώθηκε ὀρθός, κορδώθηκε φουσκωτός, ὅσο μποροῦσε, κι' ἀφοῦ ἔσφιξε τὴ μύτη του δυνατὰ μὲ τὰ δυό του δάχτυλα γιὰ νὰ πετύχῃ καλύτερα τὴ φωνὴ τοῦ δασκάλου, ἄρχισε νὰ ξεφωνίζῃ:

— Σιωπή, παρακαλῶ! Σήμερον θὰ σᾶς εἴπω διὰ τὸν τρίτον ἆθλον τοῦ Ἡρακλέους, διὰ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον.

Ἡ Φιλίτσα τὤβρε πολὺ διασκεδαστικό, ὅπως τὄλεγε μὲ τὴ μύτη ὁ Δημητρὸς ἐκεῖνο τὸ «ἐρυμάνθιον»· ἔσφιξε κι' αὐτὴ τὴ μυτίτσα της καὶ ξεφώνιζε: «ἐρυμάνθιον»! «ἐρυμάνθιον»!

Μὰ σὲ λίγο κουράστηκε, ἄναψαν τὰ μαγουλάκια της, τῆς πόνεσε κι' ἡ μύτη της καὶ ξανακάθησε στὸ κατώφλι.

Ἡ μέρα ἔφευγε καὶ ὁ οὐρανὸς ἐσκοτείνιαζε. Ἕνα-ἕνα ἄρχισαν νὰ φαίνωνται τὰ ἄστρα.

— Καὶ τί χρειάζονται, Δημητρό, τἄστρα; Σοῦ τὦπε ὁ δάσκαλος;

— Ὁ δάσκαλος; καὶ τί ξέρει ὁ δάσκαλος ἀπ' αὐτά;

Ὁ Δημητρὸς ἅρπαξε πάλι τὴ μύτη του:

— Οἱ ἀστέρες ἀνατέλλουσιν ἐξ ἀνατολῶν καὶ δύουσιν ἐκ δυσμῶν, ὄχι, «καὶ δύουσιν ἀπὸ δυσμῶν». Ὄχι, ὄχι, οὔτε ἔτσι, στάσου νὰ δῆς, πῶς τὸ λέει: «οἱ ἀστέρες ἀνατέλλουσιν ἀπὸ ἀνατολὰς καὶ δύουσιν ἀπὸ δυσμάς», μάλιστα, ἔτσι τὸ λέει.

— Καὶ τί πᾶ νὰ πῆ: «ἀνατέλλουσιν ἀπὸ ἀνατολὰς καὶ δύουσιν ἀπὸ δυσμάς; Ἐσὺ τὸ καταλαβαίνεις;

— Ἐγὼ λέω, πὼς τὸ σωστὸ εἶναι πὼς μόλις νυχτώσει, ὁ Θεὸς ἀνάβει στὸν οὐρανὸ ἕνα-ἕνα τὰ λυχναράκια του, γιὰ νὰ βλέπουν τὰ πουλάκια ὅλου τοῦ κόσμου νὰ γυρίζουν στὶς φωλίτσες τους. Αὐτὰ τὰ λυχναράκια τοῦ Θεοῦ εἶναι τἄστρα.

Καὶ τὰ παιδιὰ μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ βαθὺ οὐρανό, μετροῦσαν τὰ «λυχναράκια» ὥσπου ἀποκοιμήθηκαν.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ βούϊζε ἡ γειτονιὰ ἀπὸ τὰ τσιρίσματα, τὶς φωνὲς καὶ τὰ γέλια τῶν παιδιῶν, ποὺ ἀνυπόμονα περίμεναν στὴν αὐλή, πολὺ πρὶν τῆς ὥρας.

«Καὶ ποῦ τὰ βάζουν κάθε μέρα τὰ χέρια τους καὶ τὰ πόδια τους αὐτὰ τὰ παιδιά, ποὺ σήμερα δὲν ξέρουν, ποῦ νὰ τὰ οἰκονομήσουν;» συλλογίζονταν μιὰ νέα γυναῖκα, ποὺ παρακολουθοῦσε ἀπὸ τὸ παράθυρό της τὴν ἀνησυχία τῶν μικρῶν.

Καθένας ποὺ ἔμπαινε, δέχονταν τὶς φωνὲς καὶ τὰ πειράγματα τῶν ἄλλωνῶν.

— Ὢ! καλῶς τὸ Γιωργάκη! Τὴ νυχτικιὰ τῆς νόνας σου σοῦ ντύσανε σήμερα;

Ὁ Γιωργάκης, ποὺ φοροῦσε μιὰ πλατειὰ καὶ μακρυὰ ἄσπρη μπλούζα μ' ἕνα λουρὶ στὴ μέση, κοκκίνισε ὅλος καὶ σήκωσε τὴ μπλούζα του γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ πὼς φοροῦσε καὶ πανταλόνι.

Τὰ περσότερα παιδιὰ ἤτανε μὲ τὶς ποδιές τους φρεσκοπλυμένες καὶ φρεσκοσιδερωμένες, μὰ μερικὰ εἶχαν ἔρθει μὲ τὶς φορεσιές τους, κι' αὐτὰ τραβοῦσανε ὅλα τὰ πειράγματα.

— Δὲ σοῦ πάει καὶ ἄσκημα τὸ βρακὶ τοῦ πατέρα σου! ἔλεγε ἕνα στεγνὸ ψηλὸ παιδὶ σ' ἕνα στρουμπουλὸ παιδάκι, ποὺ φοροῦσε ἕνα μακρὺ καὶ πλατὺ πανταλόνι, ποὺ τὸ ἔπνιγε. Ἐκεῖνο δὲν κατάλαβε καὶ τὸν κύτταξε μ' ἀπορία. Γιατὶ τοῦ ἔλεγε, πὼς ἤτανε τοῦ πατέρα του, ἀφοῦ ἤτανε τοῦ ἀδερφοῦ του τοῦ μεγαλείτερου;

Σὲ λίγο παρουσιάστηκε κι' ὁ Πανοῦτσος, μὰ δὲν ἤτανε σὰν πάντα γελαστὸς κι' ἄταχτος.

Μπῆκε σοβαρὸς κι' ἀμίλητος μ' ἕνα βαρὺ καλάθι στὸ χέρι, κι' ἔδειχνε πὼς δὲν ἔπαιρνε σήμερα ἀπὸ ἀστεῖα. Τράβηξε ἴσια σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ τῆς αὐλῆς καὶ δὲ λάβαινε μέρος στὶς φωνὲς καὶ στὰ πειράγματα τῶν παιδιῶν.

Σήκωνε μὲ τρόπο τὸ καπάκι τοῦ καλαθιοῦ του, βουτοῦσε τὸ χέρι του μέσα, καὶ ὕστερα ἔγλυφε ἕνα-ἕνα τὰ δάχτυλά του μὲ τὴ σειρά. Ἡ μητέρα του τοῦ εἶχε βάλει στὸ καλάθι κι' ἕνα καλὸ κομμάτι μπακλαβᾶ κι' ὁ νοῦς τοῦ Πανούτσου ἤτανε κολλημένος ἐκεῖ.

Σὲ λίγο ἄνοιξε διάπλατη ἡ βαρειὰ ξύλινη πόρτα καὶ φάνηκε τὸ μεγάλο αὐτοκίνητο, ποὺ θὰ τοὺς ἔπαιρνε.

Τὴν ἴδια ὥρα παρουσιάστηκε κι' ὁ δάσκαλος καὶ παράγγειλε ν' ἀνεβοῦν.

Τὰ παιδιὰ ξεχύθηκαν ὅλα μαζὺ καὶ μὲ φωνὲς καὶ γέλια πνιχτὰ στριμώχτηκαν, ὅπως μποροῦσαν μέσα στ' αὐτοκίνητο· ὁ δάσκαλος πήδησε τελευταῖος κοντὰ στὸν ὁδηγό, καὶ τ' αὐτοκίνητο ξεκίνησε. Στὴν ἀρχὴ σιγά, κι' ὕστερα μὲ ταχύτητα· ἕνα πυκνὸ σύννεφο σκόνης σηκώθηκε ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ σκέπασε τ' αὐτοκίνητο ποὺ ἔφευγε ὁλοταχῶς ἀπάνω στὸ μακρὺ ἴσιο δρόμο ὅσο ποὺ χάθηκε. Τὴν ἴδια ὥρα ἔφτανε λαχανιασμένος κι' ὁ Δημητρός, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου. Φοροῦσε τὴν ποδιά του καθαρή, μὰ στριφτὴ καὶ καταζαρωμένη, ὅπως τὴν εἶχε ἁπλώσει ἀπὸ βραδὺς ἡ Φιλίτσα. Εἶχε πάρει καὶ τὸ ψωμί του στὴν τσέπη του· μὰ στὸ δρόμο συλλογίστηκε, ποὺ ὁ δάσκαλος τοὺς εἶχε πῆ: «καὶ ὁ καθένας μὲ τὸ καλαθάκι του μὲ τὸ φαγητόν του».

Μὴ τὸν ἔβλεπε τώρα δίχως καλαθάκι καὶ τὸν ἔστελνε πάλι στὸ σπίτι του;

Ὁ Δημητρὸς δὲν ἔχασε καιρό· ἔβγαλε τὸ μαντῆλι του, τἄπλωσε ἀπάνω στὸ δρόμο, ἔβαλε μέσα τὸ ψωμί του, τὄδεσε στὶς τέσσερις ἄκρες καὶ κρατῶντας ἀπὸ τοὺς κόμπους τὸ δέμα του — τί δέμα, τί καλαθάκι, τὸ ἴδιο ἔκανε — ἔτρεχε χαρούμενος κατὰ τὸ σχολειό.

Τώρα δὲν τοὖλειπε τίποτα.

Τί ὡραῖα ποὺ θὰ περνοῦσε! Κανένας δὲ θἄβλεπε τὸ δέμα του. Ἔτσι ποὺ τὰ εἶχε καταφέρει στὸ δέσιμο, φαίνονταν φουσκωτὸ σὰ νὰ εἶχε τοῦ κόσμου τὰ πράματα, ὡς καὶ γλυκὸ μποροῦσε νἆχε μέσα καὶ φροῦτα καὶ τυρί.

Ἔφτασε μπροστὰ στὸ σχολειό.

Παναγία μου! Ἡ πόρτα ἤτανε κλειστὴ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω! καὶ μιὰ τέτοια ἡσυχία, ποὺ ὅμοιά της δὲν εἶχε καταλάβει ποτὲ ὁ Δημητρός. Σὰν νὰ πέθανε μονομιᾶς ὅλος ὁ κόσμος καὶ ν' ἀπόμεινε αὐτὸς μοναχός του.

Ἐπάγωσε κι' ἡ πνοή του ἐπιάστηκε.

Κύτταξε γύρω του· κανείς!

Μόνο ἡ γειτόνισσα στέκονταν ἀκόμα στὸ παράθυρο καὶ τὸν εἶδε.

— Ἄργησες! τοῦ φώναξε ἀπὸ τὸ παράθυρο.

— Ἄργησα..., εἶπε κι' ὁ Δημητρός.

ΚΑΤΙΝΑ Γ. ΠΑΠΑ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Πές μου ψυχή μου

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΠΩΝΤΛΑΙΡ

Αὐτὴ ἡ ζωὴ εἶν' ἕνα νοσοκομεῖο, ὅπου ὁ κάθε ἄρρωστος βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία ν' ἀλλάξῃ κρεββάτι. Ὁ ἕνας θὰ ἤθελε νὰ ὑποφέρῃ ἀπέναντι στὸ τζάκι κι' ὁ ἄλλος νομίζει ὅτι θὰ γίνῃ καλὰ πλάϊ στὸ παράθυρο.

Ἐμένα μοῦ φαίνεται πὼς θὰ ἤμουν πάντα καλὰ ἐκεῖ ποὺ δὲν βρίσκομαι τώρα, καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῆς ἀλλαγῆς εἶν' ἕνα θέμα ποὺ τὸ συζητάω ἀδιάκοπα μὲ τὴν ψυχή μου.

—Πές μου, ψυχή μου, τῆς λέω, φτωχὴ ψυχή μου ψυχραμένη, τί θὰ ἔλεγες ἂν κατοικούσαμε στὴ Λισσαβῶνα. Ἐκεῖ πρέπει νὰ κάνῃ πολὺ ζέστη καὶ θὰ ξαναζωντάνευες σὰν μιὰ σαύρα. Ἡ πολιτεία αὐτὴ βρίσκεται κοντὰ στὴ θάλασσα... Λένε πὼς εἶνε χτισμένη μὲ μάρμαρα καὶ πὼς ὁ κόσμος ἐκεῖ νοιώθει τέτοιο μῖσος γιὰ τὴ βλάστησι, ὥστε ξερριζώνει ὅλα τὰ δέντρα... Αὐτὸ εἶνε ἕνα τοπεῖο ποὺ θὰ σοῦ ἀρέσῃ πολύ...

Μὰ ἡ ψυχή μου δὲν ἀπαντάει.

—Ἀφοῦ σοῦ ἀρέσει τόσο ν' ἀναπαύεσαι, τῆς ξαναλέω, καὶ νὰ βλέπῃς συγχρόνως τὴν κίνησι, θέλεις νὰ πᾶμε νὰ κατοικήσωμε στὴν Ὁλλανδία, στὴ μακαρία αὐτὴ χώρα; Ἴσως νὰ διασκεδάσῃς πολὺ σ' αὐτὸ τὸ μέρος, τοῦ ὁποίου ἔχεις θαυμάσει τόσες φορὲς τὶς εἰκόνες στὰ μουσεῖα. Τί θὰ ἔλεγες ἂν διαλέγαμε γιὰ διαμονή μας τὸ Ρόττερνταμ, ἐσὺ ποὺ ἀγαπᾶς νὰ βλέπῃς τὰ δάση τῶν καταρτιῶν καὶ τὰ καράβια ἀγκυροβολημένα μπρὸς στὰ σπίτια;

Μὰ ἡ ψυχή μου ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ ἄφωνη.

—Ἡ Βαταβία, τῆς εἶπα τότε ἐγώ, ἴσως νὰ σοῦ ἄρεσε περισσότερο. Ἐκεῖ θὰ βροῦμε ὅλο τὸ πνεῦμα τῆς Εὐρώπης ἑνωμένο μὲ τὴν ὡμορφιὰ τῶν τροπικῶν χωρῶν.

Μὰ οὔτε λέξι ἡ ψυχή μου.

—Ἔφτασες λοιπόν, τῆς εἶπα τέλος ἐγώ, σὲ τέτοιο σημεῖο ναρκώματος, ὥστε νὰ μὴ εὐχαριστῆσαι παρὰ μόνο μέσα στὴν πλῆξι σου; Ἂν συμβαίνει αὐτό, ἂς φύγουμε ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη ποὺ μοιάζουν μὲ χῶρες τοῦ Θανάτου... Ἂς ἑτοιμάσουμε τὶς ἀποσκευές μας γιὰ τὸ Τόρνεο... Ἂς πᾶμε ἀκόμα πιὸ μακρυά, ἂν αὐτὸ εἶνε δυνατόν... Ἂς ἐγκατασταθοῦμε στὸν Πόλο... Ἐκεῖ ὁ Ἥλιος φωτίζει λοξὰ τὴ γῆ... Ἐκεῖ θὰ μποροῦμε νὰ κάνουμε τὰ λουτρά μας μέσ' στὰ σκοτάδια, κ' οἱ πολικὲς αὐγὲς γιὰ νὰ μᾶς διασκεδάζουν θὰ μᾶς στέλνουν κάθε τόσο δέσμες φωτὸς τριανταφυλλένιες σὰν ἀνταύγειες τῆς φωτιᾶς τῆς Κολάσεως.

Τότε ἡ ψυχή μου ξεχύθηκε ἀπὸ μέσα μου καὶ μοῦ φώναξε μ' ἀπόγνωσι:

—Ἂς πᾶμε ὅπου θέλεις... Ἀδιάφορο ποῦ!... Φτάνει μονάχα αὐτὸ τὸ μέρος νὰ εἶν' ἔξω ἀπ' τὸν κόσμο!...

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΑΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η "ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ"

Η ΔΙΑΔΟΣΙΣ τῶν παιδικῶν σταθμῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἄρχισε μὲ τὴν ἔξοδο τῆς γυναίκας στὴν ἐργασία. Βαρὺ καὶ ἀγωνιῶδες τῆς ἔμπαινε καθημερινὰ τὸ ἐρώτημα, καθὼς ξεκινοῦσε γιὰ τὸ ἐργοστάσιο, γιὰ τὸ γραφεῖο, γιὰ τὶς ξενοδουλειές: «Ποῦ ν' ἀφήσω τὰ παιδιά μου;» Καὶ τὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν εὕρισκε ποτὲ λύσι. Δὲν εἶχε νὰ διαλέξῃ ἀνάμεσα σὲ καλὸ καὶ σὲ μὴ καλό. Ἔπρεπε ἁπλῶς νὰ ὑποταχθῇ στὴν ἀνάγκη καὶ μὲ βαρειὰ ἀπὸ ἀγωνία καρδιὰ νὰ σκύψῃ στὴν μηχανή, στὴ βελόνα, στὴ σκάφη, στὸ γραφεῖο....

Πιὸ σκληρὸ δίλημμα δὲν μποροῦσε νὰ τεθῇ ποτὲ σὲ καρδιὰ μητέρας: «Ἂν μείνω σπίτι νὰ φυλάγω τὰ παιδιά μου, θὰ πρέπει να τ' ἀφήσω νηστικά...». Τὸ φάσμα τῆς πείνας πιὸ βέβαιο ἀπὸ κάθε ἄλλο φάσμα τρομακτικὸ διέλυε ὅλες τὶς ταλαντεύσεις καὶ τὶς ἀμφιβολίες γιὰ τὸ ἂν πρέπει ἢ ὄχι νὰ ἐργασθῇ. Καὶ τὸ δρᾶμα ἄρχισε καὶ ἐξακολουθεῖ... Καὶ γύρισαν καὶ γυρίζουν μάννες καὶ βρίσκονται ἐμπρὸς στὰ παιδιά τους νεκρά, κτυπημένα, δαρμένα, προισμένα, διεφθαρμένα!

Στὸ δρόμο ἕρμαια τῶν τυχαίων δυστυχημάτων τῆς τροχαίας κινήσεως, στὸ δρόμο τὸ πρῶτο σχολεῖο τῆς διαφθορᾶς καὶ τοῦ ἀλητισμοῦ, στὸ δρόμο, μέσα στὶς λάσπες, στὶς μυῖγες, στὶς βρωμιές, στὶς κλεψιὲς καὶ στὴ λογῆς-λογῆς ἐκμετάλλευσι μεγαλώνουν τὰ παιδιὰ τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν.

Δὲν εἶναι παραμύθι τὸ πῶς πολλὲς μάννες ναρκώνουν τὰ παιδιά τους γιὰ νἄχουν «ἥσυχο τὸ κεφάλι τους», ἢ κι' ἄλλες πὼς τὰ δένουν στὸ σπίτι, ὅπως δένει κανεὶς τὸ σκυλί του!...

Κανένα δρᾶμα Σαιξπήρειο, καμμιὰ Αἰσχυλικὴ τραγῳδία δὲν φθάνει τὸ μεγάλο αὐτὸ καθημερινὸ μαρτύριο τῆς ἐργαζόμενης μάννας.

Πολλὲς φορὲς οἱ γυναῖκες μισοῦν τὴ δουλειὰ καὶ κυττάζουν πῶς νὰ φύγουν μὲ μιὰ μικρὴ ἐξασφάλισι. Πολλὲς φορὲς τὶς ἀκοῦμε νὰ ἔχουν ἕνα καὶ μοναδικὸ ὄνειρο: Νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι. Καὶ οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀνεξαρτησίας των ἔχουν νὰ ποῦν πὼς εἶναι φυσικὸ καὶ μοιραῖο γιατὶ ἐκεῖ ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι καμωμένη, δὲν εἶναι ἱκανὴ γιὰ δουλειά. Κανεὶς ὅμως δὲν θυμᾶται ποιοὶ θετικοὶ καὶ συγκεκριμένοι παράγοντες γεννοῦν τὴν ψυχολογία αὐτὴ σὲ μιὰ μερίδα γυναικῶν.

Ἡ γυναῖκα δὲν ἔκρυψε ποτὲ πὼς πάνω ἀπ' ὅλα στὴ ζωὴ εἶναι μάννα. Ἡ γυναῖκα καὶ μέσα στὶς σκληρότερες συνθῆκες, γιὰ χατῆρι τῶν παιδιῶν της τραβᾶ ἡρωϊκὰ τὸν γολγοθᾶ τῆς ζήσης.

Μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν τῆς Ἀθήνας ἀκούστηκε ἡ πρώτη φωνὴ καὶ ρίχτηκε τὸ πρῶτο σχέδιο γιὰ τὴν ἵδρυσι τῆς «Γωνιᾶς τοῦ Παιδιοῦ» ποὺ θὰ κάνῃ ἔργο του τὴν δημιουργία παιδικῶν σταθμῶν ὅπου οἱ ἐργαζόμενες μάννες θὰ μποροῦν ν' ἀφίνουν τὰ παιδιά τους. Καὶ τὴν φωνὴ αὐτὴ τὴν υἱοθέτησαν διάφοροι Γυναικεῖοι Σύλλογοι ἐργαζομένων γυναικῶν καὶ διάφορες γυναικεῖες προσωπικότητες ποὺ τῆς μάννας τὴν ἀνακούφισι καὶ τοῦ παιδιοῦ τὴν ἀνατροφὴ τὰ θεωροῦν σὰν τὸ βασικώτερο πρόβλημα πολιτισμοῦ μιᾶς χώρας.

Καὶ οἱ προσπάθειες ἄρχισαν ἐδῶ κι' ἕνα χρόνο ἀπὸ ἕνα Συμβούλιο δραστήριο μὲ πρόεδρο τὴν δίδα Λ. Κουντουριώτη καὶ ἀντιπροέδρους τὴν κυρία Ἐμμ. Τσουδεροῦ καὶ Α. Παπαδημητρίου, ταμία τὴν κ. Σ. Παυλίδου καὶ γραμματέα τὴν κ. Φ. Ζωϊτοπούλου, μέλη δὲ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὶς κυρίες Μ. Καρελλᾶ, Σ. Σημηριώτη, Ε. Λαμπράκη, Κ. Κοριζῆ, Μ. Τρυπάνη, Λ. Φωτοπούλου, Χ. Ἐλευθεριάδου, Σ. Ναυπλιώτη καὶ Δ. Σωτηρίου.

Περιττὸ βέβαια νὰ τονίσωμε πὼς στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔρχεται αὐτὴ ἡ σκέψις, οὔτε πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούεται τὸ ὄνομα «Παιδικοὶ Σταθμοί». Στὴ Σῦρο ἤδη ἀπὸ τὸ 1913 ἱδρύθηκε ὁ πρῶτος παιδικὸς σταθμὸς ἀπὸ τὸ Σωματεῖο «Περίθαλψις τοῦ Παιδὸς» πάνω στὸν πολεμικὸ ἀναβρασμὸ γιὰ νὰ περιποιῆται τὰ παιδιὰ τῶν πολεμιστῶν, τῶν ὁποίων οἱ γυναῖκες βγῆκαν στὴ δουλειά. Στὴν Κηφισιὰ λειτουργεῖ τὸ Μπενάκειον, στὸν Πειραιᾶ ἡ Παιδικὴ Στέγη καὶ γενικὰ στὴν Ἑλλάδα ἐδῶ κι' ἐκεῖ εἶναι σπαρμένοι 23 Σταθμοί.

Εἶναι ὅμως τόσο τεράστιες οἱ ἀνάγκες, ποὺ ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν σὰν μιὰ καλὴ ἀρχὴ γιὰ τὸν ἐκπολιτισμὸ τοῦ τόπου μας.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη δέχθηκε μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν ἵδρυσι τῆς «Γωνιᾶς τοῦ Παιδιοῦ» καὶ τὴν ὑποστήριξε καὶ θὰ τὴν ὑποστηρίξῃ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ δίνοντάς της ἔτσι τὴν εὐχέρεια νὰ δημιουργήσῃ σὲ συνεργασία μὲ τὸ κράτος καὶ τοὺς «Ἐθνικοὺς Παιδικοὺς Σταθμοὺς» ἕνα δίκτυον τέτοιων ἱδρυμάτων σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Σήμερα ἡ «Γωνιὰ τοῦ Παιδιοῦ» ξεκινᾶ. Μαζύ της ἔχει γιὰ τὰ πρῶτα της βήματα τὶς καρδιὲς ὅλων ἐμᾶς τῶν γυναικῶν, τὶς καρδιὲς καὶ τὶς εὐχὲς ὅλων τῶν μαννάδων ποὺ νοιώθουν βαθειὰ τὴ σημασία τοῦ ἔργου της. Τὸ ξεκίνημα τῆς «Γωνιᾶς» ἄρχισε μ' ἕναν ἔρανο ποὺ ἄνοιξε μέσον τοῦ Ταχυδρομείου ἐδῶ καὶ λίγες μέρες. Μιὰ ἐπιτροπὴ ἐράνου σχηματίσθηκε γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ Συμβούλιο, ἀπὸ τὶς κυρίες Μ Βοΐλα, Μ. Γουλανδρῆ, Σ. Δελαγραμμάτη, Σ. Δοξιάδη, Λ. Ζαρίφη, Ε. Ζάννου, Μ. Κουρμπάνη, Λ. Λιάμπεη, Ν. Μαντζαβίνου, Μ. Μανουηλίδου, Ι. Μελᾶ, Ε. Νικολούδη, Π. Παπαχελᾶ καὶ Ε. Ρούφου.

Ποιὸς Ἕλληνας, ποιὰ γυναῖκα, ποιὸ παιδὶ δὲν θὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἔρανο αὐτόν; Ποιὰ καρδιὰ μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ τὴν βοήθειά της καὶ ποιὰ τσέπη δὲν θ' ἀνοίξῃ ἐμπρὸς σ' ἕνα τέτοιο ὑψηλὸ ἔργο;

«Κάθε δίδραχμο βοηθεῖ. Κάθε ἑκατοστάρικο σώζει. Κάθε χιλιάρικο διατηρεῖ ἕνα παιδάκι ὁλόκληρο ἕνα χρόνο», λέγει ἡ ἔκκλησις ποὺ κυκλοφόρησε τὸ Σωματεῖο. Καὶ προσθέτει:

«Ἕνα φοβερὸ δρᾶμα ἐκτυλίσσεται καθημερινῶς εἰς τοὺς συνοικισμοὺς τοῦ ἐργαζομένου κόσμου. Εἶναι τὸ δρᾶμα τῆς μητέρας ποὺ πρέπει νὰ δουλέψῃ γιὰ τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογενείας της καὶ ἡ ὁποία, φεύγουσα τὸ πρωΐ, ἀφίνει εἰς τὸν δρόμον τὰ παιδιά της. Ἡ μόνη σωτηρία τῶν μικρῶν αὐτῶν ὑπάρξεων εἶναι οἱ Παιδικοὶ Σταθμοί, ὅπου περνοῦν τὴν ἡμέρα τους τὰ παιδάκια τῶν 2 ἕως 6 ἐτῶν, διὰ νὰ παραδοθοῦν τὸ βράδυ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας των. Εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν 23 Παιδικοὶ Σταθμοί, ὅπου δυόμιση χιλιάδες περίπου παιδάκια ἐξασφαλίζονται ἀπὸ τοὺς καθημερινοὺς κινδύνους. Ἡ «Γωνιὰ τοῦ Παιδιοῦ», ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς «Ἐθνικοὺς Παιδικοὺς Σταθμοὺς», φιλοδοξεῖ νὰ πολλαπλασιάσῃ τοὺς Παιδικοὺς Σταθμούς. Βοηθήσατέ μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν αὔριον καὶ μεθαύριον γιὰ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα παιδάκια. Ἕνα χιλιάρικο τὸ χρόνο μᾶς χρειάζεται γιὰ κάθε παιδάκι. Βοηθήσατέ μας νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν».

Ὁ ἔρανος τῆς «Γωνιᾶς τοῦ Παιδιοῦ» πρέπει νὰ πετύχῃ, εἶναι ἀνάγκη νὰ πετύχῃ. Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, πρέπει νὰ νοιώσῃ βαθειὰ τὸν προορισμὸ τῆς εἰσφορᾶς σ' ἕναν τέτοιο ἔρανο σὰν καθῆκον της.

Σκεφθῆτε αὔριο πόσα παιδάκια θὰ σωθοῦν, πόσων μαννάδων καρδιὲς θὰ ἡσυχάσουν, πόσους καλοὺς συμπολίτες θὰ ἔχωμε! Τὸ παιδὶ εἶναι τὸ μέλλον κι' ἡ μάννα τὸ παρόν. Τὸ παιδὶ εἶναι ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ μάννα ἡ παρηγοριά, τὸ παιδὶ εἶναι τὸ καλλίτερο αὔριο κι' ἡ μάννα τὸ διορθωμένο σήμερα, ἀπὸ τὸ παιδὶ ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς μάννας διαιωνίζεται ἡ ζωὴ καὶ προχωρεῖ ἀσταμάτητη πρὸς τὸ καλλίτερο, τὸ ἀνώτερο, πρὸς τὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμό...

Δ. Σ.

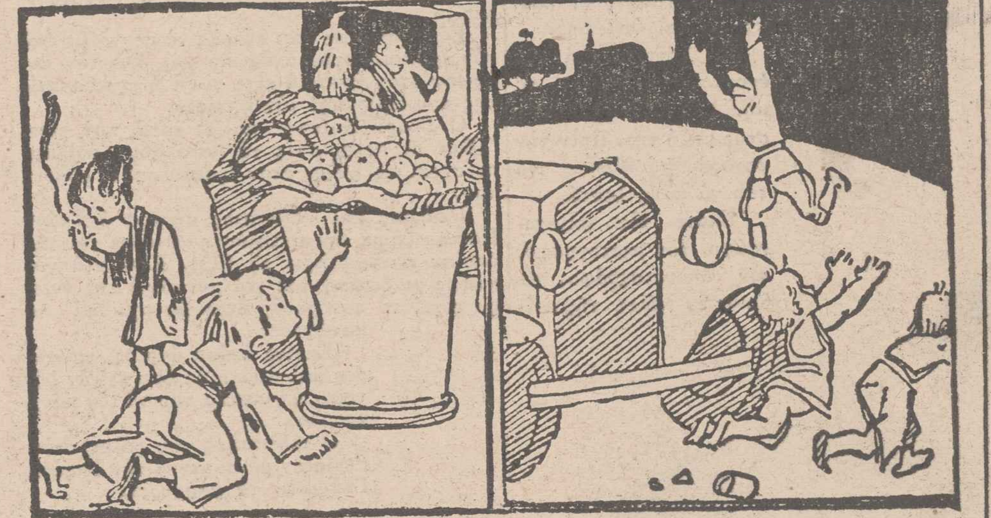

Χθὲς καὶ προχθὲς

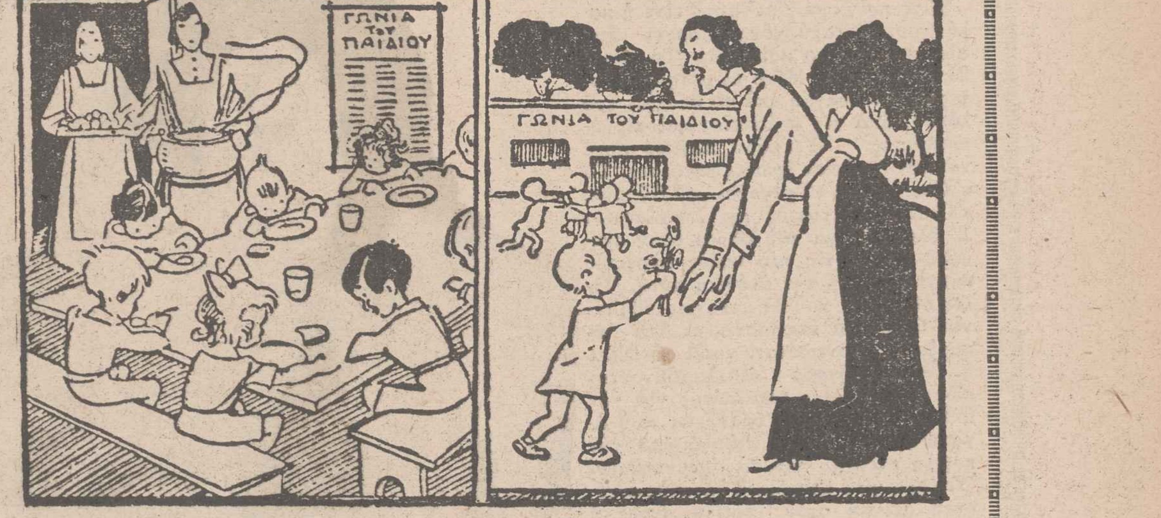

Αὔριο καὶ μεθαύριο

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΟΙ ΑΝΥΠΑΡΚΤΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ὅσο ὁ γνωστὸς Γάλλος εὐθυμογράφος Κάρολος Νοντιὲ ἦταν σπάταλος καὶ ἀκατάστατος, τόσο ἡ γυναῖκα του ἦταν οἰκονόμα καὶ τακτική. Γι' αὐτὸ μεταξὺ τοῦ ἀνδρογύνου ἐγίνοντο πολὺ συχνὰ διάφορες σκηνές.

Ὁ Νοντιὲ θέλοντας κάποτε νὰ ξεφορτωθῇ τὴ γυναῖκα του, ἡ ὁποία τοῦ γκρίνιαζε γιὰ κάποια νέα του σπατάλη, τῆς εἶπε:

— Δὲν μὲ ξέρεις καλά... Μὲ θεωρεῖς σπάταλο. Κι' ὅμως κατὰ βάθος εἶμαι πολὺ οἰκονόμος!...

Καὶ βλέποντας ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἐκύτταζε μὲ δυσπιστία, ἐπρόσθεσε:

— Ἔ, λοιπόν, νά: Χθὲς ἀκόμα πῆγα καὶ κατέθεσα χρήματα στὴν Τράπεζα τοῦ φίλου μας Λαφίτ.

— Πῶς; Ἔχεις καταθέσεις στὴν Τράπεζα!... ἀνέκραξε κατάπληκτη ἡ κυρία Νοντιέ.

— Βεβαιότατα!... ἀπάντησε ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ φέμμα του ὁ συγγραφεύς. Ἤθελα νὰ στὸ κρατήσω κρυφό, ἀλλὰ μὲ ἀνάγκασες νὰ στὸ μαρτυρήσω... Νομίζεις ὅτι ἐσπατάλησα τὰ χρήματά μου, ἐνῷ ἁπλούστατα τὰ ἔχω καταθέσει στοῦ Λαφίτ γιὰ νὰ τἄχουμε στὰ γηρατειά μας!...

Τὸ φέμμα τοῦ Νοντιὲ ἔπιασε γιὰ καλά. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ γυναῖκα του ἔπαψε νὰ τὸν γκρινιάζῃ. Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὅμως, τὸ ἀνδρόγυνο ἔτυχε νἄχῃ οἰκονομικὲς στενοχώριες καὶ ἡ κυρία Νοντιὲ σκέφτηκε, ὅπως ἦταν πολὺ φυσικό, ὅτι ἐφόσον ὁ ἄνδρας της εἶχε καταθέσεις στὴν Τράπεζα, μποροῦσε θαυμάσια ν' ἀποσύρῃ ἕνα μικρὸ ποσὸν γιὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὴν περίστασι. Χωρὶς νὰ χάσῃ λοιπὸν καιρό, πῆγε στὴν Τράπεζα τοῦ Λαφὶτ καὶ ζήτησε τὸν ἴδιο τὸν διευθυντή, στὸν ὁποῖον ἐξέθεσε τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς της:

— Θὰ ἤθελα, τοῦ εἶπε, νὰ ἀποσύρω χίλια φράγκα ἀπὸ τὶς καταθέσεις τοῦ συζύγου μου.

Ὁ Λαφὶτ ποὺ ἐγνώριζε καλὰ τὸν πνευματώδη συγγραφέα, ἀπὸ τὸ ὕφος δὲ τῆς γυναικός του, ἐννόησε ὅτι θὰ τῆς εἶχε παίξει καμμιὰ φάρσα.

Χωρὶς νὰ τῆς πῇ λοιπὸν τίποτε, σὰν σωστὸς τζέντλεμαν ποὺ ἦταν, ἐκάλεσε ἕναν ὑπάλληλό του καὶ τὸν διέταξε νὰ μετρήσῃ στὴν κυρία Νοντιὲ τὸ ποσὸν ποὺ ζητοῦσε!

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΔΙΠΛΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στάθηκεν ἡ βεργολυγερή,
κ' ἔλαμπαν τὰ μάτια της πετράδια.
«Ρίχνω τῆς ἀγάπης τὸ κρασὶ
Στὰ χρυσᾶ ποτήρια τἄδεια».
«Κόρη, εἶμαι τ' ἀφώλιαστο πουλί,
Δὲ μὲ σταματοῦνε τ' ἀνθοκλάδια,
Πρὸς μαγνῆτες φέρνομαι ἥλιων
Μέσ' ἀπὸ ἀξεδιάλυτα σκοτάδια.
Εἶμαι ὁ ξανοιχτὴς τῶν ὅλων,
Καὶ τῶν ὅλων εἶμαι ὁ λατρευτής,
Κ' εἶμαι ἡ ἅρπα τῶν χορδῶν τῶν χιλίων,
[illegible]ων».—«Τυφλέ, δὲ βλέπεις
[illegible] μαγνῆτες
Καὶ τὴ δόξα ὅλη ὅλων τῶν ἥλιων!».

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΥΘΥΜΟΙ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ...

Ἡ κόρη: Ἄχ, μπαμπάκα! Αὐτὸς ὁ λοχαγὸς μοῦ ἔχει κατακτήσει τὴν καρδιά...

Ὁ πατέρας: Αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ πολὺ σπουδαῖο, κόρη μου. Τὸ σπουδαιότερο εἶναι ὅτι θὰ ζητήσῃ μεγάλη... πολεμικὴ ἀποζημίωσι!...

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Ὁ γιατρός: Κατὰ τὴν ἐξέτασί μου διέγνωσα στὴ σύζυγό σας μιὰ μικρὴ ἀδυναμία....

Ὁ σύζυγος: Δὲν μπορέσατε, γιατρέ μου νὰ ἐξακριβώσετε γιὰ ποιόν;....

Η ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Ὁ δάσκαλος: Πότε καὶ πῶς καταλαβαίνουμε ὅτι ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα;

Ὁ μαθητής: Ὅταν πάρουμε ἕνα ταξὶ... μὲ τὴν ὥρα!...

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Η ΑΓΑΠΗ

ΤΟΥ Ρ. ΜΠΡΟΥΚ

Ἔχουνε πῆ πὼς ἡ ἀγάπη εἶναι «Βασίλισσα τοῦ κόσμου» καὶ ὅλη ἡ γῆ μπροστά της λυώνει σὰν σὲ φωτιά...

Κι' ἀκόμα ἔχουνε πῆ πὼς τῆς ἀγάπης τὸ μόνο δῶρο εἶναι αὐτό: ἕνα στεφάνι ἀκάνθινο γύρω στὴν κεφαλή μας καὶ ἕνα κρυφὸ παράπονο μέσα στὴν ἄμοιρη καρδιά μας.

Τὰ ξέρω ὅλ' αὐτά. Τὰ ἔχω ἀκούσει, τὰ ἔχω ἰδῆ, μὰ ἡ ἀγάπη δὲν ἦτανε γιὰ μένα τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ ἕνα γλυκὸ τραγοῦδι, ἀπὸ ἕναν εὔθυμο σκοπό...

Καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἐφοβήθηκα ποτέ μου, ποτὲ ὁ νοῦς μου δὲν ἐσκέφτηκε κακά, ὅταν σὲ εἶδα νὰ πλανιέσαι μέσ' τὸ δρόμο μονάχη.

Πῶς τὰ θυμᾶμαι ἀκόμα ὅλ' αὐτά! Ἐρχόσουν πάντοτε γοργὴ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς σὲ μένα... Ἐρχόσουν γελαστὴ κι' εἶχες κάθε πρωῒ λουλούδια φρεσκοκομμένα στὰ ξανθὰ μαλλιά σου...

Ἕνα μονάχα πάντοτε ξεχνῶ: — Ποῦ πήγαινες; Ποῦ ἔτρεχες ὅταν μακρυά μου ἔφυγες, ἀγαπημένη;

Ὅμως γιατί νὰ σ' ἐρωτῶ; Ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἀγάπη σου, τόσο ἁγνή, τόσο οὐράνια...

Ἀχ! ἡ ἀγάπη ἔχουνε πῆ πὼς εἶναι τραγωδία! Πὼς εἶναι ἕνα μαρτύριο ποὺ τὶς ἄμοιρες καρδιὲς τοῦ κόσμου τυραννεῖ...

Κι' ὅμως ἐγὼ ποτέ μου δὲν σ' ἐρώτησα ποῦ πᾶς; Ποῦ φεύγεις; Ποῦ ἔτρεχες μακρυά μου ὅταν μονάχο μὲ ἄφινες τὰ βράδια... Γιατὶ ἐγὼ πιστεύω πάντα στὴν ἀγάπη, γιατὶ ἐγὼ τὴν εἶδα τὴν ἀγάπη. Δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο ὁ ἔρωτας γιὰ μένα ἀπὸ ἕναν εὔθυμο σκοπό, ἀπὸ ἕνα γλυκό, ἀπὸ ἕνα ἤρεμο τραγοῦδι.

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

Μιὰ ζωὴ ρωμαντικὴ καὶ ἔξυπνη. Ἕνας γόης ποὺ ἀγαπᾶ μὲ ἁπλότητα καὶ βάθος.

Ο ΓΚΑΡΥ ΚΟΥΠΕΡ

Ὁ ἐραστὴς ποὺ δὲν ξέρει νὰ κάνῃ φλὲρτ στὶς γυναῖκες

ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ ποτὲ φλὲρτ στὶς γυναῖκες.

Τὶς ἀγαπᾶ πάρα πολύ. Καὶ ὁ ἔρωτας—ἕνας ὡρισμένος τύπος ἔρωτος—δὲν κάνει τὸν ἄνθρωπο οὔτε εὔγλωττο, οὔτε πνευματώδη, οὔτε λεπτό.

Οἱ μεγάλοι ἔρωτες, ὅπως καὶ οἱ μεγάλοι πόνοι καὶ οἱ μεγάλες χαρές, ὅλες οἱ ἀνθρώπινες συγκινήσεις εἶνε βουβές.

Στὴν πιὸ ἁπλῆ, τὴν πιὸ παληά, τὴν πιὸ θαυμαστὴ ἐρωτικὴ ἱστορία, τῆς βασίλισσας τοῦ παραμυθιοῦ, ὅταν ὁ πρίγκηπας γέρνει ἐπάνω στὴν ἀγαπημένη του καὶ τὴν ξυπνᾶ ἀπὸ ἕναν ὕπνο ποὺ βάσταξε ἑκατὸ χρόνια, δὲν τῆς μιλᾶ, δὲν τῆς λέει λέξι.

Εἶνε πρίγκηπας κι' αὐτὴ εἶνε ἡ καλή του. Μεταξύ τους ὑπάρχει ἕνα αἴσθημα δυνατὸ καὶ βαθύ. Τὰ λόγια θἆτανε φτωχά. Μόνο οἱ μέτριοι ἔρωτες ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὸ στολίδι τοῦ λόγου, ἀπὸ τὶς κολακεῖες καὶ τὶς ὑποσχέσεις. Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ ποτέ του δὲν ἀπέδωσε ἔρωτες μέτριους. Τὸ «Ὄνειρο», τὸ «Τραγοῦδι τοῦ Λύκου», «Ὁ ἀποχαιρετισμὸς τῆς Σημαίας»... Σ' ὅλα τὰ ἔργα ποὺ ἔδωσε ὅταν σκεφθεῖ κανεὶς τὶς πιὸ καλὲς ἐρωτικὲς σκηνὲς θὰ βρῇ τὴν ἀλήθεια αὐτή. Ὅλες οἱ λέξεις ποὺ θὰ μεταχειρισθῇ εἶναι ἁπλὲς μὰ ἐκφραστικές. Δυὸ ὑπάρξεις συναντῶνται, γιατὶ τὸ θέλει ἡ τύχη. Γρήγορα ἀντιλαμβάνονται πὼς ὁ ἕνας εἶνε καμωμένος γιὰ τὸν ἄλλον. Μεταξὺ δύο ὑπάρξεων ποὺ ἀγαπῶνται ὅλα εἶνε πιθανὰ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ θὰ συναντηθοῦν. Ὑπάρχει μιὰ μοναδική, δυνατή, ἀνεύρετη στιγμὴ στὸν ἔρωτα, ὅπως ἡ στιγμὴ ποὺ τὸ μπουμπούκι γίνεται λουλοῦδι. Ἡ πρώτη σιωπηρὴ συμφωνία μὲ τὰ μάτια ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἐρωτευμένους εἶνε ἱεροτελεστία. Κατόπιν μόλις ἀνακατευθεῖ ἡ λογικὴ καὶ ζητήσει νὰ κοντρολάρῃ τὴν καρδιά, τότε ἀναφαίνονται ὅλες οἱ δυσκολίες, οἱ λογικὲς σκέψεις, τὰ ἀναμετρήματα τῶν συνεπειῶν, οἱ ὑπόνοιες καὶ οἱ παρεξηγήσεις. Καὶ ὅλα αὐτά, ἐκφράζονται καὶ περιπλέκονται ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο καὶ ἐλαφρὸ παιχνίδι τῶν λέξεων.

Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ μισεῖ τὰ λόγια. Θυμᾶστε τὸν «Ἀποχαιρετισμὸ τῆς Σημαίας ;» Μέσα στὸν ὡραῖο καὶ ρωμαντικὸ Ἰταλικὸ κῆπο. Ἡ μικρὴ γκουβερνάντα καθόντανε ἥσυχη καὶ ταραγμένη μαζύ. Ἐκεῖνος στρατιώτης ἦρθε κοντά της, κάθησε πλάϊ της, τὴν ἔσφιξε μέσα στὰ μπράτσα του χωρὶς λόγια, χωρὶς συζητήσεις. Ἦταν δική του. Καὶ στὸ «Τραγοῦδι τοῦ Λύκου ;»

Σ' ἕνα Μεξικανικὸ ἀγρόκτημα χορεύει μιὰ νέα ντυμένη μὲ ἄσπρες δαντέλλες. Εἶνε ἡ κόρη τοῦ ἰδιοκτήτου, ὄμορφη καὶ ὡραία. Περνᾶ ἕνας ἀλήτης, ἕνας νέος ποὺ ζῇ σὰν λύκος στὰ δάση, ποὺ φορεῖ ροῦχα ξεσχισμένα καὶ ἔχει δέρμα ψημμένο καὶ μάτια λαμπερά. Πηγαίνει κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτήν, χωρὶς δισταγμούς, χωρὶς ψευτοντροπὴ οὔτε καὶ ἀναίδεια. Τὴν προσκαλεῖ νὰ χορέψουν καὶ ὅταν τελείωσε ὁ χορὸς τὴν ὁδηγεῖ πάλι στὴν θέσι της.

Μὴν ἀμφιβάλλετε, οὔτε καὶ νὰ ἐκπλήττεσθε. Τὰ πράγματα συνέβησαν ἔτσι ἀκριβῶς ἀνάμεσα στὴν Λοῦπε Βαλὲζ καὶ στὸν Γκάρυ Κοῦπερ.

Ἡ Λοῦπε Βαλὲζ ἦταν τότε στὸ ζενὶθ τῆς δόξης της. Ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανξ τὴν εἶχε λανσάρει. Ἦταν μιὰ Μεξικάνα χρυσῆ, φλογερή, ἀπότομη, προληπτική, μὲ ὕφος χαϊδεμένο καὶ παιδιάστικο. Ὅταν ἦταν μικρούλα γύριζε στὴν Ἰνδικὴ συνοικία τοῦ Μεξικοῦ καὶ οἱ μαῦρες μάγισσες διάβαζαν τὴν τύχη της μέσα στὰ ποτήρια τοῦ νεροῦ ὅπου χτυποῦσαν καὶ ἕνα αὐγό. Ἡ μοῖρα της ἦταν νὰ εἶνε ὡραία, κοκέττα, ἄπιστη καὶ αἰώνια ἐρωτευμένη. Συνήντησε τὸν Γκάρυ. Ἀκόμη δὲν ἦταν οὔτε πλούσιος, οὔτε διάσημος, οὔτε ἀπαιτητικός, οὔτε ζηλιάρης. Ἀγαπήθηκαν ἐπὶ τρία χρόνια. Ἔρωτας τρικυμιώδης, παθητικὸς καὶ ὄχι εὐτυχής. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ὁ Γκάρυ ἀγαπήθηκε τρελλὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ὡραῖες καὶ πιὸ διάσημες γυναῖκες.

Ἤξερε νὰ γίνῃ ἀγαπητός. Ἀλλὰ γρήγορα ἀπαιτοῦσε ἀπὸ τὸν ἔρωτα πράγματα ποὺ κι' ὁ ἴδιος δὲν ἦτανε σὲ θέσι νὰ δώσῃ.

Πρὶν ἀγαπήσει τὴν Λοῦπε Βαλὲζ, εἶχε τὴν Κλάρα Μπόου. Ἡ Κλάρα τότε θριάμβευε. Γύρισαν μαζὺ τὶς «Πτέρυγες». Ἀλλὰ ὁ ρόλος του ἦταν τόσο ταπεινὸς ποὺ οὔτε κἂν τὸν πρόσεξε. Κι' ὅμως ἐκεῖνος ἐπὶ ἕξ μῆνες τὴν λάτρευε. Ὅταν πρωτόπαιξαν μαζύ, προδόθηκε στὴν πρώτη ἐρωτικὴ σκηνὴ ποὺ ἀπέδωσαν μαζύ. Ἐνῷ ἐκείνη περίμενε τὸ συνηθισμένο φωτογενετικὸ ἀδιάφορο φιλί, αἰσθάνθηκε τὰ καυτερά, ἀπαιτητικὰ χείλη ἑνὸς ἐρωτευμένου ποὺ δὲν ἤθελε νὰ τελειώσῃ ποτὲ τὸ φιλί.

Καλλίτερος τρόπος γιὰ νὰ σαγηνεύσῃ τὴν Κλάρα, ἕνα μικρὸ αἰσθησιακὸ ζωάκι ποὺ ποθοῦσε νὰ εἶνε ὑποταγμένη στὸν ἄνδρα ποὺ θὰ τὴν κατακτοῦσε, δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ἔδεσε τὰ γυμνά της μπράτσα γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ τοῦ Γκάρυ καὶ ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸ τὸ Χόλλυγουντ δὲν μιλοῦσε πιὰ παρὰ γι' αὐτὸν τὸν ἔρωτα.

Πρὶν ἀπὸ τὴν Κλάρα ὑπῆρχε στὸν ὁρίζοντα ἡ Ντόρις, ἡ ὄμορφη φοιτήτρια τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Γκρίνελ. Ἡ Ντόρις ἦταν ἡ πιὸ θελκτικὴ φοιτήτρια ποὺ ἔγινε ποτέ. Μόνο ποὺ δὲν ἤξερε νὰ χορεύῃ. Ἕνα βράδυ ὅμως—θὰ ἦταν ἀναμφιβόλως σεληνοφώτιστο — χόρεψε μαζύ του δυὸ βὰλς σὲ μιὰ ταράτσα. Ἔγειρε πρὸς αὐτὴν καὶ τῆς πρότεινε τὰ χείλη του. Ὅλα τ' ἀγόρια εἶνε ἴδια μόλις μείνουν μόνα μὲ μιὰ νέα, θέλουν ἀμέσως φιλιά. Μὰ τὸ ἀγόρι αὐτὸ δὲν ἦταν ἄσχημο. Λίγο σοβαρὸ μονάχα. Ἀλλὰ τὸ φιλί του δὲν μποροῦσε κανέναν νὰ θυμώσῃ.

Ὅταν γύρισαν πάλι στὴν αἴθουσα ὁ Γκάρυ ἔμοιαζε πολὺ εὐτυχής.

—Θὰ πρέπει νὰ πανδρευθοῦμε, εἶπε.

Ἡ Ντόρις ἐξεπλάγη, κολακεύθηκε, ἔμοιαζε μαγεμένη. Ὁ Γκάρυ ὑπῆρξε σὰν ἀρραβωνιαστικός, τρυφερός, βιαστικὸς καὶ θυμώδης.

Τὴν λάτρευε καὶ τὴν ἐνοχλοῦσε. Ἄρχισε νὰ μὴν θέλῃ νὰ ζῇ ἄγνωστος μαζύ της. Πρὶν τὴν πανδρευθῇ θέλησε νὰ πάῃ νὰ κάνῃ λεπτά.

Ἔκανε τὸν σκιτσογράφο, τὸν φωτογράφο, τὸν δημοσιογράφο, πέθανε ἐν τέλει τῆς πείνας. Ὕστερα ἔπαιζε πρόσωπα βουβὰ στὸν Κινηματογράφο καὶ τέλος ἔγινε βεντέττας. Ἡ Ντόρις ὅμως ἔχασε τὴν ὑπομονή της νὰ περιμένῃ. Πανδρεύτηκε τὸν γυιὸ ἑνὸς φαρμακοποιοῦ, οἰκογενειακοῦ των φίλου.

Ἡ Ντόρις, ἡ Λοῦπε, ἡ Κλάρα, ἦτανε ὅλες ἐνσαρκώσεις τοῦ ἀπελπισμένου ἐρωτικοῦ ὀνείρου του. Αἰσθηματικὸς «κάου μπόϋ» τῆς ἐποχῆς, φύλαγε ὁλημερὶς καβάλλα τὰ πατρικὰ πρόβατα. Γύριζε στὰ λειβάδια, στὶς κορυφὲς καὶ στὰ δάση ὁλημερὶς καὶ ὀνειρευόντανε. Τραβοῦσε τὰ χαλινάρια καὶ τ' ἄλογό του πηδοῦσε βράχους καὶ ποτάμια καὶ πατοῦσε τὸ χορτάρι καὶ πετοῦσε καὶ ὀνειρευόντανε φυλὲς ἐχθρικὲς καὶ περιπέτειες καὶ νίκες, ἕως ὅτου τὸ ἄλογό του κατάκοπο ἀρνιόταν ν' ἀκολουθήσῃ τῆς φαντασίας του τ' ἀσίγαστα σεργιάνια.

Κατόπιν ἔγινε ὁδηγὸς στὸ πάρκο τῶν ζώων τοῦ Γιέλοστον καὶ ὁδηγοῦσε τοὺς τουρίστ, τοὺς ἄναβε τὴν νύχτα φωτιές, τοὺς ἔστηνε τὶς σκηνές των. Αὐτὸς κοιμόντανε στὸ χορτάρι, κι' ἄκουε τὸν κάμπο μὲ τὰ λουλούδια του νὰ τοῦ μιλᾶ...κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ πάχος τῆς γῆς τοὔφταναν στ' αὐτιὰ τὰ βελάσματα τῶν κοπαδιῶν καὶ τὰ λακτίσματα τῶν ἀλόγων καὶ τ' ἀεράκι, ἀνάλαφρο τὸν χάϊδευε ἁπαλὰ καὶ τοὔφερνε ἀρώματα καὶ θύμησες μαζύ...

Ἀργότερα ὅταν ἡ τύχη θέλησε νὰ τὸν κάνῃ πρωταγωνιστή, καὶ τοῦ ζητοῦσαν ν' ἀποδώσῃ ρόλους φανταστικούς, ὁ Γκάρυ Κοῦπερ ἀπόμεινε πάντα αὐτὸ ποὺ ὑπῆρξε ἀνέκαθεν: σιωπηλός, σοβαρός, μὲ ντροπαλότητα στὶς χειρονομίες, μὲ οἰκονομία στὶς λέξεις. Στὶς ἀρχὲς τὸν νομίζει κανεὶς ἀδέξιο καὶ ψυχρό. Οἱ γυναῖκες ὅμως τὸν αἰσθάνθηκαν, ἐκατάλαβαν τὸν τρυφερό, βαθὺ καὶ ζωντανὸ ἔρωτά του. Ἡ ζωὴ πέρασε στὴν τέχνη. Σήμερα ζητοῦν ἀπὸ τὸν Γκάρυ νὰ ἐκφράσῃ τὸ πᾶν : ἡρωϊσμό, αἰσθησιασμό, ζέσι, ἰδιοτροπία. Τὸν κάνουν μὲ τὴ σειρὰ ν' ἀγαπήσῃ πότε τὴν μοιραία Μάρλεν, πότε τὴν ἄστατη Μύριαμ Χόπκιν καὶ πότε τὴν Ἄννα Στέν, τὴν χωρική. Κατάσκοπες, πονηρές, τυχοδιῶκτισες, μοιραῖες, ἔχει γιὰ ὅλες τὸν ἴδιο ἥσυχο καὶ πλούσιο τρόπο ἀγάπης. Ἐὰν καταλάβῃ πὼς ἡ ἐμπιστοσύνη του ἔχει προδοθῇ, δὲν κάνει σκηνὲς τρομερές, οὔτε κἂν παράπονα. Καὶ ὅμως ποτὲ καμμιὰ θορυβώδης σκηνὴ δὲν ἀπέδωσε τὴν συγκίνησι, τὸ βάθος καὶ τὴν ἁγνότητα τοῦ Γκάρυ Κοῦπερ.

Ὅταν π.χ. ἄρρωστος κατέβηκε κάποτε στὴν Εὐρώπη νὰ ἀναπαυθῇ καὶ ἔμαθε πὼς ἡ Λοῦπε Βαλὲζ τὸν ξέχασε, τῆς ἔγραψε αὐτὲς τὶς λίγες τρυφερὲς λέξεις : «Ἀντίο ἀγάπη μου. Ὑποσχέσου μου πὼς δὲν θὰ κάνῃς πολλὲς τρέλλες ;»

Ἐὰν μποροῦμε ἔτσι εὔκολα νὰ περνοῦμε ἀπὸ τὸν ἠθοποιὸ στὸν ἄνθρωπο καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο στὸν ἠθοποιὸ εἶνε γιατὶ ἡ προσωπικότης του ἐφόρμαρε τὸν ἠθοποιό.

Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ παίζει αὐτὸ ποὺ εἶνε. Ὅλοι οἱ σεναρίστες τὸ κατάλαβαν καὶ ἐμπνέονται ἀπ' αὐτὸν ὅταν γράφουν τοὺς ρόλους του.

Πλούσιος καὶ διάσημος σήμερα ὁ Γκάρυ Κοῦπερ ζῇ μὲ τὴν πάμπλουτη γυναῖκα του τὴν ὁποίαν πανδρεύθηκε τὸ 1934. Εἶνε μιὰ νέα κάπως χαϊδεμένη ποὺ γιὰ μοναδικό της ὄνειρο εἶχε, νὰ πανδρευθῇ ἕναν ἀστέρα καὶ τὸ κατάφερε.

Ἔμεινε ἀκόμα ἄγριος, τρυφερὸς καὶ σιωπηλὸς ὅσο κι' ἂν ζήτησε, ἡ γυναῖκα του νὰ τὸν κάνῃ κοσμικό.

Ὁ τελευταῖος του ρόλος στὸν Ρωμαῖον μὲ πάρτνερ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, τὸ μαρτυρεῖ.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΑΠΟΚΡΗΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Στὴ Θεσσαλία τὸ βράδυ τῆς Ἀποκρηᾶς σφάζουνε κόττες γιὰ ν' ἀποκρέψουν. Ἂν τύχῃ καὶ βρεθῇ σ' αὐτὲς καμμιὰ κόττα κίτρινη, κρατοῦν τὸ ξύγκι της καὶ μ' αὐτὸ ἀλείφουν ὅσους πάσχουν ἀπὸ χρυσῆ.

⁂

Σὲ μερικὰ χωριὰ τοῦ κάμπου τῆς Νιαούσης τὴ νύχτα τῆς Τυροφάγου πρὸς τὴν Καθαρὴ Δευτέρα δὲν ἀφίνουν οὔτε ἕνα αὐγὸ νὰ ξενυχτήσῃ μέσα στὸ σπίτι. Τὰ θεωροῦν ὡς γρουσούζικα.

⁂

Σὲ πολλὰ μέρη τὴν τελευταία Κυριακὴ τῆς Ἀποκρηᾶς τὰ κορίτσια μόλις καθήσουνε στὸ τραπέζι τὴν πρώτη μπουκιὰ ποὺ θὰ βάλουν στὸ στόμα τους δὲν τὴν τρῶνε, ἀλλὰ θὰ τὴν βγάλουν κρυφὰ-κρυφὰ νὰ μὴ τὶς δῇ κανεὶς καὶ τὴν βάζουν στὴν τσέπη τους. Τὴ μπουκιὰ αὐτή, ὅταν πᾶνε νὰ κοιμηθοῦν, τὴν βάζουν κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό τους, ἔπειτα στρώνουν τὴν ποδιά τους ἀπάνω στὸ κρεββάτι τους καὶ λένε:

Ἀνοίγω μέρος γιὰ νὰ ρθῇ
ἡ Μοῖρα ὁποῖον γράφει
νὰ πέσῃ εἰς τὸ πλάϊ μου
γοργὸς σὰν τὸ ἐλάφι.

Καὶ πέφτουν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁποιον ἄντρα ὀνειρευτοῦν ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἐκεῖνος χωρὶς ἄλλο θὰ εἶνε ὁ μέλλων σύζυγός τους. Ἡ ποδιὰ ποὺ στρώνουν στὸ κρεββάτι συμβολίζει τὸ δρόμο ὁ ὁποῖος ἀνοίγεται γιὰ νἄρθῃ ὁ γαμπρός.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ ΕΙΝΑΙ ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Κινέζοι εἶναι οἱ μακροβιώτεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου.

Ἀλλὰ ποῦ ἀποδίδεται ἡ μακροβιότης των;

Οἱ Κινέζοι τὸ ἀποδίδουν κυρίως στὸ ὅτι πίνουν ὀλίγο νερό, ἀλλὰ μόνον τῆς βροχῆς. Δὲν πίνουν ποτὲ νερὰ ποὺ προέρχονται ἀπὸ βρύσες ἢ ἀπὸ πηγάδια. Πιστεύουν ὅτι τὰ νερὰ αὐτὰ ἐμποδίζουν τὴν μακροβιότητα, ἐπειδὴ περιέχουν ἀσβέστη.

Ὁμοίως οἱ Κινέζοι ἀποφεύγουν καὶ τὰ φαγητὰ ποὺ περιέχουν ἀσβέστη. Καὶ τὰ φαγητὰ ποὺ ἔχουν τὸν πιὸ λίγο ἀσβέστη εἶναι τὸ ρύζι, τὰ κρεμμύδια καὶ τὰ ψάρια. Καὶ αὐτὰ τὰ φαγητὰ προτιμοῦν οἱ Κινέζοι.

ΝΤΟΜΝΙΚΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ

ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΝΤΕΣΤΡΕ

Στὸ Κολλέγιο Μαιντενὸν

Ο ἭΛΙΟΣ ἦταν κιόλας ψηλά. Μιὰ ἀνάλαφρη ὁμίχλη σκέπαζε πέρα, τὸν ὁρίζοντα. Ὅλα ἦταν ἤρεμα στὸ μικρὸ αὐτὸ χωριὸ τῆς Ἲλ ντὲ Φράνς. Τίποτα δὲν τάραζε τὴ σιωπὴ παρὰ κάπου-κάπου ἡ βραχνὴ φωνὴ κάποιου πετεινοῦ.

Ὁ Ἐμίλ, ὁ γέρο περβολάρης τοῦ Κολλεγίου Μαιντενόν, σήκωσε τὸ κεφάλι κι' ἐσκούπισε τὸ μέτωπό του μὲ τὸ χέρι του. Ἀκουμπισμένος στὴ δικέλλα του, κύτταζε τὴν πράσινη κοιλάδα ὅπου στὸ βάθος λαμποκοποῦσε τὸ ποταμάκι Πρὲσλ καὶ ἀντίκρυ του, στὶς πλαγιὲς τοῦ λόφου τὰ χωράφια μὲ τὸ ἀνοιχτοπράσινο ἀκόμα σιτάρι.

— Σὲ λίγο θἆναι ὥρα γιὰ τὸ τραπέζι, εἶπε.

Καθὼς ἦταν ὁλομόναχος καὶ δὲν εἶχε κανένα νὰ μιλήσῃ, εἶχε πάρει τὴ συνήθεια νὰ μιλᾶ μὲ τὸν ἑαυτό του, νὰ ρωτᾷ καὶ ν' ἀπαντᾷ μόνος του.

— Τί γυρεύουν αὐτοὶ ἐκεῖ πέρα;

Ἕνα αὐτοκίνητο εἶχε σταθῇ μπροστὰ στὰ κάγκελλα τῆς πόρτας. Ἦταν ἕνα πολυτελέστατο ἁμάξι ποὺ λαμποκοποῦσε στὸν ἥλιο. Μέσα καθόταν μόνο ἕνας ἡλικιωμένος κύριος ντυμένος μὲ μαῦρα. Στὸ κάθισμα δίπλα στὸν σωφέρ, ἕνας λακὲς μὲ στολὴ ποὺ πήδησε ἀμέσως καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου.

Ὁ ἡλικιωμένος κύριος κατέβηκε καὶ μὲ ἀργὰ βήματα διευθύνθηκε πρὸς τὸν κηπουρό. Τὸ πέτο τῆς ζακέττας του ἦταν στολισμένο μὲ τὴ ροζέττα τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Ὁ Ἐμὶλ ἔβγαλε τὸν σκοῦφο του καὶ κρατῶντας τον στὸ χέρι περίμενε μὲ σεβασμό.

— Καλὴ μέρα, φίλε μου. Ἤθελα νὰ ἰδῶ τὸν διευθυντὴ τοῦ σχολείου.

Ἡ προφορὰ τοῦ κυρίου φαινόταν ξενικὴ χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ τὸν ἀμερικανικὸ τόνο, ποὺ τόσο καλὰ γνώριζε ὁ Ἐμὶλ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν μαθητριῶν τοῦ κολλεγίου, ποὺ οἱ περισσότερες ἦσαν Ἀμερικανίδες. Ἐμειδίασε γιατὶ ὁ διευθυντὴς στὴν πραγματικότητα ἦταν γυναῖκα.

— Ἡ κυρία μόλις βγῆκε μὲ τὸ ἁμάξι της, ἀπάντησε, ἀλλὰ εἶναι ἐδῶ ἡ δεσποινὶς Λυκᾶς.

Κι' ἐνῷ μιλοῦσε, ὠπισθοχώρησε μερικὰ βήματα καὶ ἐτράβηξε τὸ κορδόνι μιᾶς καμπανίτσας. Φάνηκε ἀμέσως μιὰ καμαριέρα ποὺ εἶπε στὸν κύριο νὰ περάσῃ. Αὐτὸς τῆς ἔδωσε τὴν κάρτα του.

Σχεδὸν ἀμέσως στὸ σαλόνι ἐμφανίσθηκε ἡ δὶς Λυκᾶς. Ἦταν μιὰ ψηλὴ κοπέλλα, μὲ ἀθλητικὸ ὕφος, μὲ κοντὰ μαλλιά, μὲ μανίκια κοντὰ ὥς τὸν ἀγκῶνα, ἕνα ἁπλὸ φόρεμα ἀλλὰ καλοκομμένο, μὲ παπούτσια σπόρ.

— Ἡ διευθύντριά μας εἶναι στὸ Παρίσι, κύριε, εἶπε. Εἶμαι ἡ βοηθός της. Ἂν μπορῶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσω....

Ὁ ἐπισκέπτης σηκώθηκε καὶ ὑπεκλίθη.

— Ἔρχομαι, δεσποινίς, γιὰ νὰ ἐκπληρώσω ἕνα ὀδυνηρὸ καθῆκον. Ὁ πατέρας μιᾶς ἀπὸ τὰς οἰκοτρόφους σας ὑπῆρξε θῦμα ἑνὸς δυστυχήματος σήμερα τὸ πρωΐ...

Ἡ δὶς Λυκᾶς ξαναδιάβασε μηχανικὰ τὴν κάρτα ποὺ τῆς εἶχαν δώσει:

Ραοὺλ Μασσέσκο
Γραμματεὺς τῆς Βασιλικῆς Ρουμανικῆς Πρεσβείας

Μιὰ σκιὰ πέρασε ἀπὸ τὸ πρόσωπό της.

— Γιὰ τὴ Ντόμνικα ἔρχεσθε.... ἐψιθύρισε.

— Ναί, πραγματικῶς, ὁ κ. Ταβερέσκο...

— Ὢ! τὴν καϋμένη!....

Ἡ δὶς Λυκᾶς εἶχε ξαναπέσει στὸ κάθισμά της.

— Εἶναι τόσο καλή, τόσο γλυκειά, τὴν ἀγαποῦμε ὅλοι ἐδῶ. Καθῆστε σᾶς παρακαλῶ, κύριε. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ δυστύχημα μὲ κάνει νὰ χάνω τὸ νοῦ μου.

— Ὁ κ. Ταβερέσκο δὲν πέθανε, εἶπε ὁ διπλωμάτης. Εἶναι ὅμως σοβαρὰ πληγωμένος. Διατηρεῖ ὅλας τὰς αἰσθήσεις του γιατὶ μοῦ ἐτηλεφώνησε μόλις πρὸ μιᾶς ὥρας. Μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ πάω κοντά του ἀμέσως τὴν κόρη του.

Ἡ δὶς Λυκᾶς πέρασε τὸ χέρι της στὸ μέτωπό της.

— Ποῦ συνέβη τὸ δυστύχημα;

— Κοντὰ στὴ Σάρτρ. Καθὼς μοῦ εἶπε ὁ σωφὲρ ποὺ δὲν ἔπαθε τίποτε, ὁ φίλος μου κ. Ταβερέσκο πήγαινε στὸ Μπιαρρίτς.

Ἡ δὶς Λυκᾶς σηκώθηκε.

— Πηγαίνω νὰ φωνάξω τὴν Ντόμνικα. Τὴν γνωρίζετε βέβαια;

— Ὄχι, δεσποινίς. Μὲ τὸν κ. Ταβερέσκο ἐβλεπόμεθα συχνὰ στὴν πρεσβεία, ἀλλὰ δὲν συνήντησα ποτὲ τὴν κόρη του.

— Ἀκολουθῆστε με, κύριε, σᾶς παρακαλῶ.

Ἡ δὶς Λυκᾶς ἄνοιξε μιὰ πλατειὰ μπαλκονόπορτα. Μιὰ ἀπέραντη πρασιὰ ἐχώριζε τὸ παληὸ αὐτὸ περίπτερο — ποὺ ὑπῆρξε τὸ ἐξοχικὸ σπίτι ἑνὸς μεγάλου ἄρχοντα τοῦ περασμένου αἰῶνος — καὶ ποὺ χρησίμευε γιὰ κατοικία καὶ γραφεῖα τῆς διευθυντρίας, ἀπὸ τὸ νέο, μοντέρνο οἰκοδόμημα ποὺ χρησίμευε γιὰ τὶς μαθήτριες.

Ἡ δὶς Λυκᾶς ὡδήγησε τὸν κ. Μασσέσκο σ' ἕνα μεγάλο χὼλλ στρωμένο μὲ μωσαϊκὰ ποὺ στὴ μέση ὑπῆρχε ἕνα κομψότατο ἀναβρυτήριον ἀπὸ ρόδινο μάρμαρο. Τριγύρω πλατειὰ ψάθινα φωτέϊγ, ἕνα ρωσσικὸ μπιλλιάρδο, ἕνα πὶνγκ-πόνγκ. Θἄλεγε κανεὶς πὼς βρισκόταν στὸ πιὸ πολυτελὲς ξενοδοχεῖο.

— Περιμένετέ με μιὰ στιγμή, σᾶς παρακαλῶ. Ἡ Ντόμνικα εἶναι στὸ μάθημά της.

Τί νὰ θέλουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐδῶ;.....

Ἐπέρασαν μερικὰ λεπτά. Ὁ διπλωμάτης διώρθωνε τὴ γραββάτα του, τὰ γάντια του, ἔφτιαγνε τὰ λιγοστὰ γκρίζα μαλλιά του. Ξαφνικά, πίσω του, ἄκουσε μιὰ χαρούμενη φωνή. Στράφηκε. Μπροστὰ ἀπ' τὴν δίδα Λυκᾶς, ἐβάδιζε ἕνα κορίτσι μὲ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά. Τὰ χείλη του μειδιοῦσαν ἀκόμα. Ἡ δὶς Λυκᾶς δὲν τῆς εἶχε πῆ τίποτα.

— Εἴσθε ἕνας φίλος τοῦ πατέρα μου; εἶπε ἡ Ντόμνικα τείνοντας τὸ χέρι στὸν διπλωμάτη. Ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ σήμερα τὸ πρωῒ γιὰ τὸ Μπιαρρίτς, ἔτσι μοῦ εἶχε εἰπῆ.

— Δεσποινίς, ἀπάντησε ὁ ἄλλος, ὁ πατέρας σας πραγματικῶς ἔφυγε μὲ τὸ αὐτοκίνητο σήμερα τὸ πρωΐ. Ἀλλὰ στὰ περίχωρα τοῦ Παρισιοῦ τοῦ συνέβη ἕνα δυστύχημα...

— Ὁ μπαμπᾶς μου πληγώθηκε!...

Τὰ μεγάλα της καστανὰ μάτια τὸν κύτταξαν τρομαγμένα. Τὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπο ἔχασε ξαφνικὰ τὸ ἐλαφρὸ ρόδινο χρῶμα του.

— Ὁ κ. Ταβερέσκο ἔπαθε μιὰ θλάσι τοῦ ποδιοῦ. Ὑποφέρει.... Μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς ὁδηγήσω κοντά του.

Ἡ νέα δὲν ἀπάντησε. Ἔσφιγγε μόνο τὸ χέρι τῆς δίδος Λυκᾶς.

— Θὰ φύγετε ἀμέσως Ντόμνικα, τῆς εἶπεν ἐκείνη. Θὰ εἰδοποιήσω τὴν διευθύντρια.

Πέντε λεπτὰ ἀργότερα τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Ρουμάνου διπλωμάτου ξεκινοῦσε μὲ τὴν δίδα Ταβερέσκο μαζύ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΥΡΣΕΣ

Ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας στὸ Σαντιγύ, πέντε ἡ ὥρα. Ὁ ἥλιος χρυσώνει ἀκόμη τοὺς σταύλους τοῦ πύργου. Ἡ τελευταία κούρσα τελειώνει μὲ τὴν ἀνέλπιστη νίκη ἑνὸς ἀλόγου ποὺ δὲν εἶχε κανένας ὑπολογίσει. Δύο ἀπὸ τοὺς θεατὰς σχίζουν μελαγχολικὰ τὰ μπιλλιέττα τους.

Εἶναι ἕνα ὡραῖο παλληκάρι 23 ἐτῶν, πολὺ μελαχροινό, μὲ ζωηρὰ μάτια, μὲ ἀμέριμνο ὕφος. Ὁ ἄλλος ἔχει περάσει τὰ τριάντα. Τὸ πρόσωπό του εἶναι κάπως μαραμένο ἀλλὰ εἶναι λεπτὸς καὶ γερός, τὸ γλέντι δὲν ἔχει καταστρέψει ἀκόμη τὸ δυνατὸ αὐτὸ κορμί.

— Εἴμαστε ἠλίθιοι, ψιθυρίζει. Καὶ προσθέτει: Κι' ἐσὺ τοὐλάχιστον ἔχεις κάποιες δικαιολογίες...

Ὁ πρῶτος ἀνασηκώνει τοὺς ὤμους:

— Μπᾶ! Αὔριο θὰ πᾶμε στὸ Μαιζὸν καὶ θὰ κερδίσωμε. Ἔχω ἕνα καλὸ «τυγιώ», Ζάν, ξέρεις;

Ὁ ἄλλος ποὺ εἶχε ὀνομάσει Ζάν, ἀπήντησε μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο:

— Θὰ πᾷς χωρὶς ἐμένα.

— Τί σοῦ ἦλθε, Ζάν; Γιατί;

— Τίποτα. Βαρέθηκα αὐτὴ τὴ ζωή. Αὐτὸ εἶναι ὅλο. Χθὲς στὸ Τρεμπλαί, σήμερα στὸ Σαντιγύ, αὔριο στὸ Μαιζόν. Ἔπειτα τὸ Μαξίμ, τὸ Καφὲ ντὲ Παρί, ἡ λέσχη.... Δὲν τὰ βαρέθηκες πιὰ ἐσύ, ὅλα αὐτά;

— Ἐγὼ θυμώνω ὅταν χάνω. Ἀλλὰ εἴχαμε καὶ καλὲς ἡμέρες. Γιὰ θυμήσου...

Ὁ ἄλλος τὸν διέκοψε:

— Ἀκόμη κι' ὅταν κερδίζω πλήττω. Εἶσαι νέος ἐσύ, ἐπρόσθεσε βλέποντας τὸ μειδίαμα τοῦ συντρόφου του.

— Κι' ἐσὺ εἶσαι γέρος βλέπεις! Τριάντα τεσσάρων ἐτῶν!

— Ἔχω ζήσει δέκα χρόνια ἠλίθια ζωή, Παῦλε. Τρεῖς χιλιάδες ἑξακόσιες πενῆντα ἡμέρες παίζοντας. Κι' ἃς μὴ μιλήσωμε γιὰ τὶς νύκτες...

— Τοῦ ἔρωτος...

Ὁ Ζὰν ἐκάγχασε.

— Τοῦ ἔρωτος; Σπουδαῖο πρᾶγμα! Ἔλα, ἂς φεύγομε. Δὲν θέλω νὰ σκέπτωμαι τίποτα....

* * *

Οἱ δυὸ νέοι μπαίνουν στὸ αὐτοκίνητο. Σωφάρει ὁ Παῦλος. Ἐνῷ ξεκινοῦν σκέπτεται τί τοῦ εἶπε ὁ φίλος του. Ἄ, ναί, ὁ Ζὰν εἶναι μελαγχολικὸς σήμερα. Θὰ ἦταν ἴσως καλλίτερα νὰ μὴ γυρίσουν ἀμέσως στὸ Παρίσι.

— Εἶναι πολλὲς μέρες ποὺ δὲν εἶδα τὴν Ντόμνικα, τοῦ λέει. Σ' ἐνοχλεῖ νὰ περάσωμε γιὰ λίγο ἀπ' τὸ Πρέσλ;

— Ὅπως θέλεις.

Τὸ αὐτοκίνητο κυλάει ἀργὰ στὴν δενδροστοιχία ποὺ εἶναι γεμάτη αὐτοκίνητα καὶ κόσμο. Ἕνα ἄρωμα χορταριοῦ καὶ φύλλων ἀνακατώνεται μὲ τὴ μυρωδιὰ τῆς βενζίνας, ἔπειτα καθὼς περνοῦν ἀπὸ τὸ δάσος τοῦ Λὺς καὶ εἶναι τώρα ὁλομόναχοι στὸ δρόμο, δὲν ἀπομένει παρὰ τὸ ἄρωμα τοῦ δάσους ποὺ ὁ Ζὰν ρουφάει μὲ ἀπόλαυσι. Αἰσθάνεται πιὸ καλά, ἡσυχάζει, τὸ πρόσωπό του γαληνεύει, τὰ γκρίζα του μάτια δὲν ἔχουν πιὰ τὴ σκοτεινή τους ἐκείνη ἔκφρασι.

— Φέτος τελειώνει ἡ ἀδελφή σου τὸ γυμνάσιο; ρωτάει τὸν Παῦλο.

— Ναί. Ὢ, ξέρεις, ἡ Ντόμνικα δὲν ἀνησυχεῖ πολὺ γι' αὐτό. Αὐτὸ ποὺ θέλει ὁ πατέρας εἶναι νὰ γίνῃ πρὸ παντὸς μιὰ τέλεια γυναῖκα τοῦ κόσμου. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ τὸ κολλέγιο Μαιντενὸν εἶναι τὸ καλλίτερο. Ὅσο γιὰ τὸ δίπλωμα.... Δὲν βαρυέσαι! Ἡ Ντόμνικα ἦταν τὸν Ἰανουάριο στὸ Σαὶν Μόριτς, τὸν Ἀπρίλιο στὴ Φλωρεντία... Ἐγὼ βασανίσθηκα περισσότερο. Ἐσύ, ἔχεις τελειώσει τὸ γυμνάσιο;

Τὸ πικρὸ μειδίαμα ξαναφάνηκε στὰ χείλη τοῦ Ζὰν Λὲ Μετριέ:

— Μὰ εἶμαι διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, μικρέ μου. Βλέπεις σὲ τί χρησιμεύει αὐτό: Στὸ νὰ περνάω τὶς ἡμέρες μου στὶς κοῦρσες.

Ὁ Παῦλος Ταβερέσκο δὲν ἀπάντησε. Ἀνοίγει τὴν ταχύτητα. Μὲ ταχύτητα ἑκατὸ τριάντα χιλιομέτρων τὴν ὥρα δὲν ἔχει πιὰ κανεὶς καιρὸ νὰ σκεφθῇ οὔτε νὰ μιλήσῃ.

Καὶ νά, πάλι τὸ κολλέγιο Μαιντενόν. Ὁ γέρο Ἐμὶλ εἶναι στὴν ἴδια θέσι....

* * *

Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶναι ἡ ἴδια ἡ διευθύντρια ποὺ δέχεται τοὺς δύο νέους. Τὸ χαρούμενο ὕφος τοῦ Παύλου Ταβερέσκο τὴν ἐξέπληξε στὴν ἀρχή. Σίγουρα ἡ κατάστασις τοῦ πατέρα του δὲν θὰ εἶναι τόσο σοβαρὰ ὅσο φοβήθηκαν τὸ πρωΐ. Ἀλλὰ ὅταν ὁ νέος ζητάει νὰ ἰδῇ τὴν ἀδελφή του, ἡ διευθύντρια μένει κατάπληκτη.

— Πῶς; τοῦ λέει, δὲν ξέρετε;

Μὲ πολλὴ λεπτότητα τοῦ λέει τὴ σκληρὴ εἴδησι:

— ...κι' ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ ἡ δὶς Ταβερέσκο ἔφυγε ἀπ' ἐδῶ, δὲν ξέρομε τίποτα. Οἱ βραδυνὲς ἐφημερίδες δὲν ἔφθασαν ἀκόμα...

Ὁ Παῦλος εἶναι ταραγμένος. Ἔχει τύψεις γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν ἡμέρα ποὺ πέρασε ξένοιαστος, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ οὔτε στιγμὴ τὸν πατέρα του.

Μένει ἐκεῖ, μὲ τὸ κεφάλι χαμηλωμένο, μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὸ ἔδαφος.

Ὁ Ζὰν Λὲ Μετριὲ διακόπτει τὴ βαρειὰ αὐτὴ σιωπή.

— Τὸ πρόσωπο ποὺ πῆρε τὴν δίδα Ταβερέσκο, λέει κυττάζοντας προσεκτικὰ τὴν διευθύντρια, δὲν σᾶς εἶπε ποῦ μετέφεραν τὸν πατέρα της;

— Ἀλλοίμονον! ὄχι. Δὲν τὸν δέχθηκα ἐγώ. Ἤμουν στὸ Παρίσι.... Ἡ βοηθός μου... Ἀλλὰ σταθῆτε νὰ τὴν φωνάξω, θὰ σᾶς τὰ διηγηθῇ ὅλα ἡ ἴδια.

Ἰδοὺ ἡ δὶς Λυκᾶς, ταραγμένη ἀκόμη ἀπὸ τὸ δυστύχημα. Διηγεῖται τὴν συνομιλία της μὲ τὸν διπλωμάτη. Δὲν τῆς μίλησε παρὰ γιὰ τὴ Σάρτρ, γιὰ τὰ περίχωρα τῆς Σάρτρ.

Ὁ Λὲ Μετριὲ σηκώνεται:

— Δὲν μᾶς μένει παρὰ νὰ γυρίσωμε στὸ Παρίσι, Παῦλε.

ΔΙΠΛΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ

Ποτὲ ὁ Παῦλος δὲν διηύθυνε τὸ αὐτοκίνητό του μὲ τόση ταχύτητα. Ὁ φίλος του δὲν τολμᾶ νὰ τοῦ συστήσῃ προσοχή. Ἀλλὰ τὸ χέρι τῆς δυστυχίας ἔπεσε ἀρκετὰ ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν οἰκογένεια. Στὶς ὀκτὼ ὁ Ζὰν καὶ ὁ Παῦλος εἶναι στὸ μέγαρο τῆς ὁδοῦ Προνύ, στὴν κατοικία τῶν Ταβερέσκο.

Καινούργια ἐκπλήξεις: Κανένας ἐδῶ δὲν ξέρει τίποτα. Ἀγνοοῦν τόσο τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ντόμνικας ὅσο καὶ τὸ δυστύχημα.

— Δῶστε μου τὶς ἐφημερίδες, ζητάει ὁ Λὲ Μετριέ.

Τὸ «Τάν», τὸ «Παρὶ Σουάρ» εἶναι ἐκεῖ, στὸ τραπέζι. Ὁ γραμματεύς, ἡ οἰκονόμος, τὶς διάβασαν. Δὲν εἶδαν τίποτε ποὺ ν' ἀφορᾷ τὸν κ. Ταβερέσκο. Οἱ δύο νέοι τὶς διατρέχουν ἐπίσης μὲ ἀγωνία. Δὲν βρίσκουν ἐπίσης τίποτε.

— Μὰ ὥστόσο, λέει ὁ Λὲ Μετριέ, τὸ δυστύχημα συνέβη νωρίς. Ὁ πατέρας σου εἶναι πολὺ γνωστός. Εἶναι περίεργο...

Ὁ Παῦλος Ταβερέσκο εἶναι ἀποβλακωμένος, κλαίει.

— Πρέπει νὰ τηλεφωνήσωμε στὴν πρεσβεία, λέει ὁ Ζάν.

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 21ην ΣΕΛΙΔΑ)

ΝΑ ΤΗΝ ΑΚΟΥΣΟΥΝ ΟΛΕΣ

ΟΜΙΛΕΙ Η ΜΙΣΤΕΓΚΕΤ,!

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΖΩΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΜΟΥ

ΠΙΟ ΝΕΑ κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν νεότητα, γεμάτη δροσιὰ καὶ δυναμικότητα, νὰ ἡ ἀκούραστη καὶ ἀγέραστη Μιστεγκέτ. Σ' ὅλη της τὴ ζωὴ καὶ σ' ὅλη τὴν καρριέρα της στάθηκε πάντα ἴδια: Ἀγάπησε καὶ πίστεψε στὴ νεότητα καὶ διετήρησε τὴ ζωτικότητά της ὅσο δὲν τὸ κάνετε ἐσεῖς, πολλὲς νέες τῶν εἴκοσι χρόνων, μὲ τὴν δυσπιστία ποὺ σᾶς κρατεῖ πρὸς τὸν ἑαυτό σας.

⁂

«Εἶμαι ἕνα μικρὸ χαμινὶ τοῦ Παρισιοῦ....»

Αὐτὸ τραγούδησα κι' αὐτὸ πίστεψα σ' ὅλη μου τὴ ζωή. Ὅσο κι' ἂν ἄλλαξα μένω πάντα μιὰ διωρθωμένη ἔκδοσι τοῦ Γκαβρός. Γι' αὐτὸ καὶ κατέπληξα τὴν Ἀμερική, ὅταν διηγόμουνα στοὺς διάφορους ρεπόρτερς πὼς τὴν ἐπιτυχία μου τὴν ὀφείλω στὴ δίαιτά μου, ἡ ὁποία συνίσταται ἀποκλειστικῶς σὲ μπιζέλια καὶ πόδια βατράχων.

Ἡ Ζὰν Μπουρζουᾶ, ὅταν ἦταν εἴκοσι χρονῶν ἔμοιαζε μὲ ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες. Ὅταν ἔγινε ὅμως τριάντα, ἄρχισε νὰ σκέπτεται. Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ... Ἡ Ζὰν αὐτὴ εἶμαι ἐγὼ ὅλη κι' ὅλη. Κι' ἂν βάλωμε τοὺς ἐγωϊσμοὺς στὴν μπάντα, ἡ Μιστεγκὲτ σήμερα δὲν φοβᾶται τίποτα καὶ κανέναν, γι' αὐτὸ καὶ σᾶς δίνει μάθημα περὶ ζωτικότητος καὶ δυναμισμοῦ.

Μὰ τὸ κακὸ εἶναι ποὺ ἐγὼ συνήθως ἐκφράζομαι μὲ κινήσεις κι' ἐσεῖς ἐδῶ περιμένετε νὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα μὲ λόγια.

Ἂς εἶναι λοιπόν, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς δώσω νὰ καταλάβετε. Πρὶν ἀπ' ὅλα λοιπὸν στὴ ζωὴ πρέπει νάχῃ κανεὶς ἀπ' αὐτὸ κι' ἀπὸ κεῖνο... θέλω νὰ πῶ δηλαδὴ καρδιὰ καὶ μυαλό.

Ἐὰν δὲν ἔχετε, κυττάξετε νὰ προμηθευθῆτε. Ἀλλὰ προσοχή! Τὶς χάρες, εἴτε σωματικές, εἴτε ψυχικές, μόνο μὲ τὴ θέλησι καὶ τὴν πειθαρχία θὰ τὶς ἀποκτήσετε.

Ἔπειτα πρέπει νὰ συνηθίσετε στὴν ὀργάνωσι καὶ στὴν τακτοποίησι. Ποτέ σας νὰ μὴν κλαίγεσθε, ποτέ σας νὰ μὴν λέτε στοὺς ἄλλους πὼς εἶστε δυστυχεῖς. Ἀκόμα κι' ὅταν κλαίῃ καὶ ματώνῃ ἡ καρδιά, τὸ χαμόγελο δὲν πρέπει νὰ σᾶς φύγῃ ἀπὸ τὰ χείλη.

Μὰ πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ τἄχωμε καλὰ μὲ τὴν ὑγεία μας.

Γιὰ μένα καὶ τί δὲν διαδίδεται! Λένε πὼς ἔκανα αἰσθητικὲς ἐγχειρήσεις ἀλλεπάλληλες. Μάθετε λοιπὸν τὴν ἀλήθεια: Περισσότερο γιὰ λόγους ὑγείας περιποιοῦμαι τὸν ἑαυτό μου, παρὰ γιὰ κοκεττα ρία. Βάφομαι πολὺ λίγο, ἀλλὰ στὸ μαλλὶ δίνω ἰδιαίτερες ἐντελῶς φροντίδες καὶ περιποιήσεις.

Θέλετε νὰ σᾶς πῶ στ' ἀλήθεια ὅλα μου τὰ μυστικά:

Πρωῒ βράδυ κάνω μπάνιο μὲ 37 βαθμοὺς καὶ ἀμέσως κατόπιν παίρνω ἕνα ντοὺς 18 βαθμῶν. Ὕστερα κάνω γυμναστικὴ καὶ μασσὰζ ἐπὶ μισὴ ὥρα.

Ὅταν πηγαίνω στὴν ἔπαυλί μου στὴν ἐξοχή, κάνω κάθε μέρα τριάντα φορὲς τὸν γῦρο τοῦ κήπου μου ξυπόλητη ἐπάνω στὸ χορτάρι τὸ ὑγρὸ ἀπὸ δροσοσταλίδες καὶ ἀναπνέω βαθειὰ τὸν δροσερὸ πρωϊνὸν ἀέρα. Χορεύω καὶ κάνω διάφορα ἀκροβατικὰ γυμνάσματα γιὰ νὰ διατηρήσω τὴν ἐλαστικότητά μου.

Ἡ γυμναστικὴ εἶναι τὸ μόνο «γκαραντὶ» τῶν φυσιολογικῶν ἀνθρώπων ἐναντίον τῆς φθορᾶς τῶν γερατειῶν καὶ τοῦ πάχους, ποὺ παραμορφώνουν τὴν γυναῖκα.

Διερωτῶμαι, τί θὰ γινόμουνα ἂν δὲν δούλευα τόσο σκληρά. Γιατὶ πρέπει νὰ σᾶς πῶ πὼς εἶμαι λαίμαργη, φοβερὰ λαίμαργη. Ὅταν μὲ προσκαλοῦν γιὰ γεῦμα οἱ φίλοι μου τὸ ἔχουν πάντα ὑπ' ὄψιν!

Θέλετε νὰ μάθετε τί τρώω τὸ πρωΐ; Τρεῖς σαρδέλλες ψημένες στὴ σχάρα μὲ φρέσκο βούτυρο καὶ λεμόνι, μισὸ κοτόπουλο ρόστο, μπιζέλια καὶ πατάτες τοῦ φούρνου. Τρεῖς φέτες ἀνανᾶ μὲ ζάχαρη. Βλέπετε πὼς ἀγαπῶ τὴν ποσότητα, ἀλλὰ δὲν περιφρονῶ καὶ τὴν ποιότητα.

Μιὰ μέρα ὅμως ἂν τύχῃ καὶ δὲν κάνω γυμναστική, τρέχω νὰ κάνω μπάνιο ἀεροϊωδιοῦχο καὶ μοῦ ἀφαιρεῖ ὅ,τι περιττὸ ἐπρόσθεσε τὸ φαγητὸ καὶ δὲν ἀφήρεσε ἡ γυμναστική.

Κατὰ τὴν γνώμη μου, ἡ λαιμαργία δὲν εἶναι καθόλου ἁμόρτημα, ὅπως διατείνονται οἱ διάφοροι διαιτολόγοι.

Κυρίως πόλεμο πρέπει νὰ κάνῃ κανεὶς στὶς γυναῖκες πού, ἐπάνω στὴν ἄνοιξι τῆς ζωῆς τους, παριστάνουν τόσο σωματικά, ὅσο καὶ ἠθικά, τὶς γρηές!

Μέσα στὴ δρᾶσι πρέπει νὰ νοιώθῃ κανεὶς δυναμικὰ τὴ ζωή, χωρὶς λιποψυχίες, χωρὶς ἔλλειψι θάρρους καὶ χαρᾶς.

Μ' ἕνα τέτοιο πρόγραμμα δὲν γερνᾷ κανεὶς ποτέ.»

⁂

Ἡ ζωτικότητα δημιουργεῖται κι' αὐτὸ ἀκριβῶς πάει νὰ μάθῃ ἡ Μιστεγκὲτ καὶ σὲ σᾶς ἀκόμα, μικρούλα τῶν εἴκοσι χρονῶν.

Μέσα στὴν θορυβώδη καρριέρα της, κανεὶς καὶ τίποτα δὲν μπόρεσε νὰ ἀντισταθῇ στὴν ὁρμή της, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν βάσι τῆς προσωπικότητάς της. Ὅσο κι' ἂν πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὶς πρῶτες δόξες της, καμμιὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν ἐκθρονίσῃ τὴν περίφημη αὐτὴ βασίλισσα τοῦ μιοῦζικ-χώλλ.

Ἡ Μιστεγκὲτ ξέρει νὰ παλεύῃ. Κακὰ καὶ ζηλότυπα ζητοῦν νὰ τὴν θίξουν καὶ νὰ τὴν γκρεμίσουν. Κι' αὐτὴ μὲ τὸ μειδίαμα στὰ χείλη ἀπαντᾷ τραγουδῶντας: Ὅσο κι' ἂν ματώνῃ ἡ καρδιά, μὴν ξεχνᾷς τὸ γέλιο...

Τὸ μυστικὸ ὅμως τῆς Μιστεγκὲτ κλείνεται ὅλο στὴ λέξι: γυμναστική. Οὔτε σουηδική, οὔτε ρυθμική. Θέλει τὴν γυμναστικὴ ποὺ ἀπαιτεῖ καθημερινὲς προσπάθειες τόσο μυϊκές, ὅσο καὶ πνευματικές.

Πρὶν ὅμως ἀπὸ τὴν πνευματικὴ ἰσορροπία, χρειάζεται ἡ σωματική. Ἀκόμα καὶ τὰ βήματά μας πρέπει νὰ γίνωνται μὲ ρυθμό. Τὸ σῶμα πρέπει νὰ στέκῃ ὀρθό, χωρὶς νὰ χάνῃ ἡ κορμοστασιὰ τὴν εὐλυγισία της.

Ἔχετε πάντα ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἕνα κιλὸ περισσότερο μπορεῖ νὰ σᾶς καταστρέψῃ τὸ σύνολό σας, νὰ κατεβάσῃ τὴν ἀξία τῆς ὠμορφιᾶς σας.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΠΙΜΑΧΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΖΗΤΗ ΤΑ ΡΕΚΟΡ Η ΟΧΙ;

ΑΙ ΔΥΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΙ ΤΩΝ

ΖΩΗΡΑ συζήτησις ἔχει ἀνάψῃ στοὺς πιὸ προοδευμένους γυναικείους κύκλους μας σχετικὰ μὲ τὸν γυναικεῖο μας ἀθλητισμό. Καὶ τὸ ἐπίμαχον σημεῖον εἶνε τοῦτο:

—Εἶνε καλλίτερος καὶ ὠφελιμότερος ὁ γυναικεῖος ἀθλητισμός μας χωρὶς τὴν πάλη γιὰ τὴν ἀπόκτησι τῶν ρεκόρ; Ἢ ἀντίθετα πρέπει καὶ ὁ γυναικεῖος ἀθλητισμὸς νὰ ἐπιζητῇ τὰ ρεκόρ;

Ἡ συζήτησις ἄρχισεν ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς διαλέξεως καὶ τώρα ἐφούντωσε. Διεξάγεται δὲ μὲ ἀρκετὴν ζωηρότητα.

Ὅπως εἴχαμε ἀναφέρῃ καὶ στὴν «Γυναῖκα», ἡ εἰδικὴ στὰ ζητήματα αὐτὰ καὶ καθηγήτρια τῆς Ρυθμικῆς Γυμναστικῆς Κα Πολυξένη Ρουσσοπούλου—Ματέϊ εἶχε κάμῃ πρὸ δύο περίπου μηνῶν μιὰ διάλεξι στὸν «Παρνασσὸ» γιὰ τὴν γυναῖκα σχετικὰ μὲ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Στὴν διάλεξιν ἐκείνη ἡ Κα Ματέϊ ὡμίλησεν ὑπὲρ τοῦ γυναικείου ἀθλητισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τοῦ ρεκόρ. Ὑπεστήριξεν ὅτι τὰ κορίτσια μας πρέπει νὰ γυμνάζωνται συστηματικά, μὰ νὰ μὴν ἐπιδιώκουν τὰ ρεκὸρ στὰ διάφορα ἀγωνίσματα γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐπιδίωξις μᾶλλον βλάπτει παρὰ ὠφελεῖ.

Αὐτὴ ἡ ἰδέα ἐσυζητήθη ἀμέσως μεταξὺ τοῦ ἀθλητικοῦ μας κόσμου. Μερικοὶ τὴν εὑρίσκουν σωστὴ καὶ ἄλλοι εἶνε σφοδρότατοι πολέμιοί της. Ἄλλοι πιστεύουν ὅτι ἡ ἐπιδίωξις τῶν ρεκὸρ καταπονεῖ τὰ κορίτσια καὶ τοὺς χαλᾷ τὸν ρυθμὸν τοῦ σώματος. Καὶ ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἐπιδίωξις τῶν ρεκὸρ συστηματοποιεῖ τὴν ἄσκησίν των.

Βέβαια ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ποὺ ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ γυμναστικὴ καὶ ὁ ἀθλητισμὸς εἶνε περιττὰ στὴν γυναῖκα καὶ ὅτι μᾶλλον τὴν βλάπτουν. Ἀλλ' αὐτοὶ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν εἰδικὴ συζήτησι περὶ τῶν ρεκὸρ στὸ γυναικεῖο ἀθλητισμό.

⁂

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἕως αὐτὴ τὴν στιγμὴ ὁ γυναικεῖος μας ἀθλητισμὸς μόνο μία ἀθλήτρια ἔχει ἀναδείξῃ. Μόνον αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐμφανίσῃ πραγματικὰ ρεκόρ. Αὐτὴ εἶνε ἡ δὶς Δομνίτσα Ν. Λανίτου. Ἐπομένως ἡ συζήτησις περὶ τῶν ρεκὸρ τῶν ἀθλητριῶν μας εἶνε κάπως πρόωρη...

Ὡστόσο πρώτη ἡ δὶς Λανίτου ἐκστρατεύει κατὰ τῆς Κας Ματέϊ:

—Ὄχι, μᾶς λέει. Διαφωνῶ μὲ τὴν Κα Ματέϊ. Τὸ ρεκὸρ εἶνε ἀπαραίτητο γιὰ τὴν πρόοδο καὶ ἐξέλιξι τοῦ ἀθλητισμοῦ γενικά. Χωρὶς ἀγῶνα, χωρὶς συναγωνισμὸ καὶ χωρὶς κάποιο μέτρο κρίσεως καὶ ἀποδόσεως τοῦ καθενός, δύσκολα μπορεῖ νὰ πάῃ κάτι μπροστά. Ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν ὑπερπήδησι ἑνὸς ὡρισμένου ὁρίου, δίνει ὤθησι στὴν ἐξεύρεσι κάποιας καινούργιας τακτικῆς, τεχνικῆς ἢ ἀσκήσεως πρὸς ὄφελος πάντα τοῦ ἀθλητοῦ καὶ τοῦ ρεκόρ. Μὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἀθλητὴς αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ ἰδῇ τί ἀκριβῶς ἀπέδωσε, ποῦ ὑστέρησε καὶ γιατὶ ὑστέρησε. Αὐτὰ θὰ τοῦ τὰ δώσῃ τὸ ρεκόρ. Ὁ ἀγωνιστὴς τὸ θέλει τὸ ρεκὸρ γιατὶ τὸ ἔχει ὡς ὅριον καὶ ἐντείνει τὶς προσπάθειές του καὶ προοδεύει. Εἶνε καὶ τὸ ρεκὸρ ἕνα εἶδος στατιστικῆς. Οἱ ἀριθμοὶ πάντα μιλοῦν πιὸ εὔγλωττα ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. Καὶ εἶμαι βέβαιη πώς, ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ρεκὸρ σὲ κάθε ἐκδήλωσι τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, δὲν θὰ παραλείπονταν.

* * *

Ὑπάρχει ὅμως μιὰ ἀντίληψις, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν ἕνας ἀθλητὴς γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ ρεκὸρ σ' ἕνα ἀγώνισμα γυμνάζει τὸ σῶμα του μονομερῶς. Δηλαδὴ γυμνάζει ὡρισμένα μέλη τοῦ σώματος καὶ ἀφήνει ἄλλα ἀγύμναστα.

Μὰ ἡ δὶς Λανίτου δὲν τὸ παραδέχεται αὐτό.

—Εἶμαι σὲ θέσι νὰ ξέρω—τονίζει—πὼς αὐτὸ εἶνε ἀβάσιμο. Ὅταν ὁ ἀθλητὴς ἑτοιμάζεται καὶ προπονεῖται μῆνες πρὶν γιὰ ἕνα μεγάλο ἀγῶνα, αὐτὴ ἡ προπόνησίς του ἔχει σκοπὸ νὰ τοῦ γυμνάσῃ ὅλο τὸ σῶμα, νὰ τὸ κάμῃ ἐλαστικό, δυνατὸ καὶ κατάλληλο γιὰ τὸν ἀγῶνα αὐτό. Ὁμολογουμένως πρέπει νὰ εἶνε πιὸ γυμνασμένοἕναὡρισμένο μέρος τοῦ σώματος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ πῇ πὼς τὰ ἄλλα μένουν ἀγύμναστα κι' οὔτε χρειάζεται ὑπερένταση δυνάμεων τόση ὥστε νὰ ἐξασθενήσῃ ὁ ὀργανισμός, ὅπως πολλοὶ νομίζουν. Γιὰ τὴν κατάρριψι τοῦ ρεκὸρ γυμνάζεται κανεὶς ἐλεύθερα, ἁρμονικὰ καὶ μεθοδικά, ὅπως γιὰ κάθε ἄλλο σκοπό, μόνον ἴσως πιὸ εὐχάριστα, γιατὶ ἀκριβῶς ὑπάρχει ἕνας σκοπὸς γιὰ ὅσους θέλουν νὰ πάρουν τὸ ρεκὸρ ὡς σκοπὸ ἢ ὡς μέσον πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ἄλλου σκοποῦ τοῦ ἀθλητισμοῦ.

»Ὅσο γιὰ τὴν γυναῖκα, τὸ ρεκὸρ χρειάζεται ὅπως καὶ στὸν ἄνδρα. Φθάνει νὰ μὴ γίνεται κατάχρησις δυνάμεων. Ἡ ἁρμονία τοῦ σώματος δὲν χαλᾶ, οὔτε ἡ γυναικεία χάρις. Ἴσως μάλιστα ὁ ἀθλητισμὸς νὰ βοηθῇ καὶ στὴν ἀνάπτυξι τῶν δύο αὐτῶν ἀρετῶν».

* * *

Αὐτὰ λέει ἡ δὶς Λανίτου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι ἀθλήτριαί μας συμφωνοῦν μαζύ της. Φέρνουν μάλιστα καὶ ὡς παράδειγμα τὰ κορίτσια ποὺ ἠγωνίσθησαν στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ Βερολίνου. Ἦσαν γεμάτες δροσιά, χάρι, ὠμορφιὰ καὶ ἁρμονικότητα. Καὶ ὅμως ὅλες ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὰ ρεκόρ. Μόνον οἱ Γερμανίδες εἶχαν πολὺ ἀνδρικὸ σχηματισμό. Ἦσαν σὰν ἀνδρογυναῖκες.

Στὴν ἀντίληψιν ὅμως ὅτι ἡ προσπάθεια γιὰ τὰ ρεκὸρ καὶ ἡ σκληρὴ γύμνασις διατηρεῖ τὴν χάρι καὶ τὴν δροσιὰ τῶν κοριτσιῶν ὑπάρχουν πολλοὶ καὶ πολλὲς ποὺ διαφωνοῦν. Παρατηροῦν ὅτι οἱ μῦς φουσκώνουν πολύ, οἱ γραμμὲς τοῦ γυναικείου σώματος σκληραίνουν καὶ ἡ χάρις χάνεται. Οἱ καμπύλες τοῦ γυναικείου σώματος ἀσχημίζουν καὶ τὸ δέρμα σκληραίνει καὶ χάνει τὴν ἁβρότητά του. Αὐτὰ ὅλα τὰ κάνει ἡ ἐπίμονη ἄσκησις. Ἡ περιωρισμένη ἄσκησις δὲν φέρνει τέτοιαν ἀνδροποίησιν τῆς γυναίκας....

* * *

Ἔτσι βλέπομεν ὅτι καὶ τὰ δυὸ στρατόπεδα ἔχουν τὰς ἀπόψεις των. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη ἄποψις. Αὐτὴ τὴν διδάσκουν καὶ τὴν ἐφαρμόζουν αἱ Ἀμερικανίδες.

—Ἀπὸ τὰ σπόρ, λένε, κάθε κορίτσι πρέπει νὰ καταγίνεται σὲ ὅσα τὸ εὐχαριστοῦν. Γι' αὐτὸ λίγα κορίτσια γίνονται ρεκὸρ — γκέρλς. Οἱ ἄλλες ἀρέσκονται στὰ ἀθλητικὰ παιγνίδια, ὅπως τὸ βόλεϋ - μπώλ, τὸ λόουν - τέννις κλπ. Αὐτὰ τὰ παιγνίδια εὐχαριστοῦν, γυμνάζουν καὶ δὲν κουράζουν ἐξαιρετικὰ τὸν γυναικεῖον ὀργανισμόν. Ἐπομένως ἐκτὸς ἀπὸ ὀλίγες ἀθλήτριες, ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὰ ρεκόρ, τ' ἄλλα κορίτσια πρέπει νὰ ἀσκοῦνται στὰ ὁμαδικὰ ἀθλητικὰ παιγνίδια καὶ σ' ὅ,τι τοὺς ἀρέσει ἀπὸ τὰ σπόρ.

Ἔχομεν λοιπὸν πολλὲς ἀπόψεις στὸ ζήτημα ἂν ὁ γυναικεῖος μας ἀθλητισμὸς πρέπει νὰ ἐπιζητῇ τὰ ρεκὸρ ἢ ὄχι. Κι' ἔτσι ἡ συζήτησι ἐξακολουθεῖ. Καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ, ὡς φαίνεται....

Φ. Γ.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Ἐκεῖνος ποὺ ἐρωτεύεται μιὰ φορὰ χωρὶς καμμιὰν ἐλπίδα εὐτυχίας κι' ἀνταποδόσεως τοῦ ἔρωτός του εἶνε Θεός. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἐρωτεύεται καὶ δεύτερη φορὰ κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο... εἶνε τρελλός!

»Ἕνας τέτοιος τρελλὸς εἶμαι κι' ἐγώ. Εἶνε ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ ἀγαπῶ χωρὶς ἐλπίδα. Ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι, τὰ ἄστρα, γελᾶνε μὲ μένα. Γελῶ κι' ἐγὼ μὲ τὸν ἑαυτό μου.... Καὶ πεθαίνω...». (Μυσσέ)

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΜΙΡΑΝΤΑ ΜΥΡΑΤ

Η ΜΙΡΑΝΤΑ—γνήσιο θεατρόπαιδο—κόρη τῆς μεγάλης μας Κυβέλης καὶ τοῦ περίφημου ἠθοποιοῦ Μήτσου Μυρὰτ — εἶναι ἀντάξιο βλαστάρι τῶν γονιῶν της. Ἔχοντας τέτοιους γονεῖς, κληρονομῶντας κι' ἀπ' τοὺς δυὸ τὸ θεῖο ταλέντο τους, ἔφτασε σήμερα νἆναι μιὰ ἀπ' τὶς πρωταγωνίστριες τοῦ Βασιλικοῦ μας Θεάτρου. Κι' αὐτὸ ἔγινε ἄκοπα, ἀβίαστα, χωρὶς καμμιὰ δυσκολία. Ὄντας παιδὶ τῆς Κυβέλης, τὰ πρῶτα της καλλιτεχνικὰ βήματα γίνανε στὸ θίασο τῆς μητέρας της. Ὁ θίασος τὴν λανσάρησε, μὰ τὸ ταλέντο της κι' οἱ φυσικές της χάρες τὴν στερεώσανε καὶ τὴν ἐπιβάλανε. Κι' ἔτσι μετὰ ἀπ' τὸν θίασο τῆς μητέρας της, ἔγινε ὁ θίασος Μαρίκας—Κυβέλης, ὅπου προσελήφθη καὶ δούλεψε.

Ἡ κυρία Μιράντα Μυρὰτ, κόρη τῆς μεγάλης μας ἠθοποιοῦ Κυβέλης.

Ἔπειτα, γιὰ δυὸ χρόνια, ἡ Μιράντα σταμάτησε νὰ δουλεύῃ. Λόγοι ἀτομικοί της, τὴν κρατήσανε μακρυὰ ἀπ' τὸ Θέατρο. Καὶ τέλος ξαναεμφανίστηκε στὸ Βασιλικὸ Θέατρο, ὅπου δουλεύει ἀκούραστα, χωρὶς ποτὲ νὰ λείψουν οἱ θαυμαστὲς καὶ πρὸ πάντων οἱ θαυμάστριες!

Ναί, ἀγαπητοί μου, ὅσο κι' ἂν σᾶς φαίνεται παράξενο, τὴν Μιράντα τὴν ἀγαποῦν ἐξαιρετικὰ οἱ γυναῖκες, τὴν θαυμάζουν καὶ τὴν λατρεύουν τὰ κορίτσια. Κι' ἡ ἀγάπη τους εἶναι τόσο ἁγνὴ καὶ ἄδολη, τόσο εἰλικρινής, ποὺ δὲ διστάζουν νὰ τῆς τὸ ποῦν μ' ὅλο τὸ θάρρος ποὺ ὁπλίζει συνήθως ἡ εἰλικρίνεια.

⁂

Τὴν ὥρα ποὺ πῆγα νὰ δῶ τὴν Μιράντα, βρῆκα τὸ καμαρίνι της κατακλυσμένο ἀπὸ μικρὲς θαυμάστριες. Στάθηκα γιὰ ν' ἀπολαύσω ἕνα τόσο σπάνιο θέαμα. Κι' ἀληθινά, ὅσο δύσκολο εἶναι νὰ βγῇ μιὰ ἀλήθεια ἀπ' τὰ στόματα ἀνθρώπων ποὔχουν ζήσει τὴ ζωή τους, ποὔχουν συνηθίσει νὰ βλέπουν τὸ κάθε τι μ' ἐπιφυλακτικότητα, τόσο εὔκολο εἶναι γιὰ τὶς ἁγνές, γιὰ τὶς ἄδολες, γιὰ τὶς εἰλικρινεῖς ψυχὲς τῶν νέων ἀνθρώπων, τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀκόμα κυττᾶνε κατάματα τὸν ἀντικρυνό τους, ποὺ δὲ δειλιάζουν μπροστὰ σὲ τίποτα, ποὺ ἡ ἀλήθεια γι' αὐτοὺς εἶναι συνήθεια καὶ πίστι. Τέτοια ἤτανε τὰ κορίτσια ποὺ πήγανε στὴ Μιράντα. Μιὰ φοιτήτρια τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ ζητοῦσα ἀπ' τὴ Μιράντα μιὰ φωτογραφία της, ἅδραξε τὴν εὐκαιρία: «Κυρία Μιράντα, δῶστε μου κι' ἐμένα μιά». Τὰ μάτια της λάμπανε ἀπὸ χαρὰ στὴ σκέψη πὼς δὲ θὰ τῆς ἀρνιόταν ἡ Μιράντα μιὰ τέτοια χάρη καὶ ταυτόχρονα ἤτανε γεμάτα ἀπὸ ἀνησυχία μήπως τῆς ἐδινότανε ἀρνητικὴ ἀπάντηση. Κι' ὅταν ἄκουσε τὸ ἀξέχαστο, ἴσως γι' αὐτήν, «Διαλέχτε μιά», τότε θἄλεγε κανεὶς πὼς τἄχασε: Θἄθελε τόσο πολὺ νὰ τὶς πάρῃ ὅλες!... Ὅλες τῆς ἀρέσανε, κι' αὐτή, κι' αὐτή... κι' αὐτή... Τέλος στάθηκε σὲ μιά: «Αὐτὴ θὰ πάρω». — «Εὐχαρίστως», τῆς εἶπε ἡ Μιράντα.— «Μά... Θὰ μοῦ γράψετε κιόλας».

Ἡ Μιράντα γύρισε, μὲ κύτταξε, χαμογέλασε μὲ τὸ χαμόγελο ἐκεῖνο τῆς καλωσύνης ποὺ τὴν χαρακτηρίζει, ἄνοιξε τὸ στυλό της κι' ἔγραψε κάτι στὴ φωτογραφία. Ἡ μικρούλα ἤταν ἐνθουσιασμένη, συγκινημένη τόσο ποὺ δὲ βάσταξε:

— Νὰ ξέρατε πόσο σᾶς ἀγαποῦν καὶ σᾶς θαυμάζουν ὅλες οἱ φοιτήτριες. Τώρα θὰ πάω νὰ τὶς βρῶ στὸ ἑστιατόριο νὰ τοὺς δείξω τὴ φωτογραφία σας. Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένη! Ἀπόψε ὅλο γιὰ σᾶς θὰ μιλᾶμε. Νὰ ξέρατε πόσος κόσμος σᾶς ἀγαπάει!

Δὲ μπόρεσε νὰ τῆς πῇ περισσότερα. Εὐχαρίστησε, καληνύχτησε κι' ἔφυγε μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες μικροῦλες ποὺ κι' αὐτὲς συμμεριζόντουσαν τὴν ἴδια χαρὰ καὶ συγκίνηση.

Κι' ἀλήθεια, ἡ Μιράντα δὲν εἶναι ἀγαπητὴ μονάχα γιατὶ εἶναι καλὴ ἠθοποιός. Ἡ Μιράντα, τὴ χαρά, τὴν εὐθυμία, τὸ κέφι, τὴν καλωσύνη, τὸν πλούσιο καλλιτεχνικὸ κόσμο ποὺ κλείνει μέσα της, δὲν τὰ φυλάει μονάχα γιὰ τὴ σκηνή. Εἶναι τὸ ἴδιο καλή, τὸ ἴδιο εὔθυμη, τὸ ἴδιο χαρούμενη καὶ γελαστή, τὸ ἴδιο πρόθυμη κι' εὐχάριστη καὶ στὴ ζωή. Ἡ κουβέντα της ἔχει δροσιὰ καὶ χάρη τόση ὅση καὶ οἱ ρόλοι της. Εἶναι ταυτόχρονα πνευματώδης καὶ στοχαστικιά. Ἡ Μιράντα, κάθε κουβέντα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα της, τὴν ζυγίζει πρῶτα καλά. Ἀκοῦς πράγματα σοφά, μὰ εἰπωμένα μὲ τέτοιον τρόπο, ποὺ σ' ἀφίνουν τὴν ἐντύπωσή τους μαζὶ μὲ τὴν εἰκόνα ἑνὸς εὔθυμου χαμόγελου, ποὺ δείχνει πάντα τὸ πρόσωπο τῆς Μιράντας. Πρόθυμη καὶ καταδεχτικιὰ μ' ὅλους.

Ὅταν τῆς εἶπα τὸ σκοπὸ ποὺ μ' ἔφερε κοντά της καὶ τὴν παρακάλεσα νὰ μοῦ πῇ τὶς ἰδέες της πάνω στὴν ἐργαζόμενη γυναῖκα τοῦ θεάτρου, στάθηκε, μὲ κύτταξε, σούφρωσε λιγάκι τὰ φρύδια της, δάγκασε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ χείλη της, κι' ἀπότομα, ξαφνικά, τὸ πρόσωπό της ξαστέρωσε, τὰ μάτια της γελάσανε κι' ὁλόκληρο τὸ εἶναι της, θἄλεγε κανεὶς πὼς φωτίστηκε. Σὰν νὰ τῆς ἔθιξα κάτι ἐντελῶς δικό της, κάποια σκέψη της ἐντελῶς προσωπική. Γρήγορα ἡ ἀπάντησή της ἦρθε, γιὰ νὰ μοῦ σβύσῃ τὸ ἐρωτηματικὸ ποὺ γεννήθηκε μέσα μου:

— Ἂν παραξενεύτηκα γιὰ τὴν ἐρώτησή σας εἶναι γιατὶ ὅ,τι μὲ ρωτήσατε, ζῇ χρόνια μέσα μου καὶ δὲ σκέφτομαι τίποτ' ἄλλο ἀπ' αὐτό: τὴν κατάσταση τῆς ἐργαζόμενης γυναίκας στὸ Θέατρο. Ἀνεπιφύλακτα σᾶς λέω, πὼς εἶναι πολὺ δυσκολώτερη καὶ χειρότερη ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ἄντρα ἠθοποιοῦ. Καὶ νὰ γιατί: Στὸν ἄντρα δίνεται ὅλος ὁ καιρὸς νὰ ζήσῃ μόνον γιὰ τὸ ἐπάγγελμά του. Ἔχει ὅλον τὸν καιρὸ νὰ μελετήσῃ, ὅσο καὶ ν' ἀναπαυθῇ. Ἡ γυναῖκα ὅμως, ἐκτὸς ἀπ' τὴ δουλειά της, ἔχει νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ σπιτικό της, γιὰ τὰ παιδιά της, γιὰ μιὰ μάννα ἢ μιὰν ἀδελφή. Πρέπει στὶς δέκα ἡ ὥρα νἆναι στὴν πρόβα της. Ἀνάγκη νὰ σηκωθῇ πολὺ πρωΐ, νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ φαῒ τῶν παιδιῶν της καὶ τοῦ ἀντρός της, ἀνάγκη νὰ κυττάξῃ τὸ νοικοκυριό της, πρὶν ξεκινήσῃ γιὰ τὴ δουλειά της. Ἔχουμε ἄπειρα παραδείγματα τέτοιων γυναικῶν, τόσο μεγάλων ἠθοποιῶν, ὅσο καὶ μικρῶν. Θυμᾶμαι ποὔβλεπα πάντα τὴν Σαπφὼ Ἀλκαίου νὰ ξυπνάῃ χαράματα γιὰ νὰ φροντίζῃ τὸ παιδάκι της, νἄρχεται στὴν πρόβα—πάντα στὴν ὥρα της—καὶ κάθε λεφτὸ ποὺ τῆς ἔμενε λεύτερο νὰ τ' ἀφιερώνῃ στὸν ἄντρα της καὶ τὸ παιδί της, πλέκοντας ἢ ράβοντας κάτι γι' αὐτούς. Αὐτὲς οἱ σκηνὲς θὰ μοῦ μείνουν ἀξέχαστες. Τὸ ἴδιο συμβαίνει μ' ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ Θεάτρου, ποὺ ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἑαυτό τους, ἔχουν νὰ φροντίσουν καὶ γιὰ τὸ σπιτικό τους. Πόσες φορὲς δὲ νοιώθουνε ἀγωνία τεράστια οἱ μητέρες ἠθοποιοί, ὅταν βλέπουνε τὴν πρόβα νὰ συνεχίζεται ὣς τὶς δυὸ καὶ δυόμιση μετὰ ἀπ' τὸ μεσημέρι καὶ συλλογίζονται ὅτι τὸ παιδάκι τους ἔπρεπε νἄχῃ φάει καὶ ν' ἀναπαύεται αὐτὴ τὴν ὥρα! Κι' ὅμως πρέπει νὰ μείνουν, πρέπει νὰ τελειώσῃ ἡ πρόβα. Καὶ μετά, μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, νὰ τρέξουν σπίτι τους, ν' ἀναλάβουν τὶς καθυστερημένες φροντίδες τους...

»Ἀκόμα μεγαλύτερο εἶναι τὸ βάσανο τῶν μικρῶν ἠθοποιῶν, κι' ἐπομένως τῶν μικρῶν μισθῶν. Μιὰ γυναῖκα ποὺ πληρώνεται καλὰ στὸ Θέατρο, πιθανὸν νἄχῃ καὶ τὰ μέσα νὰ ἐμπιστεύεται τὸ σπίτι της καὶ τὰ παιδιά της σ' ἕναν ἄλλον ἄνθρωπο. Μὰ ἡ γυναῖκα ποὺ πληρώνεται λίγο, αὐτὸ τὸ λίγο πρέπει νὰ τῆς φτάσῃ τόσο γιὰ τὶς δικές της ἀνάγκες—ποὺ εἶναι τόσες πολλὲς—ὅσο καὶ γιὰ τὶς οἰκογενειακές της. Καὶ συνήθως οἱ ἠθοποιοὶ ποὺ κουράζονται περισσότερο, οἱ ἠθοποιοὶ ποὺ κοπιάζουν, οἱ ἠθοποιοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀπαιτοῦνται περισσότερος κόπος, περισσότερες ὧρες δουλειᾶς, εἶναι οἱ ἠθοποιοὶ τῶν μικρῶν μισθῶν. Τοὺς μικροὺς τοὺς ὑποχρεώνουν ἄλλοτε νὰ πηγαίνουν μιὰ ὥρα νωρίτερα στὴ δουλειά τους κι' ἄλλοτε νὰ μένουν μιὰ-δυὸ ὧρες ἀργότερα. Φρονοῦν, φαίνεται—λανθασμένα βέβαια—ὅτι οἱ μεγάλοι ἠθοποιοὶ θὰ χρειάζωνται μεγαλύτερη ξεκούραση καί, σὰν προνομιοῦχοι, τοὺς δίνεται σχεδὸν πάντα ὅση ἀνάπαυση τοὺς χρειαστῇ. Ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι γιὰ τοὺς μικροὺς ἠθοποιούς, ἄντρες καὶ γυναῖκες, πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα ὡρισμένα. Αὐτὸ ἂς τὸ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του τὸ Σωματεῖο μας.

— Πῶς βλέπετε, κυρία Μιράντα, τὴ σημερινὴ θεατρικὴ κατάσταση;

— Φρονῶ ὅτι τὸ Θέατρο περνάει μιὰ πολὺ κρίσιμη ἐποχή. Βρίσκεται στὴ δυσκολώτερη καμπή του.

— Καὶ τί νομίζετε ὅτι θἄπρεπε νὰ γίνῃ γιὰ νὰ βελτιωθῇ ἡ κατάστασή του καὶ νὰ εὐκολυνθῇ ἡ καμπὴ αὐτή, ποὺ λέτε;

— Νὰ σᾶς πῶ ἀμέσως. Εἴδαμε ὣς τώρα, ὅτι κανένας θίασος δὲν μπόρεσε νὰ πάῃ μπροστά, χωρὶς κεφάλαια. Ἀντίθετα, οἱ θίασοι ποὺ προκόψανε, ποὺ τραβήξανε τὸ δρόμο τους, εἶναι οἱ θίασοι ποὔχαν λεφτά, ποὔχαν ἐπομένως κάποιο κεφάλαιο: Ὁ Θίασος τῆς Κυβέλης, τῆς Μαρίκας, καὶ τώρα τὸ Βασιλικὸ Θέατρο, δουλέψανε, ἐξυψώσανε τὴν Τέχνη, ἐπέβαλαν τὸ Θέατρο—τὰ μέσα τους τοὺς δίναν τὸ δικαίωμα στὴν ἐκλογὴ τῶν ἠθοποιῶν, τῶν ἔργων, στὴν ἄμεμπτη ἐμφάνιση, στὸν πλούσιο σκηνικὸ διάκοσμο. Τὸ Θέατρο ἔτσι βρίσκεται στὸ ὕψος του.

»Οἱ ἠθοποιοὶ ὅμως ποὺ γυρίζουν στὶς ἐπαρχίες, ποὺ περιμένουν νὰ ζήσουν ἀπὸ τὴν εἴσπραξη τοῦ Ταμείου τους, τί πρέπει νὰ κάνουν; Μὲ ποιὸν τρόπο θὰ μπορέσουν νὰ ἐπιβάλουν τὴν τέχνη τοῦ Θεάτρου στὸν ἐπαρχιακὸ κόσμο, πῶς θὰ κάνουν ἀγαπητὴ κι' εὐχάριστη τὴν τέχνη τους, πῶς θὰ ἐξυπηρετήσουν τὸ Θέατρο ὅσο πρέπει κι' ὅσο αὐτοὶ τὸ νοιώθουν; Τοὺς λείπουν τὰ μέσα. Περιορίζονται σὲ μιὰ κακὴ ἐκλογὴ ἔργων—τὰ καλὰ ἔργα τὰ παρουσιάζουν φτωχά, οἱ ἠθοποιοὶ ντυμένοι οἱ περισσότεροι μὲ τὰ ροῦχα τοῦ δρόμου.

— Καὶ πολὺς κόσμος καταφέρεται ἐναντίον τῶν γυναικῶν ἠθοποιῶν.

— Καὶ βέβαια. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ρωτήσανε γιατὶ οἱ γυναῖκες αὐτὲς φτάνουνε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ποὺ τὶς κατηγορᾶνε. Ποτὲ δὲ φρόντισε κανένας νὰ τοὺς δώσῃ τὰ μέσα νὰ φτιάξουνε τὴ ζωή τους τέτοια ποὺ τοὺς ταιριάζει. Δυστυχῶς τὸ Σωματεῖο μας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸν νόμο νὰ κάνῃ θιάσους. Δὲν εἶναι ντροπὴ ὅμως, στὸν τόπο ποὺ ἄνθισε τὸ δρᾶμα κ' ἡ κωμωδία, στὸν τόπο ποὺ κρατοῦσε τὰ σκῆπτρα τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἐπιτρέπεται νὰ βρίσκεται τὸ Θέατρο σὲ τέτοια κατάσταση; Ποῦ εἶναι οἱ περίφημοι ἐκεῖνοι ἀρχαῖοι «χορηγοί»; Δὲν ὑπάρχουν πιά;...

Πόσο δίκηο ἔχει ἡ ἀγαπητὴ Μιράντα. Τί χρυσοῖ αἰῶνες ἤτανε ἡ ἀρχαία ἐποχὴ γιὰ τὸ Θέατρο. Τί χρῆμα ἔπεφτε τότε καὶ μὲ πόσον ἐνθουσιασμὸ δινότανε. Ὁ καθένας ἤθελε νἆναι πρῶτος σὲ βοηθήματα καὶ σὲ ἀρωγές, ποὺ θ' ἀφωροῦσαν τὸ Θέατρο! Ἐνῷ σήμερα... Μὰ καλύτερα ἂς ἀφήσουμε τὴν ἴδια τὴν κ. Μιράντα νὰ συνεχίσῃ.

— Κι' ὅμως δὲ μποροῦμε νὰ παραδεχτοῦμε πὼς λείψανε οἱ πλούσιοι ἄνθρωποι, οἱ ἄνθρωποι ποὺ νοιώθουν καὶ ἀγαπᾶνε τὶς Τέχνες καὶ τὰ Γράμματα. Ἀπόδειξη τρανή, οἱ διάφορες βιβλιοθῆκες, οἱ μεγάλες συλλογὲς ἔργων γλυπτικῆς, ζωγραφικῆς, οἱ ἐνισχύσεις ὠδείων. Πῶς ὅμως κανένας ἀπὸ τοὺς μεγάλους αὐτοὺς εὐεργέτες τοῦ πνεύματος δὲ σκέφτηκε νὰ ἐνισχύσῃ καὶ τὸ Θέατρο; Πῶς δὲν πέρασε σὲ κανέναν ἡ σκέψη νὰ γίνῃ ἀρχαῖος χορηγός; Πόση εὐγνωμοσύνη θὰ τοὔχε τὸ Θέατρο! Γράψτε τα σᾶς παρακαλῶ αὐτά. Ὁ Θίασος τῆς Κυβέλης χάθηκε, ἡ Μαρίκα πόσα χρόνια θὰ δουλεύῃ ἀκόμα; Δὲ μένει παρὰ μόνον τὸ Βασιλικό. Τί θὰ γίνῃ ἀργότερα;... Μὰ κι' οἱ τρεῖς αὐτοὶ θίασοι νὰ λειτουργούσανε, νομίζετε πὼς θἆταν ἀρκετοὶ γιὰ νὰ συμπεριλάβουν ὅλον αὐτὸν τὸν κοσμάκη, ποὺ δουλεύει κι' ἀγωνίζεται γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Θέατρο;

— Ἐγώ; Κάθε ἄλλο!

— Κι' ἔπειτα, βρὲ ἀδερφέ, χρειάζεται καὶ κάτι καινούργιο. Σ' ὅλες τὶς τέχνες δίνεται κάθε τόσο καὶ μιὰ καινοτομία. Στὴν ἀρχαία ἐποχὴ ἡ τραγωδία κάθε τόσο εἶχε καὶ μιὰ καινούργια φάση νὰ μᾶς δείξῃ. Ἄρχισε ὁ Θέσπις, ἀκολούθησαν ἄλλοι ποιηταὶ τραγωδοποιοὶ σὰν τὸν Φρύνιχο, τὸν Χοιρίλο καὶ τὸν Ἀγάθωνα. Αὐτοὶ δώσανε ἄλλη μορφὴ ἀπὸ τὸν Θέσπι. Ἔρχεται ὁ πατέρας τῆς τραγωδίας, ὁ Αἰσχύλος. Ὁ Σοφοκλῆς συμπληρώνει μὲ τὸ δεύτερο πρόσωπο τὸν Αἰσχύλο καὶ τέλος ἔρχεται ὁ Εὐριπίδης, ποὺ δίνει ἐντελῶς νέα κατεύθυνση στὴν τραγωδία καὶ γενικὰ στὸ Θέατρο. Κι' οἱ τρεῖς αὐτοὶ ὑπῆρξαν σχεδὸν σύγχρονοι, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον. Κι' ὅμως ὁ καθένας εἶχε καὶ κάτι καινούργιο νὰ πῇ.

»Ἐμεῖς, τώρα τὰ τελευταῖα χρόνια, μείναμε, θἄλεγε κανείς, στάσιμοι. Κι' ὅμως ἔχουμε ὅλα τὰ ἐφόδια γιὰ νὰ δώσουμε μιὰ καινούργια πνοή. Τὸ μόνο ποὺ μᾶς λείπει, τὸ μόνο ποὺ ζητᾶμε, εἶναι τὸ χρῆμα. Κι' αὐτὸ πρέπει νὰ μᾶς τὸ δώσουν οἱ καινούργιοι... χορηγοί!

— Πιστεύετε ὅτι ἡ κληρονομικότητα τῆς τέχνης ζῇ πάντα μέσα μας;

— Ἀπόλυτα! Κάθε τόσο βγαίνουν νέα ταλέντα. Πῶς ὅμως νὰ πᾶνε μπροστά, ὅταν ὑποχρεώνονται ἀπὸ τὶς συνθῆκες τῆς ζωῆς—ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ πλευρὰ—νὰ ζοῦνε στὸ Θέατρο μὲ τὴν αἰώνια ἀγωνία τοῦ ψωμιοῦ καὶ μόνον; Ἔχουν ὅλη τὴν καλὴ διάθεση, προσπαθοῦν, κάνουν ὅ,τι μποροῦν, ἀλλά... Αὐτή τους τὴν προσπάθεια ἂς δοῦν ὅσοι μποροῦν νὰ νοιώσουν κι' ἂς φροντίσουν νὰ τὴν ἱκανοποιήσουν, ἂς τὴν βοηθήσουν νὰ γίνῃ ἔργο πραγματικὸ καὶ νὰ μὴν μείνῃ μόνον προσπάθεια.

— Αὐτὸ δὲν νομίζετε ὅτι θἄπρεπε νὰ τὸ ἰδοῦν καὶ οἱ διάφορες σχολὲς ποὺ ἐργάζονται γι' αὐτό;

— Μὰ αὐτές, μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἀρκετὸ τὸ ὅτι δίνουν τὸ ὑλικό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ βγοῦν ἀργότερα οἱ ἱκανοὶ ποὺ θ' ἀντιπροσωπεύσουν τὸ Θέατρο.

— Ἔχετε τὴ γνώμη, πὼς αὐτὸ ἐξυπηρετεῖται ὅπως πρέπει;

— Δὲν ξέρω. Πάντως κι' ἂν ὑπάρχῃ κάτι ποὺ νὰ μὴ γίνεται σωστὸ ἀπόλυτα, αὐτὸ δὲν θὰ πῇ ὅτι οἱ σχολὲς εἶναι γιὰ κλείσιμο. Ἴσως θἄπρεπε νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠθοποιῶν ποὺ βγαίνουν ἀπὸ κεῖ. Μὰ κι' αὐτὸς νομίζω ὅτι σιγὰ-σιγὰ ἐλαττώνεται.

— Καὶ τώρα κάτι ἄλλο: Ποιὸς νομίζετε ὅτι ἔχει μεγαλύτερες εὐκολίες σ' ἀνάδειξη καλλιτεχνική; Ὁ ἄντρας ἢ ἡ γυναῖκα;

— Μᾶλλον ἡ γυναῖκα...

— Γιατί;

— Μὰ συνήθως ἐμεῖς οἱ γυναῖκες ξέρουμε νὰ ἐπιβληθοῦμε εὐκολώτερα ἀπὸ τοὺς ἄντρες.

— Μὲ ποιὸν τρόπο;

— Μά, ἀγαπητή μου, ἡ γυναῖκα ἔχει πάντα ἕνα λόγο παραπάνω στὸ δικό μας ἐπάγγελμα. Ἔχουμε πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὴν ὠμορφιά μας, τὸ κορμί μας, ποὺ μᾶς δίνει μιὰ μεγαλύτερη πεποίθηση πὼς θ' ἀρέσουμε. Στὴ σκηνὴ βγαίνουμε πάντα μὲ μεγαλύτερη—ἂς τὸ ποῦμε—ἀναίδεια. Ξέρουμε τὸν τρόπο νὰ πάρουμε τὸν κόσμο μὲ τὸ μέρος μας. Ὁ ἄντρας, στὴν πρώτη του ἐμφάνιση θὰ φανῇ δειλός, ἀδέξιος. Ε-

Ἡ Κυβέλη καὶ ἡ Βάνα, κόρες τῆς ἀγαπητῆς μας ἠθοποιοῦ Μιράντας ποὺ ἔκαναν τὴν πρώτη τους ἐμφάνισι στὸ Θέατρο στὸν «Κατὰ φαντασίαν ἀσθενῆ» τοῦ Μολιέρου.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Στάσου...

ΤΟΥ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

Στάσου!...

Μεῖνε γιὰ πάντα στὴ μνήμη μου τέτοια ὅπως σὲ βλέπω τώρα...

Ἀπὸ τὰ χείλη σου ἔχει φύγει κι' ὁ τελευταῖος ἐμπνευσμένος ἦχος.

Τὰ μάτια σου δὲν λάμπουν πιὰ καὶ δὲν ἀχτινοβολοῦνε...

Ἡ ματιά σου εἶνε βασιλεμμένη καὶ κουρασμένη ἀπὸ τὴν οὐράνια ὠμορφιὰ ποὺ φανερώνεται σ' ὅλο τὸ πρόσωπό σου...

Τί παράξενο φῶς, καθαρώτερο καὶ διαφανέστερο ἀπ' τὸν ἥλιο, χύθηκε σ' ὅλα σου τὰ μέλη καὶ μένει ἀκόμα καὶ στὶς μικρότερες πτυχὲς τοῦ φορέματός σου;...

Ποιὸς Θεὸς χτένισε μὲ τὴν ἥσυχη καὶ χαϊδευτικὴ πνοή του τὰ σγουρά σου μαλλιά;

Τὸ φιλί του φαίνεται ἀκόμα φλογερὸ στὸ μέτωπό σου, στ' ὠχρὸ καὶ μαρμαρένιο μέτωπό σου...

Αὐτὸ εἶνε τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀγάπης, αὐτὸ εἶνε ἡ ἀθανασία...

Δὲν χρειάζεται τίποτ' ἄλλο. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶσαι ἀθάνατη!...

Ὅταν περάση αὐτὴ ἡ στιγμὴ θὰ γίνης μιὰ χούφτα σκόνης, μιὰ γυναῖκα, ἕνα παιδί...

Μὰ τί σὲ νοιάζει ἐσένα, ἀφοῦ αὐτὴ τὴ στιγμὴ στέκεσαι πολὺ ψηλά, ψηλότερα ἀπὸ κάθε ἐφήμερο καὶ διαβατικό!...

Εἶνε δική σου καὶ δὲν θὰ περάση ποτὲ αὐτὴ ἡ στιγμή...

Στάσου κι' ἄσε με νὰ πάρω κ' ἐγὼ ἕνα μέρος ἀπ' τὴν ἀθανασία σου!...

Ἄσε νὰ πέση ἀπάνω στὴν ψυχή μου μιὰν ἀχτίδα ἀπὸ τὴν ὠμορφιά σου τὴν αἰώνια!...

χει τόσο λίγη πεποίθηση στὸν ἑαυτό του. Ἐμπιστεύεται μόνο στὸ ταλέντο του, κι' ἐπειδὴ σχεδὸν πάντα, σὲ κάθε καλλιτέχνη, ὑπάρχει μέσα του ἡ ἀμφιβολία, καταντάει τὸ πρωτόβγαλμά του νὰ μοιάζη σὰν τὰ μικροκατορθώματα ποὺ σκαρώνουν τὰ μωρά, καὶ ποὺ στὸ τέλος μένουν κι' αὐτὰ κατάπληκτα. Μετὰ ἔχει πιὰ ν' ἀγωνιστῇ, νὰ φτάση, μονάχα μὲ τὸ ταλέντο του...

— Δηλαδή, φτάνει μονάχα ἡ ὠμορφιὰ στὴ γυναῖκα γιὰ νὰ ἐπιβληθῇ στὸ Θέατρο;

— Ὄχι βέβαια χωρὶς ταλέντο. Πάντως ἡ ὠμορφιὰ τῆς γυναίκας εἶναι ἕνα ὅπλο γιὰ νὰ μπορέση νὰ μεταχειριστῇ τὸ ταλέντο καὶ νὰ ἐπιβληθῇ.

— Ἐσεῖς ἀτομικὰ εἶστε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἑαυτό σας ὡς ἠθοποιοῦ;

— Ἀκόμα τὴ σκέψη αὐτὴ δὲν τὴν ἔκανα. Γιατὶ νομίζω πὼς ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀρχίζει νὰ μένη ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἀρχίζει νὰ προχωρῇ στὴ δύση του, ἂν δὲν ἔφτασε δηλαδὴ κιόλας.

— Μὰ καλά, μιὰ αὐτοκριτικὴ δὲν εἶναι κακό, νομίζω.

— Ὄχι, ὄχι, ἀκόμα δὲν θέλω νὰ σκεφθῶ κάτι τέτοιο.

— Ἂς εἶναι. Κάτι ἄλλο τότε. Εἶσαστε εὐχαριστημένη γιατὶ διαλέξατε γιὰ ἐπάγγελμά σας τὸ Θέατρο;

— Μὰ καλὰ-καλὰ δὲν ξέρω ἂν τὸ διάλεξα ἐγὼ τὸ Θέατρο γιὰ ἐπάγγελμά μου. Ἐγὼ βρέθηκα μᾶλλον μέσ' στὸ Θέατρο. Ἡ μητέρα μου, ὁ πατέρας μου...

— Ἀπὸ πίκρες πῶς πήγατε ὣς τώρα;

— Ἀπογοητεύσεις καὶ πίκρες ἔχει πολλὲς τὸ ἐπάγγελμά μας. Μὰ πάντα συνήθισα νὰ τὶς ρίχνω πίσω μου. Ἔτσι πρέπει νὰ κάνουμε ὅλοι.

— Οἰκονομικὲς στενοχώριες;

— Αὐτὰ ὄχι. Σᾶς εἶπα καὶ πρίν, ὅτι ἐγὼ εἶχα τὴν τύχη νὰ γεννηθῶ κόρη τῆς Κυβέλης. Βρῆκα ἕτοιμο τὸ θίασο, ἕτοιμη τὴ θέση, ἕτοιμο τὸ μισθό. Μετὰ ἔγινε ὁ Θίασος Μαρίκας — Κυβέλης. Φυσικά, πῆγα κι' ἐγὼ ἐκεῖ. Ἔπειτα ἦρθε τὸ Βασιλικὸ Θέατρο, ποὖχα τὴν τύχη καὶ τὴν τιμὴ νὰ μὲ διαλέξη γιὰ ἠθοποιό του. Λυπᾶμαι ὅμως ποὺ δὲ γνώρισα κι' ἐγὼ τὶς ἀγωνίες τῶν συναδέλφων μου.

— Μιὰ καλλιτεχνικὴ ψυχὴ ὅμως δὲν εἶναι δύσκολο νὰ νοιώση τὴν ἔκτασή τους.

— Ὄχι βέβαια. Ἴσα-ἴσα ποὺ ἐγὼ νοιώθω τόσο πολὺ τὸν πόνο τους, ποὺ αὐτὸ ἀκριβῶς μὲ κάνει νὰ μιλῶ ἔτσι καὶ νὰ ξαναλέω ὅτι πρέπει νὰ βρεθοῦν, πρέπει νὰ ξαναζωντανέψουν οἱ ἀρχαῖοι χορηγοί. Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα ποὺ πρέπει νὰ γραφῇ. Τὸ ζήτημα, τὸ τεράστιο ζήτημα τῶν συνταξιούχων. Εἶναι φοβερὸ πρᾶγμα νὰ βλέη κανεὶς συναδέλφους ποὺ ἀγωνίστηκαν ἐξ ἴσου μ' ἐμᾶς, ποὺ προσέφεραν ἴσως πολὺ περισσότερο ἀπὸ μᾶς, νὰ γυρεύουν ἀπὸ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον δεκάρικα καὶ εἰκοσάρικα. Ἂς σκεφθοῦμε ἐμεῖς, ἂς δοῦμε ἐμεῖς τοὺς ἑαυτούς μας στὴ θέση αὐτή! Εἶναι φρικτό, εἶναι κάτι ποὺ χρειάζεται ἄμεσες ἐνέργειες. Μήπως θέλετε τίποτ' ἄλλο;

— Ὄχι, κυρία Μιράντα. Σᾶς εὐχαριστῶ στάρα πολύ.

— Ἴσα-ἴσα σᾶς εὐχαριστῶ ἐγὼ γιατὶ μοῦ δώσατε τὴν εὐκαιρία νὰ πῶ γιὰ πράγματα, ποὺ τόσον καιρὸ ἔκλεινα μέσα μου.

ΜΑΙΡΗ ΒΕΑΚΗ—ΚΑΜΠΙΤΣΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια τῆς ἔρευνάς μας.— Κυβέλη, Κατίνα Παξινοῦ, Ἑλένη Παπαδάκη κ. ἄ.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Ἡ συγκεντρωτικότης εἶναι ὁ καλλίτερος βοηθὸς τῆς ἐπιτυχίας

ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ Β. ΠΩΣΕ

Θεώρησε τὴν ζωὴ σὰν ἕνα ἀέναο σπὸρ ποὺ ζητεῖ πάντα ἐπίδοσι.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ φοιτηταὶ καὶ μαθηταὶ ποὺ μέσα σὲ δυὸ ὧρες κάνουν ἐργασία ποὺ ἄλλοι συνάδελφοί των θὰ ἤθελαν τέσσαρες γιὰ νὰ τὴν ἐκτελέσουν.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ μὲ ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας συλλογισμὸ βρίσκουν ἀμέσως τὴν λύσι σὲ μιὰ δυσκολία, σὲ μιὰ ἀμηχανία τους. Ὑπάρχουν δικηγόροι ποὺ μελετοῦν τὶς ὑποθέσεις των μισὴ ὥρα πρὶν τὴν δίκη, ὑπάρχουν χειροῦργοι ποὺ τὴν ὥρα τῆς ἐγχειρήσεως ἀλλάζουν δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τεχνικὴ καὶ κατεύθυνσι μὲ ἀπίστευτη εὐκολία.

Ἡ συγκέντρωσις εἶναι ἡ δύναμις ἐκείνη ποὺ δημιουργεῖ τοὺς ὑπερανθρώπους καὶ τοὺς ἄσσους. Συνίσταται στὸ νὰ μπορῇ ὁ ἄνθρωπος χάρις σ' αὐτὴν νὰ συγκεντρώνη τὸ σύνολον τῶν φυσικῶν καὶ πνευματικῶν του ἱκανοτήτων πρὸς ἕνα σημεῖο, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ τί γίνεται γύρω του.

Συγκεντρωθῆτε ὁλόψυχα σὲ κάτι καὶ θὰ δῆτε μέσα σὲ λίγα λεπτὰ περίεργες δημιουργικὲς καὶ ἀποδοτικὲς ἱκανότητες νὰ ξεφυτρώνουν μέσα σας.

Οἱ γρήγορες καὶ ἀποτελεσματικὲς ἐνέργειες, οἱ στιγμιαῖες ἀποφάσεις, οἱ ἐκδηλώσεις τῆς «ἑτοιμότητος τοῦ πνεύματος», εἶναι ἕνα εἶδος ἀντανακλαστικῶν κινήσεων, ποὺ ἔχουν προπαρασκευασθῆ ἀπὸ προηγούμενες πράξεις, οἱ ὁποῖες εἶχον γίνει μὲ πλήρη συγκέντρωσι.

Ἐὰν θέλετε νὰ πετύχετε, νὰ φθάσετε κάπου ψηλά, μάθετε νὰ καναλιζάρετε τὴν προσοχή σας, τὶς σκέψεις σας, τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ἐπιθυμίες σας, τὴν θέλησίν σας, συγκεντρῶστε τα ὅπως συγκεντρώνονται οἱ ἡλιακὲς ἀκτῖνες γύρω ἀπὸ ἕνα μόνο σημεῖο. «Ὁ κοινὸς σκοπὸς ἐπιτρέπει κοινὴ διοίκησι καὶ ἡ ἑνιαία διοίκησις ὁδηγεῖ στὴν νίκη».

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ πετυχαίνουν στὴ ζωή, εἶναι ἀκριβῶς αὐτοὶ ποὺ μποροῦν καὶ συγκεντρώνονται. Ἀποκτᾶται ἡ ἱκανότης αὐτή; Ναί. Πῶς; Ἀρχίζοντας ἀπὸ μικρὰ πράγματα.

Γράφω ἕνα γράμμα σπουδαῖο. Τὴν ἴδια ὥρα γύρω μου μιλοῦν. Ἐγὼ δὲν ξέρω, δὲν ἀκούω, δὲν ἀντιλαμβάνομαι κἂν τὴν παρουσία των, γράφω μὲ συγκεντρωμένη τὴν προσοχή. Ἡ ἁπλῆ προσοχὴ μπορεῖ νὰ μοιράζεται. Μπορεῖτε νὰ σκέπτεσθε συγχρόνως πολλὰ μαζὺ πράγματα. Γράφετε ἐνῷ μιλᾶτε καὶ συγχρόνως σκέπτεσθε καὶ κάτι ἄλλο. Αὐτὸ ὅμως δὲν λέγεται συγκεντρωμένη προσοχὴ καὶ δὲν εἶναι ἐκεῖνο ποὺ χρειάζονται οἱ μεγάλες πράξεις τῆς ζωῆς.

Γι' αὐτὲς χρειάζεται προσοχὴ συγκεντρωμένη, αὐτοέλεγχος γιὰ τὸ πῶς θὰ ὁδηγῆστε ὅλες τὶς σκέψεις σας πρὸς τὸ ἕνα τὸ μοναδικὸ σημεῖο ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρει, χωρὶς παρενθέσεις, περιστροφὲς καὶ ἐναλλαγές.

Ἡ προσοχὴ ἀναπτύσσει μέσα μας τὸν ἀναγκαῖο αὐτοέλεγχο. Ἡ συγκεντρωμένη προσοχὴ στὴν ψυχικὴ κατάστασι ἑνὸς ἄλλου λέγεται ψυχανάλυσις. Μὲ τέτοιον τρόπο ὁ γιατρὸς ἀνακαλύπτει τοὺς λόγους τῆς νευρώσεως τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ Φρόϋντ μάλιστα μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ ἀπέδειξε πὼς οἱ νευρώσεις ἔχουν τὶς αἰτίες των σὲ πόθους, ἐπιθυμίες ἢ ἀποτυχίες σεξουαλικῆς φύσεως.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχετε νὰ συγκεντρωθῆτε ἀπολύτως πρέπει πρῶτα νὰ ἐξετάσετε τὸ πρᾶμα μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἀσχοληθῆτε. Παράδειγμα: Ἔχετε ἕνα λουλοῦδι, τὸ ὁποῖον θέλετε νὰ ἐξετάσετε. Ἐπὶ πέντε λεπτὰ τὸ κυττάζετε καὶ κατόπιν χωρὶς πιὰ νὰ τὄχετε μπροστά σας, τὸ φαντάζεσθε σὲ ὅλες του τὶς λεπτομέρειες. Ποιὸ εἶναι τὸ χρῶμα του, τὸ ἄρωμά του, τὰ πέταλά του κλπ. Ἐνῷ θὰ εἶσθε ἔτσι ἀπασχολημένος, ἡ προσοχή σας θὰ εἶναι τόσο συγκεντρωμένη στὸ λουλοῦδι, ποὺ καὶ ἑκατὸ πρόσωπα γύρω σας δὲν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ σᾶς ἐνοχλήσουν.

Ἡ προσοχὴ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς συγκεντρωτικότητος. Ἡ αὐτοκυριαρχία εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ διοικῆστε τὶς σκέψεις σας καὶ νὰ ἀπομακρύνετε τὶς ξένες, τὶς παράσιτες σκέψεις. Ἡ συνέχεια στὴ σκέψι συγκρατεῖ τὴν προσοχὴ καὶ παρακάμπτει τὶς διακοπές. Ἡ ἐπιμονὴ ἀναγκάζει τὴν προσοχὴ νὰ τελειώση κάτι ποὺ ἄρχισε.

Γι' αὐτὸ ἐὰν θέλετε νὰ ἀποκτήσετε τὴν θαυμασία αὐτὴ ἱκανότητα, πρέπει νὰ καλλιεργήσετε τὴν προσοχή, τὴν αὐτοκυριαρχία, τὴ συνέχισι μὲ ἐπιμονή, σὲ ὅλες τὶς καθημερινὲς πράξεις. Ἐὰν δὲν ξέρετε νὰ συγκεντρωθῆτε, θὰ πῇ πὼς σᾶς λείπουν οἱ τέσσαρες αὐτὲς ἱκανότητες ἢ ἔστω καὶ μία ἀπ' αὐτές. Γιὰ νὰ δυναμῶστε τὴ θέλησί σας σᾶς συνιστῶ νὰ διαβάσετε τὸ βιβλίο τοῦ Jean des Vignes Rouges: «Ἡ γυμναστικὴ τῆς θελήσεως».

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΘΗΤΕ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΑ ΜΙΚΡΟΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ.

Οἱ στατιστικὲς τῶν ἀνθρώπων ποὺ πέτυχαν, ποὺ ἔφθασαν κάπου, δείχνει 97% ἀνθρώπους ποὺ ζοῦν μέτρια καὶ 3% μόνον, ἀληθινὰ πετυχημένους. Κάθε ἀποτυχημένος, κάθε μετριότης βρίσκει τὴν ἐξήγησι τῆς ἀποτυχίας του. Ἄλλοι λένε πὼς τοὺς λείπει ἡ τύχη, ἄλλοι βρίσκουν πὼς φταίει ἡ ἀρρώστεια. Στὴν πραγματικότητα ὅμως τὰ 97% τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀποτυχαίνουν εἶναι ἄνθρωποι χωρὶς συγκεντρωτικότητα, χωρὶς ὑγιεινὴ ζωή, χωρὶς ἐπιμονή. Ποιοὶ δὲν εἶναι συγκεντρωμένοι; Οἱ ἀπαθεῖς, οἱ πολὺ νευρικοὶ καὶ οἱ ἄβουλοι.

Οἱ ἀπαθεῖς εἶναι ἄνθρωποι ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἀνεπάρκεια ἐσωτερικῶν ἐκκρίσεων: τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος, τῶν ἐπινεφριδίων, τῆς ὑποφύσεως. Οἱ ἱκανότητές των, τὰ αἰσθήματά των, εἶναι ἀποκοιμισμένα. Οἱ ἐπιθυμίες των εἶναι πολὺ ἀδύνατες γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τραβήξουν πρὸς τὴν δρᾶσι. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ χρειάζονται τόνωσι, γυμναστική. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ ξυπνήσουν οἱ κοιμισμένες ἱκανότητές των.

Οἱ νευρικοὶ πάσχουν ἀπὸ ἔλλειψι αὐτοκυριαρχίας. Δὲν ἔχουν ἀρκετὴ ψυχραιμία γιὰ νὰ δράσουν ὅπως πρέπει καὶ νὰ πετύχουν αὐτὸ ποὺ ζητοῦν. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν καθῆκον νὰ ἠρεμήσουν πρὶν ἀπ' ὅλα. Πρέπει ἐπὶ καιρὸ νὰ ζοῦν ἀκολουθῶντας ἕνα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Νὰ κοιμοῦνται ὥρα ὡρισμένη, νὰ μὴ διαβάζουν τίποτε τὸ ἐρεθιστικό, νὰ ἀποφεύγουν τὰ διεγερτικὰ ποτὰ καὶ φαγητὰ κλπ.

Γιὰ νὰ εὐτυχήση καὶ νὰ ἐπιτύχη κάθε ἄνθρωπος στὴ ζωή του, πρέπει νὰ βάλῃ κάποια πειθαρχία καὶ κάποιο σύστημα σὲ ὅλες τὶς πράξεις, τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ἰδέες του.

Χτυπῆστε τὶς κακές σας συνήθειες καὶ δημιουργῆστε νέες. Ὅταν πρόκειται νὰ σπείρετε ἕναν ἀγρὸ δὲν θ' ἀφήσετε βέβαια τ' ἀγκάθια καὶ τὰ ἄγονα χόρτα νὰ συνυπάρχουν;

Ὕστερα συνηθῖστε νὰ ἔχετε τὸ πνεῦμα τῆς συνεχείας. Ἀρχίσετε νὰ ἐξασκῆσθε διαβάζοντας μιὰ ἐφημερίδα, ἐπὶ παραδείγματι. Μὴν τὴν διαβάσετε ὁλόκληρη ἀλλὰ πῆτε στὸν ἑαυτό σας νὰ διαβάσῃ ὅλες τὶς ἐπικεφαλίδες. Μὴν ἀλλάξετε γνώμη διαβάζοντας ὅσο ἐνδιαφέρον κι' ἂν σᾶς φανῇ ἕνα ἄρθρο. Ἀρχίζετε ἕνα ἔργο; Τελειώσατέ το, ὁπωσδήποτε τελειώσατέ το.

Μὴν ἀνυπομονῆτε ποτέ. Νὰ σκέπτεσθε πάντα πὼς ἔχετε ἀρκετὸ καιρὸ καὶ νὰ ἐκτελῆτε τὸ κάθε τί χωρὶς ἐκνευρισμό. Ἐπαναλαμβάνετε στὸν ἑαυτό σας: «Χρησιμοποιῶ κάθε στιγμή μου γιὰ νὰ γίνω καλλίτερος ἀπὸ χθές, ἀνώτερος ἀπὸ σήμερα». Ἔτσι ἡ ζωὴ γίνεται ἕνας εὐχάριστος ἀγῶνας, μιὰ καὶ σὰν ἀποτέλεσμα ἔχει τὴν ἐπιτυχία.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΡΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Τὸ νεκρὸ βασιλόπουλο

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΡΥΖΙΝΣΚΑ

Τὸ βασιλόπουλο, τ' ὤμορφο βασιλόπουλο ποὺ εἶχε βγῆ γιὰ κυνῆγι, λαβώθηκε βαρειά... Ἐνῷ κυνηγοῦσε στὰ βάθη τῶν δασῶν, ἀφηρημένο καθὼς ἦταν, γιατὶ ὁ νοῦς του τριγυρνοῦσε στὴ νέα γυναῖκα του μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά, τοῦ ρίχτηκε ξαφνικὰ ἕνας ἀγριόχοιρος καὶ τὸ ἐπλήγωσε μὲ τὰ σουβλερά του δόντια.

Καὶ νά το τώρα τὸ βασιλόπουλο, χλωμὸ σὰν γιασεμί, κείτεται πάνω στὸ κρεββάτι του, τὸ μεταξωτὸ κρεββάτι ποὺ εἶχε δεχτεῖ ἐδῶ καὶ λίγες ἑβδομάδες τὴν παρθένα νύφη, τὴ χρυσομαλλοῦσα νεράϊδα, τὴ γυναῖκα του...

Γύρω ἀπ' τὸ κρεββάτι κλαῖν ὁλόρθιες ἡ μάνα του, ἡ ἀδερφή του κ' ἡ γυναῖκα του...

—Ἂς τρέξουμε, εἶπε πρώτη ἡ μάνα του, ἂς τρέξουμε γρήγορα νὰ βροῦμε τὸν μάγιο ποὺ ζῇ μέσα στὰ βάθη τῶν δασῶν καὶ ποὺ δὲν βγαίνει ποτὲ στὴ χώρα. Μονάχα αὐτὸς θὰ μπορέση νὰ μᾶς δώση βοτάνι θαυματουργό, μονάχα αὐτὸς θὰ μπορέση νὰ γειάνη τ' ὤμορφο βασιλόπουλο...

Σὰν ἔφτασαν στὸ βάθος τοῦ δάσους πρόβαλε ἀπὸ μιὰ ἄκρη ὁ μάγιος καὶ τοὺς εἶπε:

—Μπορῶ νὰ δώσω βοτάνι θαυματουργό, μπορῶ νὰ γειάνω τ' ὤμορφο βασιλόπουλο, ἀλλ' ἀκοῦστε τί γυρεύω γιὰ πληρωμή. Ἐσύ, μάνα, θὰ μοῦ δώσης τὸ δεξὶ χέρι σου. Ἐσύ, ἀδερφή, τὸ δάχτυλό σου μαζὺ μὲ τὸ δαχτυλίδι ποὺ φορεῖς. Κ' ἐσύ, γυναῖκα, τὰ πλούσια χρυσᾶ σου μαλλιά!...

—Αὐτὸ μόνο ζητᾶς; εἶπε ἡ μάνα τοῦ βασιλόπουλου. Καὶ κόβοντας ἀμέσως τὸ δεξί της χέρι τὸ ἔδωσε στὸν μάγο.

—Πάρε τ' ὁλόλευκο δάχτυλό μου μαζὺ μὲ τὸ δαχτυλίδι ποὺ φορῶ, εἶπε κ' ἡ ἀδερφή.

Ἀλλὰ ἡ γυναῖκα τοῦ βασιλόπουλου ἀναστέναξε κ' εἶπε:

—Ἀλλοίμονο!... Γιατί ζητᾶς νὰ μοῦ πάρης τὰ πλούσια χρυσᾶ μου μαλλιά; Ὄχι, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὰ δώσω, γιατὶ τότε θὰ γίνω ἄσχημη!...

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ὁ μάγος δὲν θέλησε νὰ δώση τὸ θαυματουργὸ βοτάνι ποὺ θὰ γιάτρευε τὸν ἄρρωστο, κ' ἔτσι τὸ βασιλόπουλο πέθανε...

Γύρω ἀπ' τὸ φέρετρο τοῦ πεθαμένου κλαῖνε τώρα κ' οἱ τρεῖς γυναῖκες. Ἡ μάνα κλαίει κρατῶντας τὸ κεφάλι τοῦ ἀγαπημένου της παιδιοῦ ποὺ κείτεται σὰν συντριμμένο ἔλατο.

Ἡ ἀδερφὴ κλαίει σιμὰ στ' ἄψυχα πόδια τοῦ ἄτυχου βασιλόπουλου.

Ἡ γυναῖκα του κλαίει ἀπάνω ἀπὸ μέρος τῆς καρδιᾶς, τῆς καρδιᾶς ποὺ χτυποῦσε ἄλλοτε χαρούμενα γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν πλούσιων χρυσῶν της μαλλιῶν.

Κ' ἐκεῖ ποὺ ἔκλαιγε ἡ μάνα γίνηκε ἕνα ὡραῖο ποτάμι ποὺ τὰ κρουσταλλένια του νερὰ τρέχουν ἀκόμα καὶ σήμερα...

Ἐκεῖ ποὺ ἔκλαιγε ἡ ἀδερφὴ γίνηκε μιὰ λίμνη μὲ διαμαντένια ἐπιφάνεια... Κ' ἐκεῖ ποὺ ἔκλαιγε ἡ γυναῖκα του γίνηκε ἕνα μικρὸ ρυάκι ποὺ γρήγορα τὸ στέγνωσε ὁ ἥλιος μὲ τὶς φλογερὲς ἀχτίδες του καὶ δὲν ἀπόμεινε ἀπ' αὐτὸ οὔτε σταγόνα νερὸ γιὰ νὰ πιῇ καὶ νὰ ξεδιψάση ἄνθρωπος ἢ ζωντανό, γιὰ νὰ φυτρώση λουλοῦδι ἢ χλόη!...

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΛΟΓΟ ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ

Πολλὰ διηγοῦνται γιὰ τὴν ἐξυπνάδα τῶν ἀλόγων. Ὡστόσο τὸ γεγονὸς ποὺ συνέβη σ' ἕνα ὀρεινὸ δῆμο τῆς Μασσαχουσσέτης εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ περίεργα καὶ αὐθεντικὰ παραδείγματα τῆς ἐξυπνάδας τοῦ ἀλόγου.

Ὁ διανομεὺς ἐφημερίδων Ἄντερσον Ντόσον ἀρρώστησε. Ἔγραψε, λοιπόν, τότε στοὺς πελάτες του, ὅτι, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀρρώστειας του, θὰ τὸν ἀναπληρώση μόνο του τὸ ἄλογό του! Τοὺς παρακαλοῦσε δὲ νὰ παίρνη καθένας τὶς ἐφημερίδες του ἀπὸ τὸν σάκκο ποὺ εἶχε τὸ ἄλογον κρεμασμένον στὴ ράχη του.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Κάθε πρωῒ τὸ ἄλογο ἔκανε τὸν ἴδιο γύρο, ποὺ εἶχε συνηθίσει νὰ κάνη στὰ χωριὰ μαζὺ μὲ τὸν κύριό του. Ἐστέκετο μπροστὰ στὰ σπίτια τῶν τακτικῶν πελατῶν του καὶ τοὺς εἰδοποιοῦσε μὲ χρεμετίσματα. Αὐτοὶ ἔβγαιναν τότε καὶ ἔπαιρναν τὶς ἐφημερίδες τους.

Ἀπὸ ἑκατὸ ἐν συνόλῳ συνδρομητὰς τῶν ἐφημερίδων, τὸ ἄλογο ἐλησμόνησε μόνον δύο σὲ διάστημα τριῶν ἑβδομάδων ποὺ ἔκανε μόνο του τὴν διανομή.

Τὸν ἕνα ὅμως ἀπὸ τοὺς δύο τὸν θυμήθηκε ἀργότερα καὶ γύρισε πίσω ἀπὸ ἀπόστασι ἑνὸς μιλίου περίπου καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἐφημερίδα!

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Στὸ Σικάγο ἐπὶ 7.000 μαθητῶν, ποὺ ἐξητάσθησαν εἰδικῶς γιὰ νὰ εὑρεθῇ ἡ διανοητική τους ἐπίδοσις, εὑρέθησαν 20 οἱ καλλίτεροι. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ 19 ἦσαν ψηλοί. Μόνον ἕνας κοντὸς εὑρέθη μὲ γερὸ μυαλό.

□□□

Κατὰ τὰ 25 τελευταῖα χρόνια οἱ Ἀμερικανίδες ποὺ ἐπαντρεύθησαν Ἄγγλους ἐπῆραν ἐν συνόλῳ ὡς προῖκες 200 ἑκατομμύρια δολλάρια!

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ πολιτισμοῦ στὴ σωματικὴ διαμόρφωσι

ΤΗΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΑΛΙΣ ΜΑΝΤΖΑΡ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε κατηγορηματικὰ πὼς μόνο ἔβλαψε τὴν σωματικὴ διαμόρφωσι τοῦ ἀνθρώπου: Ἔχει νὰ δείξῃ προτερήματα στὸ σημεῖο αὐτό, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐλαττώματα. Τὸ μεγάλο προτέρημα τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ὅτι ὤθησε τὶς ἐπιστῆμες σὲ μιὰ πρόοδο ἀληθινὰ θαυμαστή. Ἀρρώστειες ποὺ πρὶν θέριζαν τὸν κόσμο, σήμερα θεραπεύονται ἢ μὲ μιὰ χειρουργικὴ ἐπέμβασι ἢ μὲ ἐνέσεις καὶ ὀρρούς, μὲ ἐμβόλια κτλ.

Ἐὰν ζυγίζαμε τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν ξέρω πρὸς ποιὸ μέρος θἄγερνε ἡ πλάστιγγα. Ἂς δοῦμε ὅμως πῶς μπαίνει τὸ ζήτημα ἀπὸ ἄποψι ράτσας καὶ ὄχι ἀτόμου. Πράγματι ὁ πολιτισμὸς ἀφίνει ἴχνη ἐπιβλαβοῦς ἐπιδράσεως στὰ ἄτομα καὶ σὲ ὅλες γενικὰ τὶς κοινωνικὲς τάξεις. Ἡ θανατηφόρος αὐτὴ ἐπίδρασις ἀρχίζει ἀπὸ τὴν νεαρὰ ἡλικία ὅταν κλείνουν ἀπὸ μιὰ «μπουκιὰ» τὰ παιδάκια στὸν μολυσμένον ἀέρα, ἀντὶ νὰ τ' ἀφίνουν νὰ τρέχουν καὶ νὰ σκαρφαλώνουν καὶ νὰ διαμορφώνωνται ἐλεύθερα στὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ στὴ φύσι. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτὴ ἡ καταδίκη, γυρίζουν κατόπιν στὸ σπίτι γιὰ νὰ ξαναγύρουν τὴν πλάτη καὶ τὸ κεφάλι τους ἐπάνω σὲ τετράδια καὶ σὲ βιβλία. Ὅσο μεγαλώνουν τόσο περισσότερες θυσίες τοὺς ζητεῖ ὁ πολιτισμός: μαθήματα, μαθήματα, γλῶσσες... καὶ τὰ φτωχὰ παιδιὰ σιγὰ-σιγὰ δὲν βρίσκουν καιρὸ νὰ περιποιηθοῦν τὸ σῶμα των.

Καταντᾶ ἐν ὀνόματι τοῦ πολιτισμοῦ ν' ἀφαιροῦμε κάθε πιθανότητα σωστῆς, ὑγιοῦς καὶ ἔξυπνης διαπαιδαγωγήσεως τῶν παιδιῶν.

Νὰ ἡ στατιστικὴ ποὺ ἕνας παιδίατρος μᾶς δίνει, πειστικώτατο καὶ εὔγλωττο παράδειγμα. Πρόκειται γιὰ τὴν σκολίωσι ἢ τὸ στράβωμα τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

Στὴν πρώτη σχολικὴ τάξι σκολίωσις 0%.

Στὴν 2α σχολικὴ τάξι σκολίωσις 6%.

Στὴν 3η σχολικὴ τάξι σκολίωσις 10%.

Στὴν 4η σχολικὴ τάξι σκολίωσις 27%.

Στὴν 5η σχολικὴ τάξι σκολίωσις 52%.

Οἱ μεγαλουπόλεις, τὰ ἐργοστάσια, τὰ ἐργαστήρια, τὰ γραφεῖα αὐξάνουν κ' αὐτὰ τὰ θύματα τοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων περνᾶ μέσα σὲ τέσσερες τοίχους. Κάθονται ἄσχημα, περπατοῦν ἄσχημα κ' ἔτσι πετοῦν οἱ ὠμοπλάτες, στραβώνει ἡ σπονδυλικὴ στήλη, στενεύει ὁ θώραξ, χαλαρώνουν οἱ μῦς. Ἐργάτριες δουλεύουν ὧρες ἀτέλειωτες μέσα στὴν πιὸ ἀνθυγιεινὴ ἀτμόσφαιρα, δακτυλογράφες σκύβουν ὧρες ἐπάνω στὴ γραφομηχανή, ράφτρες γέρνουν ἐπάνω στὴ βελόνα καὶ διανοούμενες ἐπάνω στὸ τραπέζι. Κ' ἔτσι ὁ πολιτισμὸς διαλέγει, ὅλο καὶ διαλέγει τὰ θύματά του μέσα ἀπὸ τὶς ἐργαζόμενες γυναῖκες.

Ἀλλὰ κι' αὐτὲς ποὺ μένουν στὸ σπίτι κι' αὐτὲς δὲν διαφεύγουν τὴν κακὴ ἐπίδρασι τοῦ πολιτισμοῦ. Φοροῦν μιὰ πήχη τακούνια, κι' ἂν ἔβγαλαν τὸν παληὸ κορσὲ ἔβαλαν ὅμως σφιχτὰ καουτσοὺκ ποὺ πιέζουν ἐπίσης τὸ σῶμα.

Ἡ συγκοινωνία ποὺ μὲ τὴν ἀνάπτυξί της κάνει τὶς γυναῖκες νὰ μὴν περπατοῦν καθόλου καὶ ἡ τροφὴ ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὶς ἁπλὲς ὑγιεῖς βάσεις μὲ τὴν ἀναζήτησι τοῦ πικάντικου, συνέτειναν στὴν πλαδαρότητα τοῦ σώματος, στὸ χάλασμα τῶν δοντιῶν. Ἐπίσης τὰ διάφορα ἄλλα δηλητήρια, ἀλκοόλ, νικοτίνη, μορφίνη, ἡ ἀνθυγιεινὴ λαϊκὴ κατοικία, χωρὶς ἥλιο καὶ ἀέρα, ὅλα αὐτὰ τὰ κακὰ καταστρέφουν καθημερινὰ τὴν ὑγεία καὶ τὴν σωματικὴ διάπλασι τοῦ ἀνθρώπου.

Γενικὰ ἡ πάλη γιὰ τὴν ζωὴ μέσα σ' αὐτὴ τὴν κοινωνία μᾶς ἀπορροφᾶ ὅλη τὴν ἐνεργητικότητά μας, χωρὶς νὰ ἔχωμε τὰ ἀνταλλάγματα ποὺ πρέπει. Κι' ὅλα αὐτὰ γιατὶ ἡ πρόοδος ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὸν πολιτισμό μας δὲν συγκρατεῖται σὲ ὑγιεῖς βάσεις.

Τὸ κακὸ ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ πρέπει νὰ ἐξουδετερωθῇ καὶ πάλι ἀπὸ τὸν πολιτισμό. Καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα, χωρὶς νὰ καταπιαστοῦμε σὲ γενικώτερες ἀλλαγὲς τῆς ζωῆς, θὰ λέγαμε ἐμεῖς ἐκεῖνο ποὺ ἡ εἰδικότης μας μᾶς ἐπιτρέπει, δηλαδὴ πὼς κάθε γυναῖκα πρέπει νὰ γυμνάζεται. Ἡ γυμναστικὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ πρώτη μας σκέψις μόλις ξυπνήσωμε. Ἀκόμα καὶ στὰ ἐργοστάσια ἡ γυμναστικὴ πρέπει νὰ γίνῃ μιὰ εὐχάριστη ἀρχὴ τῆς δουλειᾶς. Σὲ κάθε ἐπάγγελμα πρέπει νὰ ἐκτελοῦνται εἰδικὲς ἀσκήσεις ποὺ θὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰ ἐλαττώματα τῆς δουλειᾶς.

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

2ΟΝ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΕΔΟΘΗΣΑΝ ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΤΕΥΧΟΣ

Γύμνασμα 6ον.— Πάρετε στάσι προσοχῆς. Σηκῶστε ἐπάνω τὸ χέρι μὲ σφιγμένη τὴν γροθιά. Εἰσπνέοντας σφίξετε ὅλο σας τὸ κορμί. Ἐκπνέοντας βαθειά, φέρετε τὸ χέρ στὸ ὕψος τοῦ ὤμου καὶ λίγο πρὸς τὰ πίσω. (Εἰκών 1).

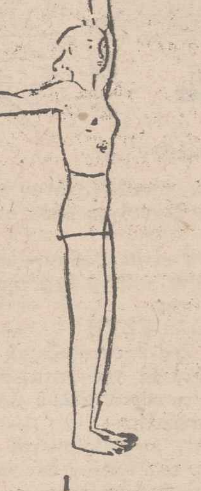

1

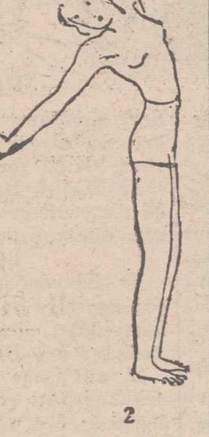

2

Ἀναπνέοντας βαθειά, φέρετε τὴν ἀριστερὴ γροθιὰ πρὸς τὰ ἄνω. Κατόπιν, πάντα ἐκπνέοντας ἥσυχα, φέρετε τὸ ἀριστερὸ μπράτσο στὴν πρώτη του θέσι. Ἐναλλάξατε τὰ χέρια καὶ ἐπαναλάβετε τὸ γύμνασμα 6 φορές.

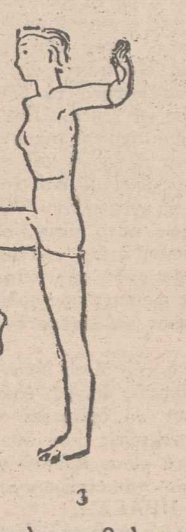

3

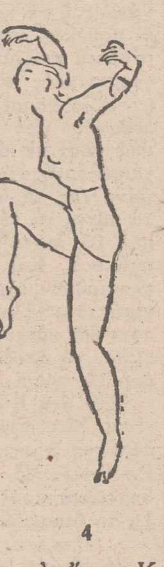

4

Ὅταν πάλι τὸ ἀριστερὸ μπράτσο βρεθῆ ἐπάνω καὶ τὸ δεξὶ στὸ ὕψος τοῦ ὤμου, εἰσπνέοντας, γύρετε πλαγίως. Ὅταν πιὰ τὸ σῶμα σας ἀρνῆται τὴν κύψι, ἐκπνεύσατε. Ἔπειτα γυρίσετε λίγο πρὸς τὰ ὀπίσω (Εἰκών 2).

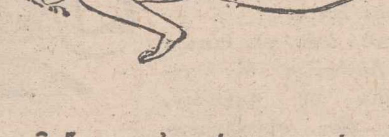

Γύμνασμα 7ον. — Στάσις προσοχῆς. Σφίξετε τὰ δάχτυλα καὶ φέρετέ τα στὸ στῆθος, ἔτσι ὥστε οἱ ἀγκῶνες νὰ εἶναι στὸ ὕψος τῶν ὤμων. Κάμπτοντας τὸ γόνατο ὑψῶστε το ὅσο μπορεῖτε καὶ φέρετε τὰ χέρια στὸ ὕψος τῶν ὤμων, ἐνῷ θὰ ἀναπνέετε. (Εἰκών 3). Τὰ χέρια σας πρέπει νὰ ἔχουν τὸ ὕψος καὶ τὴν στάσι ἀνθρώπου ποὺ τραβᾷ μιὰ λαστιχένια ζώνη. Ἔπειτα συγκρατῶντας τὴν ἀναπνοή, φέρετε τὰ χέρια πλαγίως καὶ ὑψωθῆτε στὰ δάχτυλα τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Ἐκπνέοντας βαθειά, πάρετε τὴν στάσι τῆς εἰκόνος 4. Κατόπιν ἀκουμπήσετε στὴν γῆ τὸ κεκαμμένο πόδι, γύρετε ἐμπρὸς τὸ σῶμα καὶ τεντῶστε τὰ πόδια. (Εἰκών 5).

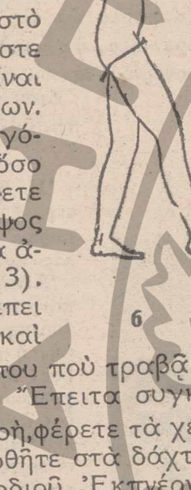

6

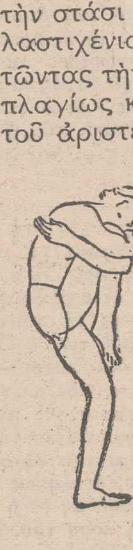

7

Γύμνασμα 8ον.— Στάσις προσοχῆς. Ὑψῶστε τὰ χέρια πρὸς τοὺς ὤμους. Φέρετε ἐμπρὸς τὸ δεξὶ πόδι καὶ ἀκουμπῆστε το στὴν ἄκρη τῶν δακτύλων. Εἰσπνεύσατε βαθειά. (Εἰκών 6). Ἐκπνεύσατε βαθειὰ καὶ ὑψώσετε τὸ δεξὶ πόδι ὅσο τὸ δυνατὸν ὑψηλότερα. Ἀγκαλιάσετε τὸ γόνατο καὶ σφίξατέ το στὸ στῆθος. (Εἰκών 7).

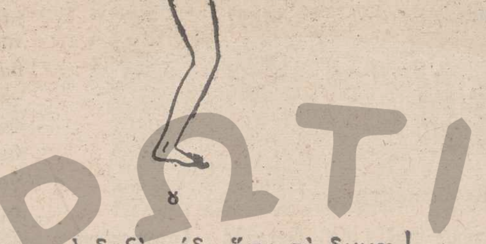

8

Ὕστερα, εἰσπνέοντας σηκῶστε ἐπάνω τὰ χέρια, φέρετε τὸ σῶμα μὲ τὰ χέρια ἴσια, ἐμπρός, σὲ τρόπο ὥστε τὸ δεξὶ πόδι, ὁ κορμὸς καὶ τὰ χέρια νὰ εἶνε σὲ ἴδια γραμμὴ ὁριζοντία (Εἰκών 8). Ἐκπνέοντας πάλι, τραβήξετε τὸ πόδι πρὸς τὸ στῆθος καὶ σφίξετέ το ὅπως καὶ πρίν.

Τὸ ἴδιο γύμνασμα νὰ ἐπαναληφθῇ ἀπὸ τὸ δεξὶ καὶ τὸ ἀριστερὸ πόδι.

Γύμνασμα 9ον.— Στάσις προσοχῆς. Καθήσατε κάτω μὲ τεντωμένο τὸ ἀριστερὸ πόδι. Διπλώσετε τὸ δεξὶ πόδι, ὅπως σᾶς δείχνει ἡ εἰκών. Σηκῶστε τὸ χέρι ἴσια, σὲ τρόπο ὥστε τὸ ἀριστερὸ χέρι νὰ κρατῇ τὸ δεξὶ πόδι. Ἀναπνεύσατε. Γύρετε ἐμπρὸς ὁριζοντίως, χωρὶς ν' ἀλλάξετε τὴ θέσι τῶν χειρῶν, οὔτε καὶ τῶν ποδιῶν. Ἐκπνεύσατε. Ἐπανέλθετε στὴν ἴδια θέσι εἰσπνέοντας. Φέρετε τὸ πόδι στὴ γῆ, χωρὶς ν' ἀφήσετε τὰ δάχτυλα, ἐκπνεύσατε. Κάνετε 6 φορὲς τὴν ἴδια ἄσκησι πότε μὲ τὸ δεξὶ καὶ πότε μὲ τὸ ἀριστερὸ πόδι.

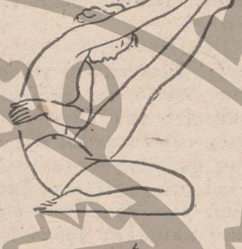

6

ΓΝΩΜΙΚΑ

Γιὰ τὴν γυναῖκα

— Θὰ βρεθῇ πάντοτε μιὰ γυναῖκα, στὴν ὁποία κι' ὁ ἀσχημότερος ἄνδρας θὰ φανῇ ὡραῖος.

— Οἱ καρδιὲς μοιάζουν μὲ φρούρια, τῶν ὁποίων οἱ φύλακες τὸν περισσότερο καιρὸ κοιμοῦνται.

— Ὑπάρχουν ἔρωτες ποὺ γεννιοῦνται ἀπὸ βαθειὰ ἐκτίμησι, κι' ἄλλοι ποὺ ἀνάβουν ἐντελῶς τυχαῖα. Οἱ πρῶτοι οὐδέποτε σχεδὸν ὁδηγοῦν στὴ δυστυχία, οἱ δεύτεροι κατέληξαν σχεδὸν πάντοτε στὸ διαζύγιο.

— Κάθε βιβλίο περὶ ἔρωτος, εἶνε σχεδὸν πάντοτε αὐτοβιογραφία.

— Ἀρκεῖ πολλὲς φορὲς ἕνα χαμόγελο ἀπὸ ὡραῖα γυναικεῖα χείλη, γιὰ νὰ ὁδηγηθῇ ἡ ψυχὴ στὰ παλάτια τῶν ὀνείρων.

— Ἐὰν οἱ ἐρασταὶ μποροῦσαν νὰ δημιουργήσουν ἕναν νέο κόσμο, θὰ ἔκαναν ἀντὶ ἀνθρώπου μιὰ γιγάντια καρδιὰ μόνον καὶ θὰ κολλοῦσαν ἐπάνω της ἕνα κεφάλι μὲ δυὸ μάτια γιὰ νὰ βλέπῃ καὶ χείλη γιὰ νὰ φιλῇ.

— Στὴ ζηλοτυπία ὑπάρχει περισσότερος ἐγωϊσμὸς παρὰ στὸν ἔρωτα.

— Ἡ μητρότης εἶνε ὁ καλλίτερος φύλαξ τῆς τιμῆς τῆς συζύγου.

— Τὸ πνεῦμα τῶν περισσοτέρων γυναικῶν ἐνισχύει πιὸ πολὺ τὴν τρέλλα, παρὰ τὴν λογική.

ΜΙΚΡΟΙ - ΜΙΚΡΟΙ

Εὔθυμοι διάλογοι

Ο «ΡΕΜΠΕΛΟΣ» ΛΟΧΟΣ

Κάποιος στρατιώτης νεοσύλλεκτος συλλαμβάνεται στὸ δρόμο ἀπὸ τὴν περίπολο χωρὶς ἄδεια.

— Σὲ ποιὸ τάγμα ἀνήκεις τὸν ἐρωτᾷ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς περιπόλου.

— Δὲν ἀνήκω σὲ τάγμα, ἀπαντᾶ ὁ στρατιώτης. Εἶμαι στὸ ρέμπελο λόχο!...

— Στὸ.... ρέμπελο λόχο; Μπᾶς καὶ θὲς νὰ πῇς μωρὲ στὸν ἔμπεδο;

— Ναί, στὸν ἔμπεδο, στὸν ρέμπελο, τὸ ἴδιο κάνει.

ΤΟ «ΖΩΟΝ»

Κάποιος νεαρὸς καθόταν πίσω ἀπὸ μιὰ κυρία πρὸς τὴν ὁποίαν ἔτρεφε κάποιο κρυφὸ αἴσθημα χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τῆς ἀπευθύνῃ τὸ λόγο. Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ εἶδε στὴ ράχη της μιὰ μυῖγα ἐθεώρησε τὴν εὐκαιρία κατάλληλη καὶ τῆς εἶπε:

— Κυρία κάποιο... ζῶο εἶναι πίσω σας....

— Ἂ Θεέ μου! ἔκανε ἐκείνη τρομαγμένη. Δὲν ἀντελήφθην ὅτι εἴσαστε πίσω μου!...

ΝΥΧΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ὅπως τὶς εἶδε ὁ Γάλλοος συγγραφεὺς Ζὼρζ Οὐντὰρ

Ἡ νύκτα τοῦ Λονδίνου ἀρχίζει στὶς ἓξ τὸ ἀπόγευμα καὶ τελειώνει στὶς δύο μετὰ τὰ μεσασανυκτα, οταν ὅλα ἀνεξαιρέτως κλείνουν. Στὴ Βιεννη οἱ νύχτες ἔχουν μιὰ χάρι λιγο απηρχαιωμενη καὶ μελαγχολική. Ἡ Βουδαπέστη, τὸ παράξενο σεράϊ τοῦ Δούναβι, ὅπου τὰ μάτια τῶν γι γυναικῶν ἔχουν κάτι ἀπὸ τὴ μελαγχολικὴ λάμψι τῶν ματιῶν τῆς Ἀνατολῆς, Στὴν Πράγα ὑπάρχει τὸ πιὸ θαυμάσιο καμπαρὲ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, ὅπου οἱ παρόντες πληρώνουν καὶ γιὰ ἀ τοὺς ἀπόντας. Οἱ ξανθὲς γυναῖκες τῆς Βαρσοβίας καὶ ἡ μπλὲ μαζούρκα, ὁ χορὸς τῆς αὐγῆς. Στὸ Βερολῖνο ἡ διασκέδασις κατασκευάζεται «ἀν σερὶ» κ καὶ τέλος στὶς Βρυξέλλες ἀναπνέει κανεὶς Παρισινὸ ἄρωμα.

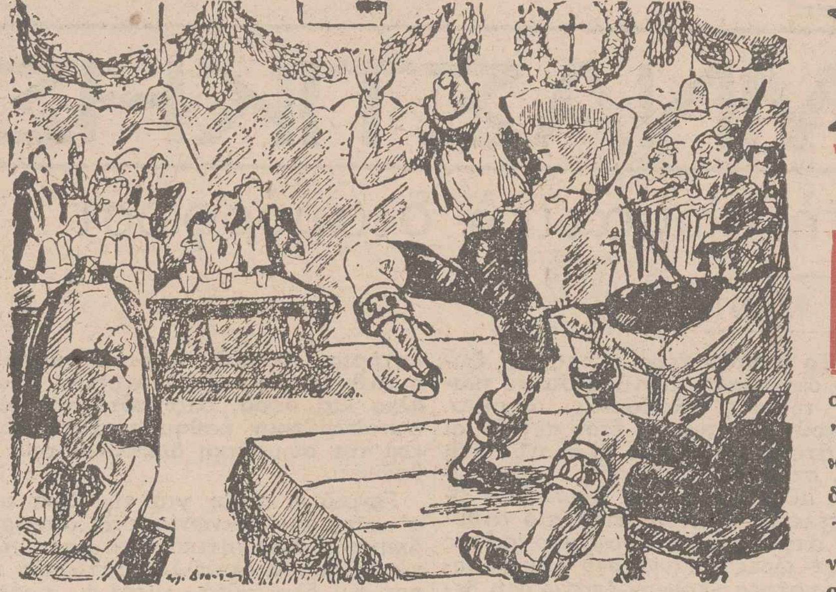

Βιέννη....

Βαρσοβία...

ΝΥΧΤΕΣ τῆς Εὐρώπης...

Ποιὸς δὲν ὠνειρεύτηκε νὰ πάη στὸ ἐξωτερικό, στὶς μεγάλες εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες καὶ νὰ γλεντήση, νὰ χαρῆ τὴν ζωή, νὰ ζήση νύχτες τρέλλας καὶ διασκεδάσεων; Καὶ μάλιστα.... νύχτες Καρναβαλιοῦ, ὅπως ἐκεῖνες ποὺ περνοῦμε αὐτὲς τὶς ἡμέρες;

Ἕνας Γάλλος δημοσιογράφος, ὁ Ζὼρζ Οὐντάρ, μᾶς περιγράφει τὶς νύχτες αὐτὲς τῆς Εὐρώπης... Νύχτες τοῦ Λονδίνου, νύχτες τῆς Βιέννης, τῆς Βουδαπέστης καὶ τῆς Πράγας, νύχτες τῆς Βερσοβίας, τοῦ Βερολίνου, τῶν Βρυξελλῶν, περιγράφονται ἀπὸ τὸν Γάλλο δημοσιογράφο. Ἕως ὅτου... πραγματοποιήσουμε τὸ ὄνειρό μας νὰ ζήσουμε μὲ τὶς αἰσθήσεις μας αὐτὲς τὶς νύχτες, ἂς ἐπωφεληθοῦμε τῆς πέννας του καὶ ἂς κάμωμε μαζί του νοερῶς μιὰ περιοδεία στὶς μεγάλες εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες. Ἐμπρός, λοιπόν... Τὸ γλέντι... ἀρχίζει :

ΛΟΝΔΙΝΟΝ...

Ὅταν τὸ βράδυ τὸ Σίτυ καὶ τὰ χιλιόμετρα τῶν γραφείων του βυθίζωνται στὸ σκοτάδι καὶ ὅταν οἱ προκυμαῖες τοῦ Τάμεσι ἐρημώνωνται, ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ Λονδίνου συγκεντρώνεται στὸ Πικαντίλλυ Σέρκας καὶ στὰ πέριξ του, ὅπου χιλιάδες φώτων ὅλων τῶν χρωμάτων ρίχνουν τὶς ἀνταύγειές των κατὰ ἕνα τρόπο φαντασμαγορικό. Ἀλλὰ τὶ νὰ κάμετε ἐὰν δὲν εἴχατε τὸν καιρὸ νὰ ντυθῆτε ἐπίσημα, ἀφοῦ δὲν δέχονται στὸ Λονδῖνο παρὰ μὲ φράκο; Ὁπωσδήποτε θὰ βρῆτε νὰ φᾶτε σὲ ἕνα ἑστιατόριο ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν δυὸ σάλες, μιὰ γιὰ τοὺς ντυμένους ἐπίσημα καὶ μιὰ γιὰ τοὺς πελάτες ποὺ δὲν εἶχαν καιρὸ ν' ἀλλάξουν ροῦχα.

Ἴσως θὰ εἶνε ἔτσι καὶ καλλίτερα γιὰ νὰ σχηματίσετε γιὰ τὴν νύκτα τοῦ Λονδίνου μιὰ ἰδέα πιὸ ἁπλῆ ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι ποὺ τοὺς φαίνεται ἀνυπόφορο νὰ μὴν ἔχουν δειπνήσει στὸ Ρίτς, μέσα στὰ πιὸ οὐράνια γκρίζα μαλλιὰ τοῦ κόσμου καὶ στὶς πιὸ φρέσκες ξανθὲς Ἀγγλίδες.

Ἐὰν πεταχθῆτε γρήγορα στὸ μετρό, θὰ προφθάσετε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὶς τελευταῖες κοῦρσες τῶν σκύλων, ποὺ εἶναι ἡ μεγάλη νυκτερινὴ διασκέδασις τοῦ κοσμάκη. Δὲν ἔχετε κἂν ἀνάγκη νὰ συμβουλευθῆτε τὴν ἐφημερίδα γιὰ νὰ μάθετε σὲ ποιὰ συνοικία θὰ γίνουν. Τὸ πρῶτο χαμίνι θὰ σᾶς πληροφορήση. Θὰ δῆτε ἐκεῖ κόσμο πολὺ νὰ κρέμεται στοὺς ἐξώστες καὶ νὰ φωνάζη, εως τὴ στιγμὴ ποὺ ὅλα τὰ φῶτα θὰ σβύσουν, ὁπότε δυνατοὶ προβολεῖς θα φωτίσουν τὴν πίστα καὶ θὰ ἰδῆτε παιδιὰ νὰ ὁδηγοῦν τὰ ζῶα στὴν ἀφετηρία. Δυνατὲς ζητωκραυγες χαιρετοῦν τὴν ἄφιξι τοῦ νικητοῦ, τὰ φῶτα ἀνάβουν πάλι καὶ οἱ εὐτυχεῖς ποὺ κέρδισαν τρέχουν νὰ εἰσπράξουν τὰ κέρδη των.

Βουδαπέστη....

Ἕνα πανδαιμόνιο κόκκινων λεωφορείων, ποὺ ξεκινοῦν ὑπερφορτωμένα, τελειώνει αὐτὴ τὴ νύκτα τοῦ Λονδίνου, ποὺ ἔχει γιὰ φόντο της χαμηλὰ σπίτια, ἐργοστάσια καὶ ἀκαθόριστα γήπεδα περιμαντρωμένα ἀπὸ σανίδια.

Ἐὰν τώρα βαρυέστε νὰ φύγετε ἀπὸ τὸ κέντρον, τί θὰ μπορούσατε νὰ κάμετε; Νὰ πᾶτε στὸ Χάϋντ Πάρκ, ποὺ εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ νεαροὺς φαντάρους, ποὺ κάνουν βόλτες χωρὶς σκοπό, καὶ ἀπὸ αἰσθηματικὲς Ἀγγλίδες, ποὺ εἶναι ξαπλωμένες ἐπάνω στὴ χλόη, ἐνῷ οἱ νεαροὶ Ἄγγλοι μαζεύουν τὸ μέλι τῆς νύκτας ἀπὸ τὸ στόμα των, στὴ μέση ἀδιαφόρων περιπατητῶν; Ἢ νὰ πᾶτε νὰ βρῆτε ἕνα φίλο σας σὲ μιὰ λέσχη; Θὰ δῆτε ἐκεῖ σοβαροὺς Ἄγγλους νὰ διαβάζουν ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ ἢ νὰ παίζουν μπιλιάρδο. Ἢ θέλετε νὰ πᾶτε στὸ Ντέρτυ Ντίκ, ὅπου θὰ βρῆτε τζέντλεμαν πολὺ λιγώτερο ντιστενγκέ, συντροφευμένους ἀπὸ γυναῖκες ποὺ τοὺς ταιριάζουν;

⁂

Στὶς ἓξ τὸ ἀπόγευμα, γύρω ἀπὸ τὸ Πικαντίλλυ Σέρκας, μέσα στὸ Πικαντίλλυ, στὸ Στρὰντ, στὸ Τσάριν Κρὸς καὶ στὴν Τραφάλγκαρ Σκουέρ, σ' αὐτὸ τὸ κέντρον τοῦ Λονδίνου, ποὺ ἔχει ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν κινηματογράφων, πενῆντα θέατρα καὶ μιοῦζι-χώλλ, αὐτὴ τὴν ὥρα ἐμφανίζονται τὰ πρῶτα μαῦρα κοστούμια καὶ οἱ πρῶτες ἔξωμες ρόμπες.

Σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου δὲν ἀρχίζει ἡ νυκτερινὴ ζωὴ τόσο νωρίς, ἀφοῦ τὴ στιγμὴ ποὺ στὶς ἄλλες εὐρωπαϊκὲς πόλεις δὲν ἔχουν τελειώσει τό τσάϊ των, ἐδῶ δὲν βλέπει κανεὶς σχεδὸν ἄλλο τίποτε ἀπὸ φράκα, σμόκιν καὶ γυμνοὺς ὤμους.

Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀποροῦσε μὲ αὐτὲς τὶς ἐμφανίσεις καὶ θὰ ἤθελε νὰ ξέρη ποιὰ ὥρα αὐτοὶ οἱ κύριοι ἄφησαν τὰ γραφεῖα των, γιὰ νὰ ἔχουν τὸν καιρὸ νὰ πᾶνε στὰ σπίτια των, νὰ ἀλλάξουν καὶ νὰ ἔλθουν πάλι στὰ κέντρα, αὐτὸς δὲν ξέρει καθόλου τὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Οἱ Ἄγγλοι ἀφιερώνουν τὶς καλλίτερες προσπάθειές των στὰ σπὸρ καὶ στὶς διασκεδάσεις. Ἡ ἐργασία τοὺς κουράζει. Θέλουν νὰ τὴν ἐλαττώσουν στὸ ἐλάχιστο. Αὐτοὶ δὲν ἐφεῦραν τὰ «γουὴκ ἐντ;».

Μετὰ ἀπὸ τὸ θέατρο οἱ Λονδρέζοι δὲν πηγαίνουν σὲ «μπουὰτ», ὅπως εἶνε συνηθισμένο νὰ γίνεται στὶς ἄλλες πόλεις τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ ὅταν δὲν θέλουν νὰ πᾶνε νωρὶς στὸ σπίτι των πηγαίνουν στὰ καμπαρὲ τῶν μεγάλων ξενοδοχείων ἢ στὸ Καζῖνο ἢ σὲ μικρότερα καὶ φθηνότερα κέντρα, ὅπου σουπάρουν βλέποντας μικρὲς ἐπιθεωρήσεις ἀπὸ γκέρλς, τραγουδιστάς, ἀκροβάτες καὶ χορεύοντας στὰ διαλείμματα.

Αὐτὴ ἡ διασκέδασις μπορεῖ νὰ βαστήξη τὸ πολὺ-πολὺ ὣς τὶς δύο τὸ πρωΐ. Αὐτὴ τὴν ὥρα, ὅλα, ἀνεξαιρέτως ὅλα, κλείνουν καὶ οἱ Λοντρέζοι πρέπει νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι των.

Ἔτσι διατάζουν οἱ νόμοι τῆς γηραιᾶς Ἀλβιόνος...

Βερολῖνον.... ...

Γενεύη

ΒΙΕΝΝΗ

Ἡ Βιέννη εἶνε ἡ πιὸ ἀφρόντιστη, ἡ πιὸ φιλικιά, ἡ πιὸ ὤμορφα ξεπεσμένη ἀπὸ τὶς μεγάλες πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης.

Αὐτὴ ἡ πόλις ἡ πολύπλοκος καὶ συγχρόνως ἁπλῆ, ἡ αὐτοκρατορικὴ καὶ συγχρόνως ἐπαρχιακή, ἡ μελαγχολικὴ καὶ παρήγορος, ἡ λίγο νεκρὴ καὶ αἰωνίως χορεύουσα, ἔχει τὸ ἐξαιρετικὸ ὅτι ἂν καὶ ἔχη γνωρίσει τὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια τὶς περισσότερες δυστυχίες, δίνει πάντα τὴ θελκτικὴ ἐντύπωσι πὼς ἡ εὐτυχία εἶναι στὸ χέρι τοῦ καθενός.

⁂

Τὴν καλλίτερη νύχτα στὴ Βιέννη τὴν περνᾶ κανεὶς σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ταβέρνες της. Ἀπὸ πολὺν καιρὸ τώρα οἱ ἀμπελουργοὶ εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ πουλοῦν λιανικῶς τὸ κρασί των. Ἕνα στεφάνι ἀπὸ κλαδιὰ ἔλατου ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῶν σπιτιῶν αὐτῶν, τὰ ἔδειχνε στοὺς περαστικούς. Στὴν ἀρχὴ ὁ ἰδιοκτήτης σέρβιρε στὴν ἴδια του τὴ σάλα ἢ στὸν κῆπο του, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, τὸν βοηθοῦσαν δὲ ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ κόρη του, ἐνῷ τὰ ἀγόρια του τραγουδοῦσαν.

Τώρα οἱ σερβιτόρισσες δὲν ἀνήκουν στὴν οἰκογένεια, οὔτε οἱ μουσικοί, ποὺ ἀποτελοῦν πιὰ μιὰ μικρὴ ὀρχήστρα ἀπὸ δυὸ βιολιά, μιὰ φυσαρμόνικα καὶ μιὰ κιθάρα.

Ὅλη ἡ τύχη εἶναι νὰ διαλέγη κανεὶς ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ταβέρνες τὴ λιγώτερο ἐμπορική.

Κάθεται κανεὶς σὲ πάγκους ἐμπρὸς σὲ τραπέζια ἀπὸ γυμνὸ ξύλο, τρώγει λουκάνικα καὶ πίνει ἕνα ὑπόξυνο κρασί, ἐνῷ ἀκούει τυρολέζικους σκοπούς, τὸ «Μπὼ Ντανὺμπ Μπλὲ» καὶ τὴ Σερενάτα τοῦ Σοῦμπερτ. Τὰ βὰλς εἶναι ἡ πιὸ συνηθισμένη, ἐδῶ στὶς ταβέρνες, ὅπως καὶ σ' ὅλη τὴ Βιέννη, μουσική.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς μουσικῆς, τοῦ κεφιοῦ καὶ τῆς χωριάτικης γιορτῆς, οἱ ἐρωτευμένοι μαζεύονται στὶς γωνίες, οἱ καβαλλιέροι τῶν μεγάλων τραπεζιῶν προσφέρουν σάντουϊτς στὶς κυρίες, κάμνοντας κάθε φορὰ μιὰ μικρὴ ὑπόκλισι. Στὸν τοῖχο, μεταξὺ μιᾶς χρωμολιθογραφίας τῆς Μαρίας—Τερέζας καὶ ἑνὸς Ἐσταυρωμένου, κρέμεται μιὰ πινακὶς ποὺ γράφει μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα πὼς ἀπαγορεύεται ὁ χορός. Ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ καπνίζη κανεὶς τὴν πίπα του, οὔτε νὰ θυμᾶται πὼς σὲ ἴδια μέρη ὁ Μπετόβεν, ποὺ ἔμενε ἐδῶ κοντά, ἐρχόταν τὰ βράδυα γιὰ νὰ πιῆ καὶ ξεχνιόταν μέσα στὰ ἀθάνατα ὄνειρά του.

Σὲ ὅλη τὴ Βιέννη εἶναι βέβαιον πὼς δὲν θὰ εὕρη κανεὶς τίποτε ποὺ νὰ ἔχη τὴν ὠμορφιὰ τῶν ταβερνῶν της.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Ὁ Ἐδουάρδος ὁ 7ος ὑπεστήριζε μὲ τὸ κῦρος ποὺ εἶχε γι' αὐτὰ τὰ πράγματα, πὼς δὲν διασκεδάζει κανεὶς πουθενὰ ἀλλοῦ ὅσο διασκεδάζει στὴ Βουδαπέστη.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλι, ποὺ βρίσκεται ἐπάνω στὸ Δούναβι, χωρὶς τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἦταν ἀσφαλῶς ὅ,τι εἶναι τώρα, βρίσκομαι μὲ μιὰ συντροφιὰ ὤμορφων γυναικῶν, τῶν ὁποίων τὰ μάτια ἔχουν κάτι ἀπὸ τὴ μελαγχολικὴ λάμψι τῶν ἀνατολίτικων ματιῶν, καὶ τὶς ὁποῖες συνοδεύουν εὐχάριστοι Οὐγγαρέζοι, ποὺ πίνουν καὶ παίζουν μὲ μιὰ μεγαλοπρέπεια μεγιστάνων.

Δὲν ξέρομε ἀκόμη ἂν θὰ πᾶμε στοὺς τσιγγάνους ἢ σὲ κανένα καμπαρὲ Σουάβων, ὅπου οἱ μουσικοὶ ντυμένοι μὲ τὰ κλασσικά των κοστούμια παίζουν καὶ τραγουδοῦν εὐχάριστους γερμανικοὺς σκοπούς, ποὺ ἐξυμνοῦν τὸν ἔρωτα τὸ κρασὶ καὶ τὸν καπνὸ καὶ κάνουν νὰ πεθάνουν ἀπὸ τρυφερότητα τὰ ζευγάρια ποὺ σφίγγουν μὲ πάθος τὰ χέρια. Ἔπειτα ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα οἱ μουσικοὶ σηκώνονται προτείνοντας τὰ ἄδεια ποτήρια καὶ ψάχνουν μὲ τὰ μάτια νὰ εὕρουν ἐκεῖνον ἀπὸ τοὺς πελάτες ποὺ θὰ διατάξη νὰ γεμισθοῦν γιὰ λογαριασμό του. Καὶ ὅταν αὐτὸ γίνη, οἱ μουσικοὶ πλησιάζουν τὸν δωρητὴ καὶ τραγουδοῦν πρὸς τιμήν του ἕνα τραγοῦδι εὐγνωμοσύνης. Τίποτε δὲν κάνει τὶς φωνητικὲς χορδὲς τῶν μουσικῶν νὰ ἀποδώσουν καλλίτερα ἕνα τραγοῦδι ἀπὸ τὸ κρασί.

Ἐὰν στὴ Βιέννη τὸ «Μπὼ Ντανὺμπ Μπλὲ» εἶναι κάτι σὰν ἐθνικὸς ὕμνος, ἐδῶ στὴ Βουδαπέστη προτιμοῦν τὸ ὁρμητικὸ «Μὰρς τοῦ Ρακότσι». Ἡ προτίμησις τῶν δύο λαῶν στὰ δυὸ αὐτὰ κομμάτια εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ δείξη τὴ διαφορὰ τῶν χαρακτήρων των.

ΠΡΑΓΑ...

Ἡ Πράγα, ποὺ εἶναι ἡ πιὸ ὤμορφη πόλις τῆς Κεντρικῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης μετὰ τὴ Βιέννη, δὲν ἀνήκει ἀσφαλῶς στὶς πόλεις ποὺ ἠμποροῦν νὰ διεκδικήσουν πρωτεῖα γιὰ τὶς νύκτες των.

Ὁ χαρακτκτήρας κάθε λαοῦ φαίνεται ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸτὸν ὁποῖον καταλαβαίνει τὴν εὐχαρίστησι. Οἱ Τσέχοι εἶναι ἕνας λαὸς ἐξαιρετικὰ ἐργατιτικός, σοβαρὸς καὶ ὑγιής, ποὺ ἀγαπᾶ τὸν ἀ ἀνοικτὸν ἀέρα. Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνει κανεὶεὶς ὅταν κάμη ἕναν περίπατο στὴν Πράγα. Βλέλέπει ἐκεῖ γυναῖκες καλοκαμωμένες, ποὺ φαίνοντνται καλλίτερες τὸ καλοκαῖρι παρὰ τὸν χειμῶνα, γιατὶ τότε ἡ λεπτὴ ἀθλητική των διαμόρόρφωσις τοὺς πηγαίνει καλλίτερα.

Δὲν πρέπεπει ὅμως νὰ φαντασθῆ κανεὶς πὼς ἡ Τσεχοσλολοβακία εἶναι μιὰ δημοκρατία δασκάλων, ὅπαπου ἀντὶ γιὰ καμπαρὲ ἔχουν σχολεῖα μὲ νυκτκτερινὰ μαθήματα. Ὄχι. Ἡ Πράγα ἔχει τὸ π πιὸ θαυμάσιο καμπαρὲ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπητης!

Σ' αὐτὸ τὸτὸ θαυμάσιο καμπαρέ, ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Ἑστιατόριο τῶν Ψαριῶν», ὑπάρχει ἕνα γοῦστο ἐ ἐξαιρετικὰ ραφιναρισμένο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εὕρη κανεὶς πουθενά, ἐκτὸς ἀπ' τὸ Λονδῖνον, λ λακέδες μὲ τόσο κομψὲς γραμμές, οὔτε βλβλέπει κανεὶς σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου νὰ κι κρέμεται στὸ λαιμὸ τοῦ λακέ, ποὺ φαίνεται νὰ ἀ εἶναι ὁ ἀνώτερος στὴν ἱεραρχία, μιὰ κομψὴ ἁ ἁλυσσίδα, στὴν ἄκρη τῆς ὁποίας βρίσκεται ἕνένα μεγάλο χρυσὸ μετάλλιο. Αὐτὸ τὸ κόσμημα καὶ ὅλη ἡ ἐμφάνισις τοῦ μαίτρ κάμνει ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι καὶ μόνο ἐμπνέει κάποια ἀνησυχία στοὺς πελάτες γιὰ τὸ φούσκωμα τοῦ λλογαριασμοῦ. Γιατὶ οἱ παρόντες πρέπει νὰ πλληρώσουν καὶ γιὰ τοὺς ἀπόντας, ποὺ δὲν εἶνακι λίγοι. Ποτὲ τὰ τραπεζάκια τοῦ καμπαρὲ αὐτεοῦ δὲν εἶναι ὅλα πιασμένα. Ἡ ἐξήγησις δὲν εἶναι δύσκολη. Γιὰ νὰ ἔχη κανεὶς στὸ σπίτι του ὅλη τὴν Πράγα, καὶ τοῦ Καρδιναλίου συμπεριλαμβανομένου, δὲν ἔχει παρὰ νὰ καλέέση τριακόσια πενῆντα πρόσωπα. Οὔτε ἕνα περρισσότερο! Ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο τὸ ἑστιαττόριο παίρνει τοὺς πελάτες του.

Ἡ Πράγαα εἶναι μιὰ μητρόπολις, ποὺ ἔχει μιὰ ἐκλεκτὴ μεσαία τάξι, μᾶλλον φτωχὴ καὶ ἐξαιρεετικὰ ἁπλῆ, ποὺ δὲν τραβιέται ἀπὸ ὅ,τι λάμπει καὶ ἀκτινοβολεῖ, καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἀδιάφορορος στὴν ἐξεζητημένη κομψότητα, ἀληθινὴ ἢ ψεύτικη.

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ

Ἡ γοητεία τῆς Βαρσοβίας εἶναι τόσον λεπτή, ποὺ κινδυνεύει κανεὶς νὰ τὴν καταστρέψη ὅταν προσπαθῆ νὰ τὴν καθορίση μὲ λέξεις.

Νὰ εἶναι τὰὰ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ τὰ γαλανὰ μάτια τῶν γυναικῶν, τῶν ὁποίων τὸ λεπτὸ καὶ καλλιεργημένο πνεῦμα περνᾶ τὴν ὀμορφιά των, ποὺ δίνουν στὴ Βαρσοβία τὴ μυστηριώδη χάρι της; Ἢ μήπως τὴν ὀφείλει στὴν ἀνάμιξι τῆς σλαυϊκῆς νωχέλειας μὲ τὸ ἐλαφρὸ ἰταλικὸ ἄρωμα ποὺ ἔφερε ὁ καθολικισμός; Εἶναι βέβαιον πὼς συνεργάζεται στὸ ζήτημα αὐτὸ ἐν μέρει τὸ γοῦστο, τὸ συχνὰ πολὺ ντελικᾶττο, μὲ τὸ ὁποῖον εἶναι τακτοποιημένα τὰ κέντρα διασκεδάσεως, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κανένα δὲν εἶναι ἄσχημο ἢ ἄτεχνο.

Ὁπωσδήποτε, μόλις ἔλθη τὸ βράδυ, σᾶς πιάνει ἡ ἐπιθυμία νὰ μὴν περάσετε τὴ νύκτα σας στὸ κρεββάτι καὶ θὰ πεταχθῆτε ἀσφαλῶς, ἀναλόγως τῆς; ἐποχῆς, σὲ ἕνα ἔλκηθρο ἢ σὲ ἕνα ἁμάξι ἢ σὲ ἕνα ταξί. Ἔπειτα ἡ ἐκλογὴ δὲν εἶναι πολὺ δύσκολος.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες περασμένης ἡλικίας θὰ σᾶς ποῦν μὲ ἕνα περίλυπο ὕφος γιὰ τὶς διασκεδάσεις τῶν παληῶν καλῶν καιρῶν. Παρέστησαν, λένε, ὅταν ἦσαν νέοι, σὲ γιορτὲς πολὺ περισσότερο λαμπρές, πιὸ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πιὸ χαρούμενες. Τὰ σουπὲ τότε δὲν τελείωναν πρὶν ἀπὸ τὶς ἐννηὰ τὸ πρωῒ καὶ ἡ κλασσικὴ μπλὲ μαζούρκα, ποὺ ἔπρεπε νὰ χορεύεται στὰ χαράματα, δὲν ἦταν καθόλου ἡ τελευταία.

Ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἀξέχαστες νύκτες ἔμεινε ἀκόμη ἕνας εὐχάριστος μάρτυς. Εἶναι τὸ κέντρον Φύκιερ, ὅπου ἐπὶ τέσσερες τώρα αἰῶνες πίνουν κρασὶ στὴν ἴδια θέσι. Τὸ χὼλλ αὐτοῦ τοῦ περίφημου καμπαρέ, ποὺ εἶναι στολισμένο μὲ ἕνα ὡραῖο καράβι μὲ μαυρισμένα πανιά, καὶ μὲ ἕναν ἄγγελο στημένο ἐπάνω σὲ μιὰ στήλη, φυλάγεται ἀπὸ ἕνα εἶδος Ἅγιου Βασίλη μὲ ἄσπρα γένεια, ὁ ὁποῖος σᾶς ὁδηγεῖ μὲ ἕνα ἀρχαῖο φανάρι στὸ λαβύρινθο τῶν ὑπογείων, ὅπου θὰ βρῆτε κρασὶ τοῦ 1605! Σ' αὐτὰ τὰ ὑπόγεια δοκίμασαν τὸ παληὸ αὐτὸ κρασὶ ὁ σημερινὸς Πάπας καὶ ὁ στρατάρχης Φός.

Σουπάρουν στὰ μικρὰ σαλονάκια τοῦ πρώτου πατώματος, ὑπὸ τοὺς ἤχους μιᾶς τσιγγάνικης μουσικῆς. Ἀλλὰ τὰ τραπεζάκια δὲν εἶναι παραφορτωμένα. Ὁ λογαριασμός, ποὺ τελειώνει τὶς χαρὲς αὐτῶν τῶν ὡραίων διασκεδάσεων, δὲν ἐνθαρρύνει τοὺς πελάτες νὰ παραγγείλουν πολλά.

Ἔξω σᾶς περιμένουν καρροτσέρηδες, τῶν ὁποίων ἡ πιὸ μεγάλη ἐπιθυμία εἶναι νὰ μὴ σᾶς ὁδηγήσουν στὸ σπίτι σας ἢ στὸ ξενοδοχεῖο σας. Σᾶς προσκαλοῦν στὸ ἁμάρτημα, λέγοντάς σας: «Ὁ καλὸς γάτος δὲν παραφυλάει μονάχα μιὰ τρύπα ποντικῶν», ἤ: «Τὸ μέλι ποὺ τρώγει κανεὶς ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι εἶναι πολὺ γλυκύτερο».

Λονδῖνον....

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ...

Ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ - τρία μουσεῖα, πραγματικῶς θαυμάσια, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς σκηνὲς ἀληθινὰ λυρικὲς, τίποτε δὲν κάμει μαγευτικὴ αὐτὴ τὴν μητρόπολι τὴν φωτεινή, τὴν καλοαερισμένη καὶ καθαρὴ ποὺ δὲν ἔχει ὅμως παρελθὸν καὶ πρὸ παντὸς ψυχὴ γιατὶ δὲν θέλησε νὰ εἶνε ποτὲ τίποτε ἄλλο ἀπὸ πελωρία.

Ἡ νυκτερινὴ ζωὴ συγκεντρώνεται στὸ Κουρφύρστενταμ καὶ στὰ γύρω του, ἂν καὶ οἱ παληοὶ Βερολινέζοι ἐπιμένουν πὼς τὸ Πόστνταμερπλατζ, στὴν μέση τῆς Φρίντρεχστράσσε εἶνε τὸ μέρος ὅπου διασκεδάζει κανεὶς καλλίτερα. Δὲν βρίσκονται ὅμως ἐκεῖ ἐκτὸς ἀπὸ μερικὰ σκυθρωπὰ καφενεῖα καὶ ἕνα - δυὸ κινηματογράφοι, παρὰ μόνον τὸ ἀκτινοβολοῦν μέγαρον τοῦ περιφήμου Φάτερλαντχάους ποὺ εἶνε τὸ μεγαλείτερο ἐργοστάσιο φαγητῶν ὅλης τῆς Εὐρώπης.

Οἱ ἐπαρχιῶτες καὶ οἱ ξένοι μένουν κατάπληκτοι ἐμπρὸς σ' αὐτὴ τὴν Βαβὲλ τῆς μαγειρικῆς, ἡ ὁποία περιλαμβάνει μισὴ δωδεκάδα ἑστιατορίων, ποὺ ὅλα εἶνε τεράστια καὶ τῶν ὁποίων τὸ μενού, ἡ διακόσμησις, τὰ κοστούμια τῶν γκαρσονιῶν καὶ τῶν σερβιτορισσῶν θυμίζουν μιὰ ὡρισμένη χώρα. Τὸ πιὸ παράξενο εἶνε πὼς ὁ πελάτης μπαίνει καὶ αὐτὸς χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνη στὸ παιχνίδι καὶ μὲ ἕνα φαινόμενο ἀπομιμήσεως ποὺ εἶνε ἄξιο προσοχῆς, φαίνεται σὰν νὰ ἀλλάζη ψυχὴ ὅταν ἀλλάζει πάτωμα.

Ἐπάνω στὴν ταράτσα ποὺ θυμίζει τὸν Ρῆνο, ὅπου ἐκσποῦν καλὰ παρασκευασμένες μηχανικὲς θύελλες μὲ κεραυνούς, ἀστραπὲς καὶ βροχές, ὅλοι τραγουδοῦν τὰ τραγούδια τῆς παληᾶς Χάϊντελμπέργης. Στὴν Βαυαρικὴ σάλλα τὸν τρώνει κανέναν τὸ κεφάλι του νὰ φορέση τὸν Βαυαρικὸ σκοῦφο, ἐνῷ γίνεται ἐλεγειακὸς στὴν Ἰταλικὴ σάλλα καὶ τοῦ ἔρχεται νὰ καθήση στραυροπόδι ἐπάνω στὰ ντιβάνια τοῦ Τούρκικου καφενείου. Πῶς νὰ ἐκπλαγῆ κανεὶς ὅταν βλέπει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ συμμορφώνωνται τόσον εὔκολα μὲ ὅ,τι θέλει ἕνας ἁπλοῦς ἐπινοητὴς διασκεδάσεων ὅταν κάμουν τὸ ἴδιο κατὰ τὴν θέλησι τῶν ἀρχηγῶν των, κάθε φορὰ πολὺ διαφορετικῶν καὶ κάθε φορὰ μὲ τὴν ἴδια πειθαρχία καὶ τὴν ἴδια καλὴ πίστι;

Ἡ Γερμανία τὰ κατασκευάζει ὅλα «ἀν σερί». Αὐτὸ εἶνε τὸ μεγάλο χαρακτηριστικόν της. Καὶ ἡ διασκέδασις δὲν διαφεύγει ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄκαμπτον νόμον. Στὴν ἀρχὴ ζαλίζεται τὸ κεφάλι σας ἐμπρὸς στὸ πλῆθος τῶν νυκτερινῶν κέντρων. Ἡ ποικιλία τῶν τίτλων καὶ τῶν προσόψεων δὲν σᾶς βγάζει τὴν ἐντύπωσι πὼς ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ κέντρα εἶχαν πόδια καὶ ἔκαμαν μία παρέλασι θὰ ἦταν δύσκολο νὰ ξεχωρίσετε διαφορὲς στὶς στολές των.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ...

Κατὰ τὶς δέκα τὸ βράδυ μπήκαμε στὴν «Μπλὲ Ὥρα» ποὺ ἔχει δίπλα της ἕνα σκέτιγ πραγματικοῦ χιονιοῦ.

—Τὸ πιὸ ἐκλεκτὸ καμπαρέ, μοῦ εἶπε ὁ συνοδός μου. Μονάχα πρόσωπα ντιστεγκέ. Οὔτε μία ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ ἀλλοῦ εἶνε τὸ γνώρισμα τῶν καμπαρέ!

Καὶ πραγματικὰ ἡ ἐκλεκτὴ τάξις τῶν Βρυξελλῶν ἦταν μόνη της ἐδῶ, περιτριγυρισμένη ἀπὸ μερικοὺς ξένους ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλοὶ εἶχαν αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκην νὰ βάλουν τὸ σμόκιν των. Ὅλοι ἄκουαν σ' αὐτὴ τὴν κομψὴ ἄσπρη σάλλα ἕνα μουσικὸ πρόγραμμα καὶ ὅλη ἡ ἀτμόσφαιρα δὲν ἦταν οὔτε πολὺ ἀνιαρὰ, οὔτε πολὺ τρελλή. Τὰ ἀστεῖα μὲ χονδρὸ ἀλάτι τοῦ «χαρούμενου τραγουδιοῦ» κατώρθωναν νὰ κάμουν νὰ σκάζουν ἀπὸ τὰ γέλοια οἱ περισσότεροι πελάτες, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώνουν νὰ διαλύσουν τὸ σοβαρὸ βάθος τῆς ἀτμοσφαίρας ποὺ ἐπικρατοῦσε διαρκῶς.

—Ἂς πᾶμε στὸ Μπροντγουαίη, μοῦ ψιθύρισε ὁ συνοδός μου. Ἐκεῖ θὰ βροῦμε κέφι. Κατεβήκαμε μερικὲς σκάλες κάτω ἀπὸ ἕνα κινηματογράφο καὶ βρεθήκαμε ἐμπρὸς σὲ μουσικοὺς ντυμένους μὲ στολὲς καὶ ἐμπρὸς σὲ πολλὰ κορίτσια. Αὐτὰ τὰ κορίτσια μοίραζαν σὲ ὅλους τὰ γέλοια των καὶ ἔδιναν ἔτσι πραγματικὸ κέφι.

—Τί εἶνε αὐτὸς ἐκεῖ ; ρώτησα τὸν συνοδό μου, ἐνῷ τοῦ ἔδειχνα ἕναν πάστορα μὲ ρεδιγκότα ποὺ ἐκάθητο κοντὰ στὴν ὀρχήστρα, ἀπέναντι σ' ἕνα οὐΐσκυ—σόδα καὶ ἦταν ἀπορροφημένος μὲ τὸ διάβασμα ἑνὸς μικροῦ μαύρου βιβλίου.

Ὁ Ὀλλανδὸς αὐτὸς πάστερ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη γιατὶ ἡ θέσις του δὲν ἦταν ἐδῶ. «Τὶ κακὸ κάνω ;» ἐπέμενε νὰ ἐπαναλαμβάνη ὁ ἱερωμένος αὐτός. Γιὰ νὰ ἐλαττώση μάλιστα τὸ σκάνδαλον στὸ ἐλάχιστον καθόνταν κοντὰ στὴν πιὸ ἄσχημη καὶ πιὸ γρηὰ γυναῖκα ποὺ ὑπῆρχε μέσα στὸ κέντρο.

Ὁ φωτισμὸς ἐλαττώθηκε, πρᾶγμα ποὺ ἔδειχνε πὼς ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσουν οἱ ἀττραξιόν. Καὶ τότε ὁ πάστερ ἔκλεισε τὸ βιβλίο του καὶ ἄρχισε νὰ παρατηρῆ μὲ μιὰ ἥσυχη ὄψι τὶς ἀττραξιὸν τῆς «θαυμασίας ἐκκεντρικῆς χορεύτριας τῶν Φολὶ Μπερζὲρ τοῦ Παρισιοῦ» τοῦ «κομψοῦ ζευγαριοῦ τῶν πρωτοτύπων χορῶν» καὶ τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ ποὺ πραγματοποίησε τὴν «προσωποποίησι τῆς διευθύνσεως».

Ὅταν τὰ φῶτα ξαναζωήρεψαν, ὁ πάστερ ἤπιε μιὰ γουλιὰ καὶ ξαναβυθίστηκε στὸ διάβασμά του, ἐνῷ ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ χορεύη.

Οἱ Βρυξέλλες θέλουν νὰ εἶνε ἕνα μικρὸ Παρίσι. Καὶ πραγματικὰ βλέπει κανεὶς κέντρα ποὺ μοιάζουν μὲ τὰ Παρισινὰ καὶ βλέπει κανεὶς τοὺς Ὀλλανδέζους νὰ διασκεδάζουν μὲ ἕνα τρόπο ποὺ μοιάζει πολὺ μὲ τὸν τρόπο ποὺ διασκεδάζουν οἱ Παρισινοί....

ΠΑΡΙΣΙ

Παρίσι.... Ἡ πόλις τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας καὶ τοῦ ἔρωτος. Ἕνας κόσμος ἀνάμικτος γλεντᾶ πότε τὰ μεσάνυχτα στὴν «Πλὰς Πιγκὰλ», πότε στὴν Μονμάρτρη, πότε στὸ Μονπαρνάς..... Κινέζοι, Γιαπωνέζοι, Ἄγγλοι καὶ Ἀμερικανοί, Πολωνέζοι καὶ Τοῦρκοι, Ἰνδοί, Ἰταλοί, Νέγροι, Γερμανοί, Ρῶσσοι, Αἰγύπτιοι, ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύσις, ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀμερικὴ σ' αὐτὸ ἔρχονται νὰ ξεσκάσουν, ν' ἀναπνεύσουν ἐλεύθερα, νὰ ριγήσουν ἀπὸ μύριες, διάφορες συγκινήσεις, μέσα σὲ κέντρα μέσα σὲ κήπους, σὲ δάση, στοὺς δρόμους, στὰ «μετρὸ» παντοῦ.

Φάτσες διάφορες, φυλὲς χρωματιστὲς καὶ μαζὺ περίεργοι καλλιτέχνες μὲ βελούδινα γιλέκα καὶ μακρυὰ μαλλιὰ καὶ μιντινέττες καὶ κατερινέττες καὶ ραγισμένες γυναῖκες τῶν 40 ἐτῶν κομψὲς καὶ ἑλκυστικὲς σὰν τὴν πατρίδα τους τὸ Παρίσι... Καὶ τὸ περίεργο, στὸ σύνολο τῶν κέντρων, ἀκριβῶς ἐκεῖ ποὺ οἱ ξένοι γλεντοῦν μὲ τοὺς ἐκκεντρικώτερους τρόπους, λείπουν οἱ Γάλλοι ἢ καλλίτερα λείπουν οἱ Παριζιάνοι.

Πολλὲς φορὲς ἔχει τὴν ἐντύπωσι κανεὶς πὼς μιλιῶνται στὰ κέντρα αὐτὰ ὅλες οἱ γλῶσσες τοῦ κόσμου, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γνήσια Γαλλικά. Ἀκοῦτε Γαλλικὰ σὲ τόνο ἐπαρχιώτικο, Γαλλικὰ μὲ Ἀγγλικὴ προφορά, μὲ Νέγρικη, καὶ κάπου - κάπου ἀκοῦτε τοὺς γνήσιους Παριζιάνους.

Παρίσι....

Βέβαια ὑπάρχουν καὶ οἱ «μπουὰτ» ποὺ συχνάζει ἡ κρέμα τοῦ Παρισιοῦ, ἡ κομψὴ Παριζιάνα ποὺ λανσάρει σ' ὅλο τὸν κόσμο τὴν τέχνη τοῦ ντυσίματος, ὑπάρχουν κέντρα ὅπου διασκεδάζουν οἱ καλλιτέχνες τοῦ Παρισιοῦ, οἱ ἠθοποιοί, οἱ ἀστέρες, μὰ πάντα τὸ Παρίσι δικαιολογεῖ τὴν φήμη του σὰν πρώτη πόλις τοῦ γλεντιοῦ, τῶν καμπαρέ, τῶν πιὸ ἀπίθανων καὶ πιὸ λεπτῶν διασκεδάσεων ἀπὸ τοὺς ξένους.

Οἱ Παριζιάνοι ὀργανώνουν τὰ κέντρα καὶ οἱ ξένοι τὰ διατηροῦν. Τὸ Παρίσι χάρις στὴν παράδοσί του, στὶς ἐλευθερίες του, στὸν εὔθυμο λαό του, στὰ καμπαρέ του τὰ ξακουστά, τὶς γυναῖκες του ποὺ εἶνε διαλεχτὲς καὶ καμωμένες λὲς γιὰ τὸν ἔρωτα, κρατεῖ πάντα τὰ σκῆπτρα σὰν πόλις τῶν διασκεδάσεων ὅσο κι' ἂν τὸ ἔθιξε ἡ οἰκονομικὴ κρίσις.

Καὶ στὸ δάσος τῆς Βουλώνης, γύρω ἀπὸ τὶς λίμνες τὴν νύχτα γίνονται οἱ πρῶτες ἐρωτικὲς βόλτες γιὰ νὰ καταλήξουν ἀργότερα στὰ διάφορα «Σφὲνξ», «Κουπὸλ» ἢ στὰ καφὲ ποὺ ἔχουνε τόσο χρῶμα καὶ τόση ποικιλία καὶ τόση πρωτοβουλία....

Στὸ τέλος τοῦ ταξιδίου αὐτοῦ μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἰς ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη ἡ χάρις τῶν νυκτῶν της δημιουργεῖται μὲ ὅ,τι ἀκόμη δὲν εἶνε νεκρὸ καὶ ὅτι ἡ ἀνία των ἔρχεται ἀπὸ ὅ,τι δὲν ἔχει ἀκόμη τελείως γεννηθῆ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας, ἔφιπποι μεταξὺ δύο κόσμων, φαίνονται σκυθρωποὶ καὶ ὅταν βγαίνουν ἀπὸ τὸν ἕναν γιὰ νὰ μποῦν στὸν ἄλλον.

Πραγματικὰ δὲ σὲ ὅλες τὶς πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης οἱ διασκεδάσεις μοιάζουν.... γιατὶ παντοῦ εἶνε οἱ ἴδιες.

ΖΩΡΖ ΟΥΝΤΑΡ

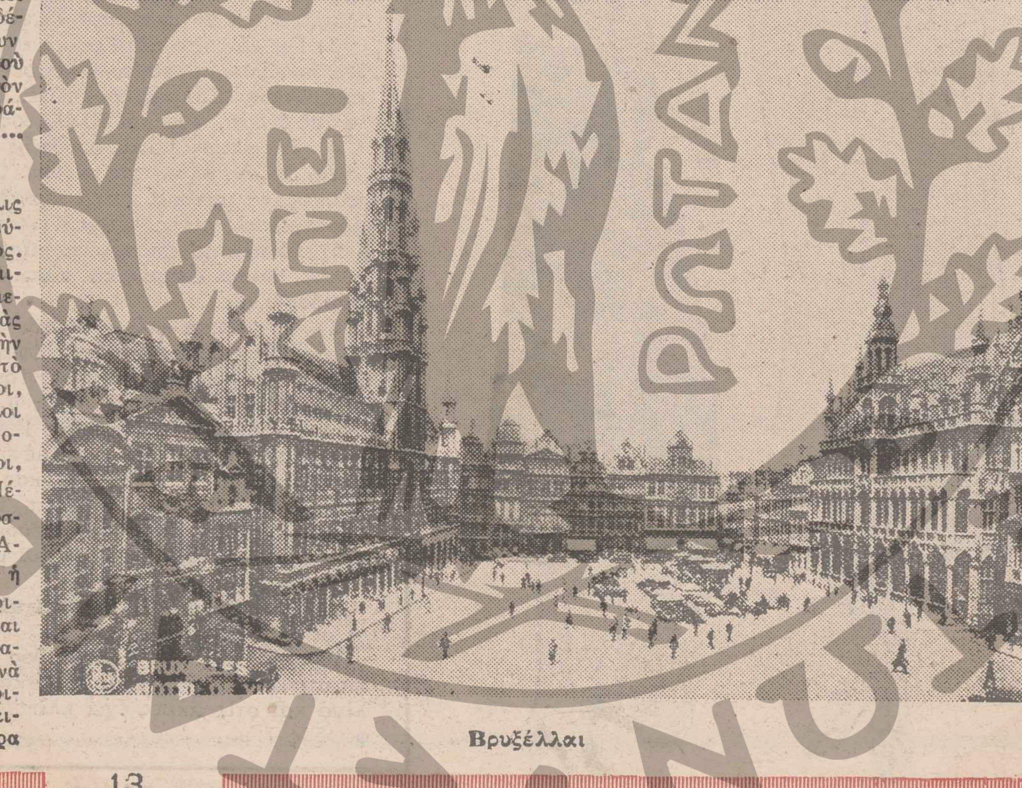

Βρυξέλλαι

ΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

ΣΤΗΝ ΠΟΛΙ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΦΟΥΣΤΑΝΙΑ ΣΕΜΙΖΙΕ ΦΟΥΣΤΑΝΙΑ ΠΛΙΣΣΕ

…ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΥΦΑΣΜΑ ΠΟΛΥΤΙΜΟ

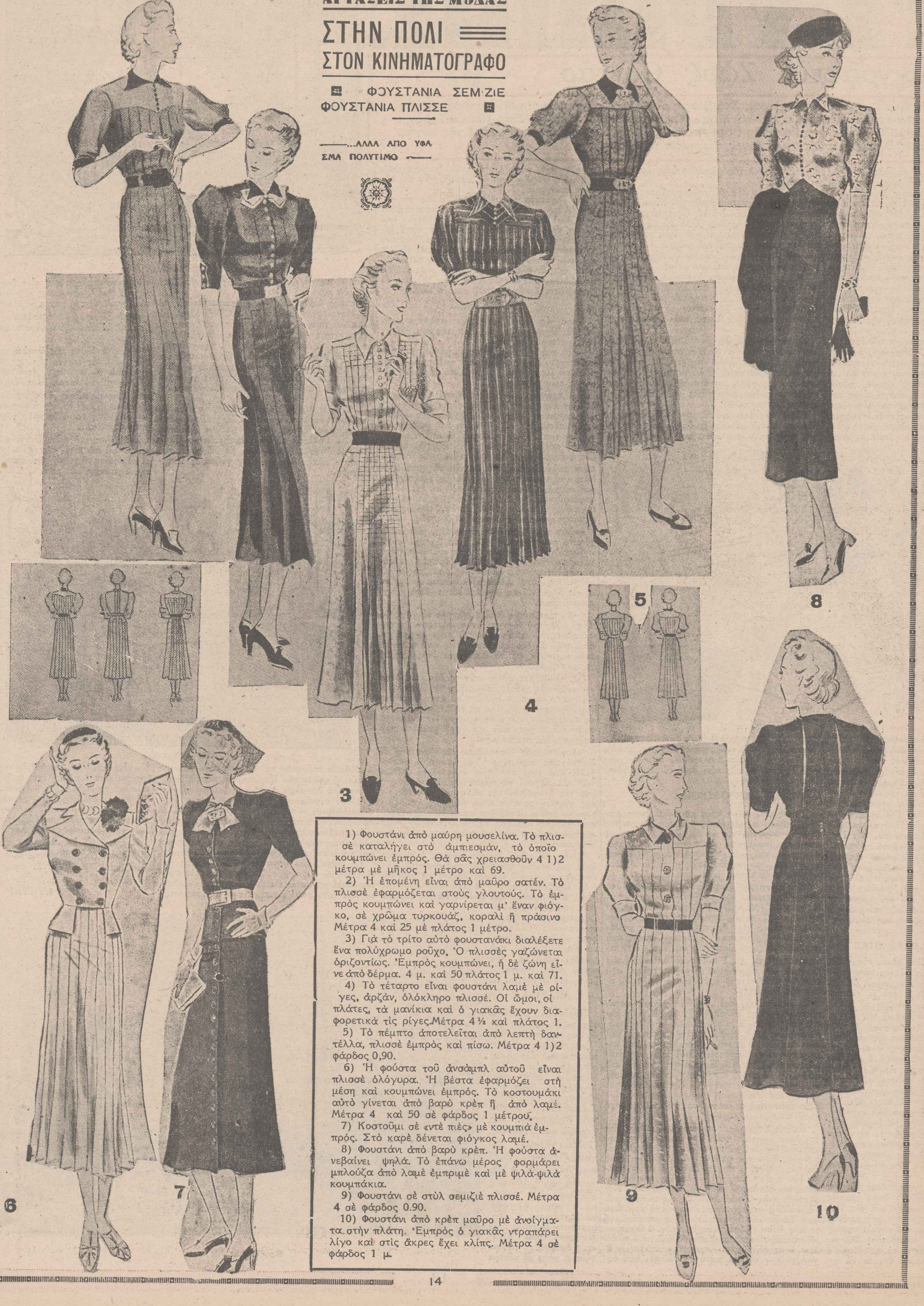

1) Φουστάνι ἀπὸ μαύρη μουσελίνα. Τὸ πλισσὲ καταλήγει στὸ ἀμπιεσμάν, τὸ ὁποῖο κουμπώνει ἐμπρός. Θὰ σᾶς χρειασθοῦν 4 1)2 μέτρα μὲ μῆκος 1 μέτρο καὶ 69.

2) Ἡ ἑπομένη εἶναι ἀπὸ μαῦρο σατέν. Τὸ πλισσὲ ἐφαρμόζεται στοὺς γλουτούς. Τὸ ἐμπρὸς κουμπώνει καὶ γαρνίρεται μ' ἕναν φιόγκο, σὲ χρῶμα τυρκουάζ, κοραλὶ ἢ πράσινο Μέτρα 4 καὶ 25 μὲ πλάτος 1 μέτρο.

3) Γιὰ τὸ τρίτο αὐτὸ φουστανάκι διαλέξετε ἕνα πολύχρωμο ροῦχο. Ὁ πλισσὲς γαζώνεται ὁριζοντίως. Ἐμπρὸς κουμπώνει, ἡ δὲ ζώνη εἶνε ἀπὸ δέρμα. 4 μ. καὶ 50 πλάτος 1 μ. καὶ 71.

4) Τὸ τέταρτο εἶναι φουστάνι λαμὲ μὲ ρίγες, ἀρζάν, ὁλόκληρο πλισσέ. Οἱ ὦμοι, οἱ πλάτες, τὰ μανίκια καὶ ὁ γιακᾶς ἔχουν διαφορετικὰ τὶς ρίγες.Μέτρα 4 ½ καὶ πλάτος 1.

5) Τὸ πέμπτο ἀποτελεῖται ἀπὸ λεπτὴ δαντέλλα, πλισσὲ ἐμπρὸς καὶ πίσω. Μέτρα 4 1)2 φάρδος 0,90.

6) Ἡ φούστα τοῦ ἀνσάμπλ αὐτοῦ εἶναι πλισσὲ ὁλόγυρα. Ἡ βέστα ἐφαρμόζει στὴ μέση καὶ κουμπώνει ἐμπρός. Τὸ κοστουμάκι αὐτὸ γίνεται ἀπὸ βαρὺ κρὲπ ἢ ἀπὸ λαμέ. Μέτρα 4 καὶ 50 σὲ φάρδος 1 μέτρου.

7) Κοστοῦμι σὲ «ντὲ πιὲς» μὲ κουμπιὰ ἐμπρός. Στὸ καρὲ δένεται φιόγκος λαμέ.

8) Φουστάνι ἀπὸ βαρὺ κρέπ. Ἡ φούστα ἀνεβαίνει ψηλά. Τὸ ἐπάνω μέρος φορμάρει μπλούζα ἀπὸ λαμὲ ἐμπριμὲ καὶ μὲ ψιλὰ-ψιλὰ κουμπάκια.

9) Φουστάνι σὲ στὺλ σεμιζιὲ πλισσέ. Μέτρα 4 σὲ φάρδος 0.90.

10) Φουστάνι ἀπὸ κρὲπ μαῦρο μὲ ἀνοίγματα στὴν πλάτη. Ἐμπρὸς ὁ γιακᾶς ντραπάρει λίγο καὶ στὶς ἄκρες ἔχει κλίπς. Μέτρα 4 σὲ φάρδος 1 μ.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΝΕΥΡΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΥ ΒΕΞΜΠΕΡΓΚ

(Στὸ προηγούμενο μιλήσαμε γιὰ τὴν προδιάθεσι καὶ τὴν κληρονομικότητα, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν κράσι καὶ εἴδαμε κατὰ πόσον εἶναι αἰτίες τῆς παιδικῆς νευρικότητος. Σήμερα προχωροῦμε:)

ΤΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΝΕΞΙΑΣ

ΓΙΑ νὰ καταλάβη κανεὶς πῶς μεταβάλλει ἡ ζωὴ τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὸν παρακολουθήση ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τῆς ζωῆς του. Μόλις ἔλθη στὸ φῶς τοῦ κόσμου εἶναι ἕνα ἀβοήθητο, ἀδύνατο, κλαψιάρικο πλάσμα, ποὺ ἂν ἀφεθῆ μόνο του θὰ χαθῆ. Μὲ τὴν γέννησί του βρίσκεται σ' ἕναν κόσμο ὁλότελα ξένο καὶ ἄγνωστο. Αὐτὴ ἡ κατάστασις παύει ὅταν παύση καὶ ἡ φυσικὴ αὔξησι τοῦ παιδιοῦ. Ἡ περίοδος ποὺ μεσολαβεῖ ἀπὸ τὴ γέννησι τοῦ παιδιοῦ ὡς τὸ χρονικὸ σημεῖο τῆς τελευταίας προσαρμογῆς λέγεται παιδικὴ ἡλικία καὶ νεότης. Σ' ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἡ θέσι τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀδυναμία καὶ ἀπραξία. Σκοπὸς τῆς ἀναπτύξεώς του εἶναι νὰ γίνῃ σιγὰ-σιγὰ κύριος αὐτῆς τῆς ἀδυναμίας. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποκτήσῃ ἱκανότητες. Τὸ νὰ παίρνῃ τὸ φαΐ, νὰ μιλᾷ, νὰ βαδίζῃ, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὸν κάποιο σκοπὸ μαθήσεως τῆς νηπιακῆς ἡλικίας. Χρειάζεται νὰ ὑπερνικηθοῦν πολυάριθμες δυσκολίες. Ἡ βοήθεια τῶν μεγάλων ποὺ τὸ περιστοιχίζουν, παρ' ὅλη τὴν καλή τους θέλησι, εἶναι μιὰ ἀσήμαντη ὑποστήριξι. Ἔτσι ἐννοεῖται εὔκολα πῶς τὸ παιδὶ μόλις μάθῃ νὰ ξεχωρίζῃ τὸ περιβάλλον ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ ἀντιληφθῆ στὸν γύρω κόσμο ὄντα ὅμοιά του, ἀλλὰ δυνατώτερα καὶ ὅμοια, ἀποκτᾶ συναίσθησι τῆς ἀδυναμίας του καὶ ὅτι εἶναι ὑποδεέστερο, καὶ τότε ἐξ ἐνστίκτου ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς του ἐνσαρκώνεται στὴν ἐκπλήρωσι τοῦ πόθου νὰ γίνῃ μεγάλος, δυνατὸς καὶ ἀξιόλογος. Σὲ γερὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἐμποδίστηκαν στὴν ἀνάπτυξί τους ἀπὸ δυσμενεῖς ἐπιδράσεις ἀνατροφῆς, αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ εἶναι μεγάλα γίνεται ὁ σπουδαιότερος μοχλὸς τῆς αὐτοαγωγῆς. Καὶ ἐκδηλώνεται τόσο στὴν ὑπερηφάνεια τοῦ χρονιάρικου παιδιοῦ ποὺ κάνει μόνο του τὸ πρῶτο βῆμα, ὅσο καὶ στὴν ἱκανοποίησι τοῦ ἑξάχρονου παιδιοῦ ποὺ πρωτοπάει σχολειό. Ἐκδηλώνεται στὰ παιδιὰ ποὺ ὅλο «παίζουν» καὶ μιμοῦνται τοὺς μεγάλους ἢ ποὺ θέλουν νὰ βρίσκωνται στὴν παρέα καὶ νὰ μὴν τὰ πηγαίνουν νὰ κοιμηθοῦν πιὸ νωρίς. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ παιδιοῦ γιὰ μεγάλωμα καὶ τελειότητα μπορεῖ νὰ τραβήξῃ δυὸ διαφορετικοὺς δρόμους. Τὴ μιὰ φορὰ τὸ δρόμο τῆς πραγματικῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς προόδου καὶ τὴν ἄλλη τὸ δρόμο τῆς φαντασίας καὶ τῆς αὐταπάτης. Τὸ παιδὶ δὲν μπορεῖ νὰ κατέχῃ τὴν ἥσυχη ἐμπιστοσύνη καὶ αὐτοπεποίθησι ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴ συστηματικὴ ἐργασία. Ὁ δρόμος εἶναι μακρύς. Ἡ ἀπόστασι μεταξὺ τῆς μικρότητός του καὶ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς τελειότητος τῶν μεγάλων εἶναι ἄμετρη. Ἔτσι γυρεύει τὸ παιδὶ τὴν ἀπελευθέρωσί του ἀπὸ τὸ συναίσθημα τῆς μειονεξίας μὲ τὸ νὰ ξεφεύγῃ ποῦ καὶ ποῦ τὴν πραγματικότητα: «Παίζει τοὺς μεγάλους».

Τὸ παιδὶ ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία τῆς γυναίκας…κι' ὅμως πόσα ἀγνοεῖ ἀπὸ τὸν ψυχικό του κόσμο !

Τὸ συναίσθημα τῆς μειονεξίας καὶ τὸ ἀντιστάθμισμά του ἡ θέλησι τῆς ἰσχύος εἶναι, περισσότερο ἢ λιγώτερο, σὲ κάθε παιδὶ εὐαπόδεικτα. Καὶ τὰ δυὸ συνυπάρχουν. Ὅσο ἰσχυρότερο τὸ ἕνα τόσο φανερώτερα ἐκδηλώνεται τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ πῶς ἐνισχύεται τὸ συναίσθημα τῆς μειονεξίας;

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΟΤΗΣ

Κάθε γεγονὸς ποὺ φαίνεται κατάλληλο νὰ διαμορφώσῃ δυσμενέστερα τὴν θέσι τοῦ παιδιοῦ ἀπέναντι τοῦ περιβάλλοντος, νὰ τοῦ δυσκολέψῃ τὴν προσαρμογή του, νὰ τοῦ σταματήσῃ τὴν πρόοδό του στὸ δρόμο τῶν πραγματικῶν ἐπιτυχιῶν γίνεται ἀντιληπτὸ ἀπὸ τὸ παιδὶ καὶ δυναμώνει τὸ συναίσθημα τῆς μειονεξίας του. Ἐδῶ ἀνήκουν κάθε εἴδους σωματικὰ ἐλαττώματα. Ἀνώμαλα κρανία, ἄσχημη μύτη, τραύλισμα, ἀναπνοὴ ἀπὸ τὸ στόμα κτλ. Ἡ διαρκὴς ἐντολὴ γιὰ προφύλαξη, ἡ ἀνικανότης ν' ἀντέχουν, νὰ τρέξουν, νὰ πηδήσουν σὰν τ' ἄλλα παιδιά, ἡ γεμάτη ἀγωνία προφύλαξις τῶν γονέων, ὅλα αὐτὰ εἶναι γεγονότα ποὺ κάνουν τὸ παιδὶ νὰ πιστεύῃ πῶς εἶναι κάτι διαφορετικὸ ἀπὸ τ' ἄλλα παιδιά, λιγώτερο προκομένο, ἀνίκανο ν' ἀντέχῃ ὅπως ἐκεῖνα καὶ ὅτι πρέπει νὰ καταβάλλῃ ἰδιαιτέρους μόχθους γιὰ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα παρ' ὅλα αὐτά. Τὸ δυνάμωμα τοῦ συναισθήματος τῆς μειονεξίας ἀπὸ σωματικὰ ἐλαττώματα εἶναι συνήθως ἡ ἀφορμὴ ποὺ τέτοια παιδιὰ κινδυνεύουν ψυχικῶς περισσότερο καὶ συχνὰ γίνονται «νευρικά».

Συχνὰ τὸ συναίσθημα τῆς ἀδυναμίας σπρώχνει τὸ παιδὶ νὰ δείξῃ περισσότερο ζῆλο καὶ νὰ ζητᾷ νὰ ὑπερβάλλῃ τὴν ἔλλειψί του. Γι' αὐτὸ ἐξηγεῖται π. χ. πῶς ἄνθρωποι μὲ βλαμμένη ὅρασι γίνονται ζωγράφοι κι' ἄλλοι μὲ ἐλαττωμένη ἀκοὴ γίνονται μουσικοί. Τὸ παράδειγμα τοῦ Δημοσθένη, ὁ ὁποῖος ξεπέρασε τὸ τραύλισμα καὶ ἔγινε ρήτωρ, γίνεται καὶ σὲ ἄλλες πολλὲς σφαῖρες. Αὐτὴ ὅμως φυσικὰ εἶναι ἡ πιὸ εὐνοϊκὴ περίπτωσι. Γιατὶ μόνο ἕνα θαρραλέο παιδὶ ποὺ ἔρχεται στὴ ζωὴ μὲ ἀκατάβλητη ἐνεργητικότητα μπορεῖ νὰ καταφέρῃ ἐξαιρετικὰ κατορθώματα ἀκριβῶς ἐκεῖ ποὺ ἔχει τὴν ἀδύνατη πλευρά του. Χρειάζεται ὅμως τὸ παιδὶ εὐμενεῖς γύρω του συνθῆκες γιὰ νἄχῃ ἀρκετὴ αὐτοπεποίθησι. Σὲ ἄλλες περιπτώσεις λιγώτερο εὐνοϊκὲς ἢ ὅταν τὸ σωματικό ἐλάττωμα εἶναι βαρύ, κλονίζεται δυνατὰ ἡ αὐτοπεποίθησι τοῦ παιδιοῦ καὶ προκαλεῖται νευρικότης μὲ τὰ ἐπακόλουθά της στὰ παιδιά. Τὸ παιδὶ γίνεται ἀπελπιστικὰ ἀπαισιόδοξο, ἐγκαταλείπει κάθε προσπάθεια καλλιτερεύσεως, κάνει τὴν ἀδυναμία του δύναμι καὶ παραφουσκώνοντας τὶς δυσκολίες του, δυναμώνοντας τὰ μειονεκτήματά του ἀπαιτεῖ πάντα τὴ βοήθεια καὶ τὸν οἶκτο τῶν μεγάλων.

Γίνεται φοβιτσάρικο, θέλει πάντα

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 22αν ΣΕΛΙΔΑ)

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΠΩΣ ΕΠΙΠΛΩΝΕΤΑΙ ΕΝΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ;

Η ΛΕΞΙΣ «στούντιο» μόλις τώρα ἄρχισε νὰ γίνεται γνωστὴ καὶ ἀγαπητὴ στὴν Ἑλλάδα. Τί σημαίνει «στούντιο» καὶ πῶς ἐπιπλώνεται; Πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ τὴν λέξι στούντιο ἐννοοῦσαν τὸ ἀτελιὲ ἑνὸς καλλιτέχνη, δηλαδὴ ἕνα μεγάλο δωμάτιο φτιαγμένο γιὰ ἐργασία, μὲ εὐχάριστο καλλιτεχνικὸ ντεκόρ, ποὺ τὸ χαρακτηρίζει μᾶλλον ἡ πρωτοτυπία, παρὰ ἡ πολυτέλεια.

Σήμερα λέμε στούντιο ἕνα μεγάλο δωμάτιο, τὸ ὁποῖο χρησιμεύει λίγο ἀπ' ὅλα: οὔτε σαλόνι, οὔτε κρεββατοκάμαρα, οὔτε γραφεῖο, οὔτε ἀτελιέ, ἀλλὰ ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργασθῆ, νὰ κοιμηθῆ, νὰ δεχθῆ, νὰ φάῃ. Στὰ σημερινὰ πρακτικὰ χρόνια ἐξυπηρετεῖ περίφημα νεαρὰ ζεύγη, λεύτερους καλλιτέχνες ἢ καὶ οἰκογένειες μὲ ἕνα ἢ δυὸ παιδιά, ποὺ ἀρκοῦνται σ' ἕνα στούντιο, ἕνα δωμάτιο, ἕνα μπάνιο καὶ μιὰ κουζίνα.

Οἱ φοιτηταὶ κι' οἱ νεαροὶ ἀκόμα μαθηταὶ τοὺς ἀρέσει νὰ λένε στούντιο τὸ δωμάτιό τους, φτάνει νὰ μὴν ἔχῃ κρεββάτι, ἀλλὰ ντιβάνι, καὶ νὰ ἔχῃ λίγο ὕφος σαλονιοῦ καὶ γραφείου μαζί.

Ἡ ἐπίπλωσις ἑνὸς στούντιο βασίζεται πάνω στὰ ὅρια ποὺ καθωρίσαμε. Πρέπει ὅμως κάθε ἔπιπλο νὰ εἶναι εὔχρηστο γι' αὐτὸν ποὺ τὸ κατοικεῖ: Γραφεῖο μὲ βιβλιοθήκη καὶ καρέκλα, δυὸ πολυθρόνες σὲ καμμιὰ γωνιὰ ποὺ νὰ μὴν ἐμποδίζουν θέσι γιὰ τὰ χρειώδη στὸν καλλιτέχνη, ἂν καλλιτέχνης τὸ κατοικῆ, ἢ γιὰ τὰ χρειώδη τοῦ ὕπνου, ἂν χρησιμοποιῆται καὶ σὰν κρεββατοκάμαρα.

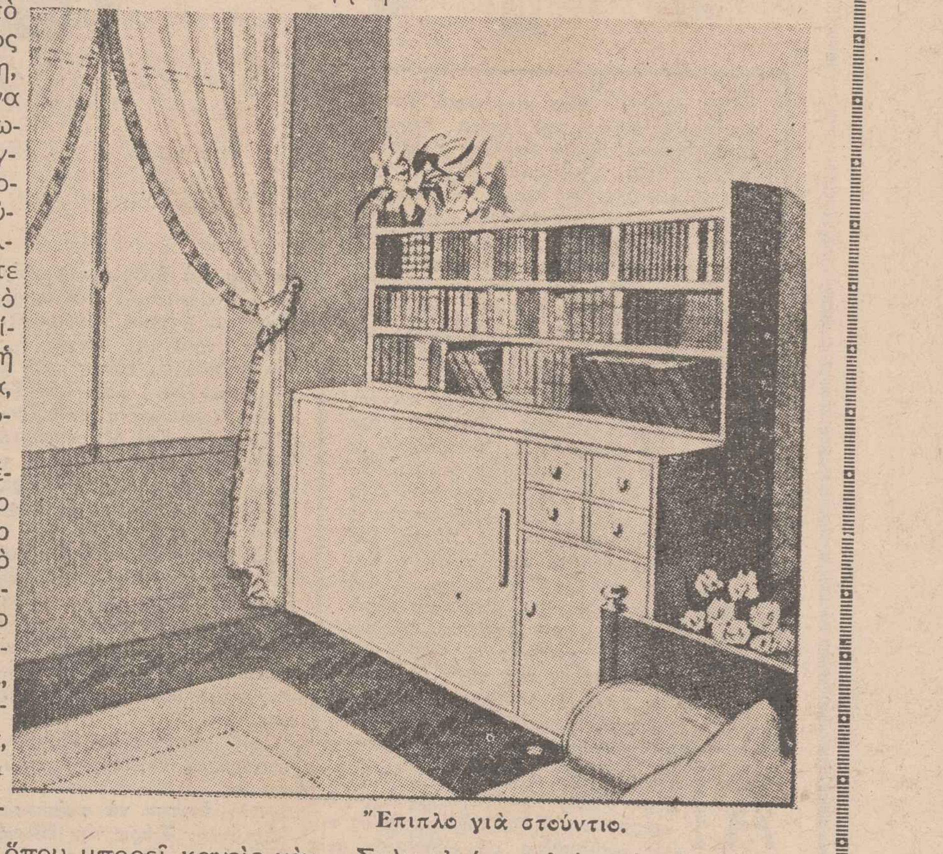

Ἔπιπλο γιὰ στούντιο.

Στὴν εἰκόνα αὐτὴ ποὺ σᾶς δίνομε τὸ ἔπιπλο ἔχει μῆκος 2 μέτρα καὶ 80 καὶ περιέχει θέσεις γιὰ τὰ ροῦχα δυὸ προσώπων. Μέρος γιὰ κρεμάστρες δεξιά, γιὰ σακκάκια καὶ παντελόνια στὴ μέση, θέσι γιὰ καπέλλα ἀριστερὰ καὶ ἀπὸ κάτω ἓξ συρτάρια γιὰ τὰ ἀσπρόρρουχά τους, 3 συρτάρια γιὰ τὸν καθένα.

Τὸ μεσότοιχον τὸ σκεπάζει σχεδὸν ὅλο ἡ βιβλιοθήκη, ἀπὸ κάτω δεξιὰ συρτάρια γιὰ χαρτί, θέσις γιὰ γραφομηχανὴ καὶ τὸ ραδιόφωνο. Ἀριστερὰ ἕνα μεγάλο ντουλάπι κρύβει τὸ γραφεῖο, κολλημένο στὴν πόρτα ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὸ παράθυρο.

Ἔτσι τὰ σύνθετα ἔπιπλα ἐξυπηρετοῦν ὡραιότατα, χωρὶς νὰ γεμίζουν τὰ δωμάτια.

ΝΤΕΚΟΡΑΤΕΡ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Δ. Μ. ΘΕΟΛΟΓΙΤΗ & ΣΙΑ Α. Ε.
Ἑρμοῦ 21 Εὐαγγελιστρίας 7
ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ DEMI - SAISON ΜΑΛΛΙΝΑ

ΑΡΙΑΝΑ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΚΛΩΝΤ ΑΝΕ

—Ἡ Ἀριάνα εἶνε μία νεαρὰ Ρωσσὶς φοιτήτρια, ὀρφανὴ ἀπὸ μητέρα. Τὴν ἀνέθρεφε ἡ θεία της, ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα, ἡ ὁποία ἔχει ζήσει μιὰ ζωὴ ἐλεύθερη καὶ ἀνεξάρτητη ὡς ἰατρὸς, καὶ ἀφοῦ ἔκαμε περιουσίαν ἐγκατεστάθη εἰς μίαν ἐπαρχιακὴν πόλιν τῆς Μεσημβρινῆς Ρωσσίας, ὅπου καὶ ἀνέθρεφε τὴν ἀνεψιά της. Ἡ Ἀριάνα εἶνε ὡραία καὶ εὐφυεστάτη. Ὅταν τελείωσε τὸ Γυμνάσιο, μόλις 17 ἐτῶν, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατέρα της φεύγει ἀπ' τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐγγράφεται στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Μόσχας. Ἐκεῖ, ἕνα βράδυ στὴν Ὄπερα, συναντᾶ τὸν Κωνσταντῖνο Μιχαήλ. Τὴν δεύτερη βραδειὰ τοῦ παραδίδεται. Μεταξύ των ἀναπτύσσεται ἕνας παράδοξος δεσμός. Ἔχουν θέσει ὡς ὅρον ὅτι θὰ περάσουν λίγο καιρὸ μαζὺ γιὰ νὰ «διασκεδάσουν» ὅσο ὁ Κωνσταντῖνος θὰ μείνη στὴ Μόσχα, ἀλλὰ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀγαπηθοῦν. Καὶ ἡ Ἀριάνα ποὺ ἀρχίζει νὰ ἐξασκῆ μιὰ παράξενη γοητεία στὸν ὡραῖο, τὸν πλούσιο Κωνσταντῖνο, ποὺ πίσω του τρέχουν ὅλες οἱ κομψὲς γυναῖκες τῆς Μόσχας, μεταχειρίζεται ὅλην της τὴν ἐξυπνάδα γιὰ νὰ τὸν τυραννῆ, ὑπενθυμίζουσα διαρκῶς τὸ «παρελθόν» της.

Α! ΕΛΕΓΕ μὲ ἄγρια χαρά, πῶς σὲ ξέρω τώρα, Ἀριάνα, κόρη ὠχρὴ καὶ ὑπερήφανη. Ξέρω σήμερα ποιὸς πόθος κυριαρχίας σὲ ὡδηγοῦσε στὶς αἴθουσες τοῦ γυμνασίου Ζναμένκυ, στὰ δωμάτια τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου, ὡς τὸ ἐξοχικὸ ἀκόμα σπίτι. Τὸ βλέμμα σου, ποὺ τὴ δύναμί του τὴ γνώρισα ἐγώ, εἶδε νὰ κάμπτεται μπροστά του ὁ πόθος τῶν ἀνδρῶν. Ἀλλὰ ποιὸ θαῦμα σ' ἔκανε νὰ νικήσης τὸν ἴδιο σου τὸν ἑαυτό, νὰ καταπνίξης αὐτὴ τὴ δίψα τοῦ ἔρωτος ποὺ δὲν ἐδρόσισες παρὰ μόνο στὴν ἀγκαλιά μου; Καὶ ὅμως ἔζησες σὲ μιὰ φλογερὴ μεσημβρινὴ πόλι. Τριγύρω σου τὰ ζευγάρια συμπλέκονται, ξεμπλέκονται... Ἡ θεία Βαρβάρα ψάλλει στ' αὐτιά σου ὕμνους γιὰ τὸν ἐραστή της. Καὶ σύ, μικρὴ Ἀριάνα, μένεις ἁγνή, δὲν ἀνήκεις παρὰ μόνο σὲ μένα. Τί θρίαμβος ὑπερηφανείας! Ὑπερηφανείας ποὺ σὲ σώζει καὶ σὲ κρατάει γιὰ μένα, γιὰ τὰ δικά μου φιλιά!... Ἔπειτα ἔρχεται μιὰ μέρα, καὶ νά, βρισκόμαστε ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλο!

Ἕνα σμῆνος ἀπὸ κοράκια ποὺ περνοῦσε ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, τὸν ἀπέσπασε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπ' τὶς σκέψεις του. Τὰ παρηκολούθησε καθὼς στριφογύριζαν ἀπάνω ἀπ' τὶς λευκὲς στέγες τῆς πόλεως, ὡς ποὺ χάθηκαν πίσω ἀπ' τὰ παλάτια καὶ τὰ μοναστήρια.

Ὁ Κωνσταντῖνος ξανάρχισε τὸ μονόλογό του.

— Τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ συναντᾶ, νοιώθει τὸν ἑαυτό της χαμένο. Ἡ γῆ ποὺ ὡς τότε πατοῦσε σὰν κατακτητής, τρέμει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της. Ἡ ὑπερήφανη καὶ περιφρονητικὴ αὐτὴ κοπέλλα βλέπει πὼς θὰ πέση στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ἀνδρὸς ποὺ δὲν τὴν γνωρίζει, ποὺ τὴν παίρνει σὰν παιχνίδι, ποὺ τὶς ζητάει μὲ κυνισμὸ μερικὲς ὧρες τῆς ζωῆς της γιὰ νὰ περάση εὐχάριστα τὶς βραδυές του ὅσο θὰ μείνη στὴ Μόσχα... Ἄ! Δὲν τῆς ἄφισα τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα! Τῆς μίλησα χωρὶς περιστροφὲς καὶ χωρὶς ὑποκρισία... Τίποτα πιὸ κυνικὸ ἀπ' τὴν πρότασι ποὺ τῆς κάνω... Ἐν τούτοις δὲν σκέπτεται ν' ἀντισταθῆ. Συνήντησε τὸ πεπρωμένο. Ἀλλὰ πόσο μισεῖ τὸν ἑαυτό της αὐτὴ τὴ στιγμή, πόσο μάχεται ἐναντίον τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ της!... Εἶνε ἡττημένη... Δίδεται... Τὴν ὑψίστη αὐτὴ στιγμή, ἐννοεῖ ξαφνικὰ πὼς μπορεῖ ἀκόμα νὰ διαλέξη, νὰ ταπεινωθῆ μπροστά μου ἢ μπροστὰ στὸν ἑαυτό της. Δὲν διστάζει. Παίρνει τὸν πιὸ δύσκολο δρόμο, ἀλλὰ τὸ δρόμο ἐκεῖνο ποὺ στὸ τέλος του θὰ μπορέση νὰ ζήση χωρὶς νὰ ντρέπεται τὸν ἑαυτό της... Καὶ νά, αὐτὸς ὁ περαστικός, θὰ πάρη στὴν ἀγκαλιά του μιὰ γυναῖκα εὔκολη, ἀσυλλόγιστη, ποὺ πηγαίνει ἀπὸ ἄνδρα σὲ ἄνδρα, γιὰ τὸ κέφι της. Δέχεται νὰ τὴν μεταχειρισθῶ σὰν μιὰ περαστική, σὰν μιὰ ποὺ τὴν παίρνουν ἕνα βράδυ γιὰ νὰ τὴν διώξουν τὴν ἄλλη ἡμέρα.... Ναί, ἀλλὰ ἔτσι σώζεται. Κρατάει γιὰ τὸν ἑαυτό της ἕνα μυστικὸ δωμάτιο, ὅπου ξαναβρίσκεται ἄθικτη... Τί σημασία ἔχουν τὰ ἄλλα; Τί σημασία ἔχει τί ἰδέα θὰ σχηματίση γι' αὐτὴν ὁ ἐραστής της;.. Ψεύδεται καί, μὲ τί θαυμαστὸ τρόπο!... Τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποφασίζει τὸ ρόλο της, ξέρει νὰ ἀπατήση μὲ τέτοια τέχνη, ποὺ τὰ πιὸ φανερά, τὰ πιὸ πραγματικὰ τεκμήρια δὲν μποροῦν νὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια. Μὲ τὴ δύναμι τῆς μεγαλοφυΐας της, δημιουργεῖ μέσα μου μιὰ βεβαιότητα ποὺ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ κλονίση... Καὶ ὅμως, φτωχὸ παιδί, ἔχει μιὰ στιγμὴ ἀδυναμίας. Δὲν μπορεῖ νὰ μείνη κυρία τῆς φωνῆς της τὴ στιγμὴ ποὺ τὴν βασανίζω, τὴν στιγμὴ ποὺ προσπαθῶ νὰ τὴν κάνω δική μου. Σὰν ἕνα κοριτσάκι ποὺ εἶναι, τρομαγμένη ψιθυρίζει: «Μὰ δὲν ἀντιστέκομαι!» Καὶ δὲν ὑποπτεύθηκα τὸ φοβερὸ δρᾶμα ποὺ παιζόταν μέσα της! Ἤμουν τυφλός, ἤμουν κουφός. Σήμερα μόνο βλέπω καθαρά. Τώρα, ἀκούω τὸ παράπονό σου, Ἀριάνα!...»

Χειρονομοῦσε καθὼς μιλοῦσε στὸν ἐξώστη ποὺ σάρωνε ἕνας παγωμένος ἄνεμος. Οἱ ἀραιοὶ διαβάτες σταματοῦσαν, τὸν ἔβλεπαν, ἔπειτα ἐξακολουθοῦσαν τὸ δρόμο τους. Ξαφνικὰ ἡσύχασε κι' ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του. Τὸν περίμεναν στὸ γραφεῖον του. «Ἄς περιμένω!» σκέφθηκε καὶ ξαναπῆρε τὸν ἄσκοπο δρόμο του.

Ἀπ' τὸν γκρίζο οὐρανὸ ἔπεφταν μερικὲς παγωμένες νιφάδες χιονιοῦ, ποὺ παρέσυρε ὁ ἄνεμος.

Δὲν ἔπαυσε νὰ σκέπτεται τὸ ψέμμα τῆς Ἀριάνας. Τώρα τὴν ἔβλεπε τόσο ψηλὰ ποὺ ζαλιζόταν. Αἰσθανόταν τὴν ἴδια ἀγωνία ποὺ νοιώθει κανεὶς σὰν παρακολουθεῖ ἕνα ἀκροβάτη νὰ ἐκτελῆ κάποιο γύμνασμα ὅπου μπορεῖ νὰ χάση τὴ ζωή του.

Ἀλλὰ τὸ θαῦμα ἦταν πὼς εἶχε ἡρωϊσμὸ νὰ παίζη αὐτὸ τὸν ἐπικίνδυνο ρόλο ἕνα ὁλόκληρο χρόνο σχεδὸν καθημερινῆς ζωῆς. Ἤξερε νὰ παρατείνη αὐτὸ τὸ ψέμμα καὶ νὰ θρέφη διαρκῶς. Ὅσο πιὸ πολὺ τὸν ἀγαποῦσε, τόσο περισσότερο κρυβόταν ἀπ' αὐτόν, βρίσκοντας στὴν ὑπερηφάνειά της τὸ θάρρος νὰ ὑπομένη ἕνα φοβερὸ ἀγῶνα. Ἔβλεπε τὴν ἀπαίσια ἐντύπωσι ποὺ ἡ τακτική της προκαλοῦσε στὸν ἐραστή της. Ἐκεῖνος τῆς κακομιλοῦσε. Τὴν ἔκανε νὰ κλαίη. Καὶ ἴσως αὐτὸς νὰ μὴ μποροῦσε νὰ τὴν ἀγαπήση ἕνεκα τῆς μισητῆς εἰκόνας ποὺ αὐτὴ ἡ ἰδία τοῦ παρουσίαζε γιὰ τὸν ἑαυτό της. Καὶ ὅμως εἶχε ἀνεχθῆ αὐτὴ τὴ σκέψι, εἶχε ὑπομείνει αὐτὲς τὶς ταπεινώσεις. Ἀλλὰ στὴν ἀγωνία καὶ στὰ δάκρυα, θριάμβευε μυστικά. Ὅσο πιὸ πολὺ τὴν ταπείνωνε, τόσο ἐκείνη ἐξυψωνόταν.

Καὶ ὅμως, μέσα στὸ πάθος τοῦ ἀγῶνος ὑπέφερε. Τὸν ἀγαποῦσε. Δὲν μπορεῖ νὰ διώξη κανεὶς τὸν ἔρωτα. Ὅταν γεννηθῆ, γεμίζει ὅλη τὴν ὕπαρξι. Καὶ ὁ ἔρως τῆς Ἀριάνας ἀγωνιζόταν μὲ τὴν ὑπερηφάνεια, προσπαθοῦσε νὰ τὴν καταπνίξη. Κάθε ἐπεισόδιο τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ τῶν δέκα μηνῶν ἦταν γραμμένο μὲ αἷμα, γιατὶ γιὰ κάθε της ἧττα ἡ Ἀριάνα ἐξεδικιόταν στὸν Κωνσταντῖνο. Τώρα ἐκεῖνος τὰ ξανάβλεπε ὅλα, ὅλη τὴ δραματικὴ ἐξέλιξι ποὺ γινόταν ὅλο καὶ πιὸ ἔντονη... Τὴν ἱστορία τοῦ μικροῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ, τὴν ἄλλη, πιὸ συχαμερὴ ἀκόμα, μὲ τόν ἐραστὴ τῆς θείας της, ἔπειτα ὅλο τὸν κατάλογο τῶν ἐραστῶν ποὺ εἶχε γιὰ μιὰ νύχτα, γιὰ μιὰ βδομάδα, γιὰ ἕνα μῆνα... Τώρα, ὅλα εἶχαν τελειώσει... Δὲν εἶχε πιὰ δύναμι..... Ἡ ὑπεράνθρωπη ὑπερηφάνεια ποὺ τὴν εἶχε συγκρατήσει τόσον καιρό, εἶχε σπάσει... Δὲν μπορεῖ νὰ ψευσθῆ περισσότερο... Τὴν παρασύρει ἕνα πιὸ δυνατὸ αἴσθημα. Εἶνε ὅλη γεμάτη πιὰ ἀπὸ ἔρωτα. Καὶ τότε ἔρχεται ἡ ἐξομολόγησις, ἁπλῆ, γυμνή, χωρὶς καμμιὰ χειρονομία, χωρὶς κανένα ξεχωριστὸ τόνο, χίλιες φορὲς πιὸ συγκλονιστικὴ ἔτσι ἁπλῆ....

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔμενε ἐκστατικὸς μπροστὰ στὴν ἀσύλληπτη αὐτὴ μονομαχία ὑπερηφανείας καὶ ἔρωτος. Ἀναμετροῦσε τὸν ἡρωϊσμὸ τῆς μικρῆς αὐτῆς κόρης μὲ τὸ ἀσύγκριτο μεγαλεῖο τοῦ ἔρωτος ποὺ σήμερα πιὰ τὸ πρωΐ τὴν εἶχε ἀναγκάσει νὰ παραδοθῆ,, νὰ πέση....

Ξαφνικὰ ἀντελήφθη ὅτι ἐφώναζε:

— Καὶ ὅμως ἂν ἤξερα! Ἂν ἤξερα! Ἀριάνα, τί ἔκανες;

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του τὸν τρόμαξε. Ἐσώπασε, βυθισμένος στὸ κῦμα τῶν σκέψεων ποὺ τὸν ἔπνιγαν... Φανταζόταν τὴν Ἀριάνα εἰλικρινῆ ἀμέσως ἀπ' τὴν πρώτη ἡμέρα. Μὲ πόση γλυκύτητα θὰ τὴν μεταχειριζόταν! Μὲ πόση τρυφερότητα! Θὰ τὴν ἔπαιρνε, ἀλλὰ θὰ τῆς δινόταν κι' αὐτός! Καὶ νά, ποὺ ἡ ἀμείλικτη θέλησίς της τὸν εἶχε κάνει νὰ ἀγωνισθῆ κι' αὐτὸς ἐναντίον της, νὰ προσπαθήση νὰ μὴ τὴν ἀγαπήση, νὰ μὴ τῆς δοθῆ.

— Ἄ, ψιθύρισε, γιατί μ' ἀπάτησε... Πῶς μποροῦμε νὰ ξαναγυρίσωμε πίσω; Πολὺ ἀργά! Πολὺ ἀργά, ἐπανέλαβε μὲ ἀπελπισία... Δὲν μπορεῖ νὰ ἀναστήση κανεὶς αὐτὸ ποὺ δὲν ὑπῆρξε ποτέ!

Σταμάτησε πνιγμένος ἀπ' τὴν πίκρα ποὺ ἔννοιωθε μέσα του. Καὶ ξαφνικὰ διερωτήθηκε γιατί δὲν ἔτρεχε στὴν Ἀριάνα. Ἦταν ἐκεῖ, κοντά του. Τὸν περίμενε.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια

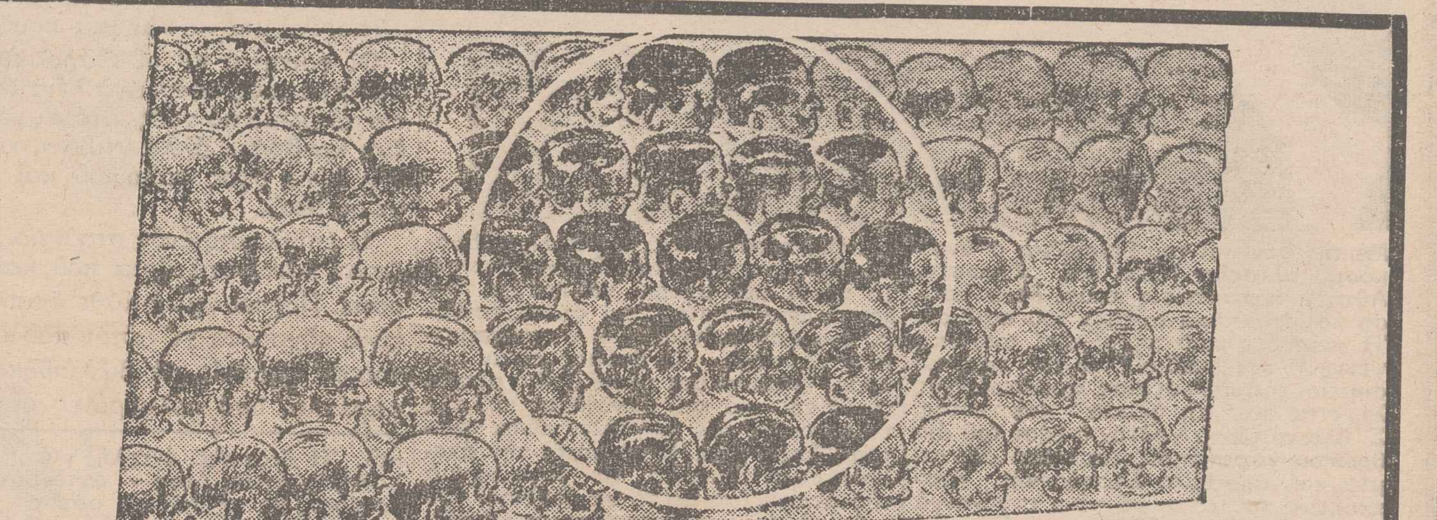

20 τοῖς 100

Στοὺς 100 ἄνδρας οἱ 20 μόνον ἔχουν κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας των τὰ μαλλιά, τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωκεν ἡ φύσις. Τί θλιβερὰ παρατήρησις, ἡ ὁποία ὅμως δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς τῶν εὐφυῶν ἐπιχειρηματιῶν, ποὺ διαφημίζουν σκανδαλωδῶς διάφορα ἀντιεπιστημονικὰ παρασκευάσματα κατὰ τῆς πιτυρίδος καὶ τῆς τριχοπτώσεως. Προσέξατε μὴν ἀπατηθῆτε καὶ σεῖς! Διότι τὰ προϊόντα αὐτὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν καμμίαν ἀποτελεσματικότητα, ἐπειδὴ ἁπλούστατα δὲν ἐπενεργοῦν ἐπὶ τῆς ΑΙΤΙΑΣ ποὺ προκαλεῖ τὴν τριχόπτωσιν καὶ τὴν πιτυρίδα. Ἀντιθέτως τὸ Γερμανικὸν βιολογικὸν προϊὸν ἡ ΤΡΙΛΥΖΙΝ, περιέχουσα κατὰ βάσιν χολεστερίνην (ἤτοι τὴν οὐσίαν ἐκείνην ποὺ λόγῳ ἐλλείψεως ἀρκετῆς ποσότητος ἀπὸ τὸ τριχωτὸν τῆς κεφαλῆς μας προκαλεῖ κατ' ἀρχὰς τὴν πιτυρίδα καὶ κατόπιν τὴν τριχόπτωσιν καὶ τὴν φαλάκραν), στηρίζεται ἐπὶ δεδομένων ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ καὶ εἶναι κατὰ συνέπειαν θετικῶς ἀποτελεσματική. Μὲ καθημερινὴν χρῆσιν τῆς ΤΡΙΛΥΖΙΝ

Ἡ πιτυρίδα ἐξαλείφεται
Ἡ τριχόπτωσις σταματᾷ
Νέα μαλλιὰ ξαναφυτρώνουν

TRILYSIN

Ὁ Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος κ. ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ἀλκαίου 1, Ἀθῆναι, ἀποστέλλει δωρεὰν εἰς πάντα αἰτοῦντα τὴν ἐπιστημονικὴν βιβλιογραφίαν τῆς Τριλυζίν.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΟΠΩΣ ΤΗΣ ΑΡΕΣΕ...

ΤΟΥ ΤΖ. ΝΤΑΝΤΟΛΟ

Ο ΑΡΝΑΛΝΤΟ ντεΐ Σαμπατίνι, ψηλός, ἴσιος, ἀλύγιστος πήγαινε κι' ἐρχόντανε μέσα στὸ πλούσιο σαλόνι του στριφογυρίζοντας στὰ δάχτυλά του τὸ ἀναμμένο ποῦρο του.

Φοροῦσε τὸ σμόκιν του καὶ ζοῦσε τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ οἰκοδεσπότη. Λίγο πάρα πέρα ἡ κόρη του Ἐρνέστα σερβίρισε τὸν καφὲ, ἄναψε ἕνα τσιγαράκι κι' ἄρχισε νὰ καπνίζη.

—Ὁ καφές σου, μπαμπᾶ.

—Ναὶ, βέβαια, μά... τί ὥρα θὰ πᾶς στὸ χορό;

—Ἄ, ἔχομε καιρὸ ἀκόμα μέχρι τὶς ἕντεκα.

—Ἄ, ὡραῖα, τότε θὰ σὲ συνοδέψω κ' ἔπειτα πηγαίνω ἐγὼ στὴ λέσχη.

Πλησίασε κι' ἄρχισε νὰ ρουφᾶ γουλιὰ-γουλιὰ τὸν καφέ του. Ἡ Ἐρνέστα ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες μὰ καὶ πλουσιώτερες κοπέλλες τῆς Ρώμης.

—Ξέρεις... ἔχω νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι. Ναί, μοῦ ζήτησαν τὸ χέρι σου. Ὁ φίλος μου καβαλιέρι Ἀρνάουντο Ντεΐ Πέσι γιὰ τὸ γυιό του Τίτο.

—Εὐχάριστο! Εἶναι ὁ δέκατος πέμπτος γαμπρὸς ποὺ μὲ ζητᾶ κατὰ σειρὰν ἐφέτος.

—Βέβαια καὶ εὐχάριστο· μὴ ξεχνᾶς πὼς εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀριστοκρατικὰ σπίτια τῆς Ρώμης. Βέβαια δὲν θέλω νὰ σὲ πείσω... Ἀλλά... Ἐξ ἄλλου μπορεῖς ν' ἀποφασίσης καὶ μόνη σου.

—Μπαμπᾶ, τοῦ εἶπε ἡ Ἐρνέστα, πετῶντας μιὰ τούφα καπνὸ στὸν ἀέρα, ἔχω κ' ἐγὼ κάτι νὰ σοῦ πῶ.

—Βέβαια, βέβαια... νὰ μοῦ πῆς.

—Ἔχω κ' ἐγὼ μιὰ πρόταση γάμου, τὴν ὁποία προτιμῶ.

—Βέβαια, ἄν... Μὰ ποιὸς εἶναι...

—Ὁ Τζιάκομο Ντ' Ἐλία.

—Δὲν τὸν ξέρω.

—Πῶς... μὰ δὲν σοῦ τὸν σύστησα, μπαμπᾶ, τὸ καλοκαίρι στὰ μπάνια;

—Εἶναι νέος;

—Καὶ ὤμορφος, ξανθός...

—Βέβαια, βέβαια, θυμήθηκα...

—Νομίζω ὅμως πὼς δὲν εἶναι πλούσιος.

—Βέβαια, καταλαβαίνω, ἕνας νέος ποὺ θἄχε τελειώσει μόλις τὸ γυμνάσιο, χωρὶς καμμιὰ ἐπιστήμη στὸ χέρι καὶ ποὺ περίμενε τὰ ἑκατομμύρια τοῦ καβαλιέρι Ἀρνάλντο Ντεΐ Σαμπατίνι γιὰ νὰ κάνη τὴ ζωή του... Μὰ κόρη μου, εἶσαι ἀκόμα πολὺ μικρὴ νὰ μοῦ φύγης τόσο γρήγορα ἀπὸ κοντά μου.

—Ἄ, μπαμπᾶ, αὐτὸ δὲν τὸ σκέφτηκα διόλου, νὰ φύγω ἀπὸ κοντά σου. Ἄ, αὐτὸ τὸ εἶπα καὶ τοῦ Τζιάκομο.

—Βέβαια, καὶ αὐτὸς ἐδέχτηκε. Ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι.

—Μπαμπᾶ, δὲ θέλεις νὰ πάρω τὸ Τζιάκομο;

—Βέβαια ὄχι, οὔτε τὸ Τζιάκομο, οὔτε τὸν Τίτο.

—Μὰ ἐμένα δὲν μ' ἐνδιαφέρει ὁ Τίτος.

—Νὰ δοῦμε, νὰ δοῦμε, ἐγὼ δὲν σοῦ ἐπιβάλλω τὸν Τίτο.

—Τότε τί ν' ἀπαντήσω στὸ Τζιάκομο;

—Τίποτα. Ἄφησε νὰ περάσουν δυὸ-τρεῖς μῆνες, ἄφησε νὰ πάρω τὶς πληροφορίες μου. Σήκω ὅμως νὰ ντυθῆς, ἡ ὥρα περνᾶ.

Ἐκείνη σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴν κάμαρά της.

Ἔπειτα ἀπὸ τρία τέταρτα ὁ πατέρας ἄφησε τὴν κόρη του ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι ποὺ ἔδινε τὸ χορὸ καὶ κεῖνος τράβηξε γιὰ τὴ λέσχη.

⁂

Πέρασαν τρεῖς μῆνες. Κ' ἔξαφνα ἕνα ἀπόγευμα ἀνήγγειλαν στὸν καβαλιέρι Ντεΐ Σαμπατίνι, τὸν πατέρα τοῦ Τίτου.

Τὸν δέχθηκε μὲ χαμόγελο καὶ τοὔσφιξε τὸ χέρι.

—Ἀγαπητέ μου, ἦρθα νὰ μιλήσωμε γιὰ ἕνα λεπτὸ ζήτημα.

—Τὸ καταλαβαίνω ἀπὸ τὸν τόνο τῆς φωνῆς σας...

—Ὅταν σᾶς ζήτησα τὸ χέρι τῆς κόρης σας γιὰ τὸν γυιό μου Τίτο μοῦ δώσατε τρεῖς μῆνες προθεσμία γιὰ νὰ μ' ἀπαντήσετε. Στὸ μεταξὺ ὁ Τίτος τρελλαίνεται γιὰ τὴν κόρη σας, μὰ αὐτὴ φλερτάρει μὲ κάποιον Τζιάκομο Ντ' Ἐλία. Ἡ κόρη σας, ἀγαπητέ μου, ἐκτίθεται. Καὶ ὅταν λέγω ἐκτίθεται ὁμιλῶ ἐπὶ θετικοτήτων, διότι ὁ Ντ' Ἐλία δὲν εἶναι καθόλου ντὲ Ἐλία, οὔτε λέγεται ἔτσι. Ἐλία εἶναι τὸ χωριό του καὶ ἁπλῶς Σεγκατόρε τὄνομά του. Εἶναι ἀπὸ πολύ ταπεινὴ οἰκογένεια. Ἡ μητέρα του μιὰ πλύστρα καὶ ὁ πατέρας του μαραγκός. Οὔτε δίπλωμα ἐπιστήμονος ἔχει, οὔτε λεφτά. Ἡ ζωή του μάλιστα εἶναι πολὺ ὕποπτη. Μέσα στὴ Ρώμη κάνει χίλια δυὸ ἐπαγγέλματα. Ἀναμιγνύεται σὲ ἕνα σωρὸ παληοδουλειὲς καὶ διευθύνει μὲ ψευδώνυμο ἕνα καμπαρέ, τὸν «Ἀλαφιασμένο Γάτο». Αὐτὸς λοιπὸν ὁ κύριος κατορθώνει καὶ μπαίνει στὰ σαλόνια καὶ καιροφυλακτεῖ τὶς προῖκες τῶν κοριτσιῶν τῆς ἀριστοκρατίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔμαθα ὅλ' αὐτὰ μπορῶ νὰ βεβαιώσω καὶ μὲ μάρτυρας...

—Καὶ πῶς τὰ μάθατε ὅλ' αὐτά;

—Ἁπλούστατα. Ἀνέθεσα σ' ἕνα γραφεῖο πληροφοριῶν. Ἔχω ἀποδείξεις, μάρτυρας...

—Σᾶς πιστεύω. Καὶ αὐτὰ ποὺ μοῦ εἴπατε μοῦ φτάνουν. Τώρα θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ πῆτε καὶ σεῖς κάτι.

—Πρόθυμος, ἀγαπητὲ καβαλιέρι.

—Μὲ θυμόσαστε σεῖς ἐμένα ὅταν ἤμουνα νέος; Τὴν ἐποχὴ ποὺ κυνηγοῦσα τὴν τύχη μὲ τὸ ντουφέκι καὶ σεῖς ντρεπόσαστε νὰ μὲ χαιρετίσετε; Αὐτὸς ὠνομάζετο: Τζιάκομο Σεγκατόρε κι' ἐγὼ λεγόμουνα ἁπλῶς Ἀρνάλντο Σαμπατίνι. Ἐκεινοῦ ἡ μητέρα εἶναι πλύστρα καὶ ἡ δική μου ἦταν μανάβισσα. Κι' αὐτὸς σήμερα, ὅπως κι' ἐγὼ ἄλλοτε, εἶναι ἕνας τυχοδιώκτης. Ἐπήγατε καὶ κάματε ἔρευνες γιὰ νάρθῆτε σήμερα νὰ μοῦ τὸν συκοφαντήσετε. Ὅλοι οἱ γαμπροὶ ποὺ ἔρχονται σήμερα νὰ μοῦ ζητήσουν τὴν κόρη μου ἔρχονται γιὰ τὰ λεφτά της, ἀκόμα καὶ ὁ γυιός σας ὁ Τίτος, ἀγαπητὲ καβαλιέρι, βέβαια ἔρχεται γιὰ τὰ λεφτά της. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἐγὼ γεργάω κι' ἔχω ἀνάγκη ν' ἀναπαυθῶ λιγάκι. Νομίζετε λοιπὸν, κύριε, ὅτι ὁ γυιός σας εἶναι ἱκανὸς νὰ μὲ ἀντικαταστήση; Ὄχι βέβαια. Λοιπὸν ἐγὼ χρειάζομαι ἕναν ἄνθρωπο μὲ γερὸ χαρακτῆρα, νὰ ὀνομάζεται Τζιάκομο Σεγκατόρε, ἄς εἶναι φτωχὸς, φτάνει νὰ εἶναι ἔξυπνος, κατεργάρης. Αὐτὸς εἶναι ὁ γαμπρὸς ποὺ μοῦ χρειάζεται καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ δώσατε. Εἶμαι ὑποχρεωμένος, καβαλιέρι.

Ὁ καβαλιέρι Ντεΐ Πέσι σηκώθηκε φουρκισμένος κ' ἔφυγε.

Ὁ Ντεΐ Σαμπατίνι χτύπησε τὸ κουδοῦνι.

—Νὰ πᾶτε νὰ μοῦ βρῆτε τὸν κύριο Τζιάκομο Σεγκατόρε. Ρωτῆστε στὸ καμπαρὲ ὁ «Ἀλαφιασμένος Γάτος». Θὰ τὸν βρῆτε ἀσφαλῶς νὰ κοιμᾶται γιατὶ θὰ δούλευε ὅλη τὴ νύχτα.

⁂

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα ὁ Τζιάκομο Σεγκατόρε μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ καβαλιέρι Ντεΐ Σεμπατίνι.

—Παιδί μου, ἔλαβα ὅλες τὶς πληροφορίες γιὰ σένα. Νὰ μὲ συγχωρῆς λοιπὸν ποὺ ἄργησα νὰ δώσω μιὰ ἀπάντησι θετικὴ στὴν κόρη μου. Σὰν πατέρας ποὺ εἶμαι, καταλαβαίνετε. Λοιπὸν, νὰ δώσετε τὴν παραίτησί σας ἀπὸ δῶ τηλεφωνικῶς στὸ καμπαρὲ, νὰ εἰδοποιήσετε τὴ μαιτρέσα σας τηλεφωνικῶς ἀπὸ δῶ ὅτι δὲν θὰ ξαναπᾶτε νὰ τὴ δῆτε. Νὰ στεῖλτε της κι' αὐτὸ τὸ τσέκ. Καὶ νὰ δώσετε ἐντολὴ στὸν ὑπηρέτη μας νὰ κουβαλήση ὅλα τὰ πράμματά σας στὸ ἰσόγειο διαμέρισμα.

Σᾶς παρακαλῶ ν' ἀναλάβετε ἀμέσως τὴ διεύθυνσι τῶν ἐργασιῶν μου καὶ νὰ ἑτοιμάσετε καὶ τὸ σχέδιο τῶν προσκλήσεων τῶν γάμων σας. Μὲ συγχωρεῖτε, ἐγὼ πάω νὰ δώσω τὴν ἀπάντησί μου στὴν κόρη μου.

Ζ. ΝΤΑΝΤΟΛΟ

ΕΝΑ ΦΙΛΙ

ΤΗΣ ΚΛΩΤΙΛΔΗΣ ΜΕΡΖΑΝ

ΔΕΝ σημαίνει τίποτε ἕνα φιλί; Αὐτὸ εἶπες Ζάν; Ἔχεις μεγάλο λάθος! Ἡ ἀρχὴ ἑνὸς τραγικοῦ ὀλισθήματος ἢ μιᾶς τραγωδίας στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων εἶναι συνήθως ἕνα φιλί!

—Γιατὶ ὄχι καὶ ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς εὐτυχίας, Νινόν;

— Γιατὶ οἱ εὐτυχίες εἶναι τόσο λίγες στὸν κόσμο....

Καὶ ὅμως καὶ μόνη ἡ εὐτυχία ποὺ χαρίζει τὸ φίλημα, ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ὅλες τὶς δυστυχίες ποὺ προφασίζεσαι γιὰ νὰ μὴ μοῦ τὸ δώσης:

—Πῶς μπορεῖς νὰ τὸ ξέρης αὐτό;

—Ἐκ πείρας, σὲ βεβαιῶ.

—Ὥστε...οἱ ὅρκοι ὅτι εἶμαι ὁ πρῶτος σου ἔρως;

—Εἶναι πάντοτε εἰλικρινεῖς ὅσο καὶ τὰ λόγια μου.

—Ὡραία εἰλικρίνεια, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ μοῦ λὲς ὅτι εἶμαι ὁ πρῶτος σου ἔρως τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ βεβαιώνεις...ἐκ πείρας ὅτι ἡ εὐτυχία ποὺ δίνει ἕνα φίλημα ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ τὶς τραγικὲς συνέπειες τοῦ ὀλισθήματος ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέση ἕνα φίλημα.

—Ἕτερον ἑκάτερον, Νινόν. Δὲν πρέπει νὰ συγχίζης τὰ πράγματα ἔτσι....

—Δηλαδή; δὲν μοῦ διευκρινίζεις τὰ πράγματα, σοφέ μου;

—Γιατὶ ὄχι....Θὰ μοῦ ἐπιτρέψης ὅμως νὰ ρίξω λίγη ζάχαρη στὸ τσάϊ, ποὺ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προσφέρης ὅσο εἶναι ἀκόμα ζεστό...

—Παρακαλῶ μὲ τὴν ἡσυχία σου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ στενοχωριέσαι γιὰ μένα...Πὲς πὼς εἶμαι ἀποῦσα ὅπως ὅλοι ἀπ' τὸ σπίτι...

—Μὰ οἱ ἄλλοι εἶναι ἀπόντες ἀκριβῶς γιὰ νὰ διευκολύνουν αὐτή μας τὴν ἐξομολόγηση...

—Ὡραία εἰλικρίνεια κι' αὐτὴ νὰ σοῦ πετύχη... Μπράβο σου, κύριε ἐρωτευμένε... Ἔχετε συνωμοτήσει ὅλοι σας ἐδῶ μέσα ἐναντίον μου γιὰ νὰ μὲ βεβαιώσης ἐκ πείρας πάντοτε, πὼς τὸ φιλὶ εἶναι μιὰ εὐτυχία. Παρακαλῶ νὰ λείψη τὸ βύσσινο...ἂς μιλήσωμε γιὰ τίποτε ἄλλο...(Ἀρχίζει νὰ κλαίη).

— Μὰ Νινόν, παιδί μου, μὴν ἀφαρπάζεσαι ἔτσι, περίμενε νὰ σοῦ ἐξηγήσω πρῶτα....

— Νὰ μοῦ ἐξηγήσης πῶς ἐφίλησες μιὰν ἄλλην πρὶν φιλήσης ἐμέ, ποὺ ὁρκίζεσαι πὼς εἶμαι ὁ πρῶτος σου ἔρως καὶ ποὺ θὲς νὰ γίνω ἡ ἀγαπημένη σου γυναικούλα...Ἔ λοιπὸν δὲ θέλω ν' ἀκούσω τίποτα καὶ νὰ μ' ἀφήσης ἥσυχη....Καλὰ τὸ ξέρω ἐγὼ τὸ φίλημα φέρει στὸ ὀλίσθημα καὶ τὸ ὀλίσθημα στὴν τραγωδία....

— Καὶ πῶς τὸ ξέρεις, παρακαλῶ, εὐγενεστάτη δεσποινίς, ποὺ μὲ διώχνεις.

—Δὲ σ' ἔδιωξε κανεὶς παρακαλῶ....Σοῦ ζήτησα μόνο νὰ μὴ θὲς νὰ μοῦ ἐπιβάλης τὶς ἰδέες σου καὶ νὰ μ' ἀφίσης νἄχω τὶς δικές μου.

—Καὶ τὶ ἰδέες μπορεῖς νἄχης γιὰ τὸν κόσμο σύ, ποὺ μόλις ἄφησες τὴ σχολή....

—Αὐτὲς ποὺ γράφουν τὰ μυθιστορήματα ποὺ μοὔφερνε ὅταν ἐρχότανε νὰ μὲ δῆ ἡ ξαδέρφη μου ἡ Σολάνζ...

—Καὶ δὲν μποροῦμε παρακαλῶ νὰ τὶς μάθουμε αὐτὲς τὶς περίφημες ἰδέες ποὺ σ' ἔπεισαν ὅτι τὸ φιλὶ εἶναι ἀφορμὴ δυστυχίας;

—Ἔχεις διαβάσει τὸ μυθιστόρημα τῆς Ντελύ. Ἡ Κόρη τῆς Ἀπωλείας; Ἐκεῖ ἡ ἡρωΐδα ἡ Κεκίνα, ἕνα πολὺ ἠθικὸ κορίτσι, ξεγελάστηκε ἀπὸ τὸν Πάολο, ποὺ τῆς ἔλεγε πὼς τὴν λατρεύει, ὅπως σὺ τώρα σ' ἐμὲ, τὸν ἄφησε νὰ τὴ φιλήση καὶ τέλος ἔγινε μητέρα. Τότε ἐκεῖνος τὴν ἐγκατέλειψε, γιατὶ ἀγαποῦσε ἄλλη.

—Δὲ μοῦ λές; Τὸ εἶχε πῆ τῆς μητέρας τῆς Κεκίνας ὁ Πάολο πὼς ἀγαποῦσε τὴν κόρη της;

—Αὐτὸ δὲν τὸ λέει τὸ μυθιστόρημα, ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασία.

—Πῶς δὲν ἔχει σημασία; ἔχει καὶ παράχει. Γιατὶ ἂν τὴν ἀγαποῦσε εἰλικρινὰ καὶ τὸ εἶχε πῆ τῆς μητέρας της, τὸ φιλὶ αὐτὸ θὰ ἦταν ἀφορμὴ εὐτυχίας γιατὶ δὲ θὰ τὴν ἐγκατέλειπε...

—Καὶ ἐσὺ ποὺ τὸ εἶπες τῆς κυρίας μαμᾶς μου θὲς νὰ πῆς πὼς δὲ θὰ μ' ἐγκαταλείψης; Μὰ ἀφοῦ, κύριε, ξέρεις ἐκ πείρας ὅτι τὸ φιλὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἶναι μιὰ εὐτυχία, γιατὶ ἐγκατέλειψες ἐκείνη ποὺ στὸ μαθε αὐτό:

—Γιατὶ ἁπλούστατα τὸ φιλὶ αὐτὸ μοῦ δόθηκε ἐκ λάθους.

— Ἔχουμε καὶ κοροϊδίες τώρα; Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε....

—Σοῦ ὁρκίζομαι....Σοῦ λέω ἀλήθεια...

—Δὲν τὸ καταλαβαίνω αὐτό..πῶς μπορεῖ μιὰ κόρη νὰ φιλήση ἕνα νέο γιὰ ἄλλονε....

—Ἁπλούστατα νά!...Ἔρχεσαι μιὰ στιγμὴ στὸ διάδρομό σας γιὰ ν' ἀντιληφθῆς μόνη σου;

—Καὶ τὶ σχέση ἔχει ὁ διάδρομός μας;

—Γιατὶ ἁπλούστατα ἐδῶ ἔλαβα γνῶσιν τῆς γλύκας τοῦ φιλιοῦ....

—Μὲ κάνεις περίεργη...Πᾶμε νὰ δοῦμε...

—Βλέπεις πόσο εἶναι σκοτεινὸς αἴ: Λοιπὸν δινόταν ἡ δεξίωση γιὰ τὴν ἄφιξή σου ἀπ' τὴ σχολή....

—Ὡραῖα! λοιπόν:

—Χτύπησα τὸ κουδοῦνι γιὰ ν' ἀνοίξουν νὰ μπῶ νὰ δῶ τὴν παιδική μου φίλη, τὴν ἀφεντομουτσουνάρα σου δηλαδή....

—Εὐχαριστῶ γιὰ τὸ κομπλιμάν.... Ὕστερα;

—Ἡ ἀδελφή σου ἡ Λουσί, ποὺ νόμιζε πὼς ἦταν ὁ ἀρραβωνιαστικός της ὁ Ραοὺλ δὲν ἄναψε φῶς κι' ὅπως ἀνέβαινα βιαστικὰ μὲ σκυφτὸ κεφάλι καὶ μοιάζουμε λιγάκι μὲ τὸ Ραούλ, ἐξεγελάστηκε καὶ πίσω ἀπ' τὸ παραβὰν ποὺ χώριζε τὸ ἀντρὲ μὲ τὴ βεράντα, μ' ἅρπαξε ἀπότομα ἔτσι — ὁ Ζὰν μὲ μιὰ βιαστικὴ χειρονομία τὴν ἀγκαλιάζει θερμὰ καὶ μὲ τὰ χείλη του τῆς κλείνει τὸ στόμα—καὶ μοὔδωκε ἕνα φιλὶ γεμᾶτο φλόγα, ἀγάπη, ἡδονὴ ποὺ μὲ ζάλισε...Ἔτσι ἔνοιωσα τὴ γλύκα τοῦ φιλιοῦ, τὴν εὐτυχία π' ἀξίζει καὶ μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ποὺ δώκαμε τῆς εἶπα.....

—Δὲν πειράζει Λουσί....μὴ στενοχωριέσαι γιὰ τὸ λάθος σου... Θὰ γίνω ἀδελφός σου παίρνοντας τὴ Νινὸν ἂν μὲ θέλη.

—Λὲς ψέμματα.

—Ψέμματα; Πῶς τὸ κατάλαβες;

—Γιατὶ ἂν εἶχε γίνει αὐτὸ ἡ Λουσὶ δὲν θὰ τἄκρυβε.

—Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς τὸ κράτησε μυστικό;

—Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πῆ κανεὶς ἀφοῦ τώρα μόλις ἀκούω γιὰ πρώτη φορά.

—Θέλεις νὰ πῆς, ὅτι τὸ κράτησε μυστικὸ ἀπὸ σένα...Αὐτὸ μάλιστα εἶναι ἀλήθεια. Ὅπως ἐπίσης ἀλήθεια εἶναι μικρούλα μου Νινόν, πὼς αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὅλοι ὅσοι σ' ἀγαποῦν δὲν περιμένουν παρὰ ν' ἀκούσουν τὴ συγκατάθεσή μου γιὰ νὰ γίνης ἡ ἀγαπημένη μου γυναικούλα. Τί λὲς λοιπὸν τώρα κυρία... πολύπειρος;

—Ξαναφίλησέ με Ζάν! Εἶναι τόσο γλυκὸ τὸ φιλί σου...

ΚΛΩΤΙΛΔΗ ΜΕΡΖΑΝ

ΑΡΩΜΑΤΑ
ΚΟΛΩΝΙΕΣ
ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ
FLORAN
Π. Γ. ΛΟΡΑΝΔΟΣ
ΡΟΜΒΗΣ 7

Διψασμένη ἀπὸ ἔρωτα ζητὰ τὸ ταίρι της

Τραγικὴ πραγματικὴ Ἱστορία

Εἶχα πῆ ὅτι μία γυναῖκα μπορεῖ νὰ ποθήσῃ: χρῆμα, κοσμήματα, πολυτελεῖς τουαλέττες, ὅλα... ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη. Εἶμαι ἐκτάκτως δυστυχὴς καὶ κουρασμένη ἀπὸ μία ζωὴ μοναχικὴ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα πολυτελείας. Κανεὶς ἄνδρας δὲν μὲ ἐζήτησε ποτὲ εἰς γάμον— καὶ ἐγνώριζα τὸν λόγον... Ἡ ἐπιδερμίς μου ἦτο καλυμμένη ἀπὸ μαῦρα στίγματα καὶ διεσταλμένους πόρους. Τίποτε ἀπὸ ὅ,τι ἐδοκίμαζα δὲν μὲ ἐβοηθοῦσε. Τότε τῇ συστάσει τοῦ Φαρμακοποιοῦ μου ἐδοκίμασα τὴν κρέμαν Tokalon, χρώματος λευκοῦ καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ἡ ἐπιδερμίς μου ἦτο ἤδη φρεσκοτέρα καὶ καθαρωτέρα. Μετὰ παρέλευσιν ἑβδομάδος κάθε διεσταλμένος πόρος καὶ μαῦρο στίγμα ἐξηφανίσθη—ἡ ἐπιδερμίς μου ἔγινε λευκοτάτη, ἁπαλὴ καὶ βελουτέ. Λίγο ἀργότερα ὑπανδρεύθην τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδιᾶς μου. Ἡ Κρέμα Tokalon, χρώματος λευκοῦ (μὴ λιπαρὰ) περιέχει φρέσκη κρέμα καὶ ἐλαιόλαδον προαφομοιωμένα. Ὑπεισέρχονται εἰς τοὺς πόρους καὶ φέρουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰς βαθειὰ χωμένας ἀκαθαρσίας, ὅπου τὸ σαποῦνι καὶ τὸ νερὸ δὲν μποροῦν νὰ φθάσουν. Ἄλλα στοιχεῖα τῆς Κρέμας Tokalon, χρώματος λευκοῦ, τρέφουν καὶ ξαναναιώνουν τὴν ἐπιδερμίδα, συσφίγγουν τοὺς διεσταλμένους πόρους, καθιστοῦν ἐντὸς τριημέρου λευκή, γλυκειὰ καὶ βελουτὲ τὴν πλέον σκοτεινὴν καὶ σκληρὰν ἐπιδερμίδα. Ἀκόμη οἱ ὁπωσδήποτε μεγάλες γυναῖκες μποροῦν νὰ ξαναποκτήσουν τὴν φρεσκάδα τῆς ἐπιδερμίδος, ποὺ κάνει τὰ κορίτσια ὑπερήφανα. Ἐγγυώμεθα καλὰ ἀποτελέσματα, ἄλλως τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙΣ ΝΤΕ ΚΡΟΥΑΣΣΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.—Ἡ νέα Ὀντρέϊ πολὺ ὡραία καὶ ἔξυπνη γυναῖκα, ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴν βιοπάλη καὶ διψῶντας γιὰ ταξείδια, παντρεύεται τὸν ἀρχίατρον Ἐρμπέρ, τύπον ἀδιαφόρου συζύγου, ὁ ὁποῖος δὲν βλέπει τίποτ' ἄλλο μὲ ἐνδιαφέρον στὴν ζωὴ παρὰ τὴν καρριέρα του. Ὁ Ἐρμπὲρ διορίζεται στὸ Ραχχζάνκ, ὅπου καὶ ἐγκαθίσταται. Στὸ ταξεῖδι γνωρίζουν πολλὰ σημαίνοντα πρόσωπα τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιῶν καὶ τὸν νεαρὸ Σουλτᾶνο τοῦ Οὐνταγκὸρ Σελὶμ, ὁ ὁποῖος παρακαλεῖ τὴν Ὀντρέϊ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὰ παλάτια του. Ἡ Ὀντρέϊ πράγματι ἐπῆγε καὶ ὁ Σελὶμ ἔμεινε μὲ βαθειὰ ἐντύπωσι ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψι αὐτή...

6ον

Η ΟΝΤΡΕ·Ι διηγήθηκε στοὺς φίλους της τὴν ἐπίσκεψι στὸ ναο χωρίς νὰ πῇ πὼς τὴν συνώδευε και ὁ σουλτανος. Πλάγιασε νωρὶς καὶ μολις ἔφεξε ξύπνησε. Ἡ σκέψις της ἔτρεξε στα χθεσινὰ γεγονότα. Μὰ τί μποροῦσε να γίνῃ ποτὲ ἀνάμεσα στὸν Σελὶμ καὶ σ' αυτην; Ἕνας σουλτᾶνος ἄλλης φυλῆς, μὲ δυὸ γυναῖκες καὶ ποιὸς ξέρει τί ἄλλη ζωή! Ἦτανε λοιπὸν ἐρωτευμένη μαζύ του; Ἤ μήπως ἐκεῖνος... Καὶ ὅμως στὸ περίπτερο ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ μείνουν μόνοι, μπῆκε συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ γυιό του. Μήπως ἡ φαντασία της εἶχε προχωρήσει τόσο καὶ ἡ πραγματικότης δὲν ἀνταπεκρίνετο; Καὶ ὅμως μερικά του λόγια... Κι' ἐκεῖνο τὸ ξερὸ λουλοῦδι στὴν ταμπακιέρα του...

Χτύπησαν στὴν πόρτα.

— Εἶναι ἐννέα καὶ μισή. Τὸ μπάνιο σας εἶναι ἕτοιμο καὶ στὸ τζαμὶ μᾶς περιμένουν. Ἔχω κι' ἕνα γράμμα γιὰ σᾶς.

Ἡ Ὀντρέϊ μισοάνοιξε τὴν πόρτα καὶ πῆρε τὸ γράμμα.

— Ἀμέσως ἑτοιμάζομαι, φώναξε χαρωπά.

Τὸ μπιλιέτο ἦταν ἀπὸ τὸν Σελίμ.

«Σᾶς σκεπτόμουνα ὅλη τὴ νύχτα. Ζῶ περιμένοντας τὸ ἀποψινὸ βράδυ... Τὸ αὐτοκίνητό μου θὰ σᾶς περιμένῃ στὶς ὀκτὼ στὴν πόρτα σας».

Ἡ Ὀντρέϊ ἔννοιωσε μιὰν ἀνατριχίλα σ' ὅλο της τὸ κορμί.

— Εἶναι θαῦμα, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, εἶπε μεγαλοφώνως κι' ἄρχισε νὰ ντύνεται γρήγορα.

Στὸ τζαμὶ τὴν συνώδευσε ὁ Ρομπέρ. Ὁ Λοὺ-Σοῦ ἐργαζότανε μέσα στὸ δωμάτιό του καὶ δὲν εἶχε κἀν ἐμφανισθῆ. Οἱ Οὐΐλφορ κυνηγοῦσαν ἀπὸ τὴν αὐγὴ στὸ δάσος καὶ ἡ Μάμπελ ἔπλενε τὰ σκυλιά της.

Μετὰ τὴν περίπλοκη ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὸν χορὸ τῶν φειδιῶν, ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ τζαμιοῦ ἔμοιαζε ἤρεμη.

Ἐδῶ δὲν ὑπῆρχαν οὔτε θεοὶ μὲ φοβερὲς μορφές, οὔτε καταρακωμένοι ζητιάνοι, οὔτε μυρωδιές, οὔτε κρότοι. Τάξις καὶ καθαριότης βασίλευε παντοῦ.

Ἄν καὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε, τὸ σκοτάδι μέσα ἦταν πηχτό. Οἱ μπλὲ κολῶνες ἀπὸ μάρμαρο εἶχαν κάτι τὸ μυθικό.

Ἡ Ὀντρέϊ στάθηκε ἐκστατικὴ ἐμπρὸς στὴν ἐπιβλητικὴ αὐτὴ μεγαλοπρέπεια. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ σκεπτότανε τὸν Σελίμ.

— Ἐδῶ λοιπὸν προσεύχεται ἐκεῖνος. Κι' ὅμως ἔχει τόση λίγη πίστι.

Μόλις γύρισε στὸ σπίτι τὴν περίμενε μιὰ δυσάρεστη ἔκπληξις. Ὁ Ζερὰρ Σμὶθ εἶχε καταφθάσει μὲ τὴν Φλωράνς. Ὁ Ζερὰρ δὲν εἶχε παύσει νὰ τὴν κορτάρῃ ἐπίμονα καὶ ὕπουλα. Δὲν τὸν χώνευε ἀπὸ τὸ γεῦμα στοὺς Λίντστον ὅταν πῆρε τὸ θάρρος ν' ἀκουμπήσῃ τὸ πόδι του ἐπάνω στὸ δικό της.

Ὡραῖος ἄνδρας καὶ πλούσιος εἶχε μεγάλες ἐπιτυχίες στὶς γυναῖκες. Ἰδιαίτερα δὲ χάρις στὴν θέσι του: αὐτὸς ἔκανε ὅλες τὶς προσκλήσεις τοῦ κόσμου ποὺ σύχναζε στὸ σπίτι τοῦ διοικητοῦ. Ἡ Ὀντρέϊ τὸν ἀπέφευγε ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ζήτησε νὰ τὴν φιλήσῃ μέσα στὸ αὐτοκίνητό του.

— Πῶς μπορεῖτε νὰ ἀπατᾶτε μιὰ γυναῖκα τόσο ὤμορφη καὶ ἑλκυστικὴ σὰν τὴν δική σας;

— Δὲν τὴν ξέρετε καλά, εἶναι ἄλλο ἀπ' ὅ,τι ἀφίνει νὰ φαίνεται. Ἄλλωστε δὲν πρόκειται νὰ τῆς διηγηθῆτε νομίζω;

— Πιθανὸν νὰ ἔχετε δίκηο. Πάντως ἐγὼ δὲν ἀπατῶ τὸν Ἐρμπέρ. Καὶ ἄν καμμιὰ φορὰ τὸν ἀπατοῦσα, δὲν θὰ διάλεγα ἐσᾶς, πιστέψτε με.

Ἀπὸ τότε ὑπῆρχε τέτοια ἐχθρότης μεταξύ των.

Ἡ Μάμπελ χωρὶς κακὴ πρόθεσι ἄρχισε νὰ διηγῆται στὸ ζεῦγος Σμὶθ τὴν συμπάθεια καὶ τὴν εὔνοια τοῦ σουλτάνου γιὰ τὴν Ὀντρέϊ.

Σὲ λίγο οἱ κυρίες ἐμφανίστηκαν ντυμένες γιὰ τὸ γεῦμα.

Θαυμασμοὶ ὑπεδέχθησαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς τὴν εἴσοδο τῆς Ὀντρέϊ.

— Εἶσαι θαυμασία, ἀγαπητή μου, θαυμασία, τῆς εἶπε ὁ Ρομπέρ.

— Φοβᾶμαι μὴν εἶναι ἐπίσημο τὸ γεῦμα καὶ μᾶς κόψει τὸ κέφι, εἶπε ἡ Μάμπελ.

—Εἶνε ἀλήθεια πώς τρώει κανεὶς σὲ μαλαματένια πιάτα;

— Βέβαια, μπορεῖ μάλιστα καὶ νὰ προσφέρῃ τὸ σερβὶς ὁλόκληρο στὴν κυρία Κάρτερ, πρόσθεσε μὲ κακεντρέχεια ὁ Ζερὰρ ποὺ εἶχε ἤδη πιῆ πέντε κοκτέϊλ.

Ἡ Ὀντρέϊ ἔκανε πὼς δὲν ἄκουσε καὶ γιὰ νὰ πῇ κι' ἐκείνη κάτι, ρώτησε τὸν Ρομπέρ:

— Ἀπὸ πότε χρονολογεῖται τὸ παλάτι;

— Ἀπὸ τὸν δωδέκατο αἰῶνα, ἀλλὰ ὑπέστη δύο πυρκαϊές. Σήμερα εἶναι ἕνα μῖγμα ἀπὸ ὅλων τῶν εἰδῶν τοὺς ρυθμούς.

Ὁ Σελὶμ εἶχε ὁδηγήσει τὴν Ὀντρέϊ στὴ βεράντα μὲ τὶς κολῶνες καὶ τὶς στοές....

— Καὶ ἡ κουζίνα τί λέτε πώς θὰ εἶναι, κινέζικη, ἰνδικὴ ἢ τῶν Μαλαίων; ρώτησε ὁ Πατρίκιος.

— Θὰ εἶναι Ἰρλανδέζικη, εἶπε ὁ Σμὶθ μ' ἕνα κακὸ χαμόγελο.

Σὲ λίγο ξεκίνησε τὸ αὐτοκίνητο γιὰ τὸ παλάτι. Μέσα καθόντανε κάπως σαλατιασμένοι ὅλοι μαζύ.

Ὁ Ζερὰρ κάθησε πλάϊ στὴν Ὀντρέϊ καὶ τῆς πῆρε τὸ χέρι.

— Εἴμαι πάρα πολὺ στενὰ ἐδῶ Ρομπέρ, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ. Θὰ ἤθελες ν' ἀλλάζαμε θέσι;

— Εὐχαρίστως, μὰ φθάσαμε.

Σὲ λίγο τὸ αὐτοκίνητο διέσχιζε τὸν μεγάλο κῆπο.

Ἕνας ἀξιωματικὸς τοὺς ὡδήγησε σὲ μιὰ αἴθουσα σκεπασμένη ἀπὸ κρύσταλλα. Στὴ γῆ ἔλαμπαν μωσαϊκὰ καὶ στὴ μέση ἔβγαιναν χρωματιστὰ νερὰ μέσα ἀπ' ἕνα μαρμάρινο συντριβάνι.

Ὁ Σελὶμ μπῆκε ντυμένος Εὐρωπαϊκά.

— Ἐλπίζω πὼς θὰ πεινάσατε ἀρκετά. Ἤδη ἡ ὥρα εἶναι περασμένη. Στάθηκα λίγο διστακτικὸς στὸ τί κουζίνα νὰ σᾶς διαλέξω. Γι' αὐτὸ ἔκανα λίγο ἀπ' ὅλες καὶ διαλέγετε.

— Τί λέτε; Μὰ πόσους μαγείρους ἔχετε Μεγαλειότατε;

— Ἐδῶ ἰσχύει ἡ συνήθεια τῶν Ἰνδιῶν, ἕνας μάγειρος γιὰ κάθε πιάτο.

—Ἐδῶ φυλάγεται τὸ σπαθὶ τοῦ προγόνου σας, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου; ρώτησε ἡ Ὀντρέϊ.

— Ὄχι, σ' ἕνα ἄλλο διαμέρισμα. Ἐὰν σᾶς ἐνδιαφέρει θὰ μπορούσαμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ μουσεῖο τοῦ παλατιοῦ.

— Ὦ, θεία Ἀνατολή, φώναξε κάπως ζαλισμένος ἀπὸ τὰ κοκτέϊλ ὁ Ζεράρ. Ὥστε τὸ σπαθὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ὑπάρχει ἐδῶ μέσα. Γιὰ πέστε μας Μεγαλειότατε πρόκειται γιὰ ἀστεῖο ἢ σοβαρολογεῖτε;

Ὅλοι τἄχασαν μὲ τὴν ἀνόητη αὐτὴ ἐρώτησι. Ὁ Ζερὰρ ξερόβηξε καὶ πρόσθεσε:

— Ἐννοῶ δηλαδή, κατάγεσθε ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο;

— Δὲν ξέρω, τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Σελὶμ χαμογελῶντας. Ὡστόσο ἐπὶ δυὸ χιλιάδες χρόνια αὐτὸ πιστεύεται.

— Πέστε μας στ' ἀλήθεια, Μεγαλειότατε, εἶναι μῦθος αὐτὰ ποὺ διηγοῦνται γιὰ τὸ μαγικὸ ἄνθος «Κάγκ-βάχ»; Λέγεται γιὰ νὰ αὐξάνῃ ὁ τουρισμός;

Ἡ Φλωρὰνς ἔρριξε ἄγριες ματιὲς στὸν ἄνδρα της. Εἶχε τὴν ἐντύπωσι πὼς ἔκανε νέα γκάφα καὶ πὼς ἐξέθετε ὅλη τὴν παρέα. Γι' αὐτὸ καὶ πρόλαβε νὰ προσθέσῃ:

— Μὰ βέβαια καὶ εἶναι ἀλήθεια. Ξέχασες τί μᾶς διηγήθηκε ἡ κυρία Κάρτερ;

Ὁ Σελὶμ ἄλλαξε ὕφος καὶ πρόσθεσε μὲ χαμόγελο:

— Ἡ κυρία Κάρτερ ἔχει καλὸ μνημονικό. Ἐγὼ τῆς ἐξήγησα τὸ πῶς ἀνθεῖ τὸ λουλοῦδι αὐτό. Μάλιστα τῆς εἶπα πὼς θὰ παρακαλῶ τὴν ἡμέρα ποὺ θἄρθῃ στὸ παλάτι νὰ μὲ ἰδῇ, νὰ ἀνθίσῃ τὸ «Κάγκ-βάχ». Δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ πόθος μου.

Ἡ Ὀντρέϊ αἰσθάνθηκε μιὰ χαρὰ καὶ μιὰ κατάπληξι. Ὅλων τὰ μάτια εἶχαν πέσει ἐπάνω της.

— Ἔχομε μάγους, ἐξηκολούθησεν ὁ Σελίμ. Αὐτοὶ μᾶς εἰδοποίησαν πὼς τὰ σημάδια ποὺ προμηνύουν τὴν ἄνθησι φάνηκαν. Οἱ κορμοὶ ὡρισμένων δένδρων σήμερα στὶς πέντε τὸ πρωῒ ἄρχισαν νὰ τρέμουν.

— Καὶ ἀνθίζει ἀκριβῶς τὰ μεσάνυκτα τὸ λουλοῦδι αὐτό;

— Ναὶ, ἀλλὰ μισὴ ὥρα πρὶν ἕνα ἄρωμα μεθυστικὸ ξεχύνεται στὸν αἰθέρα καὶ εἰδοποιεῖ. Ἄ, εἶναι διασκεδαστικώτατο, νὰ δῆτε τότε πῶς ξυπνᾶ ὁλόκληρο τὸ Οὐνταγκόρ.

—Καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ δοῦν τὸ λουλοῦδι; ρώτησε μαγευμένη ἡ Ὀντρέϊ.

— Ὄχι ἀκριβῶς. Συμβαίνει κάτι ἄλλο. Τὸ «Κάγκ-βάχ» μόλις ἀνοίξει εἶναι τόσο βαρὺ ποὺ γέρνει πρὸς τὴ γῆ καὶ τότε τρέχει ἕνα ὑγρὸ ποὺ θεραπεύει ὅλα τὰ πονεμένα μάτια. Θὰ ξέρετε δὲ πὼς ὑποφέρουν στὸν τόπο μας πολλοὶ ἀπὸ τὰ μάτια τους.

— Καὶ τί χρῶμα ἔχουν τὰ λουλούδια;

— Λευκό. Ὅλα τὰ δάση γίνονται κατάλευκα. Ἀλλὰ τὸ πρωῒ τελειώνει, σβύνει μαζὺ μὲ τὴν νύκτα. Τὸ «Κάγκ-βάχ» ζῇ μόνο πέντε ὧρες.

— Κάναμε ἕνα ποιητικώτατο γεῦμα χάρις στὸ «Κάγκ-βάχ».

— Τὰ λικὲρ καὶ τὰ τσιγάρα θὰ τὰ βρῆτε ἐδῶ στὸ τραπέζι αὐτό, εἶπε ὁ Σελίμ.

— Ἄ, μὰ ἐσεῖς τὰ προβλέψατε ὅλα βλέπω.

Ἡ Φλωρὰνς ἅρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν ἄνδρα της ὁ ὁποῖος εἶχε τοποθετήσει μπροστά του μιὰ μποτίλια λικέρ.

— Μὴν πίνεις ἄλλο. Στὸ τραπέζι εἶπες τὶς μεγαλείτερες βλακεῖες.

— Ἐγώ; Σὰν τί εἶπα παρακαλῶ;

— Ἀμφισβήτησες τὴν καταγωγή του. Ἀλλὰ ἐκεῖνος σοῦ ἀπάντησε ἀρκετὰ ἔξυπνα.

— Ἔξυπνα; Νέγρος βασιλιᾶς καὶ ἐξυπνάδα δὲν συμβιβάζεται ἀγαπητή μου.

Ὁ Ρομπὲρ ποὺ ἦταν πλάϊ ἐπενέβη:

— Ἕνας Νέγρος βασιλιᾶς πιὸ λεπτὸς κι' ἀπὸ μᾶς καὶ πιὸ καλοανατεθραμμένος.

Ὁ Ζερὰρ ἔρριξε ἕνα βλέμμα γύρω του καὶ πρόσθεσε σὰν νὰ μὴν εἶχε ἀκούσει τίποτα:

— Ἡ κυρία Κάρτερ θὰ ξελιγώνεται αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἐμπρὸς στὸ σπαθὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Τὸ κονιὰκ ὡστόσο εἶναι θεῖο.

Ὁ Σελὶμ πράγματι εἶχε ὁδηγήσει τὴν Ὀντρέϊ ἔξω ἀπὸ τὴν αἴθουσα, στὴν βεράντα μὲ τὶς κολῶνες καὶ τὶς στοές.

— Εἶσθε προληπτική; τὴν ρώτησε.

— Γιατί μ' ἐρωτᾶτε;

— Πρὸ πέντε ἐτῶν ἕνας φακίρης μοῦ προεῖπε πὼς ἡ ζωή μου θ' ἀλλάξῃ χάρις σὲ μιὰ Εὐρωπαία, ἐὰν τὸ «Κάγκ-βάχ» ἀνθίσῃ τὴν δεκάτη ἑβδόμη νύχτα τοῦ Δεκεμβρίου. Ἔχομε 17 τοῦ μηνὸς κι' ἐσεῖς εἶσθε ἐδῶ.

— Μὰ θὰ θέλατε ν' ἀλλάξῃ ἡ ζωή σας;

— Ἤδη νοιώθω πὼς ἄλλαξε. Ἀκοῦστε, τῆς εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ ἀργὴ καὶ θερμή. Σᾶς ἔγραψα πὼς ὅλη τὴ νύχτα σᾶς σκεπτόμουνα. Χθὲς ὅμως σᾶς εἶπα ψέμματα. Ἤμουν ἐλεύθερος καὶ τὸ βράδυ ὅπως καὶ σήμερα τὸ πρωῒ. Ὡστόσο ὅμως συγκρατήθηκα. Ἤθελα νὰ δῶ πόσο μὲ ἀπασχολῆτε, πόσο μοῦ λείπετε. Τώρα ξέρω.

Ἡ φωνή του ἄρχισε νὰ τρέμῃ.

— Ἡ ἰδέα πὼς αὔριο ξαναφεύγετε μοῦ εἶναι ὀδυνηρή. Δὲν θὰ ἔχω πιὰ παρὰ μιὰ μόνο ἐπιθυμία, πότε νὰ σᾶς ξαναϊδῶ. Θέλω ὅμως νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια ὅσο πικρὴ κι' ἄν εἶναι.

— Τί θέλετε;

Προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ:

— Ἔχετε κι' ἐσεῖς τὶς ἴδιες ἀντιλήψεις μὲ τοὺς Ἄγγλους γιὰ τὴ ράτσα μας; Ὄχι, σταθῆτε, μὴν μοῦ ἀπαντήσετε ἀκόμα, δὲν τελείωσα. Μπορεῖτε ποτὲ ν' ἀγαπήσετε ἕναν ἄνδρα ὄχι λευκῆς φυλῆς;

— Γιὰ μένα δὲν εἶσθε μαῦρος.

— Καὶ ὅμως ἡ ράτσα μου εἶναι, εἶπε μὲ ὁρμὴ συγκρατημένη. Θὰ μποροῦσα νὰ κάνω παιδιὰ ποὺ νὰ μοιάζουν μὲ τὸν πατέρα μου ποὺ τὸ δέρμα του ἔμοιαζε μὲ τὸ ξύλο αὐτὸ τοῦ δάσους. Σχεδὸν μαῦρος, μὲ ἐννοεῖτε;

Τὴν τελευταία λέξι τὴν πρόφερε σχεδὸν μὲ σκληρότητα. Ὕστερα σώπασε. Τὸ πρόσωπό του εἶχε μίαν ἔκφρασι πονεμένη καὶ σκληρὴ μαζί.

— Μὰ γιατὶ ὅλα αὐτά... Οὔτε σεῖς, οὔτε ἐγώ, εἴμαστε ἐλεύθεροι.

— Ἀποφεύγετε νὰ μοῦ ἀπαντήσετε;

Ἡ Ὀντρέϊ τὸν κύτταξε συμπαθητικά. Εἶχε μιὰ ἀγωνία στὸ πρόσωπο, κάτι τὸ παιδιάστικο, τὸ πονεμένο.

— Ἐὰν σᾶς ἀγαποῦσα καὶ εἴμαστε κι' οἱ δυὸ ἐλεύθεροι, οἱ ἰδέες ποὺ λέτε θὰ μοῦ ἐφαίνοντο ἀστεῖες.

— Εὐχαριστῶ.

Ἔβαλε τὰ δυό του χέρια καὶ κράτησε τὸ πρόσωπό του.

Ἡ Ὀντρέϊ τοῦ τράβηξε τὰ χέρια ἀπὸ τὰ μάτια του. Δάκρυα πλημμύριζαν τὰ μάγουλά του.

— Μὰ κλαῖτε; εἶπε χαμένη. Μ' ἀγαπᾶτε..., δὲν καταλαβαίνω....

Ἐκεῖνος δὲν ἀπήντησε.

— Μὰ εἶναι παράλογο, γνωριζόμαστε τόσο λίγο....

— Καὶ πότε ὁ ἔρωτας καυχήθηκε γιὰ λογικότητα;

— Τότε θἄπρεπε νὰ μὴν ξαναϊδωθοῦμε.

— Ἐὰν ἀπόψε ἀνθίσῃ τὸ «Κάγκ-βάχ» θ' ἀλλάξῃ κι' ἡ δική σας ἡ ζωή.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

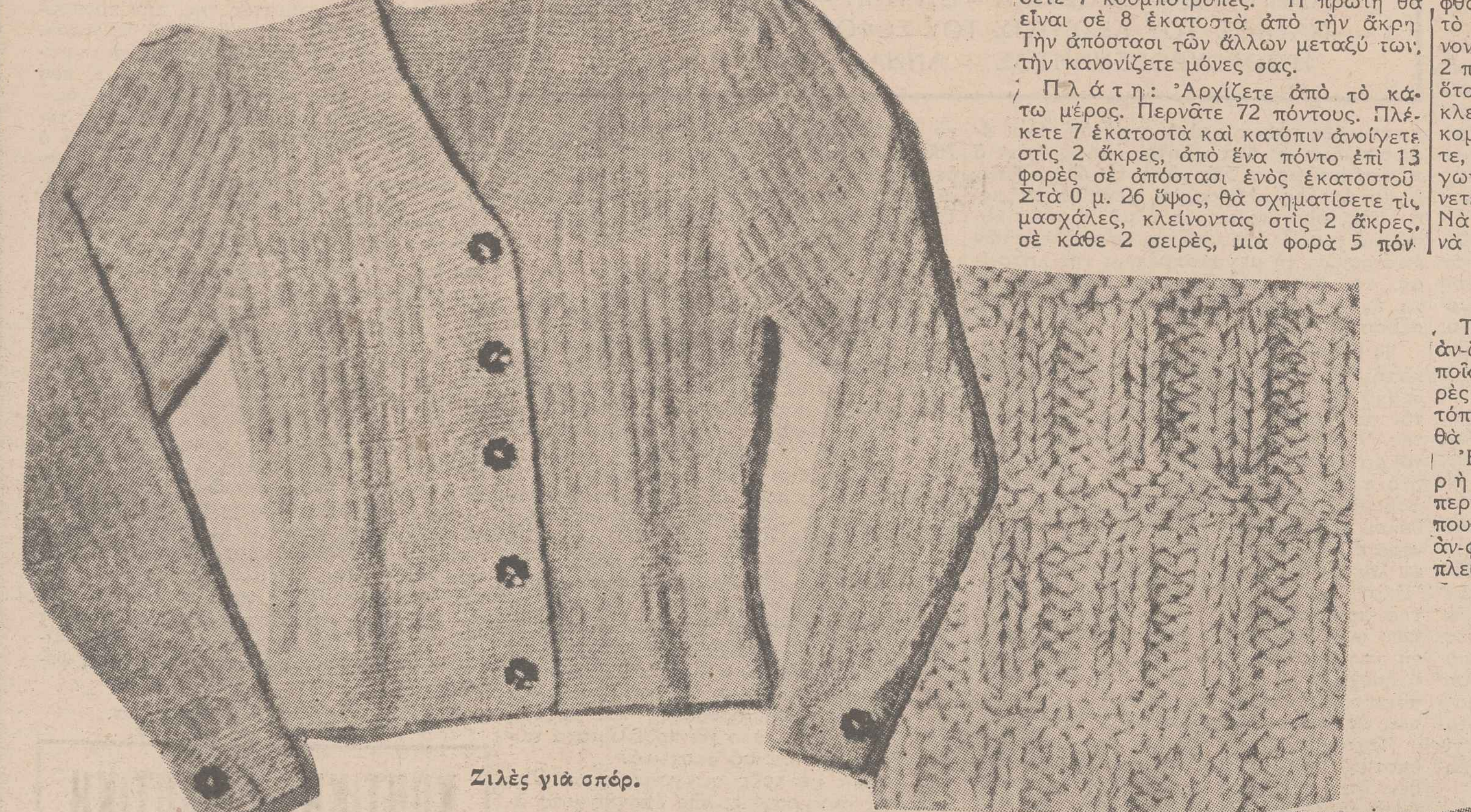

Ζιλὲς γιὰ σπόρ.

ΕΠΕΡΑΣΕ πρὸ πολλοῦ ὁ καιρὸς ποὺ τὰ κορίτσια ἐζοῦσαν κλεισμένα στὰ σπίτια των γιὰ νὰ μὴ τὰ κάψῃ ὁ ἥλιος καὶ χάσουν τὶς λευκότητές των. Οἱ περισσότερες νέες τώρα ξεχύνονται σὲ κάθε εὐκαιρία στὸ ὕπαιθρο, χαίρονται τὸν ἀέρα, τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιο, καὶ ἐπιδίδονται σὲ κάθε εἶδος σπὸρ κατάλληλο γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑγεία των, τὴν φρεσκάδα καὶ νὰ διαπλάσῃ τὰ σώματά των. Τὰ σπὸρ ὅμως χρειάζονται καὶ τὰ ἀνάλογα φορέματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶναι μαλακὰ καὶ οὕτω πως κατασκευασμένα ὥστε νὰ ἀερίζεται τὸ σῶμα ἐλεύθερα. Καὶ τέτοια φορέματα εἶναι μόνον τὰ πλεκτὰ καὶ ἰδίως αὐτὰ ποὺ πλέκονται εἰδικῶς γιὰ τὰ σπόρ.

Τὰ ζιλὲ ποὺ σᾶς δείχνουν οἱ σημερινὲς εἰκόνες μας καὶ τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς ποῦμε παρακάτω πῶς γίνονται, θὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν πολύ, φίλες ἀναγνώστριες. Ἐὰν δὲ ἐπιχειρήσετε νὰ πλέξετε αὐτὰ καὶ ὅσα ἄλλα κατάλληλα γιὰ σπόρ, θὰ σᾶς δώσωμε ἀργότερα, θὰ ἔχετε ὅ,τι ἀκριβῶς θὰ σᾶς χρειασθῇ σὲ κάθε περίστασι.

Παρόμοια βεβαίως θὰ βρῆτε καὶ στὰ καταστήματα. Ἡ διαφορὰ ὅμως εἶναι, ὅτι, ἄν τὰ πλέξετε μόνες σας, θὰ εἶναι πολὺ ὡραιότερα, στερεώτερα καὶ πρὸ πάντων φθηνότερα. Καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ θὰ ἔχετε τὴν εὐχαρίστησι νὰ λέτε, ὅτι ὅσα φορεῖτε εἶναι ἔργα τῶν χειρῶν σας.

Τὸ εἴπαμε καὶ τὸ ξαναλέμε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὰ περιμένωμε ὅλα ἕτοιμα καὶ ὅτι κάθε μιά μας ὀφείλει νὰ φροντίζῃ νὰ ἐλαφρώνῃ ὅσο μπορεῖ τὴν οἰκογένεια ἀπὸ τὰ πολλὰ ἔξοδα.

ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΟ ΖΙΛΕ

Τὸ πρῶτο ζιλὲ εἶναι σὲ τάγια 42, πλέκεται μὲ μαλλὶ «πεγκουΐν» καὶ βελόνες ἀριθ. 3½. Θὰ σᾶς ποῦμε καὶ πάλι ὅτι δὲν πρέπει νὰ βασίζεσθε ἀπολύτως στὰ μέτρα ποὺ σᾶς δίδουμε. Πρῶτον, γιατὶ κάθε μία ἔχει διαφορετικὸ πλέξιμο καὶ δεύτερο, κάθε σῶμα ἔχει διαφορὰ μὲ τὸ ἄλλο. Γιὰ νὰ εἶσθε λοιπὸν βέβαιες στὰ μέτρα σας, τὸ φρονιμώτερο εἶναι, πρὶν ἀρχίσετε τὸ πλέξιμό σας, νὰ πλέξετε ἕνα μικρὸ κομμάτι, νὰ τὸ σιδερώσετε καλὰ καὶ μὲ τὸ μέτρο νὰ μετρήσετε σὲ πόσα ἑκατοστὰ ἀναλογοῦν οἱ πόντοι του. Τὸ μέτρημα αὐτὸ θὰ σᾶς δείξῃ πόσοι πόντοι ἀναλογοῦν σὲ ἕνα ἑκατοστό, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς χρειασθῇ στὸ μέτρημα τοῦ πλεκτοῦ σας. Ὕστερα δὲ νὰ μετρήσετε τὴν τάγια σας καὶ νὰ κανονίσετε, πόσοι πόντοι θὰ σᾶς χρειασθοῦν, γιὰ νὰ ἔχετε τὰ μέτρα ποὺ θέλετε. Στὸ ζιλὲ αὐτό, ποὺ θὰ τὸ πλέξετε μὲ πουὰν ζέρσεϋ, ἡ πλάτη καὶ τὰ μανίκια εἶναι σκέτα. Τὸ ἐμπρὸς μέρος εἶναι γαρνιρισμένο μὲ τετράγωνα, τὰ ὁποῖα θὰ σχηματίσετε ἀφοῦ ἀποπλέξετε τὸ ζιλέ, μὲ μαλλὶ σὲ ἀντίθετο χρωματισμὸ τοῦ ζιλέ, μὲ μεγάλες βελονιές, μὲ μιὰ μαλλοβελόνα.

Ἐμπρόσθιο μέρος: Κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ κομμάτια τοῦ ἐμπροσθίου μέρους ἀρχίζει ἀπὸ κάτω. Περνᾶτε 40 πόντους καὶ αὐξάνετε ἐπὶ 10 σειρὲς ἕνα πόντο στὸ ἐμπρὸς μέρος. Κατόπιν, ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ θὰ κάνετε τὴ ραφὴ στὰ πλάγια, αὐξάνετε κάθε ἕνα ἑκατοστὸ ἕνα πόντο ἐπὶ 13 φορές. Στὰ 0 μ. 26 ὕψος, θὰ σχηματίσετε τὶς μασχάλες, κλείνοντας σὲ κάθε 2 σειρές, 1 φορὰ 6 πόντους, 1 φορὰ 3 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους, 4 φορὲς ἀπὸ 1 πόντο καὶ 4 φορὲς ἀπὸ ἕνα πόντο, κάθε 3 σειρές. Ὅταν ἡ μασχάλη σας ἔχει ὕψος 0 μ. 12, θὰ αὐξήσετε ἀπὸ 1 πόντο 5 φορές, σὲ ἀπόστασι ½ ἑκατοστοῦ. Πρὶν τελειώσῃ ἡ μασχάλη, θὰ φροντίσετε στὰ 0 μ. 39 ὕψος τοῦ πλεκτοῦ σας, νὰ σχηματίσετε τὸ λαιμό. Στὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ, θὰ κλείσετε, σὲ κάθε σειρά, 1 φορὰ 9 πόντους, μιὰ φορὰ 3 πόντους καὶ 2 φορὲς ἀπὸ 2 πόντους. Ὅταν τὸ πλεκτό σας ἔχει ὕψος 0 μ. 44, θὰ κλείσετε τὸν ὦμο σὲ 5 φορές.

Τὸ ἄλλο μισὸ ἐμπρόσθιο μέρος, θὰ τὸ σχηματίσετε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μὲ προσοχὴ ὅμως, ὥστε νὰ εἶναι ἀντικρυστὰ τὰ κομμάτια. Στὸ δεξιὸ κομμάτι θὰ σχηματίσετε 7 κουμπότρυπες. Ἡ πρώτη θὰ εἶναι σὲ 8 ἑκατοστὰ ἀπὸ τὴν ἄκρη. Τὴν ἀπόστασι τῶν ἄλλων μεταξύ των, τὴν κανονίζετε μόνες σας.

Πλάτη: Ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος. Περνᾶτε 72 πόντους. Πλέκετε 7 ἑκατοστὰ καὶ κατόπιν ἀνοίγετε στὶς 2 ἄκρες, ἀπὸ ἕνα πόντο ἐπὶ 13 φορὲς σὲ ἀπόστασι ἑνὸς ἑκατοστοῦ. Στὰ 0 μ. 26 ὕψος, θὰ σχηματίσετε τὶς μασχάλες, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες, σὲ κάθε 2 σειρές, μιὰ φορὰ 5 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους, 3 φορὲς ἀπὸ 1 πόντο καὶ 4 φορὲς ἀπὸ 1 πόντο κάθε τρεῖς σειρές. Ὅταν τὸ πλεκτό σας ἔχει ὕψος 0 μ. 36, θὰ αὐξήσετε τὶς μασχάλες 3 φορὲς ἀπὸ ἕνα πόντο, σὲ ἀπόστασι ἑνὸς ἑκατοστοῦ. Στὰ 0 μ. 43 ὕψος, θὰ κλείσετε τοὺς ὤμους. Γιὰ κάθε ὦμο θὰ κλείσετε 29 πόντους σὲ 5 φορές. Μὲ τοὺς πόντους ποὺ θὰ σᾶς μείνουν στὴ μέση, θὰ πλέξετε 4 σειρὲς πρὶν τελειώσετε.

Μανίκι: Περνᾶτε 42 πόντους καὶ ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος, πλέκοντας 8 ἑκατοστὰ λάστιχο, μιὰ καλὴ μιὰ ἀνάποδη. Συνεχίζετε μὲ πουὰν ζέρσεϋ καὶ αὐξάνετε, σὲ κάθε ἄκρη, ἕνα πόντο, ἐπὶ 18 φορές, σὲ 2 ἑκατοστῶν ἀπόστασι. Ὅταν φθάσετε σὲ 0 μ. 45 ὕψος, θὰ σχηματίσετε τὸ στρογγυλὸ μέρος τοῦ μανικιοῦ, κλείνοντας στὴν ἀρχὴ κάθε σειρᾶς, 8 φορὲς 2 πόντους καὶ κατόπιν ἀπὸ ἕνα πόντο, ἕως ὅτου σᾶς μείνουν 15 πόντοι, τοὺς ὁποίους κλείνετε συνέχεια. Ἀφοῦ σιδερώσετε τὰ κομμάτια καλά, πρὶν τὰ συναρμολογήσετε, κεντᾶτε μὲ τὴ μαλλοβελόνα τὰ τετράγωνα ποὺ εἶναι στὸ ἐμπρὸς μέρος καὶ κάνετε ἕνα στρίφωμα στὶς 2 ἐμπρὸς ἄκρες. Νὰ προτιμήσετε κουμπιὰ τετράγωνα γιὰ νὰ συμφωνοῦν μὲ τὸ γαρνίρισμα.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΖΙΛΕ

Τὸ δεύτερο ζιλὲ θὰ τὸ πλέξετε μὲ «πουὰν-ζαρτιὲρ» καὶ «πουὰν-φανταιζὶ», τὸ ὁποῖον γίνεται ὡς ἑξῆς: Θὰ πλέκετε 8 σειρὲς λάστιχο, 2 καλή, 2 ἀνάποδη καὶ κατόπιν 4 σειρὲς «πουὰν-ζαρτιέρ». Βελόνες θὰ σᾶς χρειασθοῦν ἀριθ. 3½ καὶ ἀριθ. 3.

Ἐμπρόσθιο μέρος, ἀριστερὴ πλευρά: Ἀρχίζετε ἀπὸ κάτω καὶ περνᾶτε 58 πόντους. Πλέκετε 5½ ἑκατοστὰ πουὰν-ζαρτιέρ. Ἐξακολουθεῖτε μὲ τὸ πουὰν-φανταιζί, ἀλλὰ τοὺς 16 πόντους στὴν πλευρὰ ποὺ θὰ βάλετε τὰ κουμπιά, τοὺς πλέκετε πάντοτε μὲ πουὰν-ζαρτιὲρ, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὴ μπορντοῦρα ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα. Στὰ 0 μ. 10, θὰ πλέξετε 5 ἑκατοστὰ «πουὰν-ζαρτιὲρ» μὲ βελόνες ἀρ. 3, γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ μέση πιὸ στενὴ καὶ κατόπιν θὰ ἐξακολουθήσετε τὸ «πουὰν-φανταιζὶ», μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3½, αὐξάνοντας ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πλευρᾶς, 10 φορὲς ἕνα πόντο, κάθε 2 ἑκατοστά. Στὰ 0 μ. 32 ὕψος, σχηματίζετε τὴ μασχάλη, κλείνοντας, κάθε 2 σειρές, 1 φορὰ 7 πόντους, 1 φορὰ 3 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους καὶ 2 φορὲς 1 πόντο. Ἐπίσης στὰ 0 μ. 32 ὕψος, θὰ ἀρχίσετε νὰ κλείνετε γιὰ τὸ ντεκολτέ. Τὰ κλεισίματα αὐτά, 2 πόντοι μαζὺ κάθε ἑκατοστό, δὲν θὰ γίνωνται στὴν ἄκρη, ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ τελειώνει τὸ «πουὰν-φανταιζὶ» καὶ ἀρχίζετε τὸ «πουὰν-ζαρτιέρ». Μ' αὐ-

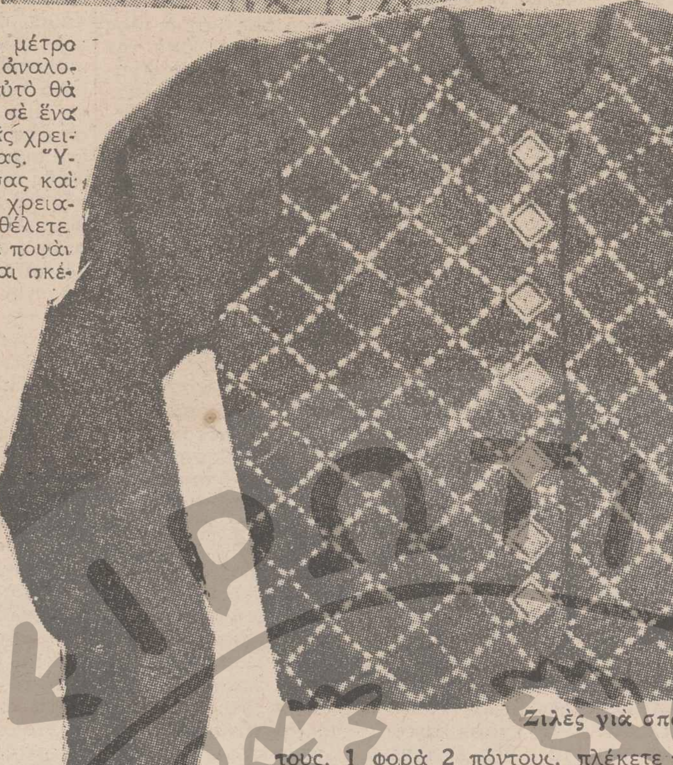

Ζιλὲς γιὰ σπὸρ περιβολή.

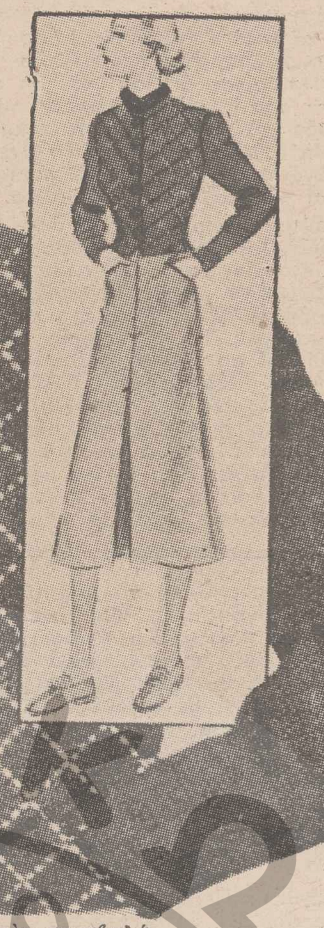

ΜΗ ΚΟΥΡΑΖΕΤΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΑΣ
Ἔχομεν ΕΤΟΙΜΑ φορέματα, ΕΤΟΙΜΑ παλτά, ΕΤΟΙΜΑ ταγιὲρ
ΟΛΑ ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΕΝΝΕΖΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ
Θὰ σᾶς κοστίσουν ὀλιγώτερον καὶ θὰ ἐφαρμόζουν καλλίτερον
ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ·Ι·Σ — ΘΕΟΔΩΡΑ — ΕΙΡΗΝΗ — ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ — ΘΕΟΦΑΝΩ — ΖΩΗ Η ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ — ΑΝΝΑ ΔΑΛΑΣΗΝΗ

ΙΑ'.

ΜΙΑ ΣΟΒΑΡΑ θρησκευτικὴ φιλονεικία ποὺ εἶχεν ἀρχίσει πρὶν ἀπὸ σαράντα χρόνια, ἐτάραξε τότε τὴν βυζαντινὴ αὐτοκρατορία: τὴ στιγμὴ ἐκείνη βρισκόντουσαν στὸ πιὸ δυνατὸ σημεῖο τοῦ ἀγῶνος ποὺ ὠνόμασαν «ἡ Εἰκονομαχία». Δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομίσωμε πῶς ἡ ὀνομασία αὐτὴ ποὺ μᾶς φαίνεται αὐστηρὰ θεολογική, μᾶς δίνει τὸν πραγματικὸ χαρακτῆρα τῆς φοβερῆς αὐτῆς κρίσεως. Στὴν πραγματικότητα ἐπρόκειτο γιὰ ὑπόθεσι πολὺ πιὸ σοβαρὴ ἀπὸ ἁπλὸ ζήτημα πειθαρχίας ἢ λειτουργικῆς τάξεως. Σίγουρα οἱ εἰκονομάχοι αὐτοκράτορες, εὐσεβεῖς ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς των, ρίχνονταν στὸν ἀγῶνα μὲ φλογερὴ καὶ εἰλικρινὴ θρησκευτικὴ πεποίθησι καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς σκοποὺς ποὺ ἐπεδίωκαν μὲ τὴ μεταρρύθμισί των, ἦταν ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἠθικοῦ ἐπιπέδου τῆς θρησκείας, ἀπαλάσσοντάς την ἀπὸ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς εἰδωλολατρείας, γιατὶ ἔτσι τοὺς φαινόταν ἡ ὑπερβολικὴ λατρεία τῶν εἰκόνων τῆς Παρθένου καὶ τῶν Ἁγίων. Ἀλλὰ πιὸ πολὺ ἀκόμα τοὺς ἀπασχολοῦσε ἕνα ἄλλο σημεῖο: Ἦσαν τρομαγμένοι ἀπ' τὴ δύναμι ποὺ εἶχαν ἀποκτήσει στὸ Κράτος, μὲ τὰ πλούτη καὶ μὲ τὴν ἐπιρροή τους, οἱ ἐπίσημοι πρόμαχοι τῶν εἰκόνων, οἱ μοναχοί. Πραγματικῶς, ἀπ' τὸν 8ο κιόλας αἰῶνα — ὅσο κι' ἂν αὐτὸ μπορεῖ νὰ φανῇ παράδοξο γιὰ μιὰ τόσο χριστιανικὴ αὐτοκρατορία ὅπως τὸ Βυζάντιο — εἶχε ἀρχίσει ὁ ἀγῶνας μεταξὺ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ τῶν πολιτικῶν ταγμάτων.

Ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ 5ος, ψυχὴ φλογερὴ καὶ θέλησις δραστήρια, ἐμάχετο ἐναντίον τους μὲ ξεχωριστὴ δριμύτητα. Σύμφωνα μὲ τὶς διαταγές τους εἶχαν προβῆ σὲ βίαιες πράξεις, συχνὰ μάλιστα αἱματηρές. Τὰ μοναστήρια εἶχαν ἐκλαϊκευθῆ, οἱ μοναχοὶ ἐξεδιώχθησαν, ἐφυλακίσθησαν, ἐξωρίσθησαν, ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν εἶχε πιὰ σχεδὸν μοναχούς. Καὶ ὁλόκληρη ἡ Βυζαντινὴ κοινωνία παρεσύρθηκε στὸν ἀγῶνα καὶ χωρίσθηκε σὲ δυὸ στρατόπεδα. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἦσαν ὁ ἐπίσημος κόσμος, οἱ ἐπίσκοποι τῆς Αὐλῆς, οἱ κρατικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὑψηλὲς κοινωνικὲς τάξεις καὶ ὁ στρατός, ὅλοι ἀφωσιωμένοι σ' ἕνα νικητή, ὅπως ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος ὁ 5ος, ἀπὸ τὸ ἄλλο ἦσαν ὁ κατώτερος κλῆρος, οἱ μεσαῖες τάξεις, ὁ λαός, οἱ γυναῖκες, ποὺ μὲ τὴ μυστικοπάθειά τους ἐλάτρευαν τὴν πολυτέλεια τῶν ἐκκλησιῶν, τὴ μεγαλοπρέπεια τῆς λατρείας, καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ ἀποφασίσουν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς θαυματουργὲς καὶ σεβαστὲς εἰκόνες.

Ἡ Εἰρήνη ἦταν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ πλέον, κατήγετο ἀπὸ μιὰ ἐπαρχία ποὺ ἐλάτρευαν θερμὰ τὶς εἰκόνες. Δὲν ἦταν λοιπὸν δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία στὶς συμπάθειές της. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ μπῆκε στὴν αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, ὁ διωγμὸς ἦταν στὸ πιὸ δυνατό του σημεῖο καὶ δίπλα στὸν φοβερὸ Κωνσταντῖνο τὸν 5ο, δὲν ἦταν καθόλου καλὸ νὰ ἐκδηλώνῃ κανεὶς πολὺ φανερὰ ἀντίθετα αἰσθήματα. Ἡ Εἰρήνη ἔκρυψε λοιπὸν προσεκτικὰ τὶς πεποιθήσεις της. Ἔκανε καὶ κάτι περισσότερο: Στὴν ἀπαίτησι τοῦ πεθεροῦ της, ὡρκίσθηκε ἐπίσημα πὼς ποτὲ δὲν θὰ δεχθῇ τὶς εἰκόνες. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ βλέπει κανεὶς στὴν κάπως ἀνήσυχη ψυχή της νὰ φαίνεται κάτι τὸ ὑποκριτικό, κάποτε ἔλλειψις συνειδήσεως, ποὺ ἀργότερα ξέσπασαν τόσο δυνατά.

Ὡστόσο, παρὰ τὴν φαινομενικὴ αὐτὴ ὑποταγή, ἡ εὐσέβεια τῆς νεαρῆς γυναίκας δὲν ἦταν καθόλου μιὰ ἄγονη εὐσέβεια. Αὐτὸ τὸ βλέπει κανεὶς καλὰ ὅταν στὰ 775 πέθανε ὁ Κωνσταντῖνος ὁ 5ος καὶ ὁ νέος Αὐτοκράτωρ Λέων ὁ 4ος, ἴσως ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς Εἰρήνης ποὺ ἦταν πολὺ μεγάλη στὴν ἀρχὴ τῆς βασιλείας, ἐμετρίασε κάπως τὶς παληὲς αὐστηρότητες. Ἡ βασίλισσα ἐνεργοῦσε ἀποφασιστικά. Ἔτσι πολλὲς γυναῖκες κρατοῦσαν μὲ εὐσέβεια τὶς προγεγραμμένες εἰκόνες καὶ ἡ παράδοσις διηγεῖται πὼς μέσα στὸ ἴδιο τὸ παλάτι, ἡ Ἀνθοῦσα, κόρη τοῦ Κωνσταντίνου 5ου, διατηροῦσε ἄφοβα καὶ χωρὶς δισταγμὸ τὴ λατρεία της στὶς ἀπηγορευμένες εἰκόνες. Ἡ Εἰρήνη νόμισε πὼς μποροῦσε νὰ μιμηθῇ τὴν ἀνδραδελφή της καὶ νὰ ἀναστηλώσῃ μυστικὰ μὲς στὸ παλάτι τὴν ἀπηγορευμένη λατρεία. Ἡ ἀπόπειρα ὅμως αὐτὴ ἔμελλε νὰ ἔχῃ συνέπειες ἀρκετὰ τραγικές. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 780, πολλὰ πρόσωπα ἀπὸ τὸν ἰδιαίτερο κύκλο τῆς αὐτοκρατείρας συνελήφθησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν κατὰ διαταγὴ τοῦ Λέοντος 4ου, ὡς ὕποπτα γιὰ φανερὰ αἰσθήματα εἰκονοφιλίας. Καὶ αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἐνοχοποιήθηκε σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι. Διηγοῦνται πὼς μιὰ μέρα ὁ σύζυγός της ἀνεκάλυψε μέσα στὸ διαμέρισμά της, κρυμμένες κάτω ἀπὸ μαξιλάρια, δύο εἰκόνες ἁγίων. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ ἐπροκάλεσε τὴν πιὸ σφοδρὴ ἔκρηξι θυμοῦ τοῦ Λέοντος καὶ ἂν καὶ ἡ Εἰρήνη, πάντα εὔκολη στοὺς ὅρκους, τοῦ ὡρκιζόταν πὼς δὲν ἤξερε ποιὸς εἶχε βάλει ἐκεῖ τὶς εἰκόνες, ἔχασε ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν εὔνοια ποὺ ὡς τότε τῆς ἔδειχνε ὁ αὐτοκράτωρ. Εὐτυχῶς γι' αὐτήν, ὁ Λέων 4ος ἀπέθανε ξαφνικὰ τὸ Σεπτέμβριο τοῦ ἴδιου ἐκείνου ἔτους, τοῦ 780. Διάδοχος τοῦ θρόνου ἦταν ἕνα παιδὶ δέκα ἐτῶν ὁ Κωνσταντῖνος ὁ 6ος. Ἡ Εἰρήνη σὰν ἐπίτροπος τοῦ γυιοῦ της καὶ ἀντιβασίλισσα, ἦταν πιὰ αὐτοκράτειρα.

II.

Λίγα ἱστορικὰ πρόσωπα, μπορεῖ νὰ κρίνῃ κανεὶς τόσο δύσκολα ὅσο τὴν διάσημη αὐτὴ αὐτοκράτειρα ποὺ ἀνεστήλωσε τὴν ὀρθοδοξία στὸ Βυζάντιο. Ξέρομε πὼς ἦταν ὡραία. Ὅλα μᾶς πείθουν πὼς ὑπῆρξε ἁγνὴ καὶ πὼς παρ' ὅλο ποὺ μπῆκε νεώτατη σὲ μιὰ διεφθαρμένη καὶ ἀνεκτικὴ Αὐλή, κατώρθωσε νὰ μείνῃ πάντα ἀνεπίληπτη. Ἦταν ἐπίσης πολὺ εὐσεβής. Ἀλλὰ μᾶς φθάνουν αὐτὰ γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν Εἰρήνη; Ποιὰ ἀξία εἶχε ἡ διάνοιά της; Τί εἴδους χαρακτῆρα εἶχε; Σίγουρα, γιὰ νὰ τὴ γνωρίσωμε ἔχομε τὶς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς της. Ἀλλὰ οἱ πράξεις αὐτὲς εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δικῆς της θελήσεως; Ἢ μήπως ὑπῆρξε ὄργανον ἐπιτήδειων συμβούλων; Ὅλα αὐτὰ εἶναι προβλήματα δύσκολα νὰ λυθοῦν, καὶ ὅσο οἱ σύγχρονοί της συγγραφεῖς ἐξυμνοῦν καὶ θαυμάζουν ἀνεπιφύλακτα τὴν ὀρθόδοξη καὶ εὐσεβῆ αὐτὴ βασίλισσα, τόσο τὰ προβλήματα αὐτὰ μᾶς φαίνονται πιὸ σκοτεινά.

Σύμφωνα μὲ τοὺς συγγραφεῖς αὐτούς, νεώτεροι συγγραφεῖς, τῆς ἐποχῆς μας ἀκόμα, ἀναπαράστησαν τὴν Εἰρήνη μὲ τὸ πιὸ κολακευτικὸ ἐξωτερικό. Ὁ διάσημος μυθιστοριογράφος Πὼλ Ἀντὰμ ποὺ τὸ βιβλίο του «Ἡ Εἰρήνη καὶ οἱ Εὐνοῦχοι» δίνει μιὰ ὁλόσωμη σκιαγραφία τῆς εὐσεβεστάτης αὐτοκρατείρας, μᾶς τὴν παρουσιάζει μυημένη στὰ μυστήρια τῆς νεοπλατωνικῆς φιλοσοφίας, στὰ ἀπόκρυφα δόγματα τῆς «ἀλχημείας», στὰ μυστήρια τῆς «θεουργικῆς μαγείας ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἐξουσία», μᾶς τὴν παρουσιάζει νὰ μεταχειρίζεται αὐτὴ τὴ δύναμι γιὰ ἕνα μοναδικὸ σκοπό, γιὰ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Βυζαντίου καὶ γιὰ τὴν ἀναστήλωσι τῆς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς ἡγεμονίας. Κι' ἂν θέλωμε νὰ τὴν ἀναπαραστήσωμε ἔτσι ὅπως τὴν ὀνειρεύθηκε ὁ Πὼλ Ἀντὰμ, μποροῦμε νὰ διαβάσωμε μιὰ σελίδα ἀπὸ ἕνα ἄλλο βιβλίο του, τὸ «Βυζαντινὲς πριγκήπισσες», ὅπου γράφει:

«Καθισμένη κάτω ἀπ' τὶς αὐτοκρατορικὲς σκηνὲς στὸ ἀκρότατο σημεῖο τοῦ ἀκρωτηρίου ποὺ δεσπόζει τὰ γοργὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου, περνοῦσε τὶς βραδυές της μέσ' τὴν ἀθάνατη γοητεία τοῦ οὐρανοῦ τῆς Ἀνατολῆς βλέποντας τὸν ἑαυτό της ν' ἀντανακλᾶται μέσα σὲ δίσκους ἀπὸ στιλπνὸ μέταλλο, λάμποντας σὰν τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ μέσ' στὰ μεγαλόπρεπα φορέματά της, ποὺ τὰ λαμπρά τους κοσμήματα ἀντιφέγγιζαν τὰ σπινθηροβολοῦντα ἀστέρια τ' οὐρανοῦ. Μέσα της ἐπάλλοντο σκέψεις θριάμβου. Ἡ μνήμη της ἀναπολοῦσε τὰ μυστηριώδη διδάγματα τῶν σχολῶν. Ὁ πόθος τοῦ νὰ δονήσῃ ἕνα λαὸ μὲ τὴν πνοὴ τοῦ πνεύματός της, τὴν κρατοῦσε σὲ ἀτέλειωτη ἔκστασι καὶ ἀγωνία». Καὶ τόση εἶναι ἡ συμπάθεια τοῦ συγγραφέως γιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ γυναῖκα, ποὺ δικαιολογεῖ, ποὺ θεωρεῖ σχεδὸν σὰν νόμιμο, καὶ τὸ ἔγκλημά της ἀκόμα. Ἂν τύφλωσε καὶ ἐξεθρόνισε τὸ γυιό της, λέει ὁ Πὼλ Ἀντὰμ, τὸ ἔκανε «γιατὶ προτίμησε νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ ἄτομο μπροστὰ στὴν ὠφέλεια τῆς φυλῆς. Ἡ ἀπόλυτη δικαιοσύνη τὴν δικαιώνει».

Ὅλα αὐτὰ βέβαια εἶναι φαντασία τοῦ ποιητοῦ. Ἀλλὰ καὶ σοβαροὶ ἱστορικοὶ μᾶς περιγράφουν τὸ ἴδιο ἑλκυστικὴ τὴν Εἰρήνη. Ἕνας ἐξυμνεῖ τὰ προτερήματά της, τὴν ὑπέροχη ἐπιδεξιότητά της, τὴν εὐστροφία τοῦ πνεύματός της, τὴ διορατικότητά της, τὴ σταθερότητα τοῦ χαρακτῆρος της. Ἄλλος τὴν βλέπει σὰν μιὰ ἐντελῶς ξεχωριστὴ γυναῖκα, ποὺ ἔδωσε στὸ Βυζάντιο «τὴν καλλίτερη καὶ τὴν πιὸ ἐπανορθωτικὴ διοίκησι ποὺ εἶδε ποτὲ ἡ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία». Ὁ ἴδιος προσθέτει: «Ἦταν μιὰ γυναῖκα ἀληθινὰ γεννημένη γιὰ τὸ θρόνο, μὲ ἀνδρικὴ νοημοσύνη, θαυμαστὰ προικισμένη μ' ὅλα τὰ προτερήματα ποὺ δημιουργοῦν τοὺς μεγάλους ἡγεμόνες, μιὰ βασίλισσα ποὺ ἤξερε νὰ μιλῇ στὸ λαὸ καὶ νὰ τὸν κάνῃ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, ἐξαίρετη στὴν ἐκλογὴ τῶν συμβούλων της, προικισμένη μὲ ἔξοχο θάρρος καὶ θαυμαστὴ ψυχραιμία».

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

τὸν τὸν τρόπο, δὲ θὰ χαλάσῃ τὸ φάρδος τῆς μπορντούρας σας. Θὰ κάνετε δὲ 22 κλεισίματα. Ἀπὸ τὰ 0 μ. 44 ὕψος, θὰ πλέκετε ὅλους τοὺς πόντους «πουὰν-ζαρτιέρ». Στὰ 0 μ. 52, θὰ ἔχετε 32 πόντους, τοὺς ὁποίους κλείνετε σὲ 4 φορές, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν ὦμο.

Πλέκετε ὅμοια ἀλλὰ ἀντικρυστὴ τὴ δεξιὰ πλευρά. Μὴ ξεχᾶστε ὅμως νὰ σχηματίσετε 5 κουμπότρυπες, σὲ ἀπόστασι 7 ἑκατοστῶν τὴ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης. Ἡ πρώτη θὰ γίνῃ σὲ 2 ἑκατοστὰ ἀπὸ τὸ κάτω μέρος.

Πλάτη: Περνᾶτε 90 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3½. Πλέκετε 5½ ἑκατοστὰ «πουὰν-ζαρτιὲρ» καὶ συνεχίζετε μὲ «πουὰν-φανταιζί». Στὰ 0 μ. 10 ὕψος, γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ μέση, πλέκετε 5 ἑκατοστὰ «πουὰν-ζαρτιὲρ» μὲ βελόνες ἀρ. 3. Συνεχίζετε «πουὰν- φανταιζὶ» μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3½, αὐξάνοντας σὲ κάθε ἄκρη 8 φορὲς ἕνα πόντο, κάθε 2 ἑκατοστά. Στὰ 0 μ. 32 ὕψος, σχηματίζετε τὶς μασχάλες, κλείνοντας σὲ κάθε ἄκρη, κάθε 2 σειρὲς μιὰ φορὰ 4 πόντους, 2 φορὲς 2 πόντους καὶ 2 φορὲς ἀπὸ 1 πόντο. Στὰ 0 μ. 44 ὕψος, πλέκετε ὅλους τοὺς πόντους μὲ «πουὰν-ζαρτιὲρ» καὶ στὰ 0 μ. 50 ὕψος, θὰ κλείσετε 16 πόντους εἰς τὸ μέσον τοῦ πλεκτοῦ, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸ ντεκολτὲ καὶ θὰ ἐξακολουθήσετε πρῶτα τὴν μιὰ πλευρά, κλείνοντας στὸ μέρος τοῦ ντεκολτέ, 2 φορὲς ἀπὸ 2 πόντους κάθε 2 σειρές. Θὰ σᾶς μείνουν 31 πόντοι, τοὺς ὁποίους κλείνετε σὲ 4 φορές, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν ὦμο. Τελειώνετε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ τὴν ἄλλη πλευρά.

Μανίκι: Ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος. Περνᾶτε 56 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3½ καὶ πλέκετε 6 ἑκατοστὰ «πουὰν-ζαρτιὲρ» καὶ συνεχίζετε «πουὰν-φανταιζί». Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅμως θὰ αὐξάνετε σὲ κάθε ἄκρη, ἀπὸ ἕνα πόντο, ἐπὶ 20 φορὲς κάθε 4 σειρές, ἕως ὅτου ἔχετε 90 πόντους. Τότε, προσθέτετε, στὴ μιὰ ἄκρη 4 πόντους, γιὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ ἐμπρὸς μέρος τοῦ μανικιοῦ. Κατόπιν, ἀρχίζετε νὰ κλείνετε, σὲ κάθε ἄκρη ἀπὸ 1 πόντο, ἐπὶ 25 φορές, κάθε 1½ ἑκατοστό. Στὰ 0 μ. 38 ὕψος, θὰ σᾶς μένουν 50 πόντοι, τοὺς ὁποίους πλέκετε «πουὰν-ζαρτιὲρ», μὲ βελόνες ἀρ. 3 ἐπὶ 6 ἑκατοστά.

Σιδερώνετε ἔπειτα καλὰ καὶ συναρμολογεῖτε τὰ κομμάτια σας, χωρὶς νὰ λησμονήσετε στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ μανικιοῦ νὰ κάνετε μιὰ ἐλαφρὰ σοῦρα.

Τὰ κουμπιὰ θὰ τὰ διαλέξῃ κάθε μιὰ μὲ τὸ γοῦστο της.

Η ΕΙΔΙΚΗ

ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Τὰ μεγάλα καλλυντικὰ μέσα που μεταχειρίζονται οἱ ἀστέρες τοῦ Χόλλυγουντ, γιὰ τὴν καλλονὴ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος εἶναι τὰ ραδιενεργὰ λασπόλουτρα που λέγονται καὶ καλλυντικὲς μάσκες (ὄχι βέβαια λαστιχένιες). Στὸ Παρίσι μετεδόθη ἡ χρῆσις των πρὸ διετίας περίπου καὶ ἔχουν διαδοθεῖ ἐξαιρετικά, χάρις εἰς τὰ ἐξαίρετα ἀποτελέσματά των. Ἐσχάτως ἀνεκαλύφθη νέα μάσκα στὸ Χόλλυγουντ, ἡ μάσκα που χρησιμοποιούσαν οἱ ἐρυθρόδερμοι τοῦ Μεξικοῦ. Ἡ Mme Ketty ἐπρομηθεύθη τὴ μάσκα αὐτὴ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν πηγῶν — ὅπως πάντοτε — καὶ πρὶν τὴν προμηθευθεῖ ἀκόμη τὸ Παρίσι. Χρῆσις ἁπλουστάτη, ἀποτελέσματα ὑπέροχα. Ζητήσατέ μας πληροφορίας δωρεάν. Académie de Beauté Mme Ketty — Ἀθῆναι — Ἑρμοῦ 35 — Τηλέφ. 22-0-88.

ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ
ΟΙΚΟΣ ΟΡΕ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 44

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΑΤΡΟΝ - ΚΡΟΚΙ

Ὁ κ. ΟΡΕ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διαδώσῃ τὴν ἐξαιρετικὴν τέχνην (Κοπτικῆς—Ραπτικῆς) ποὺ τελειοποιοῦνται αἱ μαθήτριαί του ἐκθέτει ἀπὸ σήμερον τὰ ἔργα τῶν τελειοφοίτων του. Τελευταῖα ἀνοιξιάτικα μοντέλα μὲ τιμὰς ἀπιστεύτους. Ἐπίσης πλὴν τῆς χονδρικῆς πωλήσεως ΠΑΤΡΟΝ — ΚΡΟΚΙ θὰ πωλῆται καὶ λιανικῶς ἐπὶ μέτρῳ (sur papier) ὅπου κάθε κυρία ἔχουσα μιὰ ἰδέα ραπτικῆς θὰ δύναται νὰ ράψῃ καὶ τὸ δυσκολώτερο φόρεμα μόνη της, μὲ τὴν βοήθειαν τῶν ἐπὶ μέτρῳ της ΠΑΤΡΟΝ λαμβάνουσα καὶ τὰς δεούσας ἐξηγήσεις.

Δέχεται παντὸς εἴδους ὑφάσματα πρὸς ραφὴν μὲ ραπτικὰ 300 δραχμῶν καὶ ἄνω. Ἡ πλουσιωτάτη δὲ συλλογὴ μοντέλων ἀπὸ (toil) θὰ ἱκανοποιῇ καὶ τὸ δυσκολώτερο γοῦστο.

Λόγῳ ἀνεπαρκείας χώρου ἡ ὡς ἄνω ἔκθεσις θὰ γίνῃ εἰς τὸ κάτωθεν τοῦ Οἴκου ΟΡΕ εὑρισκόμενον κατάστημα Γυναικείων Εἰδῶν Ἀδελφῶν Πανοπούλου.

ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ

Τὸ μαθηματικὸ σύστημα ΟΡΕ διδάσκεται παρὰ τοῦ ἰδίου κ. ΟΡΕ ἐπὶ δεκαετίαν εἰδικευθέντος εἰς Παρισίους, Λονδῖνον καὶ Ἀθήνας, εἶνε δὲ εὐκολονόητον καὶ διὰ τὰς ἀγραμμάτους.

Ἑξακόσιαι καὶ πλέον μαθήτριαι τελειοποιηθεῖσαι παρὰ τοῦ ἰδίου κ. ΟΡΕ καὶ ἐργαζόμεναι εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐκφράζουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς αὐτὸν διὰ τῶν ἐνυπογράφων εὐχαριστηρίων δηλώσεών των.

Τὰ ἰδιόχειρα εὐχαριστήρια αὐτῶν εὑρίσκονται εἰς τὸ μητρῷον τοῦ Οἴκου ΟΡΕ μετὰ φωτογραφιῶν καὶ διευθύνσεων καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

Ζητήσατε τὸν ἔντυπον κανονισμὸν ποὺ περιέχει τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν.

ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

Διευθυνόμενον παρὰ τῆς κ. ΟΡΕ. Ἐγγραφαὶ καθ' ἑκάστην καὶ καθ' οἱανδήποτε ἐποχήν.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΔΥΣΛΥΤΟ ΖΗΤΗΜΑ:

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΟΣ ἢ ΕΧΘΡΟΣ ΜΑΣ;

ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ

Πῶς μετέφερε ὁ Ζὰν Νικὸ τὸν καπνὸ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὴν Λισσαβῶνα.— Διὰ νὰ ἐξολοθρευθοῦν οἱ καπνισταί, κατεδικάζοντο εἰς θάνατον.— Ἕνα θαυμάσιο πορτραῖτο τῆς Γεωργίας Σάνδης, μανιώδους καπνιστρίας, ἀπὸ τὸν Μπαλζάκ.— Πρέπει ἢ ὄχι νὰ καπνίζουν οἱ γυναῖκες;— Ὅπου δίδεται καὶ εἰς τοὺς μπεμπέδες γάλα... νικοτινέζ.— Τὰ δύο δυσκολώτατα ρεκὸρ τῆς καπνιστρίας Μαίρης Μπράνναν ποὺ ἀπέθανε εἰς ἡλικίαν 108 ἐτῶν.

ΕΦΕΤΟΣ κλείουν ἑκατὸ ἔτη ἀφ' ὅτου ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωνται σιγαρέττα. Διὸ καὶ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἤνοιξε στὸ Παρίσι ἡ ἐνδιαφέρουσα ἔκθεσις τοῦ Καπνοῦ στο Μουσεῖον Γκαλλιερά.

Ἀλήθεια, πόσες πίπες, πόσες ταμπακιέρες καὶ πόσες χαλκογραφίες ἢ ζωγραφιὲς δὲν μᾶς θυμίζουν τὸ «φυτὸ τοῦ Νικό», τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις κατὰ τὴν ἀνακάλυψίν του—τὸν 17ον αἰῶνα—ἦτο τόσον περιωρισμένη καὶ τοῦ ὁποίου κατάχρησις μόλις κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν ἤρχισε νὰ γίνεται.

Ἀλλ' ἂς πάρωμε τὰ πράγματα μὲ τὴν χρονολογικὴν των σειράν: Μέχρι τοῦ 1837 δὲν χρησιμοποιοῦσαν τὸν καπνὸ παρὰ καπνίζοντάς τον μὲ τὴν πίπα ἢ μὲ τὴν μορφὴν τοῦ πούρου. Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀλγερίου, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς πολιορκίας τῆς Κωνσταντίνης, οἱ στρατιῶται τοῦ ἀποικιακοῦ στρατοῦ ὅταν ἐπέστρεψαν στὴ Γαλλία ἔφεραν μαζύ των τὴν συνήθεια νὰ τυλίγουν τὸν καπνὸ σὲ φύλλα λεπτοῦ χαρτιοῦ, ἀπομιμούμενοι ἔτσι τοὺς ἰθαγενεῖς ποὺ τὸν τύλιγαν σὲ φύλλα καλαμποκιοῦ. Ἔκτοτε χρονολογεῖται τὸ σιγαρέττο—ἤτοι ἑκατὸ ἔτη ἀκριβῶς μέχρι σήμερον.

Αἱ πρῶται γαλλικαὶ βιομηχανίαι σιγαρέττων ἔγιναν στὰ 1843 καὶ ἀπὸ τοῦ 1869 κατεσκεύαζαν ἐτησίως περὶ τὰ ἕνδεκα ἑκατομμύρια σιγαρέττων. Σήμερον αἱ γαλλικαὶ βιομηχανίαι καπνοῦ παράγουν περὶ τὰ δέκα ἑπτὰ δισεκατομμύρια σιγαρέττων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα αἱ γυναῖκες καπνίζουν ἀρκετά.

Ο... ΑΓΙΟΣ ΤΩΝ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ

Ὅταν ξαναγύρισε στὰ 1559 ἀπὸ τὴν πρεσβείαν τῆς Λισσαβῶνος, ὅπου ὁ Ἑρρῖκος ὁ 2ος τὸν εἶχε διαπιστευμένον παρὰ τῷ Βασιλεῖ Σεβαστιανῷ, ὁ Ζὰν Νικό, φέρων μαζύ του ἕνα φυτό, ποὺ εἶχε τὴ θαυμαστὴ ἰδιότητα νὰ θεραπεύῃ τὰ τραύματα, ἀσφαλῶς οὔτε κἂν θὰ ὑπωπτεύετο ὅτι αὐτὸ θὰ ἦτο ἐκεῖνο ποὺ θὰ τὸν ἔκανε τόν... ἅγιον τῶν καπνιστῶν.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι πρὸ αὐτοῦ ἕνας κάποιος Τεβὲ εἶχε δωρήσει εἰς τὴν Αἰκατερίνην τῶν Μεδίκων ἕνα κουτὶ σκόνης καπνοῦ διὰ νὰ καταπραΰνῃ τοὺς κεφαλοπόνους της. Ἡ βασίλισσα δὲν ἐβράδυνε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν θαυματουργὸν δύναμιν καὶ ἀνεζήτει ἐμπνεύσεις καὶ συγκινήσεις μέσα στὴν παροδικὴ μέθη ποὺ τῆς προξενοῦσε ὁ καπνός, τὸν ὁποῖον—σημειωτέον καὶ τοῦτο—οἱ Πορτογάλοι ὠνόμαζον Πετόν. Ἔτσι τὸ φυτὸν ποὺ ὠνομάσθη κατ' ἀρχὰς Νικοτιάνα ἢ Χόρτο τοῦ Πρεσβευτοῦ, ἐπῆρε καὶ τὸ ὄνομα Κατερινέρα Μεδικεὰ ἢ Χόρτο τῆς Βασιλίσσης.

Τὸ θαυματουργὸν αὐτὸ φυτὸν μόλις ἐνεφανίσθη στὴν Εὐρώπην συνήντησε φοβεροὺς ἐχθροὺς καὶ ὑπέστη πολλοὺς διωγμούς. Ὁ περίφημος ναύαρχος καὶ νικητὴς τῶν Ἱσπανῶν σὲρ Φράνσις Ντρέϊκ μετέφερε δεῖγμα τοῦ καπνοῦ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ὁ Οὐώλτερ Ραλέϊ τὸ διέδωσε εὐρύτατα. Ἀλλὰ ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ ἀπηγόρευσε στοὺς ὑπηκόους της νὰ καπνίζουν στὶς ἐκκλησίες, διατάξασα τὴν κατάσχεσιν ἐκ μέρους τῶν... κανδηλαναπτῶν τῶν καπνοθηκῶν ἐκείνων ποὺ παρέβαινον τὴν διαταγήν της. Ὅσον διὰ τὸν βασιλέα Ἰάκωβον τὸν Α΄ τὸν Στούαρτ, αὐτὸς ἐπροχώρησε πολὺ περισσότερον, ἀφοῦ ἤθελε νὰ κρεμάσῃ ὅλους τοὺς καπνιστὰς καὶ εἶχε καταδικάσει εἰς θάνατον καὶ ἐκτελέσει τὸν ἐφευρέτην τῆς χωματένιας πίπας.

Ὁ ἕβδομος Σάχης τῆς Περσίας Ἀμπᾶ ἔκοβε τὰ χείλη τῶν καπνιστῶν καὶ ὁ Τσάρος Μιχαὴλ Φεοντόροβιτς κατεδίκαζεν εἰς θάνατον τοὺς ἀτυχεῖς καπνιστὰς μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι... προεκάλεσαν τὴν πυρκαϊὰν ἑνὸς τμήματος τῆς Μόσχας. Ἐν τούτοις ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἐπιεικεῖς ἔναντι τῶν καπνιστῶν ἀρχηγοὶ λαῶν ἢ Ἐκκλησιῶν. Καὶ προχείρως ἀναφέρομεν ὅτι τὰ παιδιὰ τοῦ Λουδοβίκου - Φιλίππου ἐκάπνιζαν πολλὰ ποῦρα, ὁ Πάπας Πῖος ὁ 9ος ἐκάπνιζε κανονικῶς ἕνα ποῦρο ὕστερα ἀπὸ κάθε γεῦμα, ὁ προγενέστερος δὲ τούτου Πάπας Οὐρβανὸς ἀπηγόρευε ἁπλῶς στοὺς πιστούς του νὰ καπνίζουν, δὲν ἐζήτει ὅμως καὶ τὴν δίωξίν των.

ΒΛΑΠΤΕΙ Ἢ ΩΦΕΛΕΙ;

Καὶ τώρα ἂς ἔλθωμε στὸ ζήτημα: ὁ καπνὸς βλάπτει ἢ ὠφελεῖ; Πολλοὶ ὑπεστήριζαν ὅτι τὸ κάπνισμα βοηθεῖ πολὺ τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν, διότι ἐντείνει τὴ δύναμι τῆς φαντασίας.

Νὰ εἶναι ἀληθὲς αὐτό; Διότι ναὶ μὲν ὁ Βίκτωρ Οὑγκώ, ἐπὶ παραδείγματι, ἐβεβαίωνε ὅτι ὁ καπνὸς ἠλάττωνε τὴ δύναμι τῆς σκέψεως καὶ ὁ Γκαῖτε, ὁ Χάϊνε καὶ ὁ Μπαλζὰκ τὸν ἀπεστρέφοντο, πλὴν ὁ Μεριμέ, ὁ Εὐγένιος Σύης, ὁ Μυσσέ, ὁ Μπωντελαίρ, ὁ Βερλαὶν καὶ τόσοι ἄλλοι μεγάλοι συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ τῶν δύο τελευταίων αἰώνων ἔκαμαν ὄχι μόνον χρῆσιν, ἀλλὰ κατάχρησιν καπνοῦ.

Ἰδοὺ μάλιστα καὶ ἕνα πορτραῖτο τῆς Γεωργίας Σάνδη ποὺ ἔκανε ὁ Μπαλζάκ: «Βρῆκα, ἔγραφε, τὴν συνάδελφο Γεωργία Σάνδη ντυμένη μὲ τὴν πυζάμα της νὰ καπνίζῃ ἕνα ποῦρο μέσα σ' ἕνα ἀπέραντο δωμάτιο. Φοροῦσε ὡραῖες παντοῦφλες, κεντημένες μὲ ζαντόν, ὡραῖες κάλτσες καὶ ἕνα κόκκινο πανταλόνι».

Βέβαια στὸν καιρὸ τοῦ Μπαλζὰκ μιὰ γυναῖκα ποὺ ἐκάπνιζε ὅπως ἡ Γεωργία Σάνδη δὲν θὰ περνοῦσε ἀπαρατήρητη στὴν κοινωνία, ὅταν μάλιστα ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἠσχολεῖτο καὶ μὲ τὰ γράμματα. Πάντως εἶναι πολλὰ χρόνια ἀφ' ὅτου αἱ γυναῖκες ἤρχισαν νὰ καπνίζουν. Παρὰ τὴν ἀηδιαστικὴν ὀσμὴν τοῦ καπνοῦ ποὺ ἔκανε τὶς γυναῖκες τῶν ναυτικῶν τοῦ Μπαγιὸν καὶ τοῦ Σαὶν Ζὰν ντὲ Λοὺζ νὰ λέγουν γιὰ τοὺς ἄνδρας των: «Περισσότερο ἀξίζουν τὰ... πισινὰ τοῦ διαβόλου παρὰ τὸ... στόμα τῶν ἀνδρῶν μας», αἱ μεγάλαι κυρίαι τῆς Αὐλῆς τῶν Βερσαλλιῶν ἐπήγαιναν ἕως τοὺς στρατῶνες νὰ δανεισθοῦν τὶς πίπες τῶν στρατιωτῶν.

Ἂν πιστεύσωμε τὸν Σαὶν Σιμόν, μιὰ μέρα στὸ Μαρλὺ ὁ Λουδοβῖκος 15ος κοντὰ ἀπὸ τὸ μέγαρο τῆς δουκίσσης ντὶ Μπουργκόνι ἠσθάνθη μιὰ ἐντελῶς ἀσυνήθιστη μυρωδιά. Μπαίνοντας μέσα σπάθηκε κατάπληκτος: Καθισμένες ἐν κύκλῳ αἱ πριγκήπισσαι ἔπιναν ρακί, καπνίζουσαι μὲ πίπες ποὺ εἶχαν δανεισθῆ ἀπὸ τοὺς Ἑλβετοὺς τῆς φρουρᾶς!

Καὶ ὅμως ὅταν ὁ Ἀμέρικος Βεσπούκιος ἀπεβιβάσθη στὴν Ἀμερική, μετὰ τὸν Χριστόφορον Κολόμβον, εἶδε νὰ καπνίζουν, πρὸ πάντων αἱ γυναῖκες τῶν ἰθαγενῶν.

Καὶ σήμερα ἀκόμη στὴ Μανίλλα—πρωτεύουσα τῶν Φιλιππίνων νήσων—αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ καπνίζουν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Τὰ ποῦρα των εἶνε τεράστια, πάχους ἑνὸς καὶ ἡμίσεος δακτύλου καὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μήκους καὶ διαρκοῦν ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς μέχρι ἕξη ἑβδομάδων. Αἱ Σιαμαῖαι ἐπίσης καπνίζουν ποῦρα 25 ἑκατοστομέτρων μήκους.

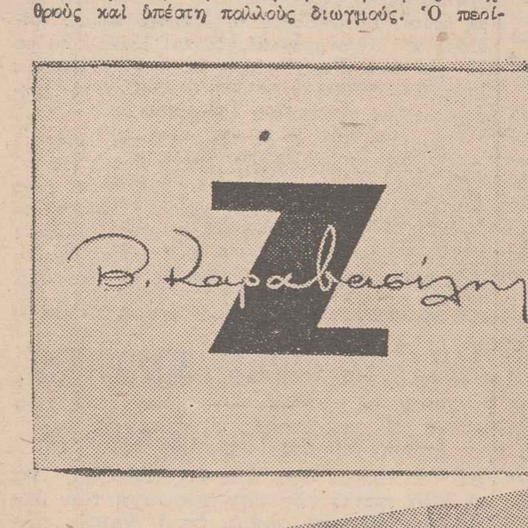

Στὰς Ἡνωμένας Πολιτείας συναντᾷ κανεὶς ἀκόμη νέγρες μὲ τὴν πίπα στὸ στόμα. Στὴν Κίνα τὸ κακὸ εἶνε γενικό. Καπνίζουν ἀκόμη καὶ τὰ παιδιά. Στὴν Ἰαπωνία ἄνδρες καὶ γυναῖκες μεταχειρίζονται μικρὲς πίπες μὲ μεταλλικὴ... καμινάδα, περιτυλιγμένη ἀπὸ μπαμπού. Στὴν Τουρκία ὁ ναργιλὲς ὑπῆρξε ἡ τελευταία εὐχαρίστησις τῶν γυναικῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ ὁ Καμὰλ Ἀτατοὺρκ τὶς ἀπηλευθέρωσε ἀπὸ τὸ χαρέμι καὶ τὸν φερεντζέ.

Στὸ Βέλγιο καὶ στὴν Ὁλλανδία δὲν εἶναι καθόλου σπάνιο τὸ θέαμα στοὺς δρόμους ὄχι ἑνὸς παιδιοῦ, ἀλλὰ ἑνὸς κοριτσιοῦ ποὺ καπνίζει σιγαρέττο ἢ ποῦρο. Μιά, αἴφνης, ἀπὸ τὶς πιὸ προσφιλεῖς ἀπολαύσεις τῆς Τζουλιάνας ἦτο νὰ καπνίζῃ σιγαρέττα μὲ τὶς φίλες της στὸν πύργο της τοῦ Λόος.

ΓΑΛΑ... ΝΙΚΟΤΙΝΙΖΕΖ

Ὑπάρχουν σήμερα χῶραι, στὰς ὁποίας οἱ μπεμπέδες πίνουν γάλα «νικοτινισμένον».

Στὴν Κούβα συναντᾷ κανεὶς συχνὰ παραμάνες νὰ θηλάζουν τὰ παιδιὰ καπνίζοντας, ὅταν δὲ τύχῃ τὸ μωρὸ νὰ φωνάζῃ τοῦ χώνουν τὸ μισομασημένο ἄκρο τοῦ πούρου στὸ στόμα του γιὰ νὰ παύσῃ.

Ἀλλὰ ἂς μὴ πᾶμε μακρυά: Ἀκόμη σὲ μερικὲς γωνίες τῆς Βρεττάνης ἢ τῆς Φλάνδρας γρηὲς γυναῖκες καπνίζουν καθὼς ὁ νεαρὸς ἐκεῖνος δραγόνος τοῦ Ναπολέοντος ποὺ ἐκάπνιζε ἐνῷ ὁ βαρῶνος Λαμὸν ἐξετέλει ἐπάνω του μίαν ὀδυνηροτάτην χειρουργικὴν ἐπέμβασιν.

Φαντάζεσθε τώρα τὴν κατάπληξι τοῦ ὀνομαστοῦ χειρούργου ὅταν εἶδε ὅτι ὁ τόσον γενναῖος αὐτὸς τραυματίας ἦτο... γυναῖκα.

Ἀκόμη καὶ στὸν καιρὸ τῆς δευτέρας Αὐτοκρατορίας αἱ γυναῖκες ἐκάπνιζαν. Στὸν Κεραμεικὸ ἡ βαρώνη ντὲ Πιὲρ, κυρία τῆς Τιμῆς τῆς Αὐτοκρατείρας, Ἀφρικανὶς τὴν καταγωγήν, ἐκάπνιζε μιὰ τεράστια πίπα ὅταν εὑρίσκετο στὰ διαμερίσματά της. Πράγματι μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ποδηλάτου ἡ ἰσότης ἔγινε πλήρης. Ἡ φουσκωμένη κυλόττα ἐπέτρεψε στὴ γυναῖκα νὰ καπνίζῃ χωρὶς νὰ τὸ βρίσκῃ καθόλου κακό, καὶ σήμερα τὸ θέαμα μιᾶς καπνιστρίας δὲν προκαλεῖ καμμιὰ ὀπισθοδρομικὴ ἢ ἔνοχη σκέψι. Ἴσως σὲ μερικοὺς νὰ προκαλῇ ἀηδία—τίποτε παραπάνω.

Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ παρελθόντος ἔτους σ' ἕνα διαγωνισμὸν βραδύτητος ποὺ ἔλαβε χώραν στὸ Μπράϊτον μεταξὺ καπνιστῶν πίπας, ἀπὸ τοὺς δεκαοκτὼ συναγωνιστὰς δύο ἦσαν γυναῖκες. Ἐξ αὐτῶν πάλι ἡ μία ἐκράτησε ἕνα ὁλόκληρο τέταρτο τῆς ὥρας μὲ μιὰ μικρὴ ποσότητα καπνοῦ.

Τὸ σιγαρέττο λοιπὸν ποὺ ἀντικατέστησε τὴ βεντάγια δὲν ἀνδροποιεῖ καθόλου ὅσες τὸ μεταχειρίζονται. Ὄχι τόσο γιὰ τὶς γυναῖκες ὅσο γιὰ τοὺς ἄνδρες δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ὁ καπνὸς εἶναι δηλητήριο, ἰδίως ἂν θυμηθοῦμε τὴν Ἀγγλίδα ἐκείνη Μαίρη Μπράνναν ποὺ τὴν ὠνόμαζαν: «ἡ γυναῖκα μὲ τὴν πίπα» καὶ ποὺ πέθανε πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν, ἀφοῦ κατέκτησε δύο πολὺ δύσκολα ρεκόρ. Ἀπὸ ἡλικίας 40 ἐτῶν ἡ Μαίρη εἶχε ἀποκτήσει τὴν συνήθεια νὰ καπνίζῃ μιὰ μικρὴ πίπα ἀπὸ ἄργιλλο, πάντα τὴν ἴδια. Τὸ πρῶτο ρεκὸρ τὸ ὁποῖον κατέρριψε ἦτο νὰ μὴν ἀγοράσῃ δεύτερη πίπα, ἀλλὰ νὰ καπνίζῃ μέχρι τοῦ θανάτου της μὲ τὴν ἴδια μικρὴ ἀπὸ ἄργιλλο πίπα. Τὸ δεύτερο ρεκὸρ ἦτο νὰ ὑπερβῇ εἰς ἡλικίαν ὅλες τὶς καπνίστριες.

Ἀπέθανε μὲ τὴν πίπα στὸ στόμα, εἰς ἡλικίαν 108 ἐτῶν, πρᾶγμα ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ καπνὸς ὄχι μόνον δὲν ἔβλαψε τὴν αἰωνόβιον πιστήν του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐβοήθησε νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὅπου ἔφθασε.

Αὐτὸ ὅμως—νὰ εἴμεθα ἐξηγημένοι—δὲν σημαίνει καθόλου ὅτι αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ καπνίζουν σάν... καμινάδες...

ΑΝΡΥ ΚΟΣΣΙΡΑ

ΝΤΟΜΝΙΚΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 7ης ΣΕΛΙΔΟΣ)

Τὰ γραφεῖα εἶναι κλειστά, ἀλλὰ ὁ Λὲ Μετριὲ ἐπιμένει. Ζητάει τὴν κατοικία τοῦ κ. Ραοὺλ Μασσέσκο.

Ὁ θυρωρὸς τῆς πρεσβείας παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐπαναλάβουν τὸ ὄνομα. Ὄχι, δὲν ξέρει κανένα κύριο Μασσέσκο. Σίγουρα δὲν ἀνήκει στὸ προσωπικὸ τῆς πρεσβείας.

Ὁ Παῦλος τινάζεται ἀπὸ τὸ κάθισμα ποὺ ἔχει πέσει.

— Μὰ εἶναι ἀδύνατο αὐτό, λέει. Ὁ θυρωρὸς δὲν θὰ ξέρῃ. Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τὸν ἴδιο τὸν πρεσβευτή. Ἔλα Ζάν.

Ὁ Λὲ Μετριὲ δὲν κινεῖται. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ φαίνεται ὕποπτη.

— Περίμενε, Παῦλε, λέει προσπαθῶντας νὰ ἡσυχάσῃ τὸν φίλο του. Γνωρίζεσαι ἀρκετὰ μὲ τὸν πρεσβευτὴ ὥστε νὰ μπορῇς νὰ τὸν ἐνοχλήσῃς τέτοια ὥρα;

— Ναί, βέβαια. Στὴ Ρουμανία τὸν εἴχαμε φιλοξενήσει στὸ σπίτι μας.

— Τότε τηλεφώνησέ του. Πές του μόνο πὼς ὁ πατέρας σου δὲν εἶναι ἐδῶ καὶ πὼς ἕνας κύριος Ραοὺλ Μασσέσκο ἦλθε ἐκ μέρους τῆς πρεσβείας γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ μιὰ ἐκδούλευσι, ἀλλὰ ὅτι ἀμφιβάλλει γιὰ τὸ πρόσωπο αὐτό.

Ὁ Παῦλος ἀνοίγει διάπλατα τὰ μάτια του.

— Μὰ τί νομίζεις λοιπόν, Θεέ μου! Πιστεύεις πὼς ἡ Ντόμνικα....

— Νομίζω πὼς κατὰ τὴν ἀπουσία τοῦ πατέρα σουν δὲν εἶναι σωστὸ νὰ κοινολογήσωμε αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

Ὁ Ζὰν μίλησε μὲ σταθερότητα. Κυττάζει τὸν γραμματέα καὶ τὴν οἰκονόμο.

— Ὁ κ. Παῦλος μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὴν ἐχεμύθειά μας, ἀπαντᾷ ὁ γραμματεύς.

Κι' αὐτός, ὅπως καὶ ἡ καλὴ γρηὰ Ρουμανίδα ποὺ ἔχει μεγαλώσει τὴν Ντόμνικα ἀρχίζουν νὰ ἔχουν ὑποψίες.

* * *

Ὁ πρεσβευτὴς ἦταν στὸ τραπέζι. Γιὰ τὸν κ. Ταβερέσκο ὅμως ἔρχεται ὁ ἴδιος στὸ τηλέφωνο.

— Διῶξτε ἀμέσως αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ἢ καλλίτερα παραδῶστε τον στὴν ἀστυνομία. Δὲν ἀνήκει στὴν πρεσβεία, δὲν ἄκουσα ποτὲ νὰ μιλοῦν γι' αὐτόν, δηλώνει ὁ πρεσβευτής. Ἔπειτα ρωτάει γιὰ τὸν κ. Ταβερέσκο.

Ὁ Παῦλος διστάζει. Σ' ἕνα νόημα τοῦ Λὲ Μετριὲ περιορίζεται στὸ νὰ πῇ:

— Ὁ πατέρας μου ἔφυγε σήμερα τὸ πρωῒ γιὰ τὸ Μπιαρρίτς.

— Τότε ὅλα πᾶνε καλά, ἀπαντάει μὲ εὐγένεια ὁ πρεσβευτής.

Ὁ Παῦλος ὠχρίασε.

—Τὸ ἐλπίζω, λέει μὲ κομμένη φωνή. Τώρα, προσθέτει ἀφοῦ ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο, δὲν μᾶς ἀπομένει παρὰ νὰ εἰδοποιήσωμε τὴν ἀστυνομία.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

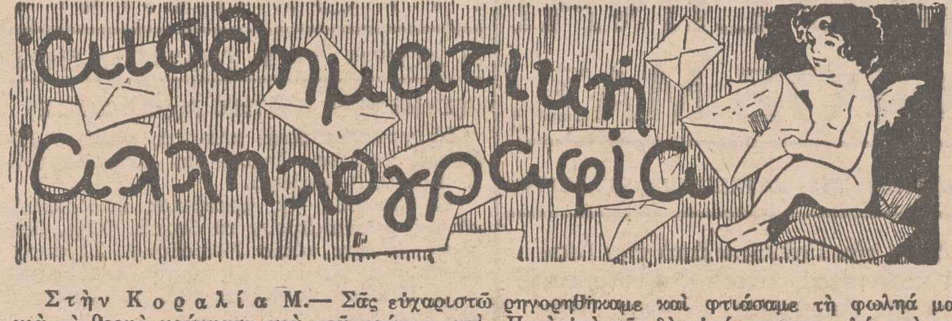

Στὴν Κοραλία Μ.— Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ θερμὰ γράμματα ποὺ μοῦ γράφετε καὶ τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὴ στήλη μου. Εἶμαι ἐνθουσιασμένη γιατὶ καὶ ἡ μητέρα σας, ποὺ στὴν ἀρχὴ ἔβλεπε μὲ δυσπιστία τὴν αἰσθηματικὴ ἀλληλογραφία τῆς «Γυναίκας», τώρα μ' ἐκτιμᾷ καὶ μὲ γνωρίζει—ὅπως μοῦ λέτε. Καὶ τώρα ἀπαντῶ μὲ λίγα λόγια στὸ πολυσέλιδο γράμμα σας. Ἀφοῦ οἱ γονεῖς σας δὲν ἔχουν καλὲς πληροφορίες γιὰ τὸ πρόσωπο ποὺ ἀγαπᾶτε, ἀφοῦ εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ἔκφυλος καὶ ἐποφθαλμιᾷ τὴν προῖκα σας, μὴν τὸν σκέπτεσθε πιά. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι παιχνίδι, ἀγαπητή μου φίλη. Λίγες μέρες μετὰ τὸ γάμο ποὺ σκέπτεσθε νὰ κάνετε χωρὶς τὴ συγκατάθεσι τῶν γονέων σας, θὰ βρεθῆτε πρὸ ἀδιεξόδου, πιστέψτε με. Ὁ ἔρωτας γιὰ τὸν ἄνδρα σας θὰ σβύσῃ, καὶ τότε θὰ καταλάβετε τὸν ὕπουλο χαρακτῆρα του, θἆσαστε δυστυχισμένη σ' ὅλη σας τὴ ζωή. Θὰ σᾶς διηγηθῶ μὲ λίγα λόγια ἕνα ἐπεισόδιο σὰν τὸ δικό σας, ποὺ συνέβηκε σ' ἕνα γνωστό μας κορίτσι πέρυσι τὸ χειμῶνα.

Δὲν ἤκουσε τοὺς γονεῖς της, ποὺ τῆς προφήτευαν μιὰ ἐλεεινὴ ζωή, ἂν παντρευόταν τὸν νέο, γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχαν κακὲς πληροφορίες. Δὲ θέλησε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὶς κατηγορίες ποὺ τῆς λέγανε γιὰ τὴν ἠθική του ὑπόστασι. Τὶς θεωροῦσε συκοφαντίες, κακολογίες τοῦ κόσμου. Ἕνα βραδάκι ἔφυγε κρυφὰ ἀπ' τὸ σπίτι της καὶ ἀκολούθησε τὸν ἄνδρα ποὺ τῆς ὑποσχόταν «Ἱσπανικὰ παλάτια» στὸ ταξεῖδι τους στὴν Εὐρώπη. Μόλις παντρεύτηκαν ἔφυγαν στὸ Παρίσι μὲ δανεικὰ χρήματα, ποὺ ὁ ἄνδρας ὑπελόγιζε νὰ πληρώσῃ ἀπὸ τὴν προῖκα της. Ἡ εὐτυχία τῆς κοπέλλας βάσταξε «ἕνα φεγγάρι», ὅπως λένε. Ὁ σύζυγος, χωρὶς νὰ πῇ τίποτε στὴ συντρόφισσά του, ἔγραψε στὸν πατέρα της, ζητῶντας τὴν προῖκα της καὶ ἀπειλῶντας πὼς θὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ ἂν δὲν τοῦ ἔστελναν τὴν πρώτη ἐπιταγή. Κείνη δὲν ἤξερε τίποτε ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Μιὰ βραδυὰ πῆγαν στὸ Καζινὸ ντὲ Παρὶ οἱ δυό τους. Στὸ πρῶτο διάλειμμα, ὁ ἄνδρας ποὺ ἔλαβε τὸ γράμμα μὲ τὴν κατηγορηματικὴ ἄρνησι τοῦ πεθεροῦ του, βγῆκε, λέγοντας στὴ «γυναικοῦλα του» πὼς ἔπρεπε νὰ συναντήσῃ κάποιον γιὰ μιὰ ἐπείγουσα δουλειά. Ἡ κοπέλλα δὲν τὸν ξανάδε πιά... Φαντάζεσθε τὴ θέσι της. Βρέθηκε μὲ 50 φράγκα ὁλομόναχη στὸ θέατρο. Πῶς πῆγε στὸ σπίτι της καὶ κείνη δὲν ἤξερε. Πέρασε φοβερὲς μέρες κλαίγοντας καὶ καταριῶντας τὴν κακή της μοῖρα. Ὕστερα ἀπὸ καιρό, χάρις σὲ μιὰ μακρυνὴ φίλη τῆς οἰκογενείας της, ποὺ ζοῦσε στὸ Παρίσι, ἡ ἄμοιρη κοπέλλα κατώρθωσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς γονεῖς της, ποὺ δὲν ἤθελαν νὰ τὴν ξέρουν, καὶ ξαναγύρισε στὴν Ἑλλάδα, ἄρρωστη, μαραμένη, ἐρείπιο τῆς ζωῆς.

Σᾶς διηγήθηκα αὐτὴ τὴ λυπηρὴ ἱστορία, γιὰ νὰ σταματήσετε καὶ σεῖς καὶ πολλὲς ἀναγνώστριές μου στὸ κατῶφλι τῆς περιπέτειας. Ἡ ζωὴ σᾶς ἐπιφυλάσσει ἕνα καλλίτερο μέλλον, περιμένετέ το μὲ ὑπομονή. Πρὶν ὅμως ἀπομακρύνετε ἀπ' τὸ δρόμο σας τὸν ξελογιαστή, ποὺ μὲ τὴν ὀμορφιά του, μὲ τὰ γλυκόλογά του, θέλει νὰ σᾶς πλανέψῃ.

Τὰ λόγια τῆς Διάνας θὰ σᾶς φανοῦν ἴσως σκληρά, ἀλλὰ εἶναι ἡ φωνὴ τῆς λογικῆς καὶ τῆς πείρας ποὺ μοῦ τὴν ὑπαγορεύει. Πρέπει νὰ τὴν ἀκούσετε, μικρή μου φίλη.

Πράξιλλαν (Ἰωάννινα).— Τὰ εἰδύλλια τοῦ καλοκαιριοῦ, ἀγαπημένο μου παιδί, σβύνουν πολλὲς φορὲς μὲ τὸ πρῶτο πρωτοβρόχι τοῦ φθινοπώρου καὶ μᾶς ἀφίνουν μιὰ γλυκειὰ ἢ πικρὴ ἀνάμνησι. Οἱ φεγγαρόλουστες νύχτες, τὸ γλυκὸ ἀεράκι ποὺ σκορπάει μῦρα ἀγάπης, τὰ ὡραῖα λόγια ποὺ μᾶς λέει ἕνα ὄμορφο παλληκάρι, μᾶς σπρώχνουν στὸ ὀνειροπόλημα, μᾶς πλανεύουν γιὰ μιὰ στιγμή, μᾶς γοητεύουν... Κι' ὕστερα ὅλα περνοῦν, κυλοῦν, σβύνουν... Μὲ παρακαλεῖτε νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴ στάσι τοῦ νέου ποὺ τὸν ἀγαπήσατε. Μήπως μπορῶ; Φαντάζομαι—γιὰ νὰ μὴν ἀπαντάῃ στὰ γράμματά σας—πὼς ἑλκύστηκε καὶ κεῖνος ἀπὸ τὰ θέλγητρα τοῦ καλοκαιριοῦ, ἐνθουσιάστηκε μὲ τὶς βαρκάδες στὴ μαγευτική σας λίμνη, τὶς ἐκδρομὲς ποὺ κάνατε στὸ ὡραῖο καὶ ποιητικὸ νησί σας, καὶ βλέποντας τὰ νερὰ ἀσημωμένα μὲ τὶς ἀχτῖνες τοῦ φεγγαριοῦ, πίστεψε κείνη τὴν ὥρα στὴν αἰώνια ἀγάπη, ποὺ δὲν ἦταν παρὰ ἕνας πεοαστικὸς ἐνθουσιασμός, ποὺ δὲν εἶχε αὔριο. Τὸ ἀγκάθι λοιπὸν αὐτὸ τοῦ ἔρωτα, ποὺ μαραίνει τὰ νειᾶτα σας καὶ σᾶς κάνει κουρέλι, νὰ τὸ ξερριζώσετε ἀπ' τὴν καρδιά σας. Μὴ στενοχωρεῖτε μὲ τὴν ἀπογοήτευσι καὶ τὶς πίκρες σας κείνους ποὺ ζοῦν κοντά σας· τοὺς λυπεῖτε ἄδικα ἀφοῦ τόσο σᾶς ἀγαποῦν. Ὑπάρχουν τόσα καλὰ παλληκάρια ποὺ μένουν στὰ Γιάννενα, καὶ ποὺ θὰ μπορέσουν νὰ σᾶς κάνουν εὐτυχισμένη... Μὲ λίγη καλὴ θέλησι, θὰ κατορθώσετε νὰ γιατρευθῆτε... Ὅλες μας ἀγαπήσαμε, ὑποφέραμε στὴν πρώτη μας νεότητα, χωρὶς νὰ μᾶς πάρῃ κανεὶς εἴδησι... Κι' ὕστερα παρηγορηθήκαμε καὶ φτιάσαμε τὴ φωληά μας. Ποιὰ ἀπὸ μᾶς δὲν ἀγάπησε σιωπηλά, καὶ ποιὰ δὲν ἀπογοητεύθηκε στὴ χαραυγὴ τῆς ζωῆς; Οἱ ἀπογοητεύσεις καὶ οἱ πίκρες ἀποτελοῦν τὸ «κομπολόϊ» τοῦ βίου μας... Ὅταν περάσουν τὰ χρόνια, τὰ τραβᾶμε μηχανικά, παίζοντας. Κάθε ὅμως κομπολόϊ μᾶς θυμίζει ἕνα κομμάτι τοῦ εἶναι μας ὄμορφο ἢ λυπητερό...

Δ. Ν. Κ., Ζάκυνθον.— Γιὰ τὴν ὑπόθεσί σας ἐφρόντισα. Θὰ σᾶς γράψω λεπτομερῶς τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα.

Α. Χ., Θεσσαλονίκην.— Σᾶς συμβουλεύω νὰ εἶσθε ὑπομονητικὴ μὲ τὴν πεθερά σας καὶ νὰ μὴν ὀξύνετε τὰ πράγματα. Εἶναι παράξενη—μοῦ λέτε—ἀνυπόφορη. Ἀντὶ νὰ σπρώξετε τὰ πράματα στὸ ἀπροχώρητο, δὲν θἄτανε προτιμότερο νὰ πείσετε τὸν ἄνδρα σας νὰ μὴ συγκατοικῆτε; Ἀφοῦ ὅμως ἦταν τόσο καλὴ μητέρα γιὰ τὸ γυιό της, δὲν θὰ μπορέσετε ποτὲ νὰ τὴ βγάλετε ἀπ' τὴν καρδιά του, ἀγαπητή μου φίλη. Εἶν' ἀδύνατο. Ἀπεναντίας, θὰ μειωθῇ ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνδρός σας γιὰ σᾶς. Εἶναι ἀδύνατο ἕνας νέος νὰ ξεχάσῃ τὶς θυσίες ποὺ ἔκαμε ἡ μητέρα του γι' αὐτόν, ὅταν ἔμεινε χήρα στὰ νέα της χρόνια ἡ πεθερά σας—ὅπως γράφετε—καὶ θυσίασε ὅλα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ της. Ἴσως σᾶς ζηλεύει τώρα, σᾶς φθονεῖ, γιατὶ νοιώθει πὼς τὸ παιδί της δὲν τὴν ἀγαπάει πιὰ σὰν πρῶτα.... Μὴ θυμώσετε μὲ τὴ Διάνα, ὅταν σᾶς συμβουλεύῃ νὰ προσπαθήσετε νὰ κερδίσετε τὴν ἀγάπη τῆς μητέρας τοῦ ἀνδρός σας, νὰ γίνετε καὶ σεῖς παιδί της. Ἂν λόγοι οἰκονομικοὶ σᾶς ἀναγκάζουν νὰ συγκατοικῆτε, ἐσεῖς ὡς πιὸ νέα πρέπει ν' ἀλλάξετε τακτική. Συνεννοηθῆτε εἰλικρινὰ μαζὶ μὲ τὴν μητέρα τοῦ συζύγου σας, πῆτε της πὼς θὰ προσπαθήσετε νὰ κερδίσετε τὴν ἀγάπη της, πὼς θὰ γίνετε ἀληθινὴ κόρη της.

Μοῦ λέτε πὼς δὲν εἶναι κακὴ γυναῖκα... Εἶμαι λοιπὸν βέβαιη, πὼς ἂν ἀκολουθῆστε αὐτὴ τὴν τακτικὴ ποὺ σᾶς ὑποδεικνύω, θὰ συνεννοηθῆτε ἀσφαλῶς. Κρατῆστε με ἐνήμερη τῶν προσπαθειῶν ποὺ θὰ κάνετε. Θὰ εἶμαι ἐνθουσιασμένη ὅταν ἡ αἰσθηματικὴ στήλη τῆς «Γυναίκας» συντελέσῃ νὰ σᾶς κάνῃ εὐτυχισμένη... Εἶναι τόσο λυπηρὸ νὰ δηλητηριάζεται ἕνα νέο ζευγάρι μὲ παρεξηγήσεις καὶ γκρίνιες, ποὺ μποροῦν νὰ ἀποφευχθοῦν!

Ἐλ. Χ. Θεσσαλονίκην.— Μὴν ἀποφασίζετε νὰ φύγετε μὲ ἕναν ἄγνωστο ἄνθρωπο, ὅσο καὶ νὰ σᾶς φαίνεται καλός, χωρὶς νὰ ζητήσετε πληροφορίες. Καλλίτερα εἶναι νἄχετε λίγη ὑπομονή, παρὰ τὴν ἀπελπισία σας γιὰ νὰ φύγετε ἀπ' τὸ πατρικό σας σπίτι, νὰ πάρετε τὴν πρώτη θέσι ποὺ θὰ σᾶς παρουσιασθῇ, «γιὰ νὰ γλυτώσετε ἀπ' τὴν κόλασι τοῦ σπιτιοῦ ποὺ δημιούργησε ὁ γάμος τοῦ πατέρα σας». Ἴσως ὅμως δὲ φταίει καὶ τόσο ἡ γυναῖκα ποὺ διαδέχθηκε τὴ «λατρευτὴ μαμά σας». Ἴσως ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη σας γιὰ τὴν πεθαμένη—δὲν σᾶς ἀδικῶ γι' αὐτὸ—σᾶς κάνει νὰ παρεξηγῆτε τὴ δεύτερη γυναῖκα ποὺ ἀντικατέστησε τὴ μαννούλα σας. Δὲν σᾶς ψέγω γι' αὐτό, ἀγαπητή μου φίλη. Σκεφθῆτε ὅμως ψύχραιμα καὶ ἀναλογισθῆτε πὼς καὶ τῆς μητρυιᾶς σας ἡ θέσις δὲν εἶναι εὐχάριστη μέσα σὲ ἕνα ἐχθρικὸ περιβάλλον. Δὲν σᾶς λέω βέβαια νὰ μὴν ἐργασθῆτε, ἀφοῦ ἔχετε ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὴν καλὴ διάθεσι. Σᾶς συμβουλεύω μόνο νὰ τὸ κάνετε πρὶν πᾶτε οἰκοδιδασκάλισσα σὲ ἄγνωστο σπίτι καὶ φύγετε σὲ μακρυνὸ ταξεῖδι μὲ τὸν πατέρα τῶν παιδιῶν ποὺ θ' ἀναλάβετε. Νὰ ζητήσετε πληροφορίες πρὶν γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπελπισίας παίρνει κανεὶς ἀποφάσεις, ποὺ μετανοιώνει πικρὰ ὕστερα... Ἔχετε τόσα παραδείγματα κοριτσιῶν, ποὺ χάθηκαν καὶ κατέστρεψαν τὸν ἑαυτό τους καὶ τὴ ζωή τους σὲ μιὰ στιγμὴ τρέλλας, καὶ ὕστερα μονάχα ἀντελήφθηκαν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς...

DIANA

Οἱ ἀπαντήσεις τῶν ἄλλων ἀναγνωστριῶν κατὰ σειρὰν στὸ ἑπόμενο φύλλο τῆς «Γυναίκας».

ΟΙΚΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ
ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 31α
Τηλέφωνον 53.039

Ντουλάπες φίξ	Δρχ.	1.100.—
Ντουλάπες φίξ	»	1.300.—
Ντουλάπες λυόμενες	»	2.000.—
Ντουλάπες πομπὲ	»	2.500.—
Ντουλάπες τρίφυλλες	»	3.800.—
Σιφονιέρες	»	1.200.—
θῆκες τρίφυλλες	»	1.200.—
Πολυθρόνες [illegible]	»	600.—
Τραπέζια [illegible]	»	600.—
Σαλονάκια	»	[illegible]
Ντουλάπες [illegible]	»	2.000.—
Γραφεῖα	»	1.200.—

Διάφοροι τρόποι Μαγειρικῆς τῶν κρεάτων

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΝΩΜΕ ΤΑ ΨΗΤΑ ΜΑΣ

Ὅταν λέγομε κρέατα ψητὰ ἐννοοῦμε ἕναν εἰδικὸ τρόπο ψησίματος εἰς τὸ φοῦρνο ἢ εἰς τὴν σούβλα.

Τὰ κατάλληλα διὰ τὴν σούβλαν κρέατα εἶναι κυρίως τὰ μὴ τεμαχισμένα ζῶα, ἢ τὰ τεμαχισμένα, ἀλλ' ἔχοντα τὴν λεπτὴν ἐπιδερμίδα των, τὴν κάτωθι τοῦ δέρματος, ὥστε νὰ συγκρατοῦνται ἐὰν δὲν τὰς προορίζομε διὰ φαγητόν, διὰ νὰ ἀπομένῃ τὸ κρέας στεγνὸν καὶ ἄνοστον.

Τὰ μεγάλα κομμάτια κρέατος ἀπαιτοῦν πολύωρον ψῆσιν, ὥστε νὰ εἰσχωρῇ βαθμιαίως ἡ θερμότης μέσα εἰς αὐτά, διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐπιτυχὴς ψῆσις των, διότι ἐὰν ψηθοῦν ἀποτόμως εἰς μεγάλην θερμότητα ξηραίνονται ἐξωτερικῶς, ἐνῷ ἐσωτερικῶς εἶναι ἄψητα.

Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ ἀπότομος αὐτὴ θερμότης καίει καὶ καταστρέφει τὴν ἐπιδερμίδα, ὁπότε δὲν δύνανται πλέον νὰ συγκρατηθοῦν οἱ χυμοὶ τοῦ κρέατος.

Χαρακτηριστικὸν ἀπαραίτητον τοῦ ψητοῦ τῆς σούβλας εἶναι νὰ προσλάβῃ ἡ ἐπιδερμίς του μίαν χρυσόξανθον ὄψιν καὶ νὰ καταστῇ αὐτὴ τραγανιστὴ εἰς τὸ μάσημα. Ἐπιτυγχάνεται αὐτὸ ἐὰν ἀλειφθῇ τὸ κρέας μὲ ζωμὸν λεμονιοῦ καὶ κατὰ τὸ ψήσιμο νὰ περιβρέχεται συχνὰ μὲ λιπαρὰν ὕλην.

Τὸ ψητὸν τοῦ φούρνου καλὸν εἶναι νὰ περιβρέχεται μόνον μὲ λιπαρὰν ὕλην, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ σκεῦος ὅπου ψήνεται καὶ εἰς τὴν ὁποίαν περιέχεται καὶ ὀλίγη ὕλη ἀπὸ τοὺς ἀποσταλάζοντας χυμούς του καὶ πότε-πότε τὸ ραντίζομε μὲ 2—3 κουταλιὲς τῆς σούπας νερό. Διὰ νὰ προλάβωμεν τὴν καῦσιν, θέτομεν γύρω τοῦ ψητοῦ μερικὲς φέτες πατάτας, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν τὰς προορίζομε διὰ φαγητόν, διὰ νὰ ἐμποδίζουν αὗται τὸ καύσιμον.

Μετὰ τὴν ψῆσιν τοῦ κρέατος τὸ βγάζομεν ἀπὸ τὸ σκεῦος, στραγγίζομεν τὸ βούτυρον—φυλάττοντες αὐτὸ δι' ἄλλην χρῆσιν—καὶ ρίπτοντες ἐντὸς τοῦ σκεύους ὀλίγον νερὸ ἢ ζωμὸν βάζομε νὰ πάρῃ μερικὰς βράσεις μέχρις ὅτου διαλυθοῦν τὰ ἀποξηρανθέντα ὑγρὰ καὶ ἔτσι ἀποτελοῦμε τὴν σάλτσα ψητοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν περιλούομεν τὸ ψητό, ἀφοῦ τὸ τεμαχίσωμε καὶ τὸ θέσωμε ἐντὸς πιατέλας.

Τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ κάθε εἶδος ψητοῦ διὰ τὸ ψήσιμόν του εἶναι τὸ ἑξῆς:

	Ὧραι	Λεπτὰ
Ἀρνὶ ὁλόκληρο τοῦ Πάσχα	3	30
Μποῦτι ἀρνιοῦ	1	30
Μποῦτι γάλακτος	—	45
Γουρουνόπουλο μεγάλο	2	—
Γουρουνόπουλο μικρὸ	1	45
Μποῦτι μοσχαρίσιο 5 ὀκάδων	2	30
Χοιρομέρι (ζαμπὸν)	3	30
Μποῦτι μοσχαρίσιο 2 ὀκάδων	1	30
Καρὲ χοίρ. 1 ὀκᾶ	1	15
Καρὲ ἀρνιοῦ 1 ὀκᾶ	1	—
Γάλος	1	40
Γαλοπούλα	1	45
Πάπια	1	30
Κοττόπουλο	1	40
Πιτσοῦνι	1	20
Φασιανὸς	1	50
Ὀρτύκι, τσίχλα	1	20
Τρυγόνι	1	25

ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΤΗΣ "ΓΥΝΑΙΚΑΣ"

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΠΑΣΤΙΤΣΙΟ

Δόσεις διὰ 6—8 ἄτομα

200 δράμια μακαρόνια
75 δράμια βούτυρο φρέσκο ἢ ἑλληνικὸ κοινὸ
75 δράμια τυρὶ παρμεζὰν ἢ κασκαβάλι
3 αὐγὰ
200 δράμια γάλα
5—6 κουταλιὲς τῆς σούπας γαλέττα ψιλή, ἀνάλογο ἁλάτι, πιπέρι, μοσχοκάρυδο καὶ 2 φλυτζάνια ἀπὸ τὸ μακαρονόζουμο.

Ἐκτέλεσις

Βάζουμε τὰ μακαρόνια νὰ βράσουν ὅπως συνήθως (ἠμπορεῖ νὰ εἶναι οἱουδήποτε εἴδους, χονδρά, ψιλὰ ἢ σπαγέτο), προσέχοντες ὅμως νὰ μὴ παραβράσουν. Τὰ στραγγίζουμε καλὰ καὶ τὰ ρίχνουμε πάλι μέσα στὴν κατσαρόλα, προσθέτομε τὸ μισὸ τοῦ βουτύρου καὶ κρατοῦμε τὸ ὑπόλοιπον γιὰ τὴν σάλτσα, ρίχνουμε δὲ συγχρόνως τὸ τυρὶ τὸ ὁποῖον ἔχουμε τρίψει προηγουμένως. Τὰ ἀνακατεύουμε καλὰ μὲ ξύλινη κουτάλα καὶ προσθέτουμε τὰ 2 αὐγὰ καὶ τὸ ἕνα ἀσπράδι (κρατοῦμε τὸν κρόκο γιὰ νὰ τὸν ρίξουμε κατόπιν στὴν ἄσπρη σάλτσα), τρίβουμε λίγο μοσχοκάρυδο 4—5 πρέζες πιπέρι καὶ τὰ ἀνακατεύουμε πάλι καλά.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔχουμε ἕνα κατάλληλο μέρος γιὰ νὰ τὰ στρώσουμε (ταψί, καραβάνα, πλάκα φούρνου κλπ.) ἀλειμμένο μὲ βούτυρο λυωμένο καὶ πασπαλισμένο μὲ γαλέττα, ρίχνουμε μέσα τὰ μακαρόνια καὶ τὰ ἁπλώνουμε ἰσομέτρως, τὰ στρώνουμε μὲ ἕνα μαχαῖρι ἢ κουτάλι καὶ ρίχνουμε ἀπὸ πάνω τὴν ἄσπρη σάλτσα Μπεσαμέλ, μέσα στὴν ὁποία ρίχνουμε καὶ τὸν κρόκο τοῦ αὐγοῦ. Σημειωτέον ὅτι ἡ σάλτσα πρέπει νὰ γίνῃ πολὺ πηχτή, τόσον ὥστε νὰ στέκῃ ἐπάνω στὸ σύρμα ὅταν τὸ σηκώνουμε. Ἐὰν τυχὸν εἶναι ἀραιὰ τὴν πυκνώνουμε μὲ λίγο κορνφλάουερ, ἂν ὅμως εἶναι πολὺ πηχτὴ τὴν ἀραιώνουμε μὲ λίγο νερὸ ἢ λίγο γάλα ἂν ἔχουμε πρόχειρο.

Ὅταν τὴν ρίξουμε στὰ μακαρόνια τὴν στρώνουμε σὲ ὅλα τὰ μέρη, τὴν πασπαλίζουμε μὲ λίγο τυρὶ τριμμένο, λίγη γαλέττα καὶ τὴν ραντίζουμε μὲ λυωμένο βούτυρο.

Τὰ ψήνουμε σὲ φοῦρνο ἀρκετὰ θερμὸ ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας σχεδόν, ὥστε νὰ λάβουν ἕνα ξανθὸ χρωματισμὸ ἀπὸ πάνω. Ἀφοῦ ψηθοῦν τὰ ἀφίνουμε νὰ κρυώσουν ἐπὶ 10—15 λεπτὰ τῆς ὥρας (γιὰ νὰ καθακαθήσουν καὶ νὰ κόβουνται εἰς σχήματα κανονικὰ) καὶ τὰ κόβουμε μπακλαβωτὰ ἢ τετράγωνα κομμάτια.

ΣΑΛΤΣΑ ΜΕΣΑΜΠΕΛ

Δόσεις

200 δράμ. γάλα
6 κουταλιὲς βούτυρο
7 κουταλιὲς ἀλεῦρι
ἁλάτι, μοσχοκάρυδο

Ἐκτέλεσις

Βάζουμε τὸ γάλα νὰ βράσῃ καὶ τὸ διατηροῦμε ζεστό, ἑτοιμάζοντες συγχρόνως τὴ σάλτσα ὡς ἑξῆς:

Βάζουμε στὴ φωτιὰ τὴν κατσαρόλα μὲ βούτυρο καὶ ἀφοῦ λυώσῃ προσθέτουμε τὸ ἀλεῦρι καὶ τὰ δουλεύουμε μὲ τὸ σύρμα. Ἅμα ζεσταθοῦν καλὰ ρίχνουμε τὸ γάλα, δουλεύοντες συγχρόνως μὲ τὸ σύρμα ἕως ὅπου πυκνωθῇ καὶ πάρῃ βράσι. Προσθέτουμε τὸ ἀνάλογο ἁλάτι, τρίβουμε καὶ λίγο μοσχοκάρυδο καὶ ἐξακολουθοῦμε νὰ τὴν δουλεύουμε μέχρις ὅτου γίνῃ ἐντελῶς λεία. Τὴν βγάζουμε ἀπ' τὴν φωτιὰ καὶ τὴν χρησιμοποιοῦμε σὲ διάφορα φαγητά.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐν λόγῳ σάλτσα οὐδέποτε σερβίρεται σὲ σαλτσιέρα, ὅπως εἶναι, γιὰ νὰ σερβιρισθῇ μὲ ἄλλο φαγητό. Χρησιμεύει μόνο γιὰ συμπλήρωμα. Δηλ. ὡς κρέμα ἢ κρούστα σὲ μακαρόνια παστίτσιο, κροκέτες κλπ. Καὶ πάλι ὅμως προσθέτουμε αὐγὰ ἢ τυρί, εἴτε ζαμπόν, ἀναλόγως μὲ τὸ φαγητὸ ὅπου θὰ τὴν βάλουμε.

ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΝΕΥΡΙΚΟΤΗΤΟΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 17ης ΣΕΛΙΔΟΣ)

μὲ τὰ καπρίτσια καὶ τὶς ἀταξίες νὰ τραβᾷ πάνω του τὴν προσοχὴ τῶν μεγάλων. Στὸ σχολειό, ὅπου χωρὶς ἄλλο δὲν τὰ πολυκαταφέρνει, ἀπογοητεύεται γιατὶ ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες δὲν ἐμπιστεύεται στὸν ἑαυτό του κανένα κατόρθωμα. Ἡ σφαλερὴ αὐτὴ μέθοδος κρατᾷ καὶ πέραν τῆς παιδικῆς ἡλικίας πολλὲς φορὲς καὶ τὸ νευρικὸ παιδὶ γίνεται ἕνας ἰδιότροπος ἄνθρωπος, ἄχρηστος γιὰ τὴν πρακτικὴ ζωὴ καὶ ἐργασία. Τὸ παιδὶ ποὺ ἀπὸ τὸν πρῶτο χρόνο τῆς ζωῆς του εἶχε νὰ πολεμήσῃ μὲ σωματικὰ ἐλαττώματα, σπάνια τραβᾷ τὸ μέσο δρόμο. Συνήθως κλίνει πρὸς τὰ ἄκρα κατὰ τὴν μιὰ ἢ τὴν ἄλλη κατεύθυνσι. Π. χ. κακοφτιασμένοι καὶ καμπούρηδες ἄνθρωποι ἢ εἶναι ἐντελῶς κακοὶ καὶ ὕπουλοι μὲ κλίσι στὸ ἔγκλημα ἢ πάλι ἰδιαιτέρως καλοί, εὐγενικοὶ μὲ τὸν καθένα καὶ πρόθυμοι. Καὶ τὰ δυὸ εἶναι λογικά. Ὁ ἕνας ἀπὸ κακὴ πεῖρα τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἔχασε κάθε ἐλπίδα πὼς μπορεῖ μὲ τὴν καλωσύνη καὶ τὴ φιλία νὰ τὰ βγάλῃ πέρα στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὸν περιπαίζουν καὶ τὸν περιφρονοῦν. Ἔτσι «εἶναι ἀποφασισμένος νὰ γίνῃ κακοῦργος (Σαίξπηρ). Ὁ ἄλλος ἀπεναντίας μὲ ξεχωριστὰ χαρίσματα, μὲ ἰδιαίτερη καλωσύνη καὶ προθυμία γυρεύει νὰ βοηθήσῃ, ν' ἀντικαταστήσῃ ὅ,τι τοῦ λείπει σὲ σωματικὴ χάρι. Καὶ τὸ κατορθώνει.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Περιβάλλον, οἰκογένεια, ὀρφανά.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΣΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 19

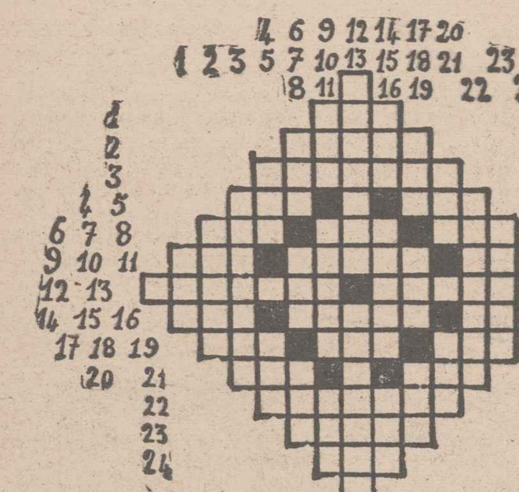

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Σύνδεσμος συμπερασματικός.
2. Ρῆμα (ἀόρ.) ποὺ σημαίνει πτῶσιν.
3. Ὁ μὴ νόστιμος.
4. Σύνδεσμος συμπερασματικός.
5. Φωτιά.
6. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ἀρχαῖος».
7. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἡμέρας.
8. Βιβλικὸν πρόσωπον σωθὲν ἐκ κατακλυσμοῦ.
9. Σύνδεσμος (ἀρχ.) αἰτιολογικός.
10. Πέντε γράμματα τῆς λέξεως «Μίσιρα».
11. Ἀγγλικὴ λέξις ποὺ σημαίνει «Δεσποινίς».
12. Τοιαύτας ἔγραφεν ὁ Ὅμηρος.
13. Πόλις τῆς Πελοποννήσου.
14. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ἀδάμ».
15. Τὸ ἰσχυρότερον τραπουλόχαρτον εἰς τὸ πόκερ.
16. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Αἴας».
17. Σῆμα κινδύνου πλοίων.
18. Ἕνας.
19. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ποῖος».
20. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Σοῦλι».
21. Δηλητήριον.
22. Νυσταλέος.
23. Φυσιολογικὸν ὑγρὸν τοῦ σώματος.
24. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Νίκη».

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Ἕνας τῶν δώδεκα υἱῶν τοῦ Ἰακώβ.
2. Πέντε γράμματα τῆς λέξεως «Γράψας».
3. Ὁ μὴ ἔχων χρῶμα.
4. Σύνδεσμος συμπερασματικός.
5. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Σούνιον».
6. «Μιὰ φορὰ κ' .... καιρό».
7. «.... φορὰ κ' ἕνα καιρό».
8. Πρόθεσις.
9. Πρόθεσις.
10. Πέντε γράμματα τῆς λέξεως «Ἐμίασε».
11. Τώρα.
12. Κύριον ὄνομα (ἀρσ.).
13. Ἐκεῖ ἐστέλλοντο οἱ Ρῶσσοι ἐξόριστοι.
14. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ἀστήρ».
15. Κύριον ὄνομα (ἀρσ.).
16. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ὁλόκληρος».
17. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ἄοπλος».
18. Ἀβησσυνιακὸς στρατιωτικὸς τίτλος.
19. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Χίος».
20. Ἀριθμητικὸν σημεῖον προσθέσεως.
21. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Πόσα».
22. Ὁ κάτοικος τῆς Ἰταλικῆς πρωτευούσης.
23. Βοηθητικὸν ρῆμα (Ἐνεστ.).
24. Κτητικὴ ἀντωνυμία (Αἰτ. πληθ.).

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΡΙΘ. 17

	1			1			1		Ἀρχ. ἱστορικὸς συγγραφεὺς
			2		30	5			Πρόσωπον θεάτρου
	5		20		10				Ἀρχαῖος συγγραφεὺς
1			10			5			Πόλις Μ. Ἀσίας
	1	30			1				Διάσημος ἀστρονόμος
				40	5	50			Ἀρκαδικὴ πόλις
		4			8			50	Φροῦτον
1			9				8		Τύραννος Συρακουσῶν
	1		1					1	Ἱσπανικὴ πόλις

Ἀντικαταστήσατε τοὺς ἀριθμοὺς μὲ τὰ ἀνάλογα γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου. Συμπληρώσατε τὰ κενὰ τετραγωνίδια μὲ ἀντίστοιχα γράμματα, οὕτως ὥστε ν' ἀποτελεσθοῦν λέξεις ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὴν ἔναντι λύσιν.

Τὰ γράμματα τῆς πρώτης καθέτου γραμμῆς ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα διασήμου φυσικομαθηματικοῦ, ἐφευρέτου γνωστοῦ θεωρήματος.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ .18

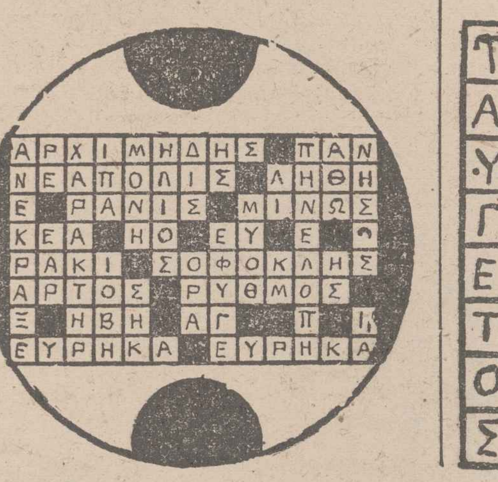

ΛΥΣΙΣ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΑΡ. 16

Τ	Α	Ι	Ν	Α	Ρ	Ο	Ν
Α	Ρ	Ι	Ο	Σ	Τ	Ο	Σ
Υ	Α	Κ	Ι	Ν	Θ	Ο	Σ
Γ	Ρ	Α	Ν	Ι	Κ	Ο	Σ
Ε	Υ	Ρ	Υ	Δ	Ι	Κ	Η
Τ	Ρ	Α	Ι	Α	Ν	Ο	Σ
Ο	Δ	Υ	Σ	Σ	Ε	Υ	Σ
Σ	Ο	Φ	Ο	Κ	Λ	Η	Σ

ΤΙ ΓΝΩΜΗΝ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΤΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

τοῦ Πολέμη γιὰ νὰ βγάλετε τὰ πιὸ θλιβερὰ καὶ γλυκανάλατα συμπεράσματα.

—Καὶ τὴν γυναῖκα λογοτέχνιδα πῶς τὴν κρίνετε; Στέκεται στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τοὺς ἄνδρας συναδέλφους της;

—Ὑπάρχουν μερικὰ γυναικεῖα ὀνόματα στὴ λογοτεχνία μας ποὺ ἐλάχιστα πράγματα ἔχουν νὰ φθονήσουν ἀπὸ τὴν ἀνδρικὴ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ τοῦ τόπου μας. Μὴν ξεχνοῦμε ὅμως πῶς κ' ἡ δεύτερη δὲν εἶναι πλούσια, ἢ τοὐλάχιστον δὲν εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἦταν ἔπειτα ἀπὸ ἑκατὸ ὁλόκληρα χρόνια ἐλεύθερης ζωῆς.

Μαζὺ λοιπὸν μὲ τὶς δίκαιες διεκδικήσεις της, ἡ γυναῖκα τοῦ τόπου μας ἂς προσπαθήσῃ νὰ ἐκπολιτισθῇ ἀληθινά. Ἂν ἡ ἐμφάνισί της εἶναι μιὰ αἰσθητικὴ ὑποχρέωση, ὁ ἐσωτερικός της κόσμος στέκεται στὸ βάθρο τῆς ζωῆς της. Ὅταν τὰ ἰδανικά της ἀποχτήσουν πραγματικὸ περιεχόμενο κι' ἀνωτερότητα, θὰ σταθῇ ἀνυπολόγιστο τὸ κέρδος ὅλου τοῦ τόπου μας. Ὁ ἄντρας πλάθεται σύμφωνα μὲ τὸ ἰδανικὸ ποὺ ἀναζητεῖ σὲ κάθε ἐποχὴ ἡ γυναῖκα. Ἂν πρὶν λίγο κυριαρχοῦσε πάνω στὴ φαντασία της ὁ πολεμόχαρος ἄντρας, τώρα ἔχει πάψει νὰ τὴν ἐνδιαφέρῃ. Ὁ ἄνδρας τῆς αὔριο θὰ σταθῇ ἐκεῖνος ποὺ αὐτὴ θὰ θελήσῃ σήμερα. Ἂς ἀναζητήσῃ λοιπὸν μέσα της—σὰν μητέρα, σὰν ἀδερφή, σὰν ἐρωμένη—τὴν καλλίτερη μορφὴ γι' αὐτήν. Μιὰ μορφὴ πιὸ πνευματική, πιὸ ἀληθινή, πιὸ ἀνθρώπινη».

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ - ΡΑΠΤΙΚΗΣ
ΔΕΣΠΩ ΓΙΟΒΑ
ΕΡΜΟΥ & ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΤΕΝΑ 4) ΤΗΛ. 31-926

Σύστημα διδασκαλίας γεωμετρικῆς κοπτικῆς ἁπλοῦν καὶ λίαν πρακτικόν. Εὔληπτον διὰ πᾶσαν νέαν ἔστω καὶ μὴ ἀσχοληθεῖσαν ποτὲ εἰς τὴν ραπτικήν. Ταχυτάτη καὶ τελεία κατάρτισις. Εἰδικὰ τμήματα ἀρχαρίων, προχωρημένων-πρακτικῶν ραπτριῶν. Ἐπαγγελματικὴ ἐξάσκησις τόσον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ραπτρίας ὅσον καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν ἐργαστηρίου. Αἱ ἤδη ἐξασκοῦσαι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ραπτρίας πρακτικῶς, τελειοποιοῦνται ταχύτατα καὶ ἀκόπως. Μαθήματα συνεχῆ κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐργαστηρίου. Νυχτερινὰ μαθήματα διὰ τὰς ἐργαζομένας. Εἰδικαὶ ὧραι διδασκαλίας ραπτριῶν. Αὐστηρῶς οἰκογενειακὸν οἰκοτροφεῖον. Ζητήσατε κανονισμόν.

ΟΙΚΟΣ
ΜΠΡΕΝΤ
ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ - ΜΟΔΕΣ

Πεῖρα 30 ἐτῶν. Βραβεῖα τῶν μεγαλειτέρων ἐκθέσεων Παρισίων, Λονδίνου κλπ. Ταχυτάτη ἐκμάθησις τῆς νέας μεθόδου Παρισινῆς Κοπτικῆς ἐντὸς 3 μηνῶν. Τελειοποιοῦμεν τὰς πρακτικὰς μοδίστας ἐντὸς μηνός. Δεκταὶ μαθήτριαι οἱασδήποτε ἡλικίας καὶ καθ' οἱανδήποτε ἐποχήν.

Αἱ μαθήτριαι παρακολουθοῦν πρόβας καὶ ἐφαρμογάς, εἰς τὰ ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ φορέματα, τοῦ ἐργοστασίου μας. Διὰ τὰ ταγιὲρ καὶ παλτὰ, εἰς τὸ ραφεῖον μας ἀνδρικῶν κοστουμιῶν.

Διὰ τὰς ἀγραμμάτους ἰδιαίτερα μαθήματα. ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ. Ζητήσατε δωρεὰν τὸν Ὁδηγὸν — Κανονισμόν μας. Οἶκος ΜΠΡΕΝΤ, ὁδὸς Πετράκη 3, (Γωνία ὁδῶν Ἑρμοῦ—Βουλῆς—Σκόπα). Τηλ. 32-700.

ΣΑΤΥΡΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Ἐρωτικὴ ἐπιστολή

Ἡ χθεσινή μαζύ σου τσακωμάρα
μ' ἔκανε τὴ ζωὴ νὰ βαρεθῶ
καὶ μοὖρθε καὶ στὸ νοῦ νὰ σκοτωθῶ
χωρὶς ν' ἀκούσω στὴν καρδιὰ τρομάρα.
Κι' εἶπα στὸν τάφο δὲν εἶναι λαχτάρα,
καὶ πῆρα τὸ ξουράφι νὰ σφαῶ,
καὶ τὸ 'χα νὰν τὸ χώσω στὸ λαιμό,
γιὰ νὰ τελειώσῃ κάθε φασωμάρα.
Μὰ δὲν ἠξέρω πῶς καὶ τί καὶ ποιό,
κι' ἀντὶς νὰ κάμω τέτοιαν ἀντραγαθία,
ἐβάρθηκα μὲ μιᾶς νὰ ξουριστῶ.
Κ' ἐκόπασε καὶ τούτη ἡ τρικυμία.
Κι' ἀντὶς νὰ μ' ἀγροικήσῃς σκοτωμένονε...
θἄρτω νὰ μὲ φιλήσῃς ξουρισμένονε!

Μ. ΑΒΛΙΧΟΣ

ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Τ' ἀποκτᾶτε ἂν βάφετε ἕνα ἀπὸ τὰ περσινά σας φορέματα μὲ τὰς γερμανικὰς βαφὰς ARTI, ποὺ κάθε παληὸ φόρεμα τὸ μεταβάλλουν σὲ καινούργιο καὶ μοδέρνο. Ἐπιτυχία ἀφάνταστος. Οὐδέποτε ἀναγνωρίζεται ὡς βαμμένον.

Κυρία.
Ἡ Μοδέρνα γυναῖκα διὰ τὴν ὑγείαν της καὶ διὰ τὴν σιλουέττα της πρέπει νὰ παραγγείλῃ ἕνα κορσὲ ἢ μίαν ζώνην καὶ ἕνα στηθόδεσμον εἰς τὸ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Κ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ
ΣΤΑΔΙΟΥ 15 γ, παραπλεύρως Κινηματογράφου «ΑΤΤΙΚΟΝ»
«ΔΙΤΣ»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
DOCTOR Δ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ
Δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του, ΠΑΤΗΣΙΩΝ 107
(Στάσις Ἀγγελοπούλου, τρὰμ 2 καὶ 3)
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ : 81—503
Ὧραι ἐπισκέψεων 10 — 12 καὶ 3—7 μ.μ. καὶ ἐπὶ συνεντεύξει

ΟΣΟΙ ΦΟΡΕΙΤΕ ΓΥΑΛΙΑ

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ τὰ νέα κοῖλα Ponctuéls κρύσταλλα ὀμματοϋάλια REX εἶνε τὰ ἀνώτερα ὅλων καὶ εἰς τιμὰς ἀσυγκρίτως εὐθηνάς.

Ἐπίσης ΦΩΤΟ—ΟΠΤΙΚΑ πάσης φύσεως, φωτογραφικαὶ μηχαναὶ εἰς τιμὰς εὐκαιρίας, fjlms κλπ. Ἐμφανίσεις, ἐκτυπώσεις, μεγεθύνσεις καλλιτεχνικαί. Εἰδικὸς τεχνίτης εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σας διὰ πᾶσαν τεχνικὴν πληροφορίαν εἰς τό:
ΦΩΤΟ—ΟΠΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ — ΑΘΗΝΑΙ